

WIELKI TYDZIEŃ.

NABOŻEŃSTWO KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO

OD NIEDZIELI PALMOWEJ DO NIEDZIELI WIELKANOCNEJ

W JĘZYKACH ŁACIŃSKIM I POLSKIM

Z MELODYAMI

WEDŁUG MSZAŁU RZYMSKIEGO I RYTUAŁU PIOTRKOWSKIEGO

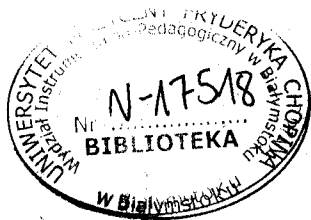
WYDAŁ

X. JÓZEF SURZYŃSKI

DR. ŚW. TEOLOGII.

✱. Piwarski i Ska
Księgarnia w Krakowie.

POZNAŃ.
DRUKIEM I NAKŁADEM JAROSŁAWA LEITGEBRA.
1892.

Wolno drukować.

Poznań, dnia 28. stycznia 1892.

† X. Biskup Likowski

Oficyał i Wikaryusz Generalny.

(L. S.)

No. 651/92.

O nabożeństwie Wielkiego Tygodnia.

W dziejach świata, dwa tygodnie prawdziwie mogą zwać się wielkimi: tydzień Stworzenia, w którym każdy dzień oznaczony był cudem dobroci i wszechmocności Boskiej — i tydzień Odkupienia, którego każda chwila napiętnowana została nowym dowodem nieskończonej ku nam miłości Boga, odradzającego i odnawiającego przez krew Jezusa Chrystusa świat skażony grzechem pierworodnym. Dla tego najsluszniej tydzień przedwielkonoctny nazwany został Wielkim, bo w nim, przez śmierć Boga-Człowieka za ród ludzki podjętą, dokonały się tajemnice niepojętej wielkości, pełne niewysłowionych dobrodziejstw Bożych. W dniach tych obalone zostało panowanie czarta, śmierć rozbrojona, zgładzony grzech i przekleństwo zniesione i dla więźniów piekła otworzone niebo, miejsce wiecznego wesela i chwały.

Tydzień ten także świętym się zowie, dla rozpamiętywanej w nim pamiątki tychże Boskich i świętych tajemnic, i z powodu świętego usposobienia, z którym wierni do ich rozważania przystępować powinni. Kościół św. na ten czas przeznaczył dłuższe nabożeństwo, pragnąc, aby i jego wyznawcy także pomnażali swoje pobożne czuwania, posty i modlitwy, i czeząc przez nie główniejsze okoliczności Najświętszej Męki swojego Zbawcy, okazywali Mu swą wdzięczność i pobudzili się do oddawania miłości za miłość. Zamiar Kościoła w ułożeniu nabożeństwa na każdy dzień wielkiego tygodnia, okazuje się z ducha modlitw i obrzędów, używanych w tym czasie.

Niedziela kwietnia przedstawia rozpamiętywaniu chrześcian tryumfalny wjazd Pana Jezusa do Jeruzolimy. Przede mszą św. poświęcają się palmy, i z niemi w rękę odbywa się procesya zewnątrz kościoła. Okazujemy przez to naszą radość i cześć ku Panu Jezusowi wspólnie z ową rzeszą, która radośnie i z uszanowaniem witała Go wstępującego do Jeruzolimy — i zarazem wyrażamy tym tryumf Pana Jezusa z odniesionego zwycięstwa nad śmiercią i piekłem. Poświęcone palmy przechowywane w domach naszych powinny nam przypominać obowiązek codziennego walczenia z duchnymi nieprzyjaciółmi, dla osiągnięcia palmy zwyciężkiej w niebie, obiecanej, wskutek zasług Zbawiciela, naśladowcom Chrystusowym. Na procesyi, za uderzeniem krzyża, otwierają się drzwi kościelne, na znak, że przez śmierć Chrystusa Pana na krzyżu niebo dla nas otwarte zostało. I każda procesya z krzyżem przypominać powinna, iż pielgrzymami jesteśmy na tej ziemi, i że tylko przez krzyż, tj. przez zasługi Męki Jezusa, i przez naśladowanie

życia naszego Zbawcy możemy przyjść do niebieskiej ojczyzny. Jak Chrystus Pan okazał się skromny w tryumfie, w mękach cierpliwy, tak i my podobnie, mamy być pokorni w pomyślności, w utrapieniach mężni, całą ufność pokładając w Jezusie, potężnym wodzu naszym.

Z radosną pamiątką tryumfu Chrystusa łączy się dzisiaj we mszy św. i rozważanie bolesnej męki jego, według opisanego św. Mateusza, dla okazania, że tryumf Chrystusa był skutkiem jego upokorzeń. „Ponieważ Chrystus Pan sam się poniżył, stawiając się posłusznym aż do śmierci, a śmierci krzyżowej — dla tego i Bóg go wywyższył, i darował mu imię, które jest nad wszelkie imię.“ (Philip. r. 2, 8).

Także i na mszy św. wielkiego wtorku i środy, i w wielki piątek czyta się historia męki Pana Jezusa, według ewangelii św. Marka, św. Łukasza i św. Jana. Kościół św. chce przez to podać wiernym sposobność poznania we wszystkich szczegółach bolesnej męki Zbawiciela, opisaną przez czterech św. Ewangelistów, i zarazem pokazać, że w czasie tym głównym przedmiotem ich rozmyślań powinno być rozważanie tej męki, która jest niezgłębioną nigdy księgą mądrości chrześcijańskiej. Przy rozpamiętywaniu męki Pańskiej, jak z jednej strony mamy wielbić niepojętą ku nam dobroć Boga, tak znowu z drugiej strony powinniśmy ustawicznie pamiętać, że grzechy nasze były przyczyną tych boleści Jezusa; grzechy przeto nasze mamy obrzydzać, usuwać je z naszej myśli i upodobania, i czynić za nie pokutę. W tym celu Kościół św. w nabożeństwie wielko-tygodniowym jak najczęściej powtarza pokutny psalm „Zmiłuj się nademną, Boże,“ etc. (Miserere), a który chrześcijanie niegdyś, w niektórych kościołach, odmawiali, leżąc krzyżem na ziemi.

W dzień wielkiego czwartku obchodzi się pamiątkę ustanowienia niepokalaną ofiarą mszy św. i Najświętszego Sakramentu. Pamiątka ta, jako dowód największej ku nam Boskiej miłości i zadatek naszej nieśmiertelności i chwały, wywołuje uczucie najwyższej wdzięczności i wesela, dla tego na początku mszy św. śpiewa się radosny hymn anielski: „Chwała na wysokości Bogu“ (Gloria in excelsis Deo). Lecz zaraz też kościół św. przypomina, że tenże dzień był początkiem bolesnej męki Zbawiciela i wigilią jego śmierci; na znak przeto głębokiego smutku znowu nabożeństwo przybiera cechy żałoby: uciszają się odtąd dzwony kościelne aż do wielkiej soboty, dla wyrażenia, iż Apostołowie zamilkli i pouciekali, gdy Pan Jezus wydany został w ręce nieprzyjaciół.

Po mszy św. obnażają się ołtarze, dla wyrażenia wielkiej żałoby i na przypomnienie tej okoliczności, że Pan Jezus był zewleczony z szat swoich, i obnażony przed przybiciem do krzyża.

W tym dniu także, pod koniec mszy św., wnosi się Najświętszy Sakrament do tak zwaną ciemnicy. Odtąd wierni zaczynają odbywać stacye, czyli odwiedzać groby, obchodząc różne kościoły w miastach. Zwyczaj to jest bardzo chwalebny; przezeń pobożni chrześcijanie pragną przeprosić niejako i ucieść Pana Jezusa za te cierpienia i zniewagi, jakich doznawał na bolesnej drodze w czasie męki, będąc włóczonym do różnych miejsc i osób w Jeruzolimie. Lecz w ostatnich trzech dniach wielkiego tygodnia nie powinni ograniczać swęj gorliwości na samym odwiedzaniu grobów, ale prócz tego powinni znajdować się na wspólnym kościelnym nabożeństwie, rannem i wieczornem, i modły swoje stósować do zamiarów Kościoła św.

Wielki piątek słusznie może się nazwać największym i najświętszym dniem w całym roku, bo w nim odnawia się pamiątka najważniejszego zdarzenia w całych dziejach świata. Śmierć Boga-człowieka za grzesznych ludzi jest arcydziełem boskiej wszechmocy i mądrości, przez które i nieskończona sprawiedliwość i miłosierdzie nieskończone odniosły tryumf w walce o los grzesznika.

W wielki piątek, z powodu smutku jaki obudza krzyżowa śmierć Chrystusa, nie odprawia się msza św., jako znamionująca pewną radość i pociechę; kapłan celebrujący w czasie podniesienia przedstawuje ku czci ludu hostyą poświęconą we mszy wielkiego czwartku i przyjmuje ją w Komunii św.

W tym dniu Kościół św. modli się publicznie za wszystkich ludzi, nawet za żydów i pogan, dla okazania, iż Chrystus Pan umarł za wszystkich, wyrażając przez to pragnienie, aby wszyscy ludzie się nawrócili i zostali uczestnikami zasług śmierci Chrystusowej. Dnia tego ma także miejsce obrzęd Uczczenia krzyża św., dla wyrażenia uczuć wdzięczności, zarazem żalu i boleści, iż grzechy nasze ściągnęły wyrok śmierci na Zbawiciela — tudzież dla wynagrodzenia obelg i zniewag, czynionych Panu Jezusowi w czasie Jego męki i śmierci na krzyżu. Przez to uczczenie drzewa krzyża oddaje się cześć samemu Jezusowi, który z miłości ku nam chciał na nim wisieć.

W wielką sobotę rozpamiętywano się tajemnica pogrzebu Pana Jezusa i wstąpienia Jego do piekieł. Lecz zarazem też Kościół św. w dniu tym okiem wiary widzi już Chrystusa Pana wychodzącego z grobu i tryumfującego nad śmiercią i piekłem; dla tego we mszy św. wyraża swą radość, śpiewając hymn anielski, powtarzając wesołe alleluja, i uderzając we dzwony.

Nabożeństwo wielkosobotnie rozpoczyna się od święcenia ognia, wykrzeszonego z kamienia, co jest symbolem, że Jezus Chrystus mocą własną przywrócił sobie życie i wstanie z grobu, w którym zostając, był jakby zgaszona światłością świata. Potem poświęca się wielkanocna świeca, czyli pascha, będący godłem Chrystusa zmartwychwstałego i tryumfującego. W dniu tym także odbywa się poświęcenie wody do chrztu św., dla tego, że według dawniejszej kościelnej karności, chrzest św. publicznie udzielany był katechumenom w wielką sobotę.

O ciemnej jutrzni. Jutrznia z Laudesami, przypadająca na dni wielkiego czwartku, piątku i soboty, odmawia się publicznie w kościele z wieczora, w wigilie tychże dni; pod koniec tego nabożeństwa, zapalone świece, stojące na trójkacie i na ołtarzu, zostają zgazzone; dla tego zowie się jutrznią ciemną. Zagasza się światło na znak głębokiej żałoby i dla przypomnienia tych ciemności, które pokryła się ziemia w chwili śmierci Boga-człowieka. Stopniowe gaszenie świec, obok zachowania w tem zwyczajów starożytności, ma oznaczać ucieczkę i jakby zniknięcie Apostołów i innych uczniów, kiedy Mistrz ich został pojmany; świeca zaś osadzona na wierzchołku trójkątnego świecznika, nie zgazowana chowa się za ołtarz i potem znowu się ukazuje, na wyrażenie śmierci Chrystusa i rychłego jego zmartwychwstania. Po skończonem nabożeństwie ciemnej jutrzni, w chórze przez lekkie uderzenie o stopnie ołtarza i ławki czyni się łoskot, przez który się wyraża owa trwoga, jaka ogarnęła widzów, kiedy zgraja żołnierzy i służalców rzuciła się w Ogrójcu na Pana Jezusa, i kiedy przy skonaniu Jego na krzyżu całe przyrodzenie zostało wstrząśnięte: słońce się zaćmiło, ziemia zatrzęsała, rozpadły się opoki, pootwieraly groby i rozdarła się kościelna zasłona,

Na ciemnej jutrzni odmawiają się psalmy, któremi król-prorok opłakiwał zniewagi, mające być wyrządzone Chrystusowi Panu w czasie Jego męki i czytają się lamentacye, w których Jeremiasz prorok wyrażał swą boleść, patrząc na zwaliska nieszczęsnej Jerozolimy, i przypominając zbrodnię ludu żydowskiego, które klęski te na nią sprowadziły; i my powinniśmy rozpamiętywać okropność boleści Jezusa ofiarującego się za nas i obrzydliwość grzechów naszych, które były i są przyczyną męki naszego Zbawiciela. Dla tego Kościół św. po każdej lamentacyi, pod obrazem grzesznego miasta, woła do duszy chrześcijańskiej: „Jeruzalem, Jeruzalem, nawróć się do Pana Boga twego!“

W uroczystość wielkanocną obchodzi Kościół św. pamiątkę zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Nazwanie tej uroczystości wzięte jest od nocy, w której Chrystus zmartwychwstał, a która dla nas z tego względu jest nocą wielką i bardzo ważną.

Ponieważ zmartwychwstanie Chrystusa jest zasadą naszej wiary, naszego zmartwychwstania i wiecznego życia (1 Kor. 15), ztąd uroczystość wielkanocna dla chrześcian jest najważniejszą i najmiłą. Dla tego też Kościół św. z większym ją niżeli inne weselem i radością zwykł obchodzić.

Rezurekcyja. Uroczystość wielkanocna zaczyna się od wspaniałego i wesołego nabożeństwa, która *Rezurekcyą* się zowie. Ta rezurekcyja wyobraża samo zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa i odprawuje się w sobotę wieczorem, albo o północy, lub też w niedzielę rano, stósownie do miejscowego zwyczaju i zbierania się ludu do kościoła. Rezurekcyja rozpoczyna się u Grobu Pańskiego, zkąd po prześpiewaniu modlitw stósownych, wychodzi uroczysta procesya z Najśw. Sakramentem i trzy razy przy wesołych nabożnych pniach wewnątrz lub zewnątrz kościoła obchodzi. Podczas tej procesyi niesie się krzyż czerwoną stułą przepasany, Paschał zapalony i figura Chrystusa zmartwychwstałego z chorągiewką w ręku. Są to godła zwycięstwa, jakie Chrystus odniósł nad śmiercią, a zarazem godła naszego zmartwychwstania i wiecznej radości w niebie, jaką nam Chrystus przygotował, bylebyśmy tylko zasłużyć na nią się starali. Po procesyi i prześpiewaniu modlitw, jutrznia o zmartwychwstaniu Pańskim się odprawuje.

DOMINICA IN PALMIS.

Niedziela Palmowa.*)

Ad Asperionem Aquae Benedictae.
Na pokropienie.

*) W zakrystyi przygotowuje się: ornat i manipularz fioletowy; na nich kapę i stułę fioletową, cingulum, albę, humerał, pacyfikał, turybularz z rozpalonemi węglami i wodę święconą z kropidłem. Z ołtarza usunąć trzeba kwiaty, a w miejsce ich ustawić palmy.

W. Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

W. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

W. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi nos Domine, Sancte Pater, omnipotens aeternae Deus, et mittere dignare sanctum Angelum tuum de coelis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

K. Pokaż nam Panie miłosierdzie twoje.

S. I zbawienie twoje daj nam.

K. Panie wysłuchaj modlitwę moją.

S. A wołanie moje niech do Ciebie przyjdzie.

K. Pan z wami.

S. I z duchem twoim.

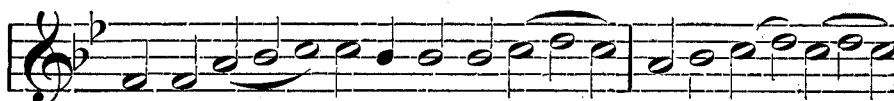
Módlmy się.

Wysłuchaj nas, Panie, święty Ojczy, wszechmocny wieczny Boże, i racz posłać z niebios świętego Anioła twego, któryby strzegł, ochraniał, nawiedzał i bronił wszystkich znajdujących się w tym przybytku. Przez Chrystusa Pana naszego.

S. Amen.

Poświęcenie Palm.

Gdy kapłan obleczony w kapę koloru fioletowego wychodzi z zakrysty, organista zaczyna śpiewać następną antyfonę:

Ho-sanna fi-li-o Da-vid: Be-ne-dí-etus
Hosanna Synowi Dawidowemu: Błogóśławiony,

qui ve-nit in nó-mi-ne Dó-mi-ni: O Rex I-
który idzie w imię Pańskie. O królu

-sra-el: Ho-sán-na in ex-cél-sis.
Izraelski! Hosanna na wysokości.

Kapłan stojąc twarzą obróconą ku ołtarzowi, gdzie leżą gałązki, mówi:

W. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

K. Pan z wami.

S. I z duchem twoim.

Oremus.

Deus, quem diligere et amare iustitia est, ineffabilis gratiae tuae in nobis dona multiplica: et qui fecisti nos in morte Filii tui sperare quae credimus, fac nos eodem resurgente pervenire quo tendimus. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Módlmy się.

Boże, którego najsprawiedliwiej czcić i kochać powinniśmy, rozmnoż w nas niewypowiedzianą łaskę twoją dary; i któryś uczynił, iż przez śmierć Syna twego spodziewamy się osiągnąć to, w co wierzymy: spraw, ażebyśmy mogli przyjść tam, dokąd dążymy, przez jego zmartwychwstanie. Który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha św. Bóg na wieki wieków.

S. Amen.

Subdyakon lub kapłan na zwyczajnym miejscu czyta następną lekcję:

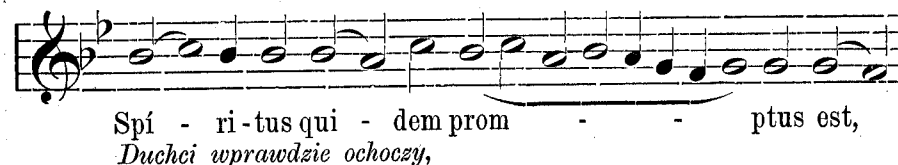
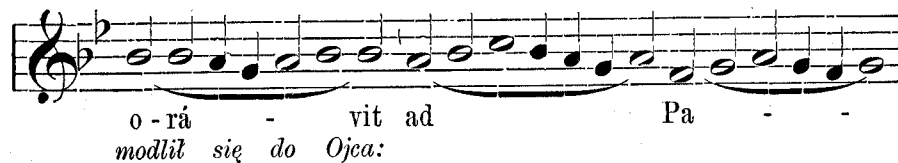
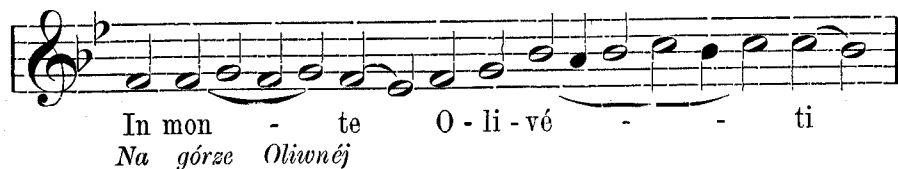
Lectio Libri Exodi. Cap. 15 et 16.

In diebus illis: venerunt filii Israel in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarum, et septuaginta palmae: et castrametati sunt iuxta aquas. Profectique sunt de Elim, et venit omnis multitudo filiorum Israel in desertum Sin, quod est inter Elim et Sinai: quintodecimo die mensis secundi, postquam egressi sunt de terra Aegypti. Et murmuravit omnis congregatio filiorum Israel contra Moysen et Aaron in solitudine. Dixerunt filii Israel ad eos: utinam mortui essemus per manum Domini in terra Aegypti, quando sedebamus super ollas carniū; et comedebamus panem in saturitate: Cur eduxistis nos in desertum istud, ut occideritis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen: ecce ego pluam vobis panes de coelo; egredietur populus et colligat, quae sufficiunt per singulos dies: ut tentem eum, utrum ambulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent, quod inferant: et sit duplum, quam colligere solebant per singulos dies. Dixeruntque Moyses et Aaron ad omnes filios Israel: vespere scietis quod Dominus eduxerit vos de terra Aegypti, et mane videbitis gloriam Domini.

Czytanie z księgi II Mojżeszowej. Rozdz. 15 i 16.

Onych dni: przyszli do Elim synowie Izraela, gdzie było dwanaście źródeł wód i siedmdziesiąt palm i obozem stanęli przy wodzie. I ruszyli się z Elim, i przyszło wszystko mnóstwo synów Izraelowych na puszcę Sin, która jest między Elim i Sinai; piętnastego dnia miesiąca wtórego potem, jako wyszli z ziemi egipskiej. I szemrało wszystko zgromadzenie synów Izraelowych przeciw Mojżeszowi i Aaronowi na puszczy. I mówili synowie Izraelscy do nich: obyśmy byli pomarli od ręki Pańskiej w ziemi egipskiej, gdyśmy siedzieli nad garnkami mięsa i jedliśmy chleb w sytości. Czemuście nas wywiedli na tę puszcę, abyście wszystko mnóstwo głodem pomorzyli? I rzekł Pan do Mojżesza: oto ja spuszcę wam chleb z nieba: niechaj wychodzi lud, a zbiera coby dosyć było na każdy dzień: abym go doświadczył, jeśli chodzi w zakonie moim, albo nie? A dnia szóstego niechaj nagotują coby wniesli, a niech będzie tyle dwoje, niż co zbierać zwykli na każdy dzień. I rzekli Mojżesz i Aaron do wszystkich synów Izraelowych: w wieczór poznacie, że was Pan wyprowadził z ziemi Egipskiej, a rano ujrzycie chwałę Pańską.

Przy końcu lekcyl organista śpiewa:

Kapłan śpiewa następnie ewangelią:

Ź. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo
Ź. Sequentia sancti Evangelii secundum Matthaeum
Ź. Gloria tibi Domine.

In illo tempore: cum appropinquasset Jesus Jerosolymis, et venisset Bethphage ad montem Oliveti, tunc misit duos discipulos suos dicens eis: Ite in castellum, quod contra vos est, et statim invenietis asinam alligatam, et pullum cum ea, solvite et adducite mihi. Et si quis vobis aliquid dixerit, dicite: quia Dominus his opus habet, et confestim dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur, quod dictum est per Prophetam dicentem: Dicite filiae Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam et pullum, filium subjugalis. Euntes autem discipuli fecerunt sicut praecepit illis Jesus. Et adduxerunt asinam et pullum, et imposuerunt super eos vestimenta sua, et eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba straverunt vestimenta sua

K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.
K. Następujące są słowa świętej Ewangelii według Mateusza.
S. Chwała tobie Panie.

Onego czasu: gdy się przybliżył Jezus do Jeruzalem, i przyszedł do Bethphage do góry Oliwnéj: tedy posłał dwu uczniów mówiąc im: Idźcie do miasteczka, które jest przeciwko wam, a natychmiast najdziecie oslicę uwiązaną i osła z nią: odwiążcie i przywieźcie mi. A jeśli wam kto co rzekł, powiedźcie: iż Pan ich potrzebuje, a zarazem puści je. A to się wszystko stało, aby się wypełniło, co jest powiedziano przez proroka mówiącego: Powiedźcie córce Syońskiej: Oto Król twój idzie tobie cichy, siedzący na osłicy i na osłędzie, synu podjarzennéj. Szedłszy tedy uczniowie uczynili, jako im rozkazał Jezus. I przywieśli osła i oslicę, i włożyli na nie odzienie swoje, a jego wsadzili na nie. A rzesza bardzo wielka, ślali szaty swoje na łąki: a dradzy obcinali gałązki z drzew i na

in via: alii autem caedebant ramos de arboribus et sternebant in via. Turbae autem, quae praecedebant et quae sequebantur clamabant dicentes: Hosanna Filio David: Benedictus qui venit in nomine Domini.

Kapłan przystąpiwszy do poświęcenia gałązek mówi:

W. Dominus vobiscum.
R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.

Auge fidem in te sperantium Deus, et supplicum preces clementer exaudi: veniat super nos multiplex misericordia tua: bene + dicantur et hi palmites palmarum, seu olivarum: et sicut in figura Ecclesiae multiplicasti Noe egredientem de Arca et Moysen exeuntem de Aegypto cum Filio Israel: ita nos portantes palmas et ramos olivarum bonis actibus occurramus obviam Christo: et per ipsum in gaudium introeamus aeternum. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

Potem śpiewa kapłan prefacją, aby nas pobudził do chwaleńia razem z aniołami Stwórcy i zwrócił naszą uwagę na odbywające się tajemnice.

W. Per omnia saecula saeculorum.
R. Amen.
W. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.
W. Sursum corda.
R. Habemus ad Dominum.
W. Gratias agamus Domino Deo nostro.
R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine Sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus; qui gloriaris in concilio sanctorum tuorum. Tibi enim serviunt creaturae tuae; quia te solum auctorem et

drodze ślali. A rzesze, które uprzedzały, i które pozad szły, wołały, mówiąc: Hosanna Synowi Dawidowemu: Błogosławiony, który idzie w Imię Pańskie.

K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.

Módlmy się.

O Boże! pomnażaj wiarę pokładających nadzieję w Tobie, i pokorne modły racz łaskawie wysłuchać; niech zstąpi na nas wielorakie miłosierdzie twoje; niechaj będą pobłogosławione i te gałązki palmowe lub oliwne; a jakoś wskazując podobieństwo kosiola, rozmnożył Noego wychodzącego z korabiu, i Mojżesza wychodzącego z Egiptu z synami Izraelowemi; tak niechaj i my noszący palmy i oliwne gałązki, zabiegamy dobrymi uczynkami drogę Chrystusowi, i przez Niego do wiecznego wesela niech będziemy wprowadzeni; który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha świętego Bóg.

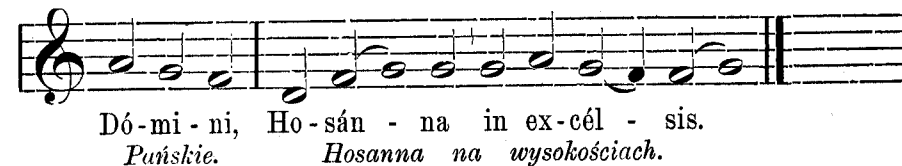
K. Przez wszystkie wieki wieków.
S. Amen.
K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.
K. Wzniescie serca.
S. Mamy wzniesione ku Panu.
K. Czynimy dzięki Panu Bogu naszemu.
S. Godną i sprawiedliwą jest rzeczą.

Prawdziwie godną i sprawiedliwą, słuszną i zbawienną jest rzeczą, ażebyśmy tobie zawsze i wszędzie dzięki czynili, Panie święty, Ojczy wszechmogący, wieczny Boże! który w zgromadzeniu świętych twoich wychwalany jesteś; tobie albowiem służą stwo-

Deum cognoscunt, et omnis factura tua te collaudat, et benedicunt te sancti tui: quia illud magnum Unigeniti tui nomen, coram regibus et potestatibus hujus saeculi, libera voce confitentur. Cui assistant Angeli et Archangeli, Throni et Dominationes, cumque omni militia coelestis exercitus, hymnum gloriae tuae concinunt sine fine dicentes:

rzenia twoje, gdyż Ciebie jedynego za Stwórcę i Boga uznają, i każde dzieło rąk twoich Ciebie wysławia, a święci twoi Cię błogosławia: gdyż owe wielkie jednorodzonego twojego Imię, przed królmi i władzami tego świata, swobodnym głosem wyznawają. Którego otaczają Aniołowie i Archaniołowie, Trony i Mocarstwa, a z całym wojskiem niebieskich pułków hymn sławy twojej wyśpiewują, bez końca powtarzając:

Organista śpiewa:

Daléj kapłan śpiewa lub czyta:

W. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.

Oremus.

Petimus, Domine Sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, ut hanc creaturam olivae, quam ex ligni materia prodire jussisti, quamque columba rediens ad arcam proprio pertulit ore, bene et dicere et sancti et ficare digneris: ut quicumque ex ea receperint, accipiant sibi protectionem animae et corporis, fiatque Domine, nostrae salutis remedium, tuae gratiae sacramentum. Per Dominum nostrum Jesum Christum... etc.

R. Amen.

Oremus.

Deus, qui dispersa congregas, et congregata conservas; qui populis obviā Jesu ramos portantibus benedixisti: bene et dicere etiam hos ramos palmarum et olivae, quos tui famuli, ad honorem nominis tui fideliter suscipiunt: ut in quocumque locum introducti fuerint, tuam benedictionem habitatores loci illius consequantur, et omni adversitate effugata, dextera tua protegat, quos redemit Jesus Christus Filius tuus, Dominus noster, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Oremus.

Deus, qui miro dispositionis ordine, et rebus etiam insensibilibus dispensationem nostrae salutis ostendere voluisti: da quaesumus, ut devota tuorum corda fidelium salubriter intelligant, quid mystice designet in facto, quod hodie coelesti lumine afflata, Redemptori obviā procedens, palmarum, atque olivarum ramos vestigiis ejus turba substravit. Palmarum igitur rami de mortis principe triumphos expectant; surculi vero olivarum spiritualem unctionem advenisse quodammodo clamant. Intellexit enim jam tunc illa hominum be-

Módlmy się.

Prosimy Cię, święty Panie, Ojczy wszechmocny, wieczny Boże, ażebyś to stworzenie oliwy, rosnącej za twym rozkazem z rodzaju owego drzewa, z którego gołębicą powracająca do korabiu we własnym dziobie gałązkę przyniosła, raczył pobłogosławić i poświęcić, ażeby każdy z tego biorący, wziął obronę duszy i ciała; i niechaj się stanie naszego zbawienia pomocą, twojej zaś Panie łaski godłem. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa itd.

S. Amen.

Módlmy się.

Boże, który rozproszone zgromadzasz, a zgromadzone zachowujesz; któryś ludziom, biejącym na spotkanie Jezusa i gałązki noszącym pobłogosławił, pobłogosław także te palmowe i oliwne gałązki, które słudzy twoi na cześć Imienia twojego z wiarą biorą: a gdy na jakiegobądź miejsce zaniezione będą, niechaj mieszkańcy onego błogosławieństwa twojego doznają, i niech prawica twoja, odegnawszy wszelkie przeciwności, broni tych, których odkupił Jezus Chrystus Syn Twój, a Pan nasz z Tobą w jedności Ducha świętego Bóg żyjący i królujący na wieki wieków.

S. Amen.

Módlmy się.

Boże, który z dziwnego rozporządzenia twego z rzeczy tych martwych i nieczułych dzieło zbawienia naszego pokazać chciałeś: daj, prosimy, ażeby wiernych twoich pobożne serca zbawiennie to zrozumiały, co się przez to w duchownym rozumieniu ma znaczyć: że dzisiaj niebieskiem światłem natchnione rzesze, wychodząc na spotkanie Zbawiciela, palmowe i oliwne gałęzie pod stopy Jego ścielą. Palmowe tedy gałęzie zwycięstwo nad książęcim śmierci oznaczają: oliwne zaś latorośle ogłaszają niejako, iż Ducha świętego namaszczenie rozlane zostało.

ata multitudo praefigurari: quia Redemptor noster humanis condolens miseriis, pro totius mundi vita cum mortis principe esset pugnaturus, ac moriendo triumphaturus. Et ideo talia obsequens administravit, quae in illo et triumphos victoriae, et misericordiae pinguedinem declararent. Quod nos quoque plena fide et factum et significatum retinentes; Te Domine Sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, per eundem Dominum nostrum Jesum Christum suppliciter exoramus; ut in Ipso, atque per Ipsum, cujus nos membra fieri voluisti, de mortis imperio victoriam reportantes, Ipsius gloriosae resurrectionis participes esse mereamur. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Oremus.

Deus, qui per olivae ramum, pacem terris columbam nuntiare jussisti: praesta quaesumus, ut hos olivae, ceterarumque arborum ramos coelesti bene et dictione sanctifices: ut cuncto populo tuo proficiant ad salutem. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Benedic et quaesumus Domine hos palmarum, seu olivarum ramos: et praesta, ut quod populus tuus in tui venerationem hodierna die corporaliter agit, hoc spiritualiter summa devotione perficiat, de hoste victoriam reportando, et opus misericordiae summopere diligendo. Per Dominum nostrum, etc.

Zrozumiała bowiem już wtenczas błogosławiona rzesza ludzi, iż te gałązki przepowiadają pod figurą, że Zbawiciel nasz użaliwszy się nad ludzkiem nieszczęściem, będzie walczył z książęcim śmierci, dla odzyskania żywota całemu światu, a umierając, tryumf zwycięstwa odniesie. Przeto dopełniając zamiaru Bożego wszystkie rzeczy uczyniła, aby nam dać poznać i tryumfy jego zwycięstwa, i obfitość miłosierdzia. Co i my także zupełną wiarą wierząc i wyznając, najpokorniej Ciebie, Panie, święty Ojczy wszechmogący, wieczny Boże, przez tegoż Pana naszego Jezusa Chrystusa błagamy: niechaj w nim i przez niego, któregoś nas członkami uczynić raczył, z panowania śmierci odnosząc zwycięstwo, jego chwalebne zmartwychwstania uczestnikami staniemy się, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha świętego Bóg na wieki wieków.

S. Amen.

Módlmy się.

Boże, któryś rozkazał, aby gołębicą, przez oliwną gałązkę pokój ziemi zwiastowała, racz, prosimy Ciebie, te oliwne i innych drzew gałązki niebieskiem błogosławieństwem poświęcić, iżby całemu ludowi twojemu do zbawienia posłużyły. Przez Chrystusa Pana naszego.

R. Amen.

Módlmy się.

Błogosław, błagamy Cię, Panie, te gałązki palmowe, lub oliwne, i daj, ażeby co lud twój dla uszanowania Ciebie w dniu dzisiejszym rzeczą samą wyraźnie i zewnętrznie czyni, to wewnętrznie duchownym sposobem z największą pobożnością dopełnił, odnosząc zwycięstwo nad nieprzyjacielem, a w uczynkach miłosierdzia nade wszystko się kochając. Przez Pana naszego itd.

Kapłan kropi wodą święconą gałązki, mówiąc:

Asperges me Domine hyssopo et mundabor, lavabis me, et super nivem dealabor. Pokropisz mię Panie hyzopem, a będę oczyszczony, omyjesz mię, a będę nad śnieg wybielony.

Potem trzykroć okadziwszy poświęcone gałązki, mówi:

W. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui Filium tuum Jesum Christum Dominum nostrum pro salute nostra in hunc mundum misisti, ut se humiliaret ad nos, et nos revocaret ad Te, cui etiam dum Jerusalem veniret, ut adimpleret scripturas, credentium populorum turba fidelissima devotione vestimenta sua cum ramis palmarum in via sterneret: praesta quaesumus, ut Illi fidei viam praeparemus, de qua remoto lapide offensionis et petra scandali, frondeant apud te opera nostra justitiae ramis, ut ejus vestigia sequi mereamur, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

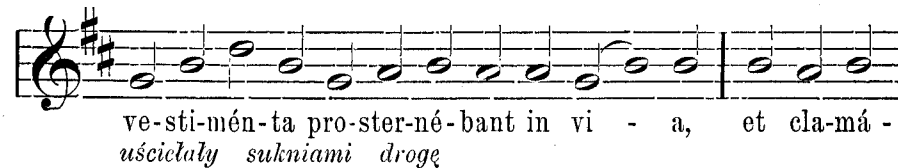
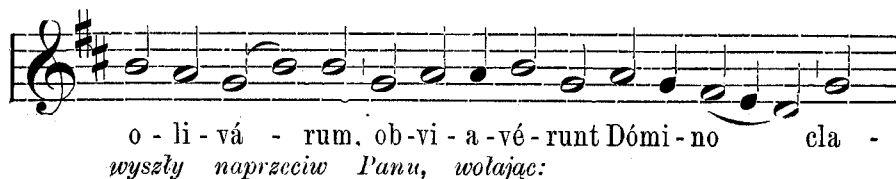
K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Boże, któryś Syna twojego Jezusa Chrystusa Pana naszego dla zbawienia nas na ten świat posłał, ażeby się upokorzył aż do nas, a nas przywrócił Tobie, któremu także, gdy do Jeruzalem przychodził dla spełnienia prorocstwa, rzesza wiernego ludu z najszczerzem nabożeństwem odzienia swoje z palmowemi gałęziami po drodze uścielała, dozwól, prosimy, ażebyśmy Jemu nagotowali drogę mocnej wiary, na której uprzątnąwszy kamień obrażenia, i skałę zgorszenia, niech dobre uczynki nasze zielenieją przed tobą, jako gałęzie drzew pięknych, abyśmy zasłużyli wstępować w ślady Tego, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha ś. Bóg na wieki wieków.

S. Amen.

V Przy rozdawaniu palm organista śpiewa:

W. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterna Deus, qui Dominum nostrum Jesum Christum super pullum asinae sedere fecisti et turbas populorum vestimenta vel ramos arborum in via sternere et Hosanna decantare in laudem ipsius docuisti: da quaesumus, ut illorum innocentiam imitari possimus, et eorum meritum consequi mereamur. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.

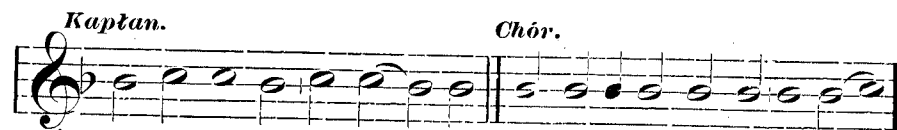
Módlmy się.

Wszeczmogący, przedwieczny Boże, któryś rozporządził, aby Pan nasz Jezus Chrystus na osłęciu siedział, i który nauczyłś, iżby rzesza ludu odzieniem lub gałęziami drzew drogę Mu uścielała, a Hosanna na chwałę Jego wyśpiewywała, daj, prosimy, ażebyśmy tej rzeszy niewinność naśladować mogli, i nagrody takiej jak oni dostąpić zasłużyli. Przez tegoż Chrystusa Pana naszego.

S. Amen.

Procesya z palmami.

Kapłan. *Chór.*

V. Pro-ce-dá-mus in pa-ce. R. In nó-mi-ne Chri-sti. A-men.
K. Postępujemy w pokoju. S. W Imię Chrystusa. Amen.

Antyfona podczas wyjścia z kościoła.

Cum ap-pro-pin-quá-ret Dó - - mi-
Gdy się zbliżał Pan

- nus Je-ro-só-ly-mam, mi-sit
do Jerozolimy, posłał

du-os ex-di-scí-pu-lis su-is di-cens:
dwóch uczniów swoich, mówiąc:

I-te in-ca-stél-lum quod con-
Idźcie do miasteczka, które naprzeciw

- tra vos est: et in-ve-ni-é-tis
was j's, i znajdziecie

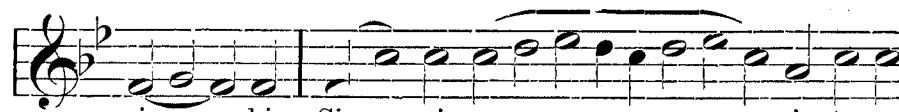
pul-lum á-si-nae al-li-gá-tum,
osłatko uwiązane,

su-per quam nul-lus hó-mi-num se-dit:
na którym żaden z ludzi nie siedział:

sól-vi-te, et ad-dú-ci-te
odwiążcie i przyprowadźcie mi.

mi-hi. Si quis vos in-ter-ro
Jeśliby kto was zapytał,

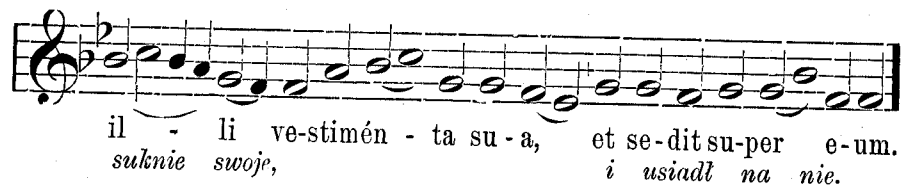
gá-ve-rit, dí-ci-te: o-pus
powiedźcie: Pan

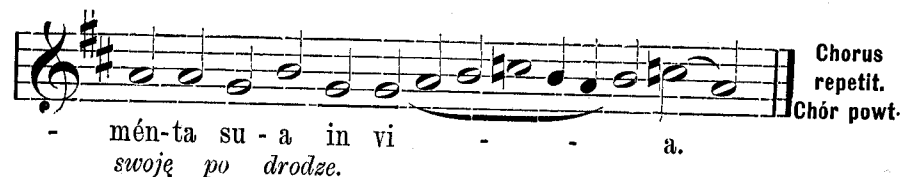
Dó-mi-no est. Sol-vén-tes
potrzebuje. Odwiązawszy

ad-du-xé-runt ad Je-sum, et im-po-su-érunt
więc, przyprowadzili do Jezusa, i położyli nań

Pueri stantes ante Crucem cantant hos
versus sequentes, Choro hoc idem post
eos repetente. || Chłopcy przed krzyżem stojąc śpiewają
następne wiersze, a chór je powtarza.

Pueri.

Chłopcy.

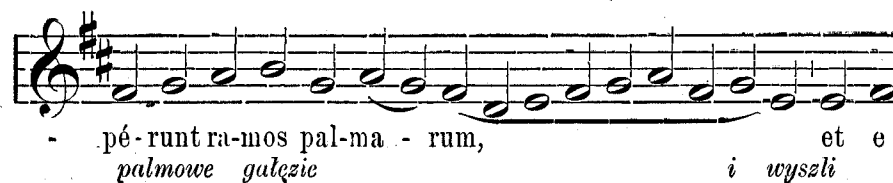
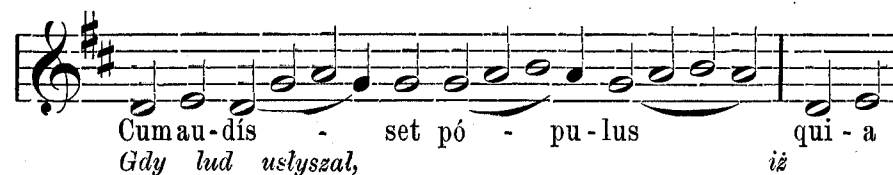
Chorus respondet:

Chór odpowiada:

Antiphonam hanc etiam Chorus cantat:

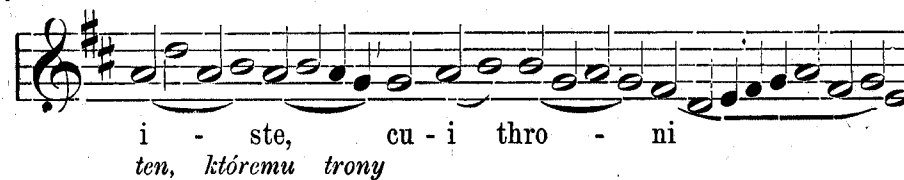
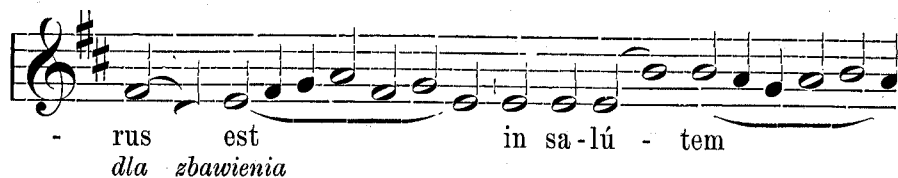
Także i tę antyfonę chór śpiewa:

Pueri cantant:

Chłopcy śpiewają:

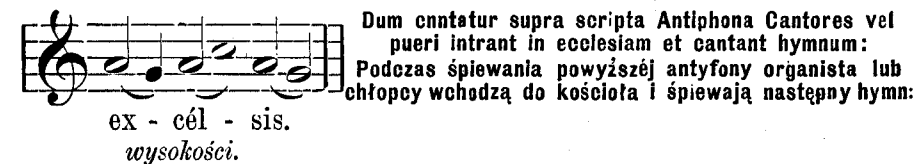
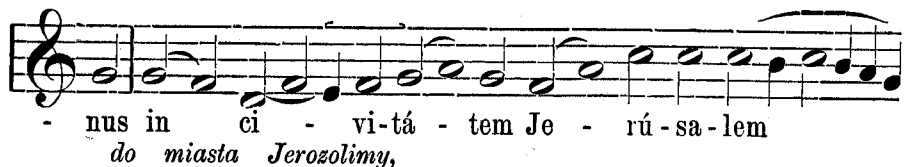

Chorus cantat reliquum.
Chór śpiewa resztę.

ANTIPHONA.

Sacerdos vero cum aliis stantibus extra Ecclesiam repetit illud idem. Deinde stantes intus cantant versus sequentes.

Kapłan z innymi za drzwiami kościoła stojącymi to samo powtarza. Późem śpiewający we-wnątrz kościoła śpiewają następne wiersze:

029. V. I-sra - el es tu rex Da-vi-dis et ínely-ta pro-les,
Tyś Izraela król, i przeczacny potomek Dawida.

nó-mi-ne qui in Dó - mi-ni rex be-ne-dí - ete ve-nis.
Błogosławiony królu, który idziesz w Imię Pana!

R. Gloria laus etc. *Cui*

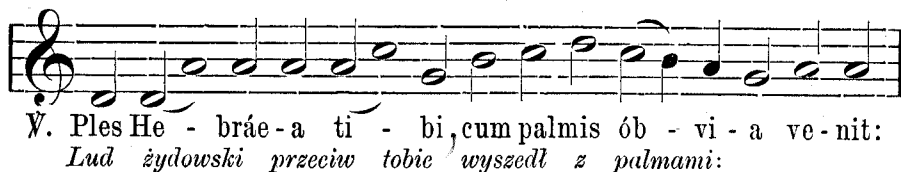

V. Coe-tus in ex-cél - sis te lau-dat cóe - li-tus omnis.
Ciebie uwielbia na wysokości cały poczet niebian,

et mor - tá - lis ho - mo, et cuncta cre - á - ta si-mul.
a z nim łączyć się odważa człowiek śmiertelny i wszelkie inne stworzenie.

R. Gloria laus etc.

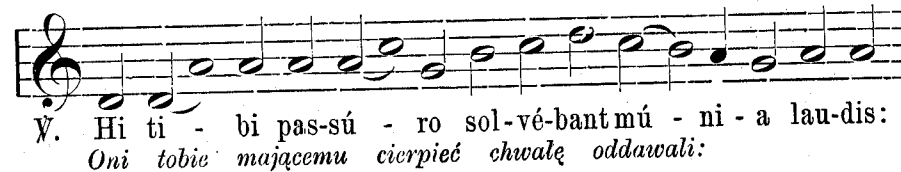

V. Ples He - bráe - a ti - bi, cum palmis ób - vi - a ve-nit:
Lud żydowski przeciw tobie wyszedł z palmami:

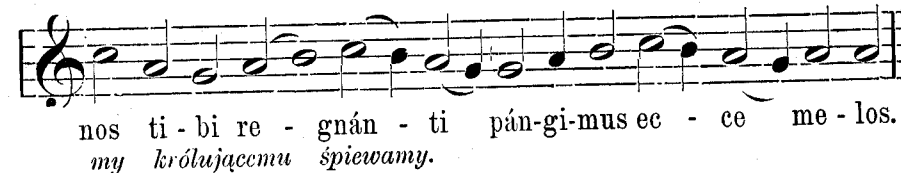

cum pre-ce, vo - to, hy - mnis, ád-su-mus ec - ce ti - bi.
my modły i śluby nasze niesiemy tobie, i pochwały ci śpiewamy.

R. Gloria laus etc. *Cui*

V. Hi ti - bi pas-sú - ro sol-vé-bant mú - ni - a lau-dis:
Oni tobie mającemu cierpieć chwałę oddawali:

nos ti - bi re - gnán - ti pán-gi-mus ec - ce me - los.
my królującemu śpiewamy.

R. Gloria laus etc.

V. Hi pla - cu - ó - re ti - bi, plá-ce - at de-vó-ti - o nostra.
Oni podobali się tobie, niechże i nasze nabożeństwo podoba się.

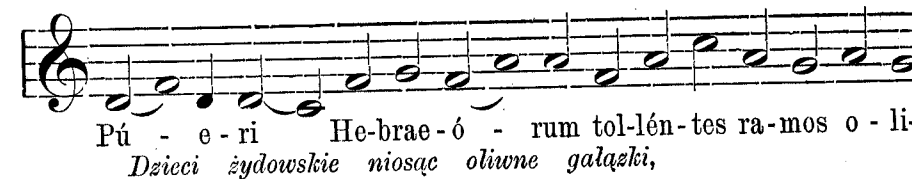

Rex bo - ne, rex cle - mens cu - i bo - na cuncta pla-cent.
Królu dobry, królu łaskawy, któremu podoba się wszystko co jest dobrem.

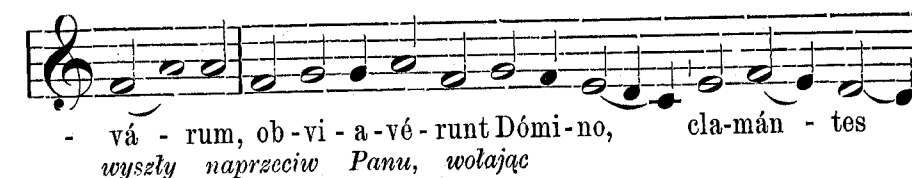
R. Gloria laus etc. (ton wyżej). *Cui*

Postea Subdiaconus hastili cruce percussit
portam: qua statim aperta, Processio in-
trat Ecclesiam, Pueri ad hoc destinati et
induti, ramis arborum ad pedes stratis,
canunt hanc Antiphonam:

Poczem kapłan krzyżem uderza w bramę
którą się otwiera, a procesya wchodzi
do kościoła, przyczem chłopcy ubrani
w komże rzucają gałązki pod nogi
śpiewają:

Pú - e - ri He-brae - ó - rum tol-lén-tes ra-mos o - li-
Dzieci żydowskie niosąc oliwne gałązki,

- vá - rum, ob - vi - a - vé - runt Dómi-no, cla-mán - tes
wyszły naprzeciw Panu, wołając

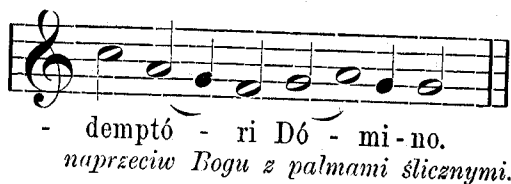
Chorus candelam Antiphonam resumit. Postea
iisdem pueri. habentes strophila alba ad
colum applicata canunt: || Chór męzki powtarza antyfonę. Poczem
ciż chłopcy, mając białe wieńce na szyl,
śpiewają:

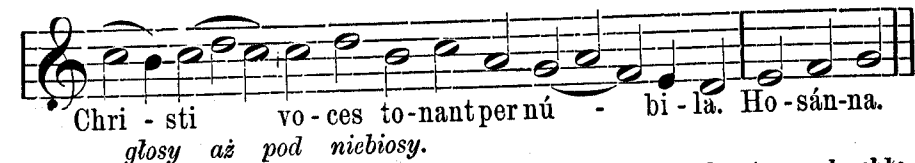
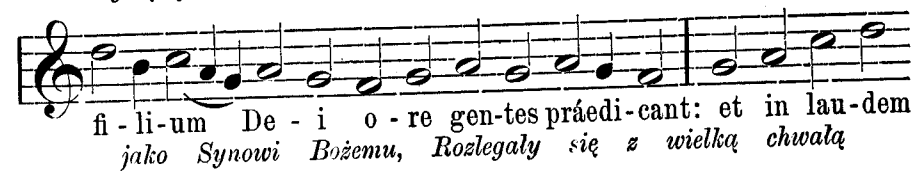
Procumbentes in genua plicatis manibus. || Kłękają i składają ręce.

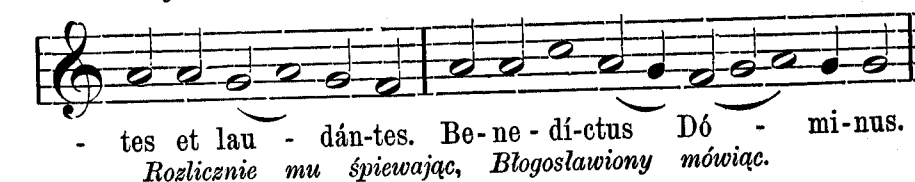
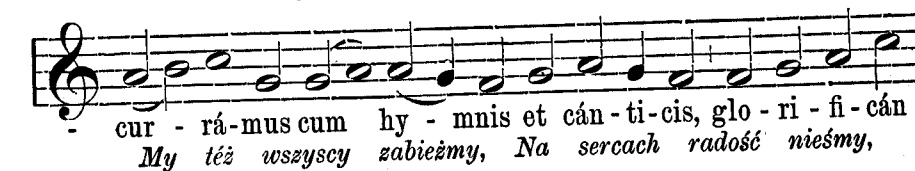
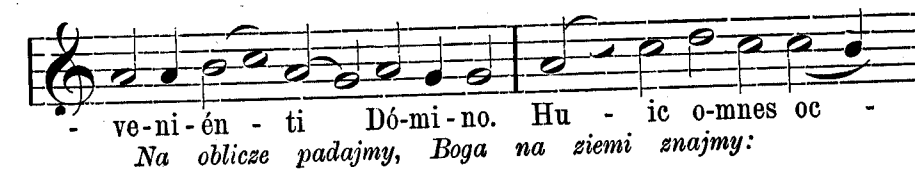
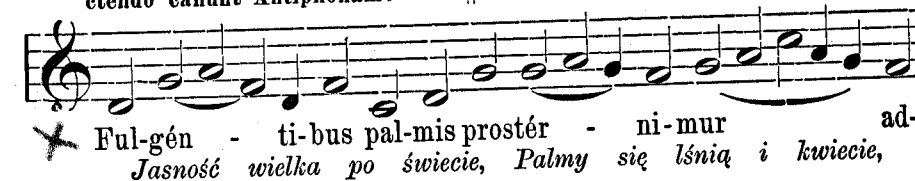
Chorus repetit. Deinde pueri bini et bini
tenentes flores in corbulis progredientes et
spargentes flores, trina vel unica vice canunt || Chór powtarza. Poczem chłopcy, parami
idąc, rzucają kwiaty z koszyków i śpie-
wają raz albo trzy razy:

Chorus prosequitur:
Chór śpiewa dalej:

Finita Antiphona duo vel quatuor scho-
lares adulti procidendo vel genu fle-
ctendo canunt Antiphonam: || Dwóch lub czterech starszych chło-
pców kłęką i śpiewa następną An-
tyfonę:

Chorus repetit „Fulgentibus palmis.”
Deinde ad crucem praelatus officians
accedens cum ministris flexis genibus
palma ter tangit imaginem crucifixi,
ter cantando hanc Antiphonam. || Chór powtarza „Fulgentibus palmis.”
Poczem kapłan kłęcząc (na środku ko-
ścioła) palmą trzy razy dotyka krzyż,
powtarzając trzy razy następującą
antyfonę.

Chorus ad finem prosequitur: ||

Chór śpiewa do końca:

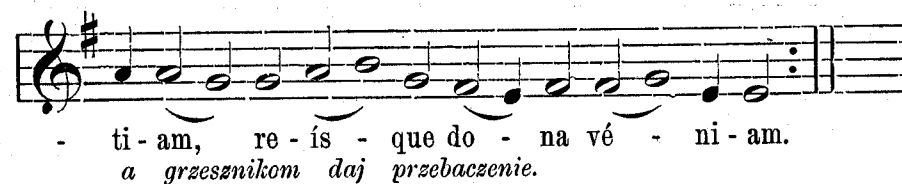
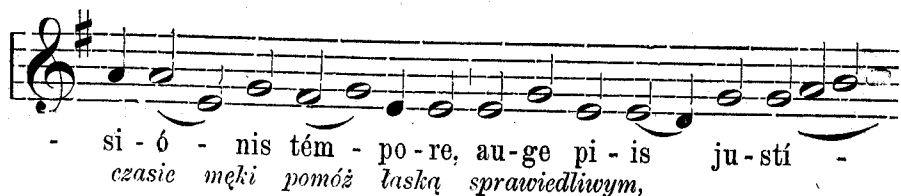

Post hoc praelatus cum duobus pres-
byteris imaginem crucifixi in altum te-
nendo, ceteris omnibus genuflexione ado-
rantibus, cantat bina vice.

Poczem ksiądz trzymając w górę krzyż,
podczas gdy wszyscy klęczą, śpiewa
dwa razy:

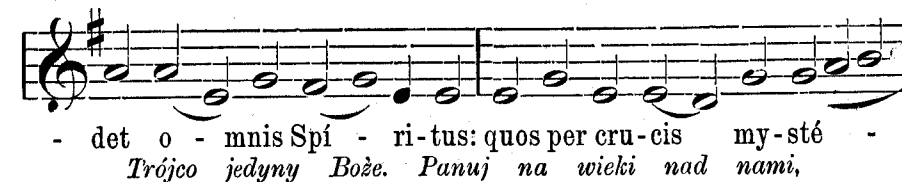
Celebrans.

Chorus.

Tertia vice: ||

Za trzecim razem:

Demum cruce in loco posita et thurifi-
cata, ac deoseculata redeunt ad ecele-
siam cantando:

Po złożeniu, okadzeniu i ucałowaniu
krzyża powracają do kościoła, śpie-
wając:

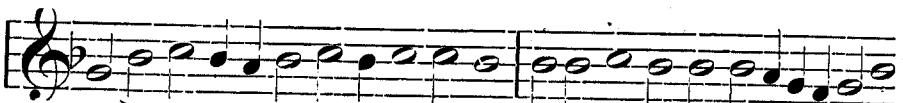

pú - e - ri re-sur-re-eti - ó-nem vi - tae pro
przepowiadając zmartwychwstanie żywota,

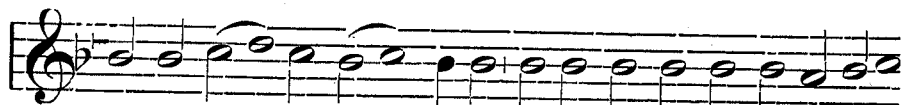
- nun - ci-án - tes. * Cum ra-mis pal-
z gałązkami

- má - rum. Ho-san - na clamá -
wolały: Hosanna na

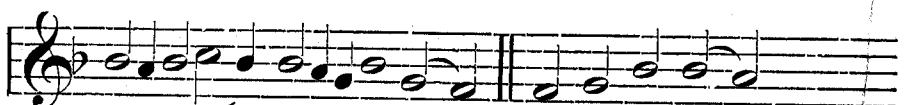
- bant in ex - cél - sis. V. Cum -
wysokościach. Gdy

- que au-dís - set pó - pu-lus, qui-a Je-sus ve-nit Je -
lud usłyszał, iż Jezus przychodzi,

- ro - só - ly-mam e-xi - é-runt ób - vi-
do Jeruzalem, wyszedł

- am e - i. Cum ra-mis etc.
naprzeciw Jemu.

V. Erue a framea, Deus, animam
meam.

R. Et a cornibus unicórnium hu-
militátem meam.

Oremus.

Deus qui nos regendo conservas,
parcendo justificas, per passionem
unigeniti Filii tui Domini nostri Je-
su Christi a temporali tribulatione nos
eripe, et aeterna nobis gaudia lar-
gire. Per eundem Christum Domi-
num nostrum. Amen.

K. Wyrwij od miecza, Boże, du-
szę moję.

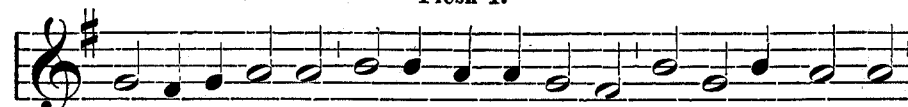
S. A z ręki psiej jedynaczkę
moję.

Módlmy się.

Boże, który nas zachowujesz pa-
nowaniem Twojem, usprawiedliwiasz
miłosierdziem, przez mękę jednoró-
dzonego Syna twego Pana naszego
Jezusa Chrystusa od doczesnego utra-
pienia nas wybaw, a wiekuistego szczę-
ścia uczestnikami nas uczyn. Przez
tegoż Chrystusa Pana naszego. Amen.

Pieśni na kwietnią niedzielę.

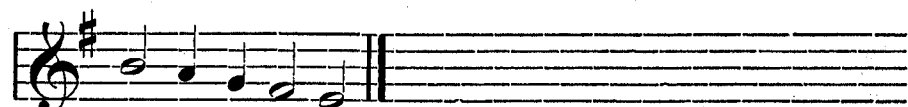
Pieśń 1.

Z nie-ba ze-sła-ny Syn Bo-ga ży-we-go, Gdy w Je-ru - za - lem

wjeżdżał czasu swe-go, We wsi Bet-fa-ge rzekł uczniom go-to-we

Sło-wa ta-ko-we.

Dwaj do miasteczka teraz pobieźcie,
Które przed sobą leżące widzicie,
Mnie przywieźcie z oslicą osłátko,
Dwoje bydłątko.

Jeźliby wam kto chciał trudności zadać
Moję potrzebę macie opowiadać,
Dostę uczynić téj to Pańskiéj woli,
Zaraz pozwoli.

Wszystkie te rzeczy dzieją się dla tego,
Że to rzeczono z pisma prorockiego:
Córko Syońska, król jedzie ku tobie
W cichéj żalobie.

Co Pan rozkazał, słudzy uczynili,
Pana na bydlę przyszedłszy wsadzili;
Tłuszcze na drogę wielkie zabieżały,
Panu śpiewały.

Jedni przysługę taką wyrządzali,
Co naprzeciwno Panu wychadzali:
Kędy miał jechać, rzucali na ziemię
Swoje odzienie.

Drudzy posługi takie wyrządzali,
Różdżki zielone z drzew obłamowali,
Ścieląc na ziemię. Niechaj Panu będzie
Ozdoba wszędzie!

A drudzy zasię za Panem chodzili,
Do Niego takim sposobem mówili:
Zbaw nas, zmiłuj się, nie opuszczaj żydów
Synu Dawidów.

Skoro pospólstwo o tem usłyszało,
Że Jezus idzie, wnet Mu zabieżało,
Niosąc gałązki z drzewa palmowego,
Z serca prawego.

Dziatki żydowskie zabiegłszy śpiewały,
Wdzięcznymi głosy Pana wyznawały:
Ten jest, co przezeń ludzkie pokolenie
Weźmie zbawienie.

Dziatki powtórę przez Ducha świętego
Wołając: Ten jest, który ludu Swego
Z mocy szatański jest Odkupicielem
I Zbawicielem.

O jako zacny i jako Pan wielki,
Jako przemożny ten jest na czas wszelki,
Któremu zaszli w drogę aniołowie,
Wszyscy tronowie.

Żalonna bojaźń niechaj precz odejdzie,
Córko Syońska, oto Król twój idzie,
K'tobie Król cichy, znajz pisma świętego
Oślicę Jego.

Zawitaj, królu, Zbawicielu świata,
Ciebie przez długie czekaliśmy lata;
Tyś przyszedł zbawić człowieka grze-
Tobie wiernego. [sznego.

Kiedy szósty dzień był przed Wielkanocą
Do Jeruzalem wjeżdżał dziwną mocą;
Dziatki wychodzą z palmami ku Niemu,
Śpiewając Jemu.

Niech chwała Bogu z ust naszych wypływa
Który na niebie wysokim przebywa;
A ty co idziesz k'nam błogosławiony,
Bądź pochwalony! Amen.

Pieśń 2. (Melodya jak wyżej).

Dziatki żydowskie z roszecki oliwnymi
Zachodzą Panu z głosy takowymi:
Zmiłuj się Panie, zbaw nas z twój miłości
Na wysokości.

Dziatki żydowskie ziemię przykrywały
Swymi szatami i tak zawołały:
Synu Dawidów zbaw nas z twój miłości
Na wysokości.

Zachodzą tłuszcze z kwiatkami wonnymi
Naprzeciw Bogu, z palmami ślicznymi,
Służą zwycięzy, sławią prawdziwego
Syna Bożego.

Począty wychodzą ku Panu rozliczne,
Rzucają kwiatki, dzierżą palmy śliczne:
Czynią posługi Panu pokornemu,
Zwycięzey swemu.

Wielka to miłość owęj tłuszczy była,
Że praca żadna przykrą im nie była:
Dla Pana swego tak się uwijając,
Boga wzywając.

Zwycięzey z wielkim tryumfem zacnemu
Służył świat jako Synowi Bożemu,
Rozlegały się z wielką chwałą głosy,
Aż pod niebiosy. Amen.

Pieśń 3. (Na zakończenie procesyi).

Ja-sność wielka po świe - cie, Pal- my się lśnią i kwie - cie,

Na o - bli - cze pa - daj - my, Bo - ga na zie - mi znaj - my.

My też wszyscy zabieźmy
Na sercach radość nieśmy,
Rozlicznie mu śpiewając,
Błogosławiony mówiąc.
Witaj błogosławiony,
Z dawna oczekiwany,
Ciebie dziś wyznawamy.
Bogiem być naszym znamy. Amen.

Msza święta na kwietnią niedzielę.

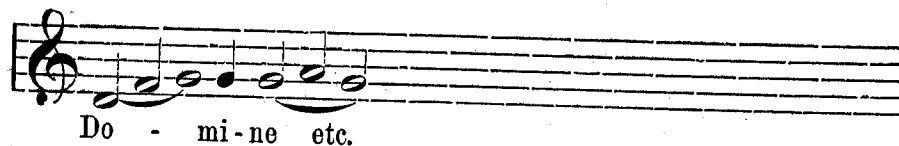
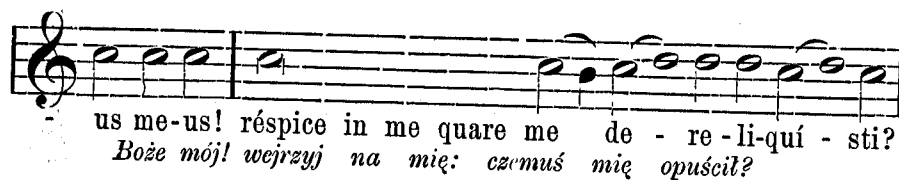
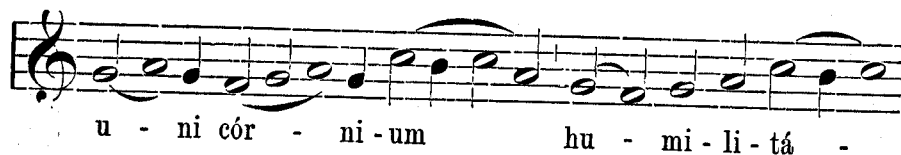
Introit.

Dó - mi - ne * ne lon - ge fá - ci - as au
Panie nie oddalaj odemnie

xí - li - um tu - um a me,
wspomożenia Twego:

ad de - fén - si - ó - nem me - am ás - pi - ce:
wejrzyj na obronę moję.

lí - be - ra me de o - - re
Wybaw mnie z paszczęki

*) Grzechy moje są przyczyną, iż wybawienie moje jest nader oddalone odemnie. Niewypowiedziana miłość przedwiecznego Ojca ku nam, pobudziła Go włożyć grzechy nasze na ukochanego Syna. Jednorodzony zaś Syn z miłości ku nam, chętnie przyjął na siebie ciężary zbrodni naszych dla zgładzenia ich. Wołając Jezus, iż jest opuszczonym, daje znać wielkość swój męki i ciężkość grzechów ludzkich, które tej męki były przyczyną.

Kyrie.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterno Deus, qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere et cruce subire fecisti: concede propitius, ut et patientiae ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

K. Pan z wami.

S. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Wszechmogący wieczny Boże, który chcąc dać rodzajowi ludzkiemu do naśladowania przykład pokory, urządziłeś, ażeby Zbawiciel nasz ciało przyjął i śmierć krzyżową poniósł; dozwól łaskawie, ażebyśmy i cierpliwości jego mieli dowody, i zmartwychwstania uczestnikami być zasłużyli. Przez tegoż Pana naszego Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha św. Bóg na wieki wieków.

S. Amen.

Lectio Epistolae beati Pauli Apostoli ad Philippenses.

Fratres, hoc enim sentite in vobis, quod in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo: sed semetipsum exinavit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine Jesu omne genu flectatur, coelestium, terrestrium et infernorum: et omnis lingua confiteatur, quia Dominus Jesus Christus in gloria est Dei Patris.

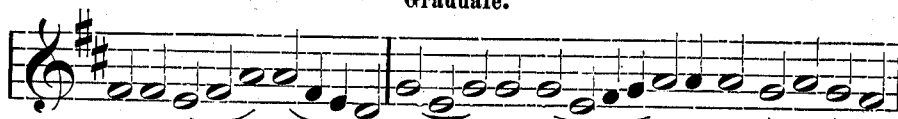
R. Deo gratias.

Czytanie listu błogosł. Pawła Apostoła do Filipensów. Rozdz. 2, w. 5.

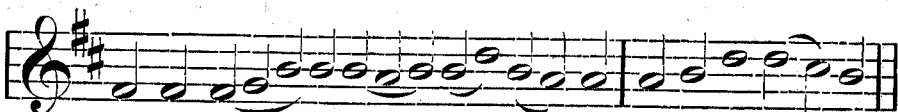
Bracia! to w sobie czujcie co i w Chrystusie Jezusie: który będąc w postaci Bożej, nie poczytał za drapieżstwo, że był równym Bogu, ale wyniszczył samego siebie, przyjąwszy postać sługi, stawszy się na podobieństwo ludzi, i postawą należony jako człowiek. Sam się poniżył, stawszy się posłusznym aż do śmierci, a śmierci krzyżowej. Dla tego i Bóg wywyższył go i darował mu imię, które jest nad wszelkie imię: aby na Imię Jezusowe wszelkie kolano klękało, niebieskich, ziemskich i piekielnych: i żeby wszelki język wyznawał, iż Pan Jezus Chrystus jest w chwale Boga Ojca.

S. Bogu dzięki niech będą.

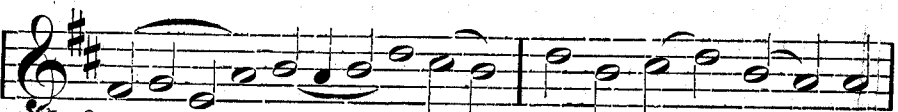
Graduale.

Tenu - i - sti ma - num dé - xteram me - am:
Ująłeś mnie za prawą rękę moję:

et in vo - lun-tá - te tu - a de-du-xi-sti me:
a według woli twojej poprowadziłeś mię

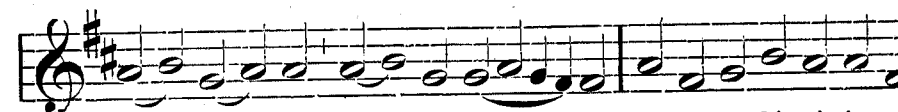
¶. Quam bo - nus I - sra - el De - us
Jaki dobry Bóg Izraelski tym,

re - ctis cor - de! me - i au - tem pe - ne
którzy są prostego serca. Ale moje nogi mało

mo - ti sunt pe - des: pe - ne ef -
się nie potknęły: mało

- fú - si sunt gres - sus me - i: qui - a ze - lá - vi in pec
nie szwankowały kroki moje, iżem był ruszon

- ca - tó - ribus, pa - cem pec - ca - tó - rum vi - dens.
zapalem przeciw złošnikom, widząc pokój grzesznych.

TRACTUS.

Deus, Deus meus! respice in me, quare me dereliquisti?

¶. Longe a salute mea verba delictorum meorum.

¶. Deus meus, clamabo per diem, nec exaudies: in nocte, et non ad insipientiam mihi.

¶. Tu autem in sancto habitas laus Israel.

¶. In te speraverunt patres nostri, speraverunt, et liberasti eos.

¶. Ad te clamaverunt et salvi facti sunt: in te speraverunt, et non sunt confusi.

¶. Ego autem sum vermis et non homo: opprobrium hominum, et abjectio plebis.

¶. Omnes, qui videbant me, aspernabantur me: locuti sunt labiis, et moverunt caput.

¶. Speravit in Domino, eripiat eum, salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Boże, Boże mój! wejrzyj na mię: czemuś mię opuścił?

Daleko od zbawienia mego słowa grzechów moich.

Boże mój, będę wołał we dnie, a nie wysłuchasz: i w noocy, a nie ku głupstwu mnie.

Ty zaś mieszkasz w świątyni chwały Izraelskiej!

W tobie nadzieję mieli ojcowie nasi, nadzieję mieli i wybawiłeś je.

Do Ciebie wołali i zbawieni są: w Tobie nadzieję mieli, a nie są zawstyżeni.

A jam jest robak, a nie człowiek: pośmiewisko ludzkie i wzgarda pośpółstwa.

Wszyscy, którzy mię widzieli, nasmiewali się ze mnie: mówili usta i kiwali głową.

Nadzieję miał w Panu, niechaj go wyrwie: niechaj zbawi, ponieważ chce go.

¶. Ipsi vero consideraverunt et conspexerunt me, diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

¶. Libera me de ore leonis, et a cornu unicornium humilitatem meam.

¶. Qui timetis Dominum, laudate eum: universum semen Jacob magnificate eum.

¶. Annuntiabitur Domino generatio ventura, et annuntiabunt coeli justitiam ejus.

¶. Populo, qui nascetur: quem fecit Dominus.

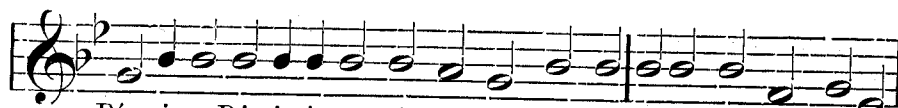
Oni zaś przypatrywali się i patrzyli na mnie. Rozdzielili sobie szaty moje, a o suknię moję los miotali.

Wyrwij mię z paszczęki lwiej: a od rogówjednorozcowych uniżenie moje. Co się Pana boicie, chwalcie Go, wszystko nasienie Jakóbowe wysławiajcie Go.

Będzie opowiadane należącym do Pana rodzaj przyszły: i będą opowiadać niebiosa sprawiedliwość Jego.

Ludowi, który się narodzi, który uczynił Pan.

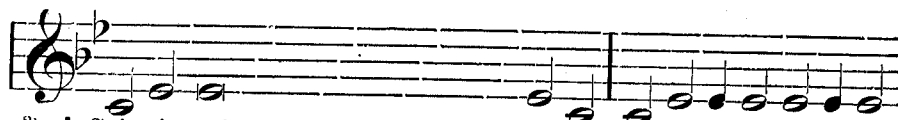
PASSIO.¹⁾

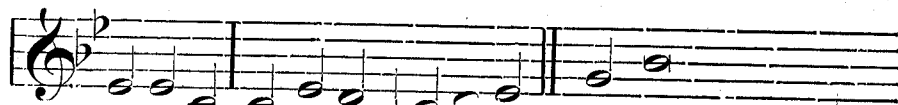
Pás-si-o Dómi-ni no-stri Je-su Chri-sti secúndum Mattháeum.
Męka Pana, naszego Jezusa Chrystusa według ś. Mateusza. Rozdz. 26.

In il-lo témpo-re: Di-xit Je-sus di-sci-pu-lis su-is.
Onego czasu rzekł Jezus uczniom swoim:

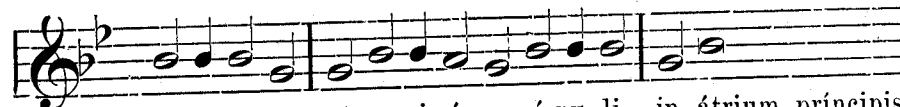
²⁾ † Sci-tis quia post bíduum Pascha fi-et, et Fí-li-us hómi-nis
Wicie, iż po dwu dniach Pascha będzie, a syn człowieczy

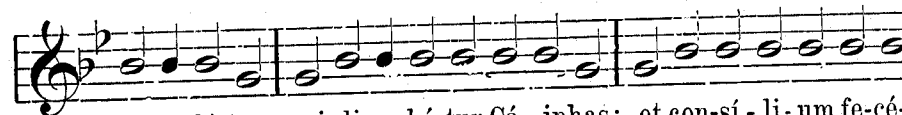
tra-de-tur, ut cru-ci-fi-gá-tur. C. Tunc congregáti sunt prín
będzie wydan, aby był ukrzyżowan. Tedy się zebrali

¹⁾ Świeckim osobom pasy w kościele śpiewać nie wolno.

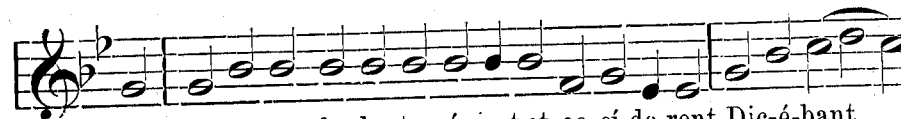
²⁾ † oznacza Chrystusa; C (Cronista) Ewangelistę; S Synagoge.

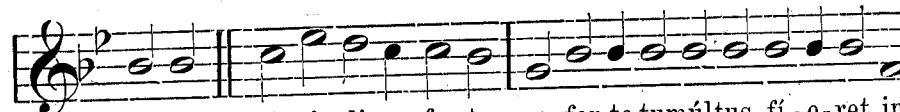
- cipes sa-cerdó-tum, et se-ni-ó-res pó-pu-li in átrium princípis
przedniejsi kapłani i starsi z ludu do dworu najwyższego

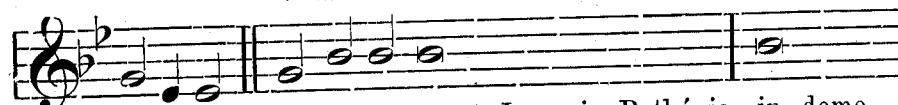
sa-cerdó-tum, qui di-cebá-tur Cá-iphás: et con-sí-li-um fe-cé-
kapłana, którego zwano Kaifaszem. I naradzali się,

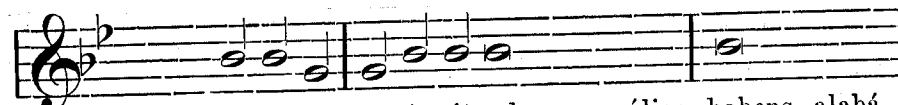
- runt ut Je-sum do-lo te-né-rent et oc-cí-de-rent. Dic-é-bant
aby Jezusa zdradą pojмали i zabili. Lecz mówili:

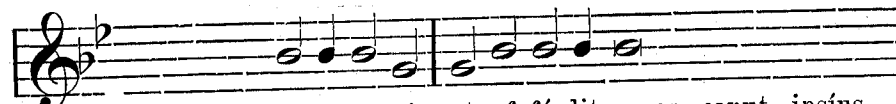
au-tem: S. Non in di-e fe-sto, ne for-tet umúltus fí-e-ret in
Nie w dzień święty, aby snadź nie stał się rozruch

pópu-lo. C. Cum au-tem esset Jesus in Bethánia, in domo
między ludem. A gdy Jezus był w Betanii, w domu

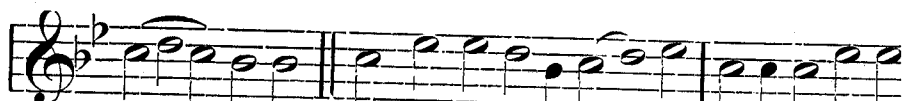
Simónis lepró-si accés-sit ad eum múl-ier, habens alabá-
Symona trędowatego, przystąpiła do niego niewiasta, mając

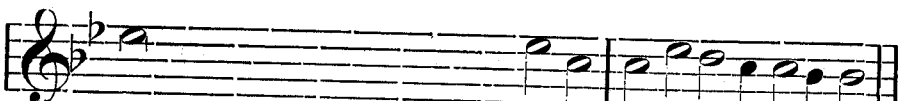
- strum unguénti pre-ti-ó-si, et ef-fú-dit super caput ipsíus
alabastr olejku drogiego i wylała na głowę jego, gdy u stołu

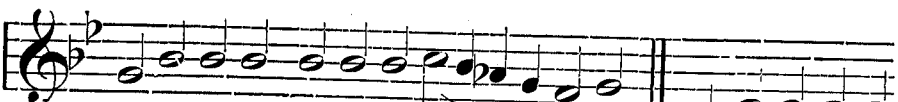
re-cumbén-tis. Vi-déntes autem di-scípu-li in-digná-ti sunt
siedział. A widząc uczniowie, zagniewali się,

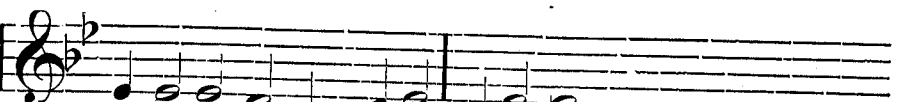
di - céntes: **S.** Ut quid per-di-ti-o haec? Pó-tu-it e-nim
mówiąc: Na cóż ta utratę? albowiem można było

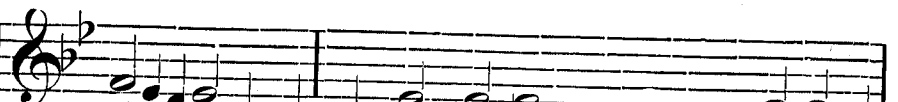
unguéntum istud venundari mul-to, et da-ri paupé-ri-bus.
to drogo sprzedać i rozdać ubogim.

C. Sci-ens autem Je-sus a - it il-lis. **†** Quid mo-lé-sti e-
A wiedząc Jezus, rzekł im: Czego się przykrzycie

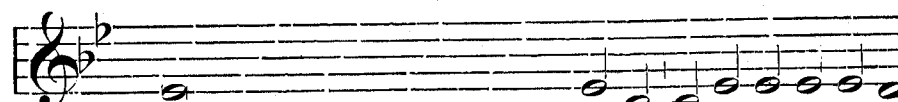
- stis hu - ic mu - li - e - ri? O - pus enim bónum operata
tęj niewieście? bo dobry uczynek względem mnie

est in me. Nam sem-per pauperes habétis vo-bíscum,
uczyniła. Albowiem zawsze ubogie macie ze sobą,

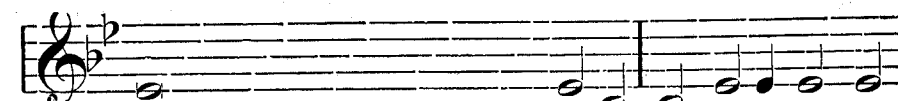
me au-tem non semper ha-bé - bi-us. Mit-tens enim haec
ale mnie nie zawsze macie. Bo ta wylawszy

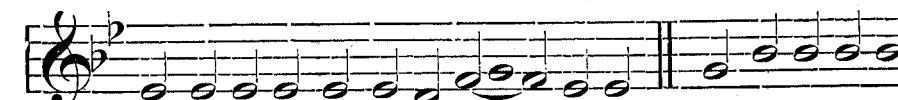
unguentum hoc in corpus me-um, ad se-pe-li-endum
ten olejek na ciało moje, uczyniła na pogrzeb mój.

me fe - cit. Amen di-co vo-bis, u-bi-cúnque praedicátum
Zaprawdę mówię wam, gdziekolwiek będzie przepowia-

fuerit hoc Evangelium in toto mundo, di - cé-tur et quod
na ta ewangelia po wszystkich świecie, i co ta

haec fe-cit in me-mó-ri-am e-jus. **C.** Tunc áb-i - it u -
uczyniła, będzie powiedziano na jej pamiątkę. Tedy odszedł

- nus de du - ó - de-cim, qui dicebátur Judas I-sca - ri - o - tes, ad prin
jeden ze dwunastu, którego zwano Judaszem Iskariotem, do

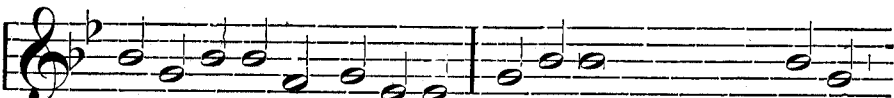
- ci-pes Sacerdotum, et a - it il-lis. **S.** Quid vul-tis mi-hi
przedniejszych kapłanów, i rzekł im: Co mi chcecie

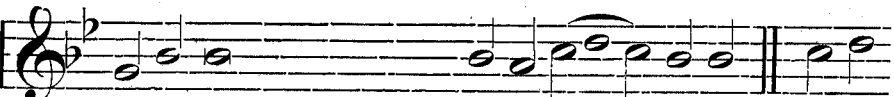
da-re, et e-go vo-bis e-um tra - dam? **C.** At illi constitu -
dać, a ja go wam wydaję? A oni naznaczyli

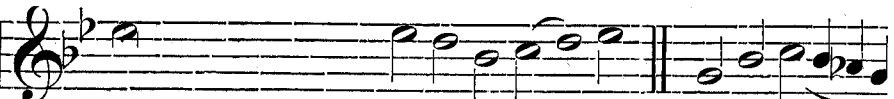
- é-runt ei trigín-ta ar-gén-te-os. Et ex in-de qua e-ré-bat op-por-tu-ni-
mu trzydzieści srebrnych. A od-ląd szukał sposob-ności,

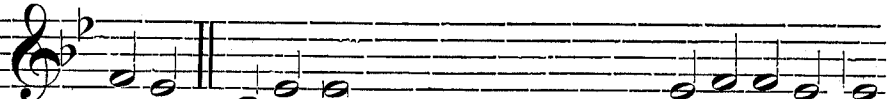
- tá-tem ut e - um trá-de-ret. Pri-ma au-tem die azy-mó-rum,
aby go wydał. W pierw-szy te-dy dzień praś-ni-ków

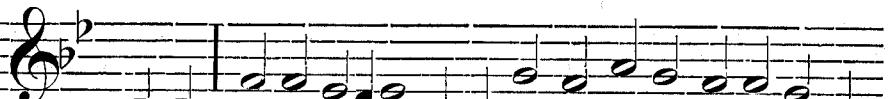
ac-ces-sérunt discípuli ad Je-sum di - cén-tes: S. U-bi
przystąpi-li uc-niowie do Jezusa, mó-wi-ąc: Gdzie

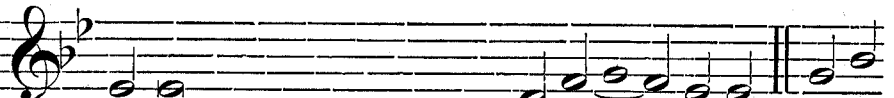
vis parémus tibi co-mé-de-re Pa - scha? C. At Je-sus
chcesz, abyś-myć zgotowa-li jeść Paschę? A Jezus

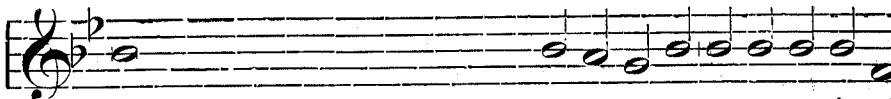
di-xit: † I-te in civi-tá-tem ad quendam, et dí-ci-te
rze-kl: Idź-cie do miasteczka, do niektó-re-go, a rze-zec-cie

e - i: Ma-gi-ster dí-ci-t: Tempus me-um pro-pe est a -
mu: Mistrz mó-wi: Czas mój bli-zko jest,

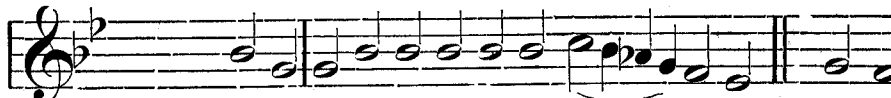
- pud te facio pascha cum discí-pu-lis me-is. C. Et fe-
u cie-bie czynię Paschę z uc-nia-mi my-mi. I uczy -

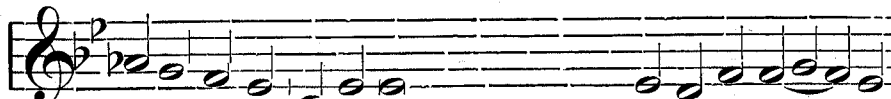
- cerunt discípuli sicut constituit il-lis Je-sus, et pa-ra-vérunt
- nili uc-zniowie, ja-ko im rozka-zał Je-zus, i zgotowa-li

Pascha. Vé-spe-re au-tem fa-cto, dis-cumbé-bat cum duó-decim
Paschę A gdy był wieczór, sie-dział ze dwunastu

discípulis su - is, et e-dén-ti-bus il-lis di-xit: † A-men
uc-znia-mi swo-mi. I gdy oni jed-li, rze-kl: Zapraw-dę

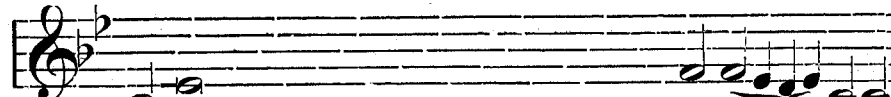
di-co vo-bis, qui-a unus vestrum me tra-di-tú-rus est.
powiadam wam, iż jed-n z was mię wyda.

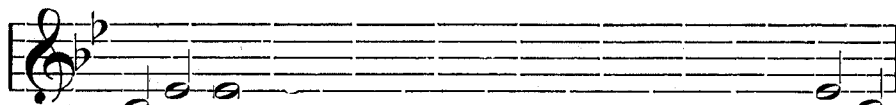
C. Et contri-stá-ti, val-de, coe-pérunt síngu-li dí-ce-re:
I zasmuciw-szy się bar-dzo, poczę-li ka-żdy mó-wić:

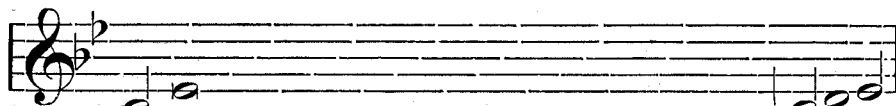
S. Numquid e-go sum Dó-mi-ne? C. At i-pse respondens a-it:
A-za-żem ja jest Pa-nie? A on od-powia-dając rze-kl:

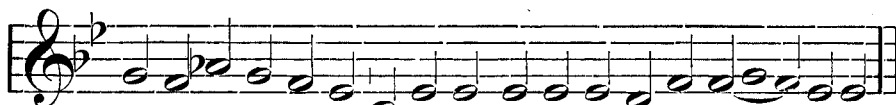
† Qui íntingit me-cum ma-num in paró-pside, hic me tra-det.
któ-ry macza ze mną rękę w mi-sie, ten mię wyda.

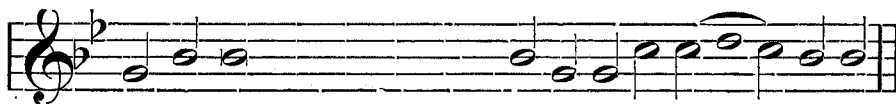
Fi-li-us quidem hóminis vadit, sicut scriptum est de il-lo:
Syn ci człowieczy idzie, jako o nim napisano,

Vae autem hómini illi, per quem fílius hóminis tra-dé - tur.
ale biada onemu człowiekowi, przez którego Syn człowieczy będzie wydan.

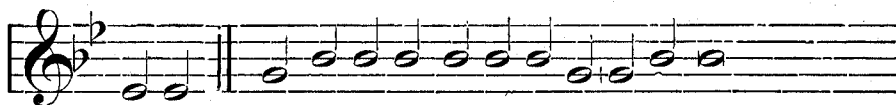
Bo-nume-rat e - i, si na-tus non fu - is-se homo il-le.
dobrzeby mu było, aby się był nie narodził on człowiek.

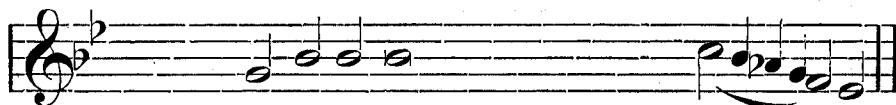
C. Res-pón-dens autem Judas qui tra-di-dit e - um di-xit:
A odpowiadając Judasz, który go wydał, rzekł:

S. Numquid e - go sum Rab-bi? C. A - it il - li. † Tu di -
Ażam ja jest mistrzu? Rzekł mu: Tyś

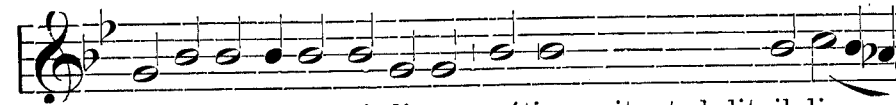
xi-sti. C. Coe-nánti-bus au-tem il-lis ac-cé-pit Jesus panem
powiedział. A gdy oni wiczczazali, wziął Jezus chleb

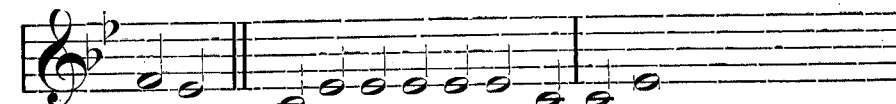
et benedixit et fre-git deditque discipulis suis et a - it.
i błogosławił i łamał, i dawał uczniom swoim, i rzekł:

† Ac-cí-pi-te et co-mé-di-te, hoc est corpus me-um.
Bierzcie i jedzcie: To jest Ciało moje.

C. Et ac-cí-pi-ens cá-li-cem grátias egit: et dedit il-lis
A wziąwszy kielich, dzięki czynił, i dał im,

di-cens. † Bí-bi-te ex hoc omnes. Hic est enim sanguis
rzekąc: Pijcie z tego wszyscy, Albowiem ta jest Krew

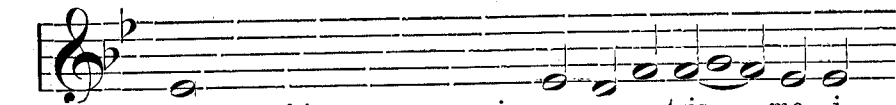
meus novi testamen-ti, qui pro multis effundetur in remissionem
moja nowego testamentu, która za wielu będzie wylana na odpuszczenie

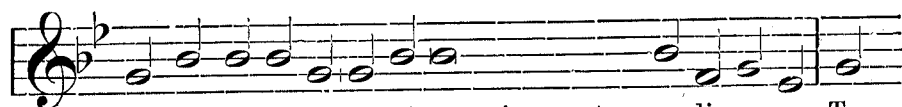
pecca-to - rum. Di-co au-tem vo-bis, non bibam ámodo
grzechów. A powiadam wam, nie będę pił odtąd

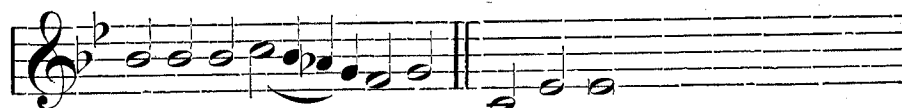
de hoc genímine vi-tis, usque in di-em il-lum, cum il-lud
z tego owocu winnej macicy, aż do dnia onego, gdy go będę

bibam vobíscum novum in re-gno pa-tris me-i.
pił z wami nowy w królestwie Ojca mego.

C. Et hymno di-cto e-xierunt in montem o-li-va-rum. Tunc
I hymn odprowiwszy, wyszli na górę Oliwną. Tedy

di-cit il-lis Je-sus: † Omnes vos scándalum patiémmini
im rzekł Jezus: Wszyscy wy zgorszenie weźmie ze mnie

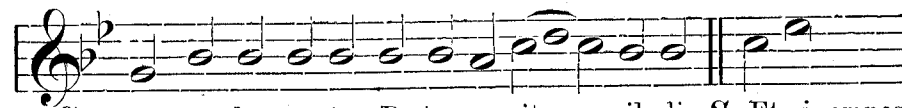
in me, in ista no-cte: scri-ptum est e-nim. Percú-ti-am
tęj nocy, albowiem jest napisano: Uderzę

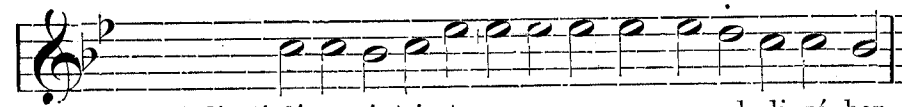
pa-sto-rem, et dis-per-gentur o-ves gre-gis. Post-quam au
pasterza, i rozproszą się owce trzody. Lecz gdy

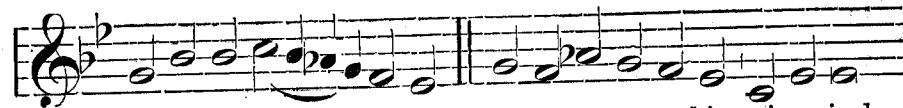
tem re-surré-xe-ro prae-cedam vos in Ga-li - lé-am.
zmartwychstanę. uprzedzę was do Galilei.

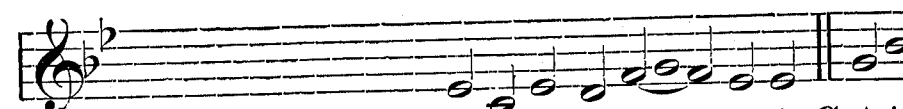
C. Res-pondens au-tem Pe-trus a - it il - li: S. Et si omnes
A odpowiadając Piotr, rzekł Jemu; Choćby się wszyscy

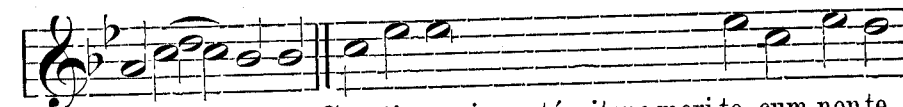
scandalizati fú - e-rint in te, e-go nunquam scanda-li-zá-bor.
zgorzeli z Ciebie, ja nigdy się nie zgorzę.

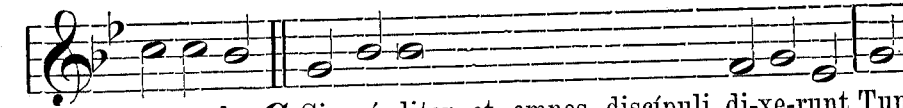
A - it il - li Je-sus. † Amen di-co vo-bis, qui - a in hac
Rzekł mu Jezus: Zaprawdę powiadam Ci iż tej nocy,

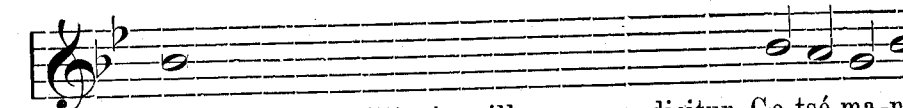
nocte, antequam gallus cantet ter me ne - ga-bis. C. A-it
pierwej niż kur zapieje, trzykroć się mnie zaprzesz. Rzekł

il-li Petrus: S. E-ti - amsi oportúerit me mori te - cum, non te
mu Piotr. Choćby mi też z tobą przyszło umrzeć, nie zaprzę się

ne-ga-bo. C. Si - mí - liter et omnes discípuli di-xe-runt. Tunc
ciebie. Także i wszyscy uczniowie mówili. Tedy

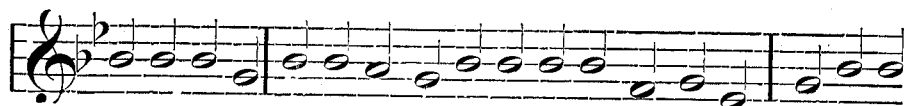
venit Jesus cum illis in villam, quae dicitur Ge-tsé-ma-ni
przyszłł Jezus z nimi do wsi, którą zowią Getsemani,

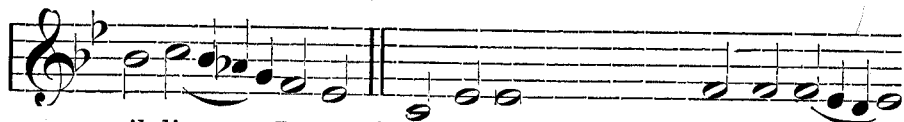
et di-xit di-scí-pu-lis su - is. † Se-de-te hic donec vadam
i rzekł uczniom swoim: Siedźcie tu, aż pójdę ówdzie i

il-luc et o-rem. C. Et assumpto Petro et duobus filiis
i będę się modlił. A wzięwszy Piotra i dwóch synów

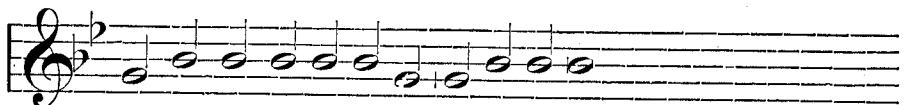
Ze-be-dae-i, coepit con-tri-sta-ri et moestus es-se. Tunca - it
Zebedeuszowych, poczał się smucić i tęsknić sobie. Tedy im

il-lis Je-sus: † Tri-stis es anima mea u-sque ad
rzekł Jezus: Smutna jest dusza moja aż do

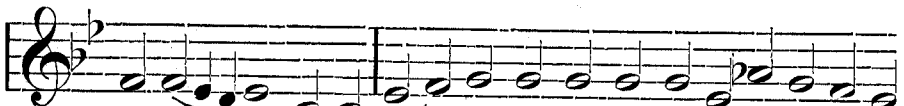
mortem. Su-sti-ne - te hic et vi-gi-la-te me-cum.
śmierci. Czekajcie tu a czujcie ze mną.

C. Et progres-sus pu-sil-lum pró-ci-dit in faciem suam orans
A postąpiwszy trochę, padł na oblicze swoje modląc się

et di-cens: † Pa-ter mi, si pos-sibile est tránseat a me
i mówiąc: Ojczy mój! jeśli można rzeknij, niechaj odejdzie

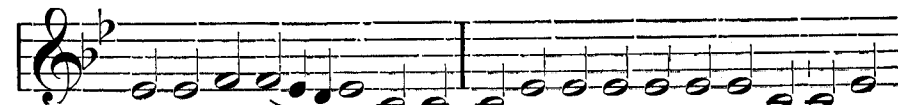
ca-lix i-ste: ve - rúm-ta-men non si-cut e-go vo-lo
ode mnie ten kielich, wszakże nie jako ja chcę,

sed si-cut tu. C. Et ve-nit ad di-scí-pu-los, et invénit eos
ale jako ty. I przyszedł do uczniów swoich i znalazł je

dormi-en-tes: Et di-xit Pe-tro: † Sic non potuisti una hora
śpiące, i rzekł Piotrowi: Tak nie mogliście jednej go-

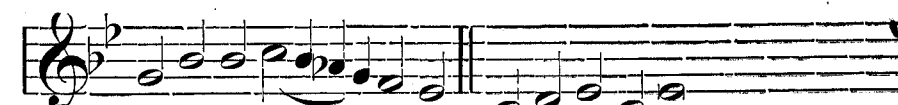
vi-gi-la-re me-cum: Vi-gi-la-te et o-ra-te, ut non
dziny czuwać ze mną? Czuwajcie, a módlcie się, abyście

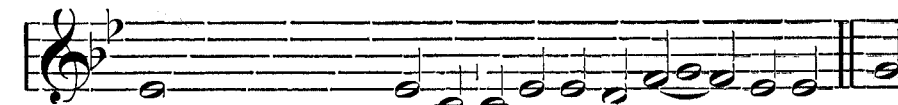
intre-tis in ten-ta-ti-ó - nem: Spi-ri-tus quidem promptus
nie weszli w pokusę. Duchci wprawdzie jest ochot-

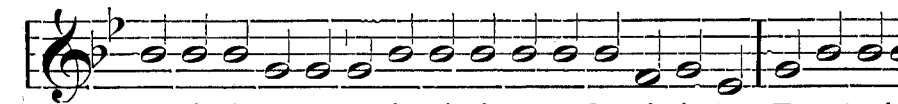
est, ca-ro au-tem in - firma. C. I - te-rum se-cundo áb-i-it
tny, ale ciuto mdle. Znow powtóre odszedł

et o-rá-vit di-cens: † Pa-ter mi, si non potest hic calix
i modlił się, mówiąc: Ojczy mój! jeśli nie może ten kielich

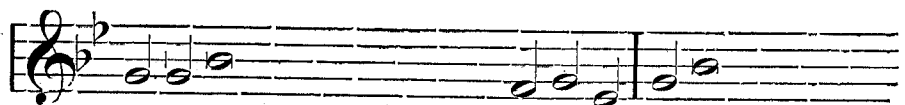
transire nisi bibam il-lum, fi-at vo-luntas tu - a. C. Et
odejść, jedno abym go pił: niech się dzieje wola twoja. I

ve-nit í - te-rum, et in-vé-nit e - os dormi-én-tes. E-ran-tenim
przyszedł powtóre i znalazł je śpiące, albowiem

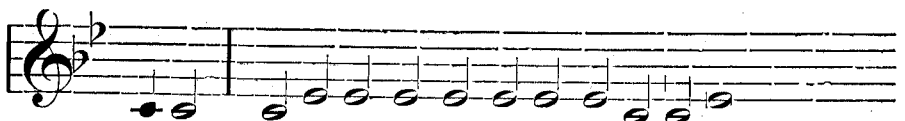
ó - cu - li e - o - rum gra - va - ti. Et relictis illis iterum a - bi -
oczy ich były obciążone. A zostawiwszy je, znowu odszedł

it et oravit tertio eundem sermo - nem. Et venit ad discipulos
i trzeci raz się modlił, też słowa mówiąc. Tedy przyszedł do uczniów

su - os et di - cit il - lis. † Dormi - te jam et requi - ó
swoich i rzekł im: Śpijcie już i odpoczywajcie.

sci - te. Ec - ce appro - pinqua - vit ho - ra, et filius hóminis
Oto przybliżyła się godzina, a syn człowieczy

tradetur in manus pec - ca - to - rum. Súrgi - te e - a -
będzie wydany w ręce grzeszników. Wstańcie, pójdźmy:

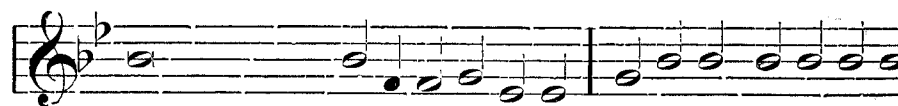
mus. Ec - ce appro - pinqua - vit qui me tra - det. C. Adhuc e - o
oto się przybliżył, który mię wyda. A gdy on

lo - quente, ec - ce Judas unus de du - o - de - cim ve - nit, et cum
jeszcze mówił, oto Judasz jeden ze dwunastu przyszedł, a z nim

eo turba multa cum glá - di - is et fú - sti - bus, missi a princípibus
wielka rzesza z mieczmi i kijmi, posłani od przedniejszych

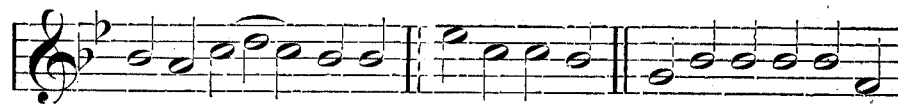
sacerdotum et senióri - bus pó - pu - li. Qui au - tem trá - di - dit e -
kapłanów i starszych ludu. A który go wydał,

um, de - dit il - lis si - gnum di - cens. S. Quemcúmque osculatus
dał im znak, mówiąc: Kogokolwiek pocałuje,

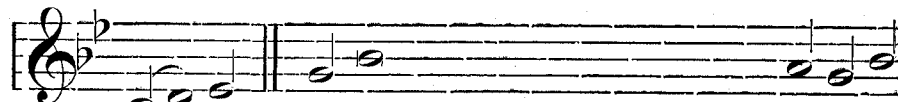
fú - e - ro, i - pse est, te - ne - te e - um. C. Et confestim accedens
tenci jest, imajcie go. I natychmiast przystąpiwszy

ad Je - sum di - xit: S. A - ve Rabbi! C. Et o - scu - lá - tus est
do Jezusa, rzekł: Bądź pozdrowion Mistrzu i pocałował go.

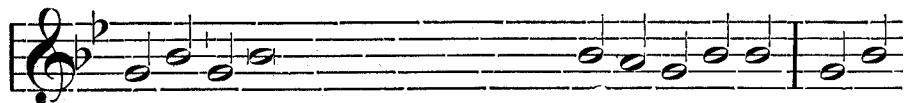
e - um. Di - xitque il - li Je - sus: † A - mi - ce: ad quid ve -
A Jezus rzekł mu: Przyjacie! na coś przy -

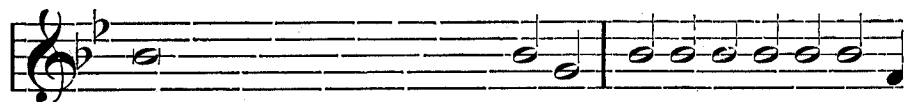
ni - sti? C. Tunc accesserunt et manus injecerunt in Jesum,
szedł? Tedy przystąpili i rzucili się na Jezusa,

et te-nu-e-run-te-um. Et ecce unus ex his qui erant cum
i pojmali go. A oto jeden z tych, którzy byli

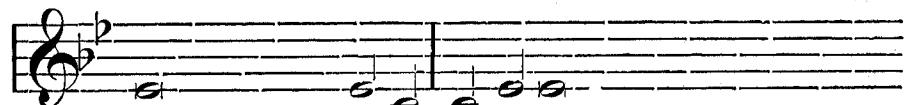
Je-su, ex-tendens manum, exémit glá-di-umsu-um, et per-
z Jezusem, wyciągnawszy rękę, dobył korda swego, a ude-

- cūtiens servum principis sacerdo-tum, ampu-tá-vit au-rí-cu
- rzywszy sługę księżęcia kapłańskiego, uciął ucho

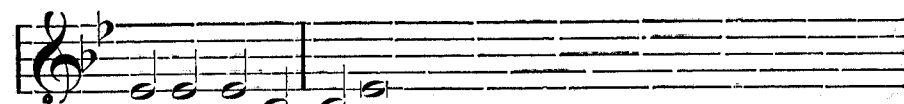
- lam e-jus. Tunca-it il-li Je-sus:† Con-verte gládium
jego. Tedy mu rzekł Jezus: Obróć kord

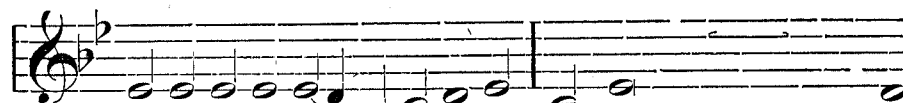
tuum in locum su-um. Omnes enim qui accéperint gládium,
swój na miejsce jego: albowiem wszyscy, którzy miecz biorą,

glá-di-o per-i - bunt. An putas quia non possum rogare
mieczem pogina. Czyli mniemasz, abym nie mógł prosić

Pa-trem me-um, et exhibébit mihi modo, plusquam duódecim
Ojca mego, a stawilby mi teraz więcéj, niż dwanaście

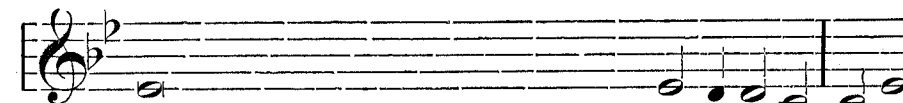
le-gió-nes an-ge-ló - rum? Quo-modo ergo implebúntur
hufców aniołów? Jakoż się tedy wypełnią pisma,

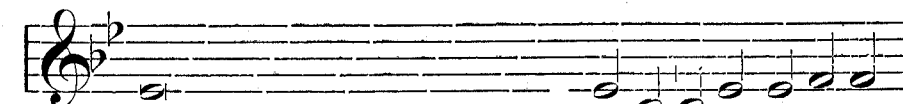
Scriptú - rae, qui-a sic o-pór-tet fí - e - ri? C. In il-la
iż się tak musi stać? Onéj

ho-ra di-xit Je-sus tur-bis:† Tamquam ad latrónem
godziny mówił Jezus rzeszom: Wyszliście jako na zbójcę

existis cum gládiis et fústibus comprehén-de-re me? Quo-tí-
z mieczmi i z kijmi, pojąć mię: siedziałem

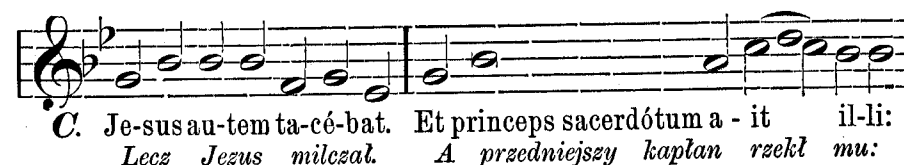
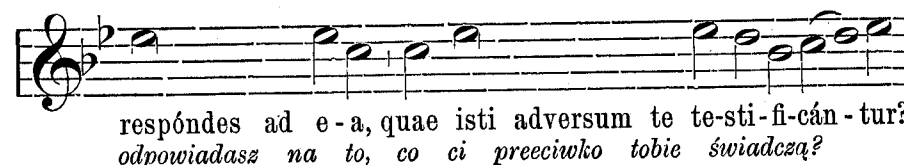
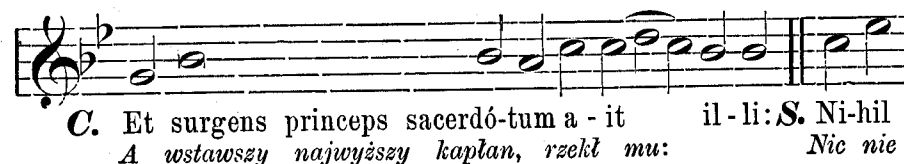
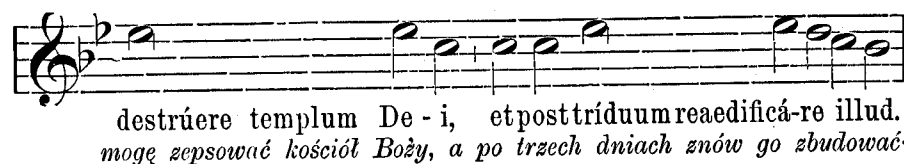
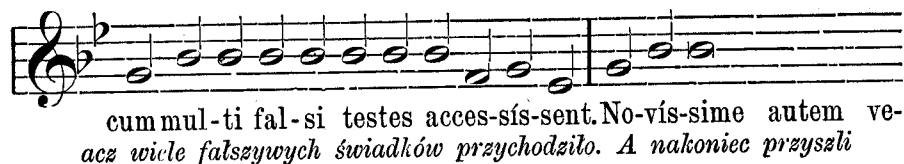
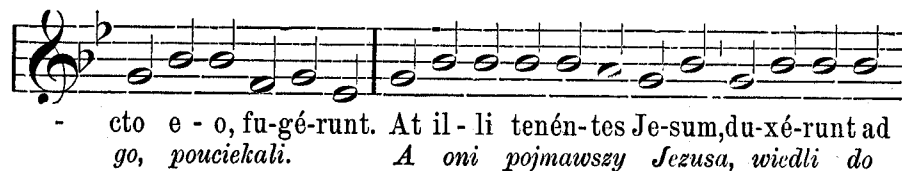
- die apud vos sedébam docens in templo: et non me te-nu -
na każdy dzień u was ucząc w kościele, a nie pojmaliście mię?

- í - stis. Hoc au-tem to-tum factum est, ut adimpleréntur
A to się wszystko działo, aby się wypełniły

scriptú-rae Prophe-tá - rum. C. Tunc discípuli omnes, re-lí -
pisma prorockie Tedy uczniowie wszyscy opuściwszy

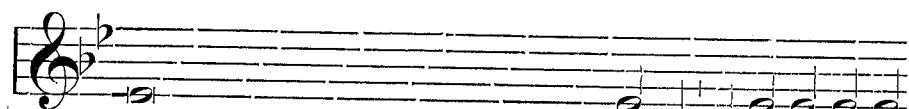

- stus fi - li - us De - i. **C.** Di - cit il - li Je - sus: † Tu di -
Chrystus Syn Boży? Rzekł mu Jezus: Tyś

- xí - sti. Ve - rúm - tam en di - co vo - bis: á - mo - do vi - dé - bi - tis fi - lium
powiedział. Jednak powiadam wam, odtąd ujrzycie Syna

hó - mi - nis se - dé - tem a dex - tris vir - tú - tis De - i, et ve - ni - é - tem
człowieczego, siedzącego na prawicy mocy Bożej, i przychodzącego

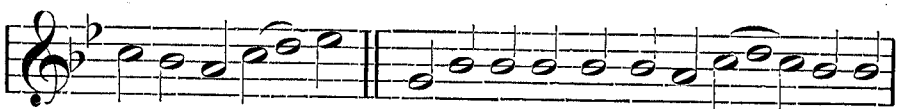
in nú - bi - bus coe - li. **C.** Tunc princeps sacer - dótum se - dit
w obłokach niebieskich. Tedy najwyższy kapłan rozdarł

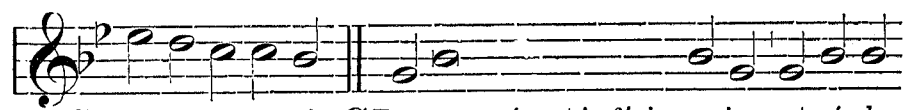
ve - sti - mén - ta su - a, di - cens: **S.** Blasphemá - vit. Quid ad
szaty swoje, mówiąc: Zbliźnił, cóż dalej

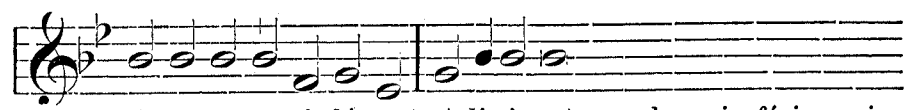
- huc e - gé - mus té - sti - bus? Ec - cenun - cau - dí - sti blasphemí - am. Quid
potrzebujemy świadków? Otoście teraz słyszeli bluźnierstwo, co się

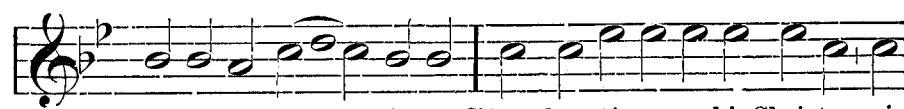
vo - bis vi - dé - tur? **C.** At il - li res - pon - dé - tes, di - xé - runt:
wam zda? A oni odpowiadając, rzekli:

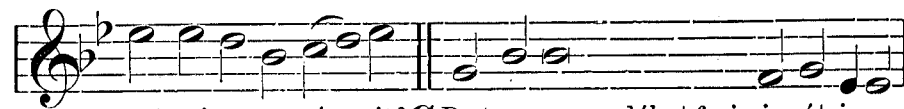
S. Re - us est mor - tis. **C.** Tunc ex - spuérunt in fá - ciem e - jus: et có - la -
Winien jest śmierci. Tedy płuwali na oblicze jego i bili

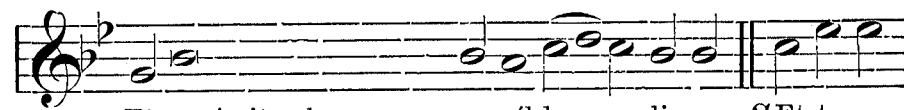
- phis e - um ce - ci - dé - runt. A - li - i au - tem pal - mas in fá - ciem e - jus
go pięściami, a drudzy policzki twarzy jego

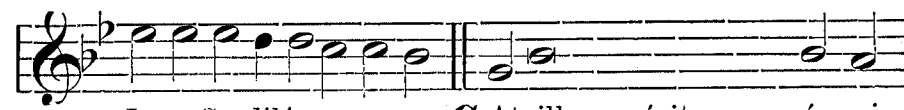
de - dé - runt, di - céntes: **S.** Prophe - tí - za no - bis Chri - ste: quis
zadawali, mówiąc: Prorokuj nam Chrystusie, kto

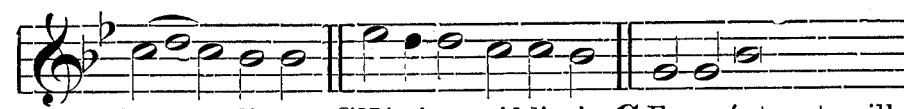
est qui te per - cú - sit? **C.** Pe - trus ve - ro se - dé - bat foris, in á - tri - o.
jest, który cię uderzył? A Piotr siedział na podwórzu:

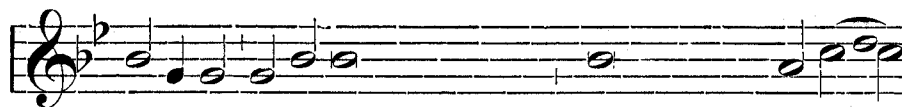
Et ac - céssit ad eum una an - cíl - la, di - cens: **S.** Et tu cum
i przystąpiła do niego jedna służebnica, mówiąc: I tyś był

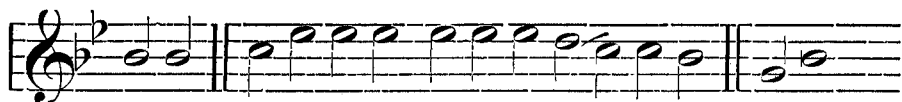
Je - su Ga - liláe - o e - ras. **C.** At ille negávit coram ó - mni -
z Jezusem Galilejskim. A on się zaprzął przed wszystkimi,

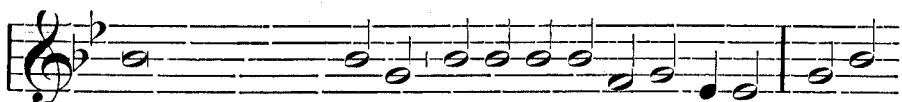
- bus, di - cens: **S.** Nésci - o quid di - cis. **C.** E - xe - únte au - tem illo
rzekąc: Nie wiem co mówisz. A gdy on wychodził

já-nu-am, vi-dit eum ália ancílla: et ait his, qui e-rant
za drzwi, ujrzała go druga służebnica, i rzekła tym, co tam

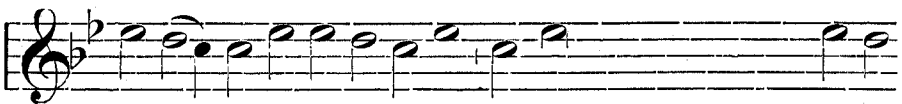
i - bi: *S.* Et hic e-rat cum Je-su Na-za-ré-no. *C.* Et iterum
byli: *I ten był z Jezusem Nazareńskim. A powtóre*

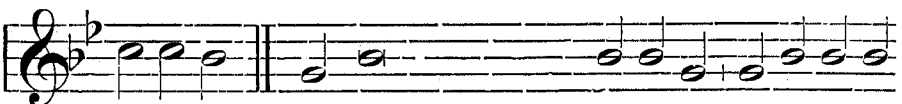
negávit cum juraménto: qui-a non no-vi hó-mi-nem. Et post
zaprzął się z przysięgą, iż nie znam człowieka. *A mało*

pusillum accessérunt, qui sta-bant: et di-xé-runt Pe-tro:
potem przystąpili, którzy stali, i rzekli Piotrowi:

S. Ve-re et tu ex il-lis es, nam et loquéla tua maniféstum
Prawdziwieś i ty jest z nich, bo i mowa twoja

te fa-cit. *C.* Tunc coepit detestári et ju-rá-re: qui-a non no
cię wydawa. *Tedy począł się przeklinać i przysięgać, iż nie*

- vis-set hó-mi-nem. Et con-tí-nu-o gallus cantá-vit. Et re-cor-
znał człowieka. *A natychmiast kur zapiał. I wspomniał*

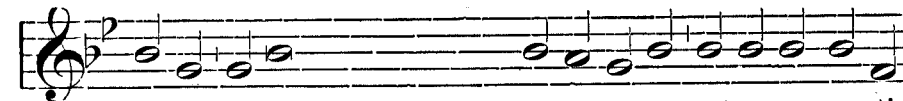
- dá-tus est Pe-trus ver-bi Je-su, quod di-xe-rat: Priúsqvam gallus
Piotr na słowo Jezusowe, które mu był rzekł: Pierwój niż kur

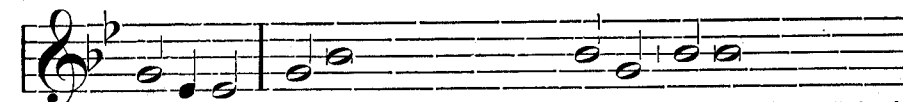
cantet, ter me ne-gá-bis. Et e-grés-sus fo-ras, fle-vit a-má-re.
zapieje, trzykroć się mnie zaprzysz. A wyszedłszy z dworu gorzko płakał.

Ma ne au-tem fa-cto, consí-lium iniérunt omnes principes sacer-
A gdy było rano, weszli w radę wszyscy przedniejsi kapłani

- dó-tum et senióres pópuli advér-sus Je-sum, ut e-um mor-ti
i starsi ludu przeciwko Jezusowi, aby go o śmierć

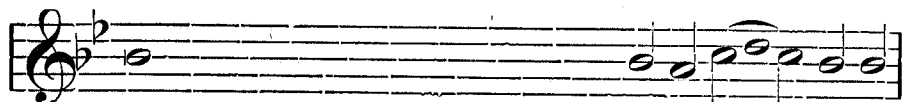
trá-de-rent. Et vinctum adduxérunt e-um, et tradidérunt Póntio
przyprawili. I związawszy przywiedli go, i podali Ponciuszowi

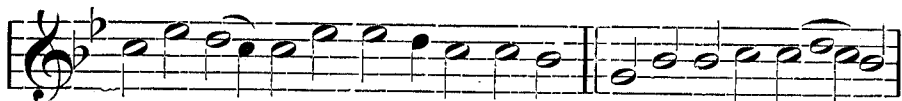
Pi-lá-to praesi-di. Tunc videns Judas, qui eum trádídít,
Piłatowi, staroście Tedy ujrzawszy Judasz, który go wydał,

quod damnátus es-set, poe-ni-tén-ti-a du-ctus, rétulit trigínta
iż był skazan, żalem zdjęty, odniósł trzydziści

argenteos principibus sacerdotum et senio-ri-bus, dicens:
srebrnych przedniejszych kapłanom i starszym, mówiąc:

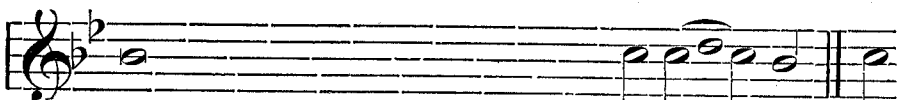
S. Pecca-vi, tra-dens sanguinem justam. C. At il-li di-xé - runt
Zgrzeszyłem, wydawszy krew sprawiedliwą. A oni rzekli:

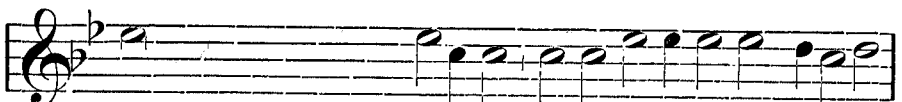
S. Quid ad nos? tu ví-de-ris. C. Et projéctis argenteis in templo,
Co nam do tego? ty się patrz. A porzuciwszy srebrniki w kościele,

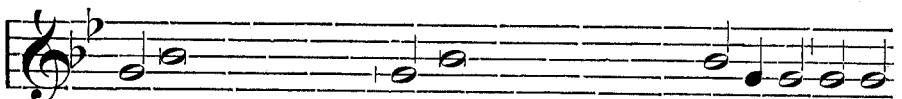
re-cés-sit: et á-bi-ens, lá-que-o se suspéndit. Prin-ci-pes
odszedł, a poszedłszy, obwiesił się. A przedniejsi

autem sacerdotum, accéptis argenteis, di-xé - runt: S. Non
kapłani wzięwszy srebrniki, mówili: Nie

licet eos mittere in córbonam: qui-a pré-ti-um sanguinis est.
godzi się ich kłaść do karbony, bo jest zapłata krwi.

C. Consilio autem ínito, emérunt ex illis agrum fi-gu-li, in se-
I naradziwszy się, kupili za nie rolę garncarzową na pogrzeb

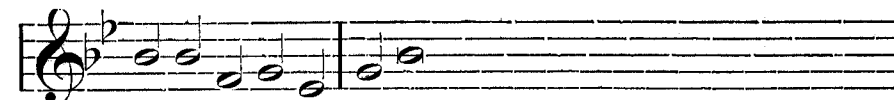
- pul-tú-ram pe-re-gri-nó-rum. Pro-pter hoc vocátus est ager ille
pielgrzymów. Dla tego ona rola nazwana jest

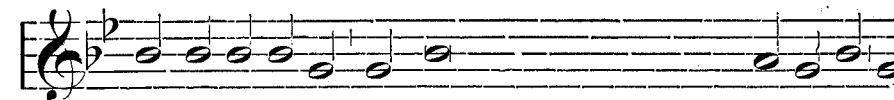
Ha-cél-dama, hoc est a-ger sán-gui-nis, u-sque in ho-di-ér-num
Haceldama, to jest: rola krwi, aż do dnia dzisiejszego.

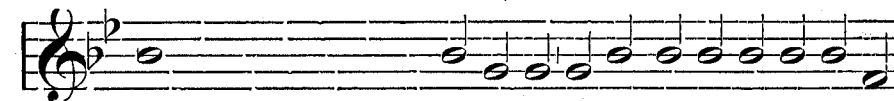
di-em. Tunc implé-tum est quod dictum est per Jeremíam pro-
Tedy się wypełniło, co jest powiedziano przez Jeremiasza

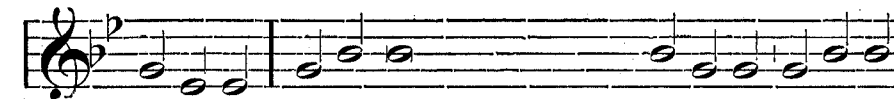
- phé-tam di-céntem: Et accepérunt trigínta argénteos praetium
Proroka, mówiącego: I wzięli trzydzieści srebrnych za oszacowa-

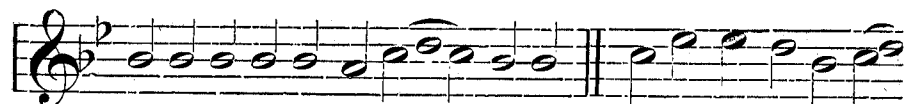
ap-pre-ti-á-ti, quem appretiavérunt a filiis I-sra-el, et
- nego, którego oszacowali z synów Izraelskich, i

dedérunt eos in agrum fi-gu-li, si-cut constí-tu-it mi-hi
dali je na rolę garncarzową, jako im postanowił

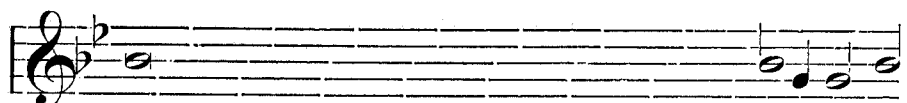
Dó-mi-nus. Je-sus autem stetit ante prae-si-dem: et in-ter-
Pan. A Jezus stanął przed starostą, i pytał

- ro-gá-vit e - um Praeses, di-cens: **S.** Tu es Rex Ju-de - o -
go starosta, mówiąc: Tyś jest król żydowski?

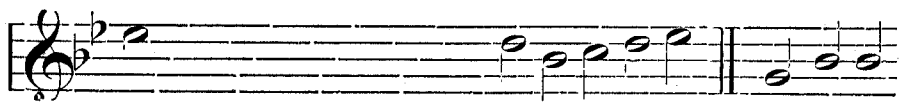
- rum? **C.** Di - cit il - li Je-sus: † Tu di - cis. **C.** Et
Rzekł mu Jezus: Ty powiadasz. A

eum accusarétur a princípibus sacerdotum, et senió-ribus ni-
gdy nań skarżyli przedniejsi kapłani i starsi

- hil re-spóndit. Tunc di-cit il - li Pi - lá-tus. **S.** Non audis
nie nie odpowiedział. Tedy mu rzekł Pilat: Nie słyszysz,

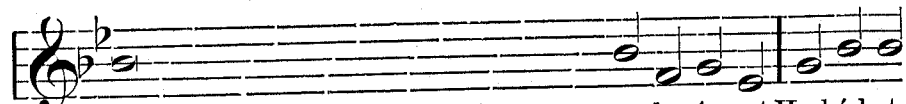
quanta adversum te dicunt te-sti-mó-ni - a? **C.** Et non res-
jako wiele przeciw tobie świadectw przywodzą? I nie

- póndit ei ad ullum verbum, i - ta ut mirarétur praeses ve-
odpowiedział mu na żadne słowo, tak iż się bardzo dziwował sta-

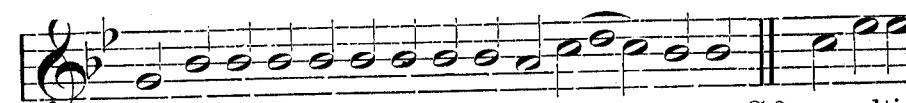
- hemén-ter. Per di-em au-tem so-lémnem, consu-éverat praeses
- rosta. A na dzień uroczysty zwykl był starosta

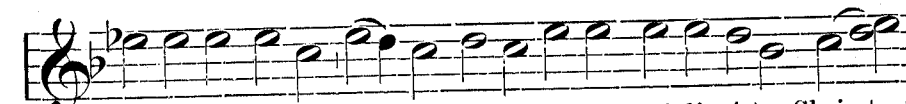
dimittere populo unum vinctum, quem vo-lu - íssent. Ha-bé-bat,
wypuszczać pospólstwu jednego więźnia, któregoby chcieli. I miał

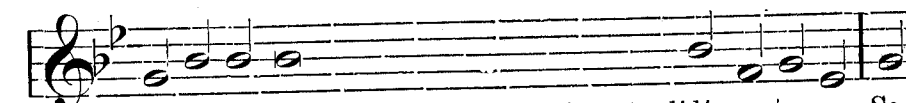
autem tunc vinctum in - si-gnem, qui di-ce-bá-tur Barábbas
na ten czas więźnia znacznego, którego zwano Barabaszem.

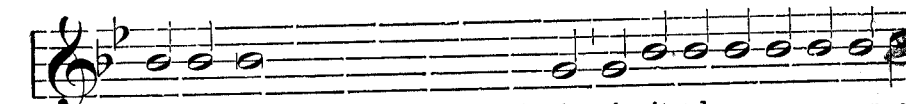
Congre-gá-tis er-go il - lis, di-xit Pi - lá-tus: **S.** Quem vultis
Gdy się tedy oni zebrali, rzekł Pilat, którego chcecie

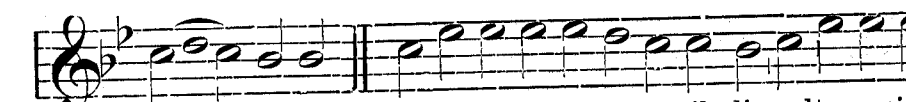
di-mít-tam vo-bis: Bar - rábbam, an Je-sum qui di-ci-tur Chri-stus?
wypuszczę wam Barabaszę, czyli Jezusa, którego zowią Chrystusem?

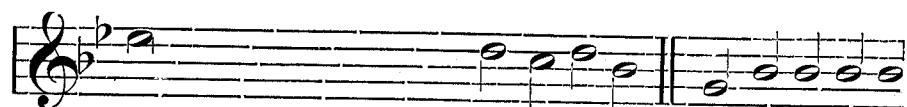
C. Sci - é - bat autem, quod per invidiam tradidís-sente-um. Se -
Bo wiedział, iż go z zazdrości wydali.

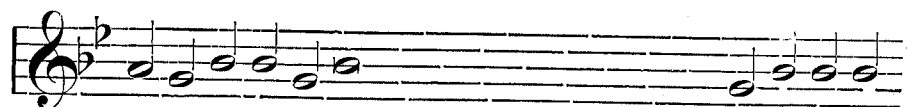
- dén-te autem illo pro tribuná-li, mi-sit ad e - um u - xor e -
Lecz gdy on siedział na stolicy sądowej, posłała do niego żona

- jus di-cens: **S.** Ni-hil ti-bi et ju-sto il - li: multa e-nim
- jęgo mówiąc: Nic tobie i sprawiedliwemu temu, albowiem

passa sum hódie per visum pro-pter e-um. **C.** Prínci-pes autem
wielem cierpiał dziś przez sen dla niego. *A przedniejsi*

sa-cerdó-tum et senióres, persuasérunt pópulis, ut pé-te-rent
kapłani i starsi namówili pospólstwo, aby prosili

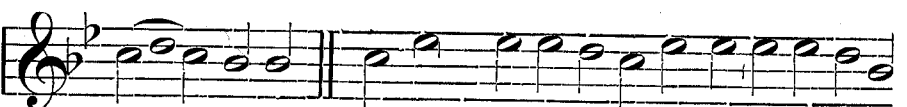
Ba-rábbam, Je-sum ve-ro pér-de-rent. Re-spóndens autem Praeses
Barabbasza, a Jezusa stracili. *A odpowiadając starosta,*

a - it il-lis: **S.** Quem vul-tis vo-lis de du - ó-bus dimít-ti?
rzekł im: *któregoż chcecie, abym wam wypuścił ze dwu?*

C. At il-li di - xe-runt. **S.** Ba - rábbam. **C.** Di-cit il-lis
A oni rzeki: Barabbasza. Rzekł im

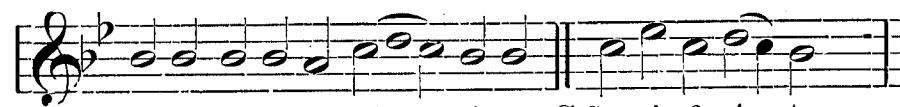
Pi - lá-tus: **S.** Quid igitur fá-ci-am de Je-su, qui dí-citur
Pilat: *Cóż tedy uczynię z Jezusem, którego zowią*

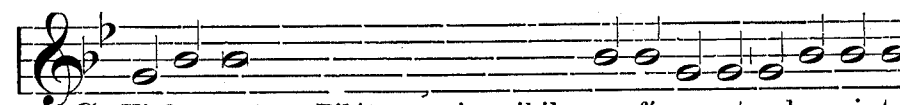
Chri-stus? **C.** Di-cunt omnes: **S.** Cru-ci-fi-gá-tur. **C.** A - it
Chrystusem? *Rzekli wszyscy: Niech będzie ukrzyżowan. Rzekł*

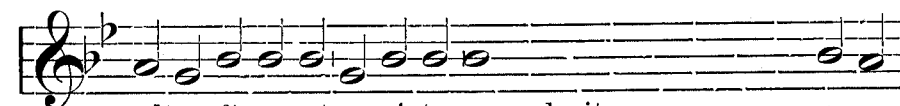
il-lis Praeses: **S.** Quid e-nim ma-li fe - cit? **C.** At il-li
im starosta: cóż wždy złego uczynił? A oni

ma-gis cla-mábant, di - céntes: **S.** Cru-ci-fi-gá - tur.
więcej wołali, mówiąc Niech będzie ukrzyżowan.

C. Vi dens autem Pilátus, quia nihil pro-fi-ce-ret, sed magis tu
A widząc Pilat, iż nic nie pomagało, ale większy się

- multus fi-e-ret, ac-cépta aqua lavit manus coram po-pu-
rozruch dział, wziąwszy wodę, umył ręce przed pospólstwem,

lo di-cens: **S.** Inno-cense-go sum a sán-gui-ne ju-sti
mówiąc: Nie winienem ja krwi tego sprawiedliwego:

hu-jus: vos vi-dé-ri-tis. **C.** Et respóndens univér-sus pó-pu-
wy obaczycie. A odpowiadając wszystek lud,

- lus di-xit: **S.** Sanguis e-jus su-per nos, et su-per fi-li-os
rzekł: Krew jego na nas, i na syny

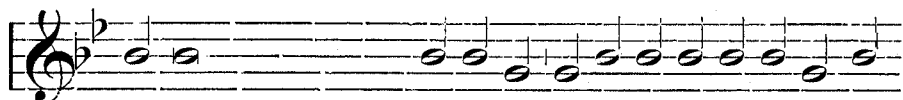
nostros. **C.** Tunc di-mí-sit e - is Ba-rábbam, Je-sum autem flagel-
nasze. *Tedy im wypuścił Barabasz, a Jezusa ubiczowanego*

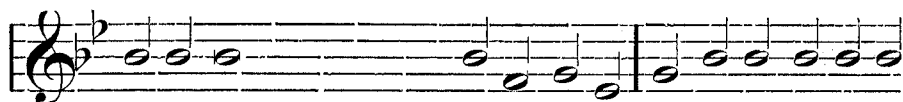
- la-tum trá-di-dit e - is ut cru-ci-fi-ge-ré-tur. Tunc mí-li-tes
podał im, aby był ukrzyżowany. *Tedy żołnierze*

Praesidis suscipi-én tes Je sum in praetó-ri - o, congre-ga-ve
Starościeńscy wzięwszy Jezusa do ratusza, zebali

- runt ad eum univér-sam co-hórtem: et e-xu-én-tes e - um, chlá
do niego wszystką rolę, a zwłókszy odzież z niego włożyli

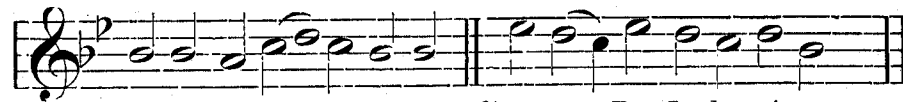
- my-dem coccíneam circumdedé-runt e - i. Et plectén-tes co-ró
nań płaszcz szkarłatny. I upłótszy koronę

- nam de spi-nis, po-su - é-runt su-per ca-put e - jus, et a - rún-di -
z ciernia, włożyli na głowę Jego i trzcinę

- nem in dé-xte-ra e - jus. Et ge-nu fle-xo an-te e - um, il-lu-
w prawicę Jego. *A kłaniając się przed nim,*

- dé-bant e - i di-cén-tes. **S.** A-ve Rex Ju-dae - ó-rum.
naigrawali go, mówiąc: *bądź pozdrowion królu żydowski.*

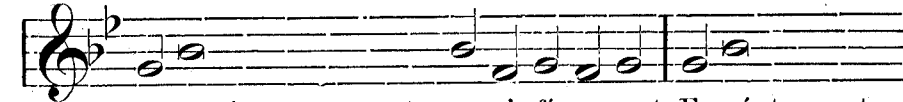
C. Et expu-én-tes in e - um, ac-ce-pé-runt a-rún-di-nem, et percu
A plując nań, wzięli trzcinę i bili

- ti - e-bant ca-put e - jus. Et postquam illusérunt e - i, e-xu
głowę Jego. *A gdy się z niego naśmiali, zwlekli go*

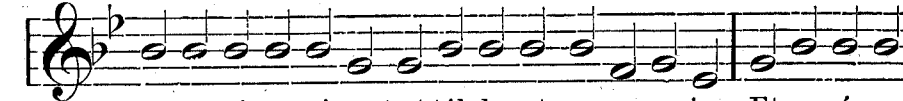
- é-runt e - um chlám-y-de, et induérunt eum vestiméntis ejus
z szaty, i oblekli go w odzienie jego,

et duxérunt eum ut cru-ci-fi-ge-rent Ex-eúntes autem,
i wiedli go, aby ukrzyżowali. *A wychodząc,*

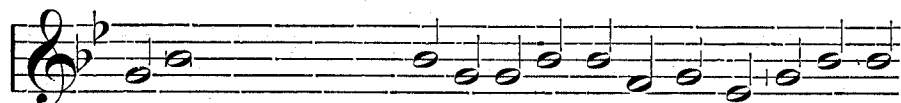
invenérunt hóminem Cy-rae-né - um, nómi-ne Si-mó-nem, hunc
naleźli człowieka Cyrejneczyka, imieniem Szymona, tego

an-ga - ri - a - vé-runt ut tól-le-ret cru-cem e - jus. Et ve-né-runt
przymusili, aby niósł krzyż jego *I przyszli*

in locum qui dicitur Gól-gatha, quod est Calvá-ri-ae lo-cus:
na miejsce, które zowią Golgotha, co się wyklada miejsce trupięj

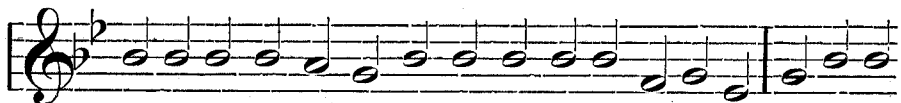
et dedérunt ei vinum bí-be-re cum fel-le mi-xtum: et cum gu
łowy. I dali mu pić wino z żółcią zmieszane, a gdy skosztował,

stásset nó-lu-it bí-be-re. Postquam autem crucifixérunt e-
nie chciał pić. A ukrzyżowawszy go,

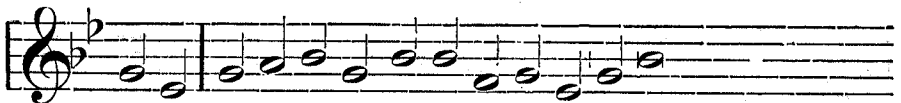
um, di-vi-sé-runt ve-sti-ménta e-jussortem mit-tén-tes. Utim
rozdzielili odzienia jego, rzuciwszy los, aby się wypełniło, co jest

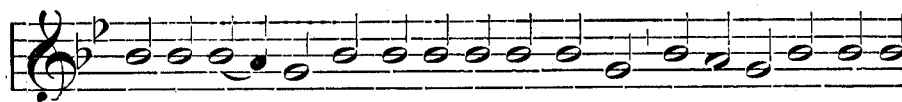
ple-ré-tur quod dictum est per prophé-tam di-céntem: Di-vi-sé-
przez Proroka mówiącego: Rozdzielili

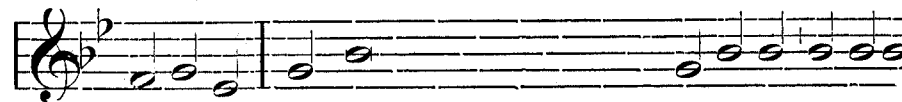
runt sibi vestiménta me-a, et super vestem meam misé-runt
sobie odzienie moje, a o suknią moję los

sor-tem. Et se-déntes ser-vábant e-um: et imposuérunt super
miotali. A siedząc strzegli go. I włożyli nad głową

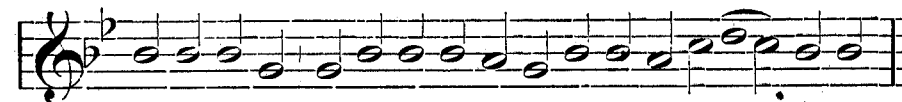
ca-put e - jus cau-sam i-psí - us scriptam: Hic est Jesus, Rex Ju
jego winę jego napisaną: Ten jest Jezus król

dae-ó-rum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo la-tró-nes, u-nus a
żydowski. Tedy są ukrzyżowani z nim dwaj łotrowie: jeden po

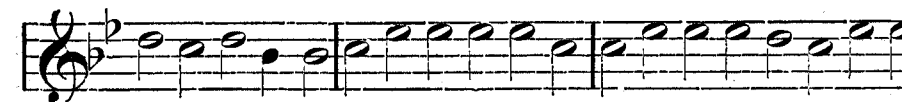
déxtris, et u-nus a si-nístris. Praeter-eúntes autem blasphe-
prawicy, a drugi po lewicy. A przechodzący мимо bluźnili

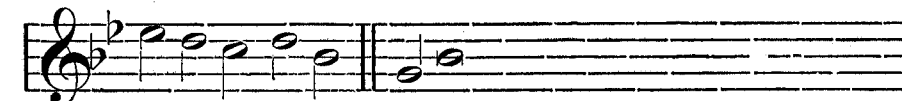
má-bante-um, mo-véntes cá-pi-ta su-a et di - cén-tes:
go, chwycając głowami swemi, i mówiąc:

S. Vah! qui dé-stru-ist templum De-i, et in trí-du-o il-lud
Héj! co rozwalasz kościół Boży, a za trzy dni

re-ae-dí-fi-cas: salva te-met-ípsum: Si Fí-li-us De-i es, de-
znów budujesz go, zachowaj sam siebie: jeśliś Syn Boży,

scénde de cru-ce. C. Si-míliter et príncipes sacerdotum illudéntes
zstap z krzyża. Także i przedniejsi kapłani z uczonymi

cum scribis et senió-ri-bus di - cé-bant: **S.** A-li - os sal-
w piśmie i z starszymi, naigrawając, mówili: inszych

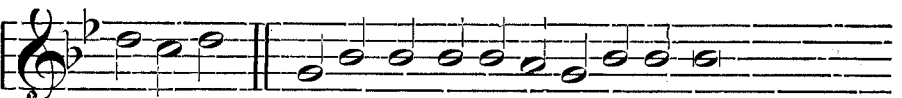
- vos fe-cit, se - í-psum non po-testsalvum fá-ce-re: si rex I-sra -
zachował, sam siebie zachować nie może: jeśli jest król izraelski,

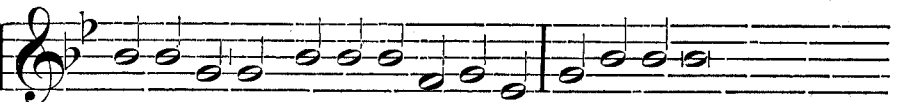
- el est, descéndat nunc de cru-ce, et cré-di-mus e - i: Con-fí-dit
niech teraz zstąpi z krzyża, a uwierzimy jemu. Dufał

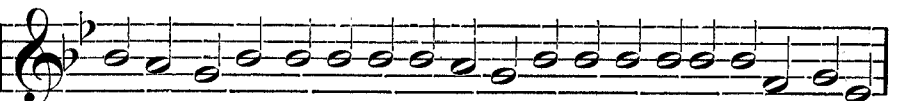
in De-o lí-be-ret e - um nunci vult: di-xit e - nim: Quia filius
w Bogu, niech go teraz wybawi, jeśli chce, bo powiedział, że jestem Synem

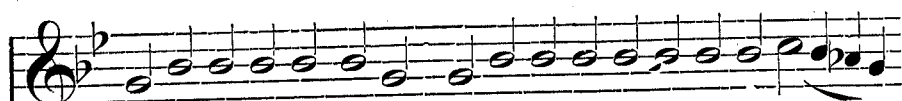
De - i sum. **C.** Id - í-psum au-tem et la-tró-nes qui crucifixierant
Bożym. Toż i lotrowie, którzy byli z nim ukrzyżowani,

cum e - o, impro-pe-rá-bante - i. A se-xta autem hora téne-
uragali mu. A od szóstej godziny stała

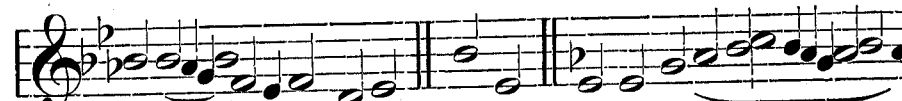
- brae fa-ctae sunt su-per u - ni-vér-sam terram usque ad horam nonam.
się ciemność po wszystkiej ziemi, aż do dziewiątej godziny.

Et cir-ca ho-ram no-nam, cla-má-vit Je-sus vo-ce magna
A około dziewiątej godziny zawołał Jezus głosem wielkim:

di-cens: † E - - - li, E - - - li,
mówiąc: Eli, Eli,

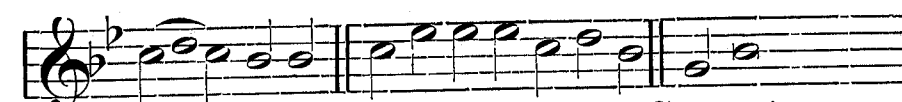
Lamma - sa - bachtani? **C.** Hoc est. † De-us me - - -
Lamazabachtani, to jest: Boże mój,

- us: De - us me - - - us, ut quid de - re -
Boże mój, czemuś mię

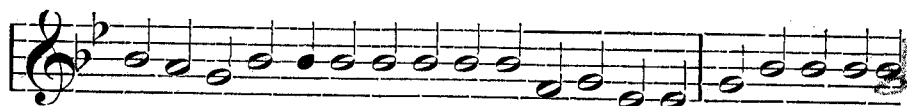
- li - qui - sti me? **C.** Quidam au-tem il-lic stantes et au-di-éntes
opuścił? A niektórzy tam stojący, słysząc,

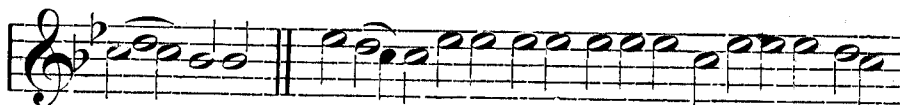
di - cé-bant: **S.** E-li - am vo-cat i-ste. **C.** Et continuo currens
mówili: Eliasza ten woła. A natychmiast bieżawszy

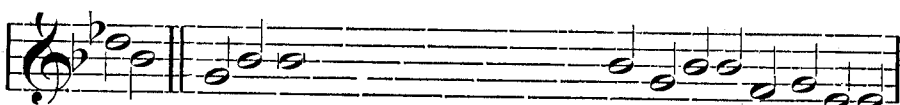
u-nus ex e - is, ac-cé-ptam spóngiam implévit a-cé-to, et impo-
jeden z nich i wzięwszy gąbkę, napelnił octem, i włożył

- su - it a - rún - di - ni, et da - bat e - i bí - be - re. Cé - te - ri ve - ro
na trzinę i dawał mu pić. *Lecz drudzy*

di - cébant: *S.* Si - ne vi - de - ámus an vé - ni - at E - lí - as lí - berans
mówili: *zaniechaj, patrzajmy, jeśli przyjdzie Elias, aby go*

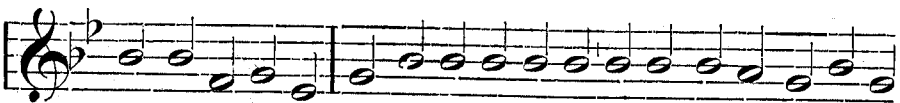
e - um. *C.* Jesus autem íterum clamans voce magna e - mi - sit spí - ritum.
wybawił. *A Jezus zawoławszy powtórę wielkim głosem, oddał Ducha.*

Hic genuflectitur et pausatur aliquan -
tutum:

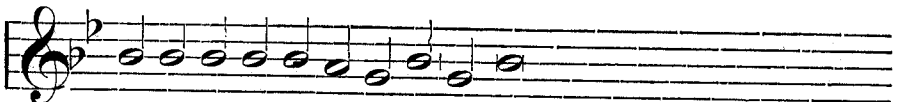
|| Tutaj się klęka i na chwilę śpiewać
przestaje

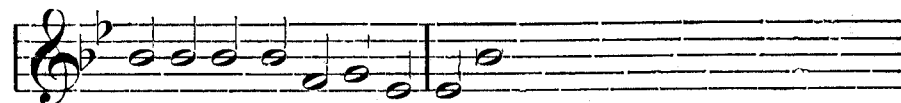
Et ec - ce ve - lum templi scissum est in du - as par - tes, a summo
A oto zasłona kościelna rozdarła się na dwie części, od wierzchu,

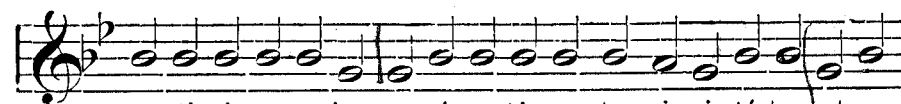
usque de - órsum: Et ter - ra mo - ta est, et pe - trae scissae sunt et
aż do dołu, i ziemia zadrżała, a skały się popadały i

mo - numén - ta a - per - ta sunt, et multa córpora sanctórum qui dor -
groby się otworzyły i wiele ciał świętych, którzy byli

- mí - e - rantsur - re - xé - runt: Et ex eúntes de monuméntis post resur -
posnęli, powstało. I wyszedłszy z grobów po zmartwychwstaniu

- re - cti - ó - nem e - jus, ve - né - runt in sanctam ci - vi - tá - tem, et ap -
jego, weszli do miasta świętego, i

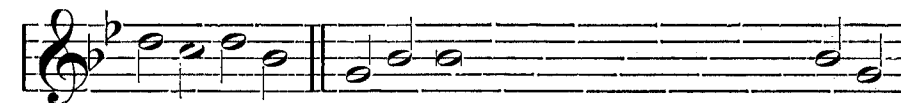
- pa - ru - é - runt mul - tis. Cen - tú - ri - o autem, et qui cum eo e - rant
ukazali się wielom. A setnik, i ci co z nim byli

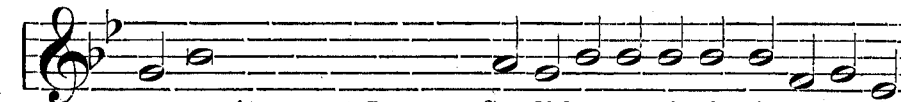
cu - sto - di - éntes Je - sum, vi - so ter - rae mo - tu, et his quae fiebant
strzegąc Jezusa, ujrawszy trzęsienie ziemi i to co się działo,

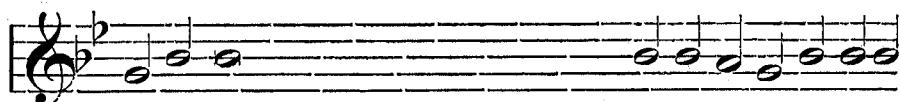
ti - mu - é - runt valde di - céntes: *S.* Ve - re fi - li - us De - i
złękli się bardzo, mówiąc: zaisteć ten był Synem

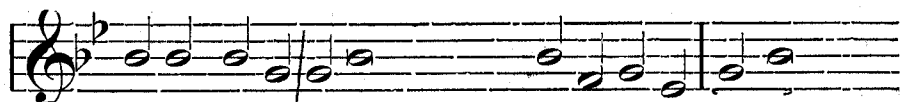
e - rat i - sto. *C.* E - rant autem ibi mulieres multae a lon - ge
Bożym. I było tam wiele niewiast z daleka,

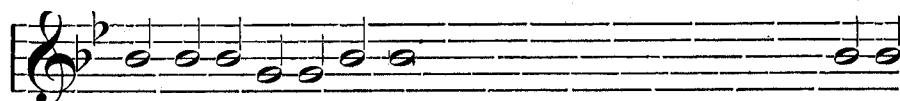
quae secútae erant Jesum a Ga - li - lae - a mi - nistrántes e - i;
które były poszły za Jezusem od Galilei, posługując mu;

Inter quas erat María Magdalénæ, et Ma-ri-a Ja-co-bi, et
między którei była Marya Magdalena i Marya Jakóbowi i

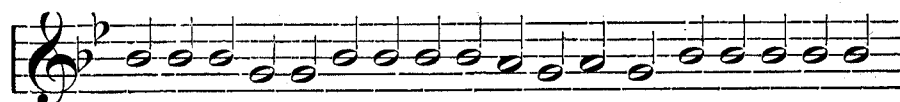
Jo-seph ma-ter, et mater filiorum Ze-be-dæ-i. Cum autem sero
Józefowa matka, i matka synów Zebedeusowych. A gdy był wieczór,

fa-ctum es-set, ve-nit quidam homo dives ab Arimáthæa nó-mi
przyszedł niektóry człowiek bogaty z Arymatei, imieniem

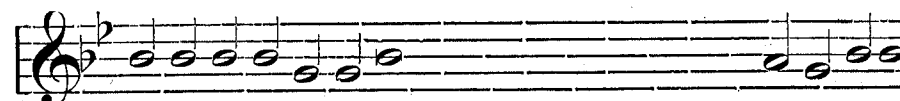
ne Jo-seph, qui et i-pse di-scí-pu-lus e-rat Je-su. Hic accessit
Józef, który też był uczniem Jezusowym. Ten przyszedł

ad Pi-la-tum, et pé-ti-it corpus Je-su. Tunc Pi-la-tus jus-sit
do Pilata, i prosił ciała Jezusowego. Tedy Pilat kazał

red-di corpus. Et ac-cépto córpo-re Jo-seph, in-vól-vit il-lud
oddąć ciało. A Józef wzięwszy ciało, uwinął je

in síndo-ne munda, et pósuit illud in monuménto su-o nó-vo
w czyste prześcieradło, i położył je w nowym

quod ex-cí-de-rat in petra: Et advól-vit sa-xum magnum ad ó-
grobie swoim, który w skale wykował i przywałił do drzwi

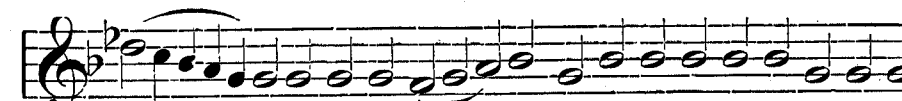
sti-um mo-numén-ti, et á-bi-it. E-rant autem ibi María
grobu kamień wielki i odszedł. A była tam Marya

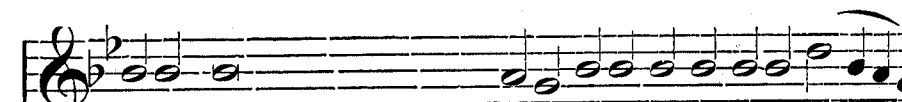
Magda-léna, et ál-te-ra Ma-ri-a se-den - tes contra sepúlchrum.
Magdalena i druga Marya, siedząc przeciwko grobowi.

Hic cantatur in tono Evangelii, vel si
placet in tono infra scripto:

Następny ustęp śpiewa się albo w tonie Ewan-
gellii, albo według podanej tutaj melodyi:

Al - te-ra au-tem di - e quæ est post Parasce-ven, conve-
A nuzajutrz, który jest dzień po przygotowaniu, zebrał się

nérunt principes sacerdotum, et Pha-ri-sæ-i ad Pi-latum di -
przedniejsi kapłani i faryzeusowie do Pilata.

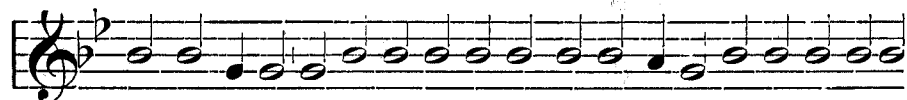
centes: Do - mi-ne, re-corda-ti su - mus, qui - a se-du
mówiąc: Panie, wspomnieliśmy, iż on zwodziciel

etor ille dixit adhuc vi-vens, post tres di-es re - súrgam.
powiedział jeszcze żyjąc: po trzech dniach zmártwychwstanę.

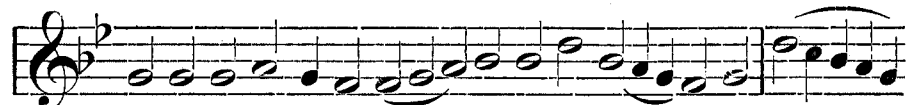
Ju - be er-go cu-sto-dí-ri se-púl - chrum, usque in di-
Przełoż rozkaż, aby strzeżono grobu aż do dnia

- em tér-ti - um, ne for-te vé-ni-ant di-scí-pu - li e - jus, et furen
trzeciego, aby snąć nie przyszli uczniowie jego i nie

- tur e - um, et di-cant ple-bi: sur-re-xit a mórtu-is. Et
ukradli go, i nie powiedzieli ludowi: powstał z martwych.

e - rit no-vís-simus er - ror pe-jörpri - ó-re. A -
I będzie ostatni błąd gorszy, niż pierwszy. Rzekł

- it il-lis Pi-la - tus, ha-be-tis custó-di-am i - te custo-di
im Piłat: macie straż, idźcie, strzeżcie

- te si-cut sci-tis. Il - li au-tem ab-e-ún - tes, mu
jako umiecie. A oni szedłszy, obwarowali

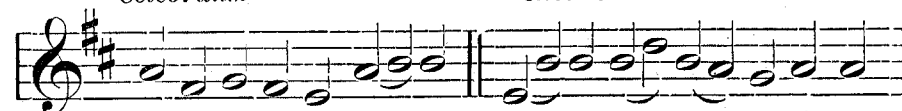

- ni - é-runt sepúlchrum, signántes lá - pi-dem cum custódibus.
grób, zapieczętowaawszy kamień z strażą.

C R E D O .

Celebrans.

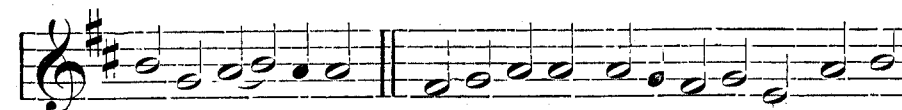
Chorus.

Cre-do in u-num De - um. Pa - trem o - mni - po-tén-tem,
Wierzę w jednego Boga, Ojca wszechmogącego

fa-ctó-rem coe-li et terrae, vi-si-bí-li-um ómni-um et in-
Stworzyciela nieba i ziemi, wszystkich rzeczy widomych i

vi-si-bí - li-um. Et in u-num Dó-minum Jesum Christum
niewidomych. I w jednego Pana Jezusa Chrystusa

Fí - li-um De-i u-ni-gé-ni-tum. Et ex Patre na-tum an -
Syna Bożego Jednorodzonego. I z Ojca przed wszystkie

- te ó-mni - a saécu-la, De-um de De-o, lu-mende lú-mi-ne,
wieki zrodzonego, Boga z Boga, światłość z światłości,

De-um verum de De-o ve-ro. Gó-nitum, non fa-etum consubstan-
Boga prawdziwego z Boga prawdziwego, zrodzonego nie stworzonego,

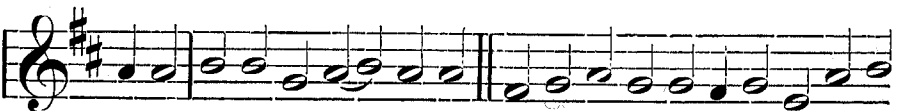
- ti - á - lem Pa - tri: per quem ómni - a fa - ctasunt. Qui propter
współistotnego Ojcu, przez którego wszystko stworzonym jest. Który dla

nos hómi - nes, et pro - pter nostram sa - lú - tem descéndit de coe - lis.
nas ludzi i dla naszego zbawienia zstąpił z niebios

Et in - carná - tus est de Spí - ri - tu sancto, ex Ma - rí - a Vir -
wziął ciało przez Ducha świętego z Maryi Panny

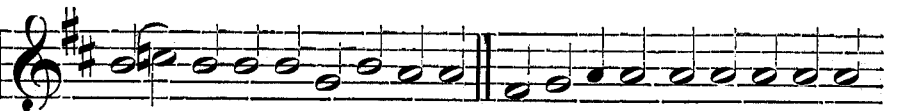
- gi - ne, et ho - mo fa - ctus est. Cru - ci - fi - xus e - ti - am pro no - bis
i człowiekiem stał się. Ukrzyżowany też za nas

sub Pónti - o Pi - lá - to pas - sus et se - púltus est. Et re - surréxit
pod Pontskim Pilatem, umęczony i pogrzebiony. I zmartwychwstał

tér - ti - a di - e se - cundum scriptúras. Et a - scéndit in coe - lum,
trzeciego dnia według pisma. I wstąpił na niebiosa,

se - det ad dé - xte - ram Patris. Et í - te - rum ventú - rus est cum
siedzi na prawicy Ojca. I znowu przyjdzie na

gló - ri - a ju - di - cá - re vi - vos et mórtu - os: cu - jus regni non e - rit
z chwałą sądzić żywych i umarłych, którego królestwu nie będzie

fi - nis. Et in Spí - ri - tum sanctum Dóminum et vi - vi - ficántem
końca. I w Ducha świętego, Pana i ożywiciela,

qui ex Pa - tre Fi - li - ó - que pro - cé - dit. Qui cum Pa - tre et Fi - li - o
który od Ojca i od Syna pochodzi, który z Ojcem i Synem

si - mul a - do - ra - tur, et con - glo - ri - fi - cá - tur: qui lo - cútus est
wspólnie jest czczony i wielbiony, który mówił

per Prophé - tas. Et u - nam sanctam Cathó - li - cam et A - po -
przez Proroków. I jeden święty katolicki i apostołski

- stó - li - cam Ecclé - si - am. Con - fi - te - or unum baptisma in re -
kościół. Wyznaję jeden chrzest na

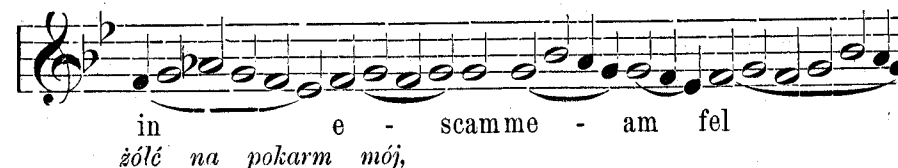
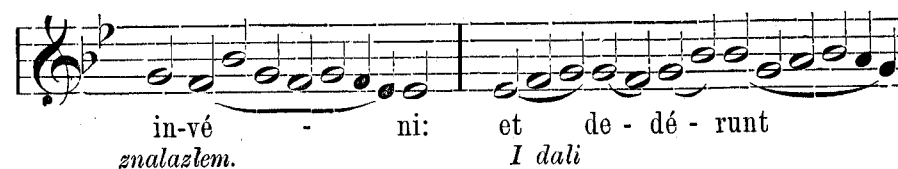
- mis - si - ónem pec - ca - tó - rum. Et ex - péc - to re - sur - recti - ónem mor -
odpuszczenie grzechów. I oczekuję zmartwychwstania umar-

W. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.
Oremus.

K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.
Módlmy się.

OFFERTORIUM.

SECRET A.

Concede, quaesumus Domine, ut oculis tuae Majestatis munus oblatum, et gratiam nobis devotionis obtineat, et effectum beatæ perennitatis acquirat. Per Dnum nostrum etc. Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.
W. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.
W. Sursum corda.
R. Habemus ad Dominum.
W. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.
Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere: Domine Sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus. Qui salutem humani generis

Prosimy Ciebie Panie, racz pozwolić, ażeby dar przed oczy Majestatu twojego przyniesiony, otrzymał nam i łaskę nabożeństwa i skutek błogosławionej wieczności. Przez Pana nasz. itd. Przez wszystkie wieki wieków.

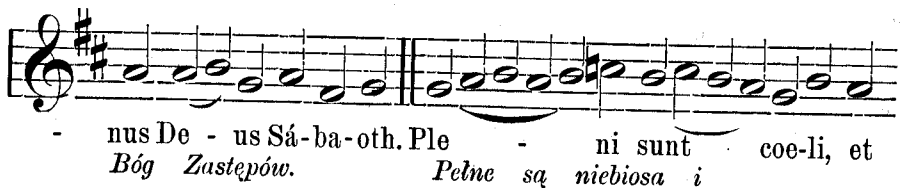
S. Amen.
K. Pan z wami.
S. I z duchem twoim.
K. Wzniescie serca.
S. Mamy wzniesione ku Panu.
K. Czynmy dzięki Panu Bogu naszemu.

S. Godną i sprawiedliwą jest rzeczą. Prawdziwie godną i sprawiedliwą, słuszną i zbawienną jest rzeczą, ażebyśmy Tobie zawsze i wszędzie dzięki czynili Panie święty, Ojciec wszechmogący, wieczny Boże! któryś zbawienie rodzaju ludzkiego na drze-

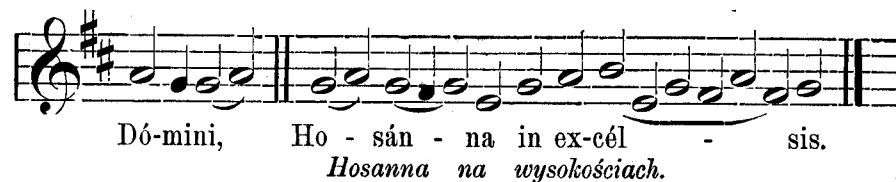
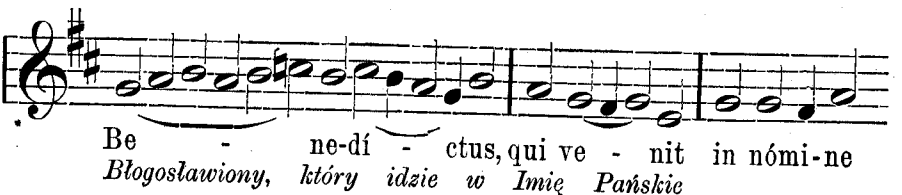
in ligno Crucis constituisti: ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret; et qui in ligno vincebat, in ligno quoque vinceretur: per Christum Dominum nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates. Coeli coelorumque virtutes, ac beata Seraphim, socia exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes:

wie krzyża postanowił przeto, ażeby z kąd śmierć początek wzięła, z tamtąd i życie na nowo powstało, i aby ten, który przez drzewo zwyciężył, przez drzewo także był zwyciężony: przez Chrystusa Pana naszego. Przez którego wielbią Twój Majestat Aniołowie, oddają pokłon panowania, drżą mocarstwa: niebiosa i mocy niebieskie, oraz błogosławieństwo Serafiny ze wspólną radością wychwalają. Z którymi, ażeby i nasze głosy połączone były, rozkaż Panie, usilnie prosimy, w pokornym wyznaniu wołając:

SANCTUS.

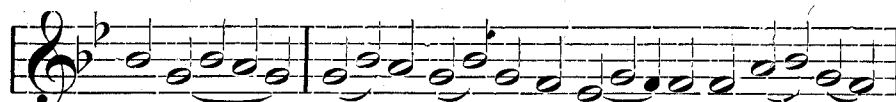
BENEDICTUS.

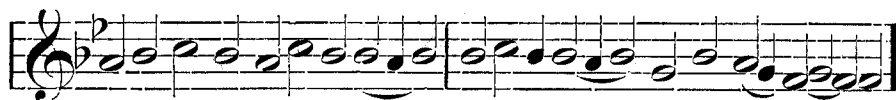
AGNUS DEI.

COMMUNIO.

Pa-ter, si non po - test hic Ca - lix transí - re,
Ojczy, jeśli nie może ten kielich odejść,

ni-si bi-bam il - lum: fi - at vo-lúntas tu - a.
jedno, abym go pił: niech się dzieje wola twoja.

PO KOMUNII.

Per hujus Domine, operationem
mysterii, et vitia nostra purgantur,
et justa desideria compleantur. Per
Dominum nostrum Jesum Christum.
etc.

R. Amen.

Przez, działanie téj tajemnicy nie-
chaj i z występów naszych oczyszcze-
ni będziemy, i niech sprawiedliwe żą-
dania nasze dopełnią się. Przez Pana
naszego Jezusa Chrystusa, który z
Tobą i t. d.

Amen.

Be-ne-di-cá - mus Dó - grá - mi - no.
De - o - o grá - ti - as.
Błogosławmy Panu
Bogu dzięki.

FERIA V. IN COENA DOMINI.
(Wielki Czwartek).

Ad Matutinum.

Ciemna Jutrznia.

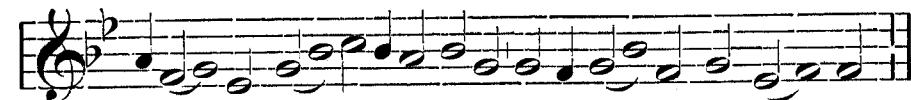
1 Antiph.

IN I NOCTURNO.

Ton. VIII, An. 2.

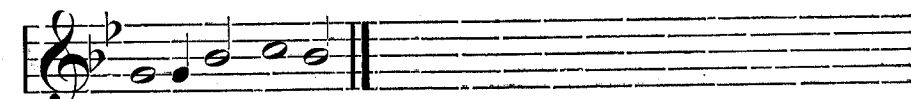
Ze-lus domus tu - ae co-mé-dit me, et oppró -
Zapał miłości domu twego gryzł mię, a urągania

- bri-a expro - brántium ti-bi ce-ci-dé - runt su-per me.
urągających tobie spadły na mnie.

Ps. 68. Salvum me fac, De-us * quó-ni - am intra-vé-run-t aquae usque ad
Wybaw mię Boże, boć weszły wody aż do

á - nimam me-am.
duszy mojej.

Infixus sum in limo profundi: * et non est substantia.

Veni in altitudinem maris, * et tempestas demersit me.

Laboravi clamans, raucae factae sunt fauces meae: * defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei: * qui oderunt me gratis.

Confortati sunt, qui persecuti sunt me inimici mei iniuste: * quae non rapui, tunc exsolvebam.

Deus tu scis insipientiam meam, * et delicta mea a te non sunt abscondita.

Non erubescant in me, qui expectant te, Domine, * Domine virtutum.

Non confundantur super me, * qui quaerunt te, Deus Israel.

Quoniam propter te sustinui opprobrium, * operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis, * et peregrinus filiis matris meae.

Quoniam zelus domus tuae comedit me, * et opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et operui in jejuniis animam meam, * et factum est in opprobrium mihi.

Et posui vestimentum meum cilicium, * et factus sum illis in parabola.

Adversum me loquebantur, qui sedebant in porta: * et in me psallabant, qui bibebant vinum.

Ego vero orationem meam ad te, Domine: * tempus beneplaciti, Deus.

In multitudinem misericordiae tuae exaudi me, * in veritate salutis tuae.

Eripe me de luto, ut non infigar: * libera me ab iis, qui oderunt me, et de profundis aquarum.

Non me demergat tempestas aquae neque absorbeat me profundum: * neque urgeat super me puteus ossuum.

Exaudi me, Domine, quoniam benigna est misericordia tua, * secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me.

Ulgnałem w błocie głębokiem i dna nie masz.

Przyszedłem na głębokość morską, a nawałość mię ponurzyła.

Spracowałem się, wołając, ochrapiało gardło moje, ustały oczy moje, gdy mam nadzieję w Bogu moim.

Rozmnożyli się nad włosy głowy mojej, którzy mię mają w nienawiści bez przyczyny.

Zmócili się, którzy mię niesprawiedliwie prześladowali, nieprzyjaciele moi: czego nie wydarł, tedym płacił.

Boże, ty znasz głupstwo moje, a występki moje nie są tobie tajne.

Niech nie będą zawstydzeni dla mnie ci, którzy cię oczekują Panie, Panie Zastępów.

Niech nie będą pohańbieni dla mnie, którzy Cię szukają Boże Izraelski.

Bom dla ciebie znaszał uraganie: zelżywość okrywała oblicze moje.

Stałem się obcym dla braci moich, i cudzoziemcem synom matki mojej.

Bo mię gryzł zapal miłości domu twego, a urągania urągających tobie, spadły na mię.

I okryłem w poście duszę moję, i stało mi się urąganiem.

I oblokłem się zamiast szaty włosiennicą: i stałem się im przypowieścią.

Mówili przeciwko mnie, którzy siedzieli w bramie, i śpiewali przeciw mnie, którzy pili wino.

Ale ja modlitwę moję szlę do Ciebie Panie: czas upodobania Boże.

W wielkości miłosierdzia twego wysłuchaj mię, w prawdzie zbawienia twego.

Wyrwij mię z błota, abym nie ulgnał: wybaw mię od tych, którzy mię nienawidzą, i z głębokości wód.

Niech mię nie zatapia nawałość wody, ani mię niech nie pożera głębokość, ani niech nie zawiera nademną studnia wierzchu swego.

Wysłuchaj mię, Panie, bo łaskawe jest miłosierdzie twoje; według mnóstwa litości twoich wejrzyj na mnie.

Et ne avertas faciem tuam a puero tuo: * quoniam tribulor, velociter exaudi me.

Intende animae meae, et libera eam: * propter inimicos meos eripe me.

Tu scis improprium meum, et confusione meam, * et reverentiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes, qui tribulant me: * improprium expectavit cor meum, et miseriam.

Et sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit: * et qui consolaretur, et non inveni.

Et dederunt in escam meam fel: * et in siti mea potaverunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, * et in retributiones, et in scandalum.

Obscurentur oculi eorum, ne videant: * et dorsum eorum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam: * et furor irae tuae comprehendat eos.

Fiat habitatio eorum deserta: * et in tabernaculis eorum non sit, qui inhabitet.

Quoniam, quem tu percussisti, persecuti sunt, * et super dolore vulnerum meorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: * et non intrent in iustitiam tuam.

Deleantur de libro viventium, * et cum iustis non scribantur.

Ego sum pauper et dolens: * salus tua, Deus, suscepit me.

Laudabo nomen Dei cum cantico: * et magnificabo eum in laude.

Et placebit Deo super vitulum novellum, * cornua producentem et ungulas.

Videant pauperes, et laetentur: * quaerite Deum, et vivet anima vestra.

Quoniam exaudivit pauperes Dominus, * et victos suos non despexit.

Laudent illum coeli et terra, * mare, et omnia reptilia in eis.

A nie odwracaj oblicza twego od sługi swego, bom jest w utrapieniu, prędko wysłuchaj mię.

Przybliż się ku duszy mojej, a wybaw ją; dla nieprzyjaciół moich wyrwij mię.

Ty znasz pohańbienie moje, i zelżywość moję, i wstyd mój.

Przed oczyma twemi są wszyscy, którzy mię trapią: uraganie i nędze czekało serce moje.

I czekałem, ktoby się społem smucił, a nie było, i ktoby pocieszył, a nie znalazłem.

I dali zółc na pokarm mój, a w pragnieniu mojem napawali mię octem.

Niechaj będzie stół ich przed nimi sildem: i na zapłaty i na upadek.

Niech się zaćmią oczy ich, aby nie widzieli: a grzbietu ich zawsze nachylaj.

Wylęj na nie gniew twój i zapalczywość gniewu twego niech je ogarnie.

Mieszkanie ich niech się stanie puste, a w przybytkach ich niechaj nie będzie, ktoby mieszkał.

Bo któregoś ty zranił, prześladowali: a na boleści ran moich naddawali.

Przydajże nieprawość ku nieprawości ich: a niech nie wchodzą do sprawiedliwości twojej.

Niechaj będą wymazani z ksiąg żyjących: a niech zsprawiedliwym nie będą.

Jam-ci jest ubogi i zbolący: zbawienie twoje Boże, wspomogło mię.

Będę chwalił imię Boże pieśnią: i wielbić Go będę chwałą.

A przyjemniej będzie Panu niżli młode ciele, któremu rogi i kopyta podrastają.

Niech widzą ubodzy, a niech się weselą: szukajcie Boga, a będzie żyła dusza wasza.

Albowiem Pan wysłuchał ubogich, a więźniami swymi nie wzgardził.

Niechaj go chwala niebios a i ziemia: morze i wszystek płaz na nich.

Quóniam Deus salvam fáciat Sion,
* et aedificabúntur civitatés Juda.
Et inhabitábunt ibi * et haereditáte
acquirént eam.
Et semen servórum ejus possidébit
eam, * et qui diligunt nomen ejus,
habitábunt in ea.

Albowiem Bóg zbawi Syon: i będą
zbudowane miasta Judy.
I będą tam mieszkać, i dostaną ją
dziedzictwem.
I nasienie sług jego otrzymają, a
którzy miłują Imię jego, będą w niej
mieszkać.

In fine Psalmorum non dicitur „Gloria
Patri,” per omnes Horas, nec in Re-
sponsoriis.

Antiph. „Zelus” ut supra pag. 81.

Na końcu psalmu nie mówi się „Gloria
Patri” w godzinach kanonicznych ani
w responsoriach.

Powtarza się ant. „Zelus” etc. str. 81.

2 Antiph.

Ton. VIII, fn. 2.

A-ver-tán - turre-trór-sum, et e-ru-bé - scant, qui
Niech się obróć na wstecz, a niech się zawstydzą, którzy

có - gi-tant mi - hi ma-la. Ps. 69. De-us, in ad-ju-tó
mi chcą złego. Boże wejrzyj ku

- ri-um me-um in-tén-de: * Dómi-ne, ad ad-ju-vándum me festí-na.
wspomożeniu memu: Panie pośpiesz się ku ratunkowi memu.

Confundántur et revereántur * qui
quaerunt ánimam meam:

Avertántur retrórsu, et erubéscant
* qui volunt mihi mala:

Avertántur statim erubescéntes, *
qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsúltent et laeténtur in te omnes
qui quaerunt te, * et dicant semper:
Magnificétur Dóminus; qui diligunt
salutáre tuum.

Ego vero egénus et pauper sum: *
Deus, ádjuva me.

Adjutor meus et liberátor meus es
tu: * Dómine, ne moréris.

Antiph. „Avertantur” ut supra.

Niechaj będą zawstydzeni i pohań-
bieni, którzy szukają duszy mojej.

Niech się obróć na wstecz, a niech
się zawstydzą, którzy mi chcą złego.

Niech się natychmiast obróć, wsty-
dząc się, którzy mi mówią: ehej, ehej.

Niech się weselą i radują w tobie
wszyscy, którzy Cię szukają, a niech
zawszy mówią: niechaj uwielbion bę-
dzie Pan, którzy miłują zbawienie twoje.

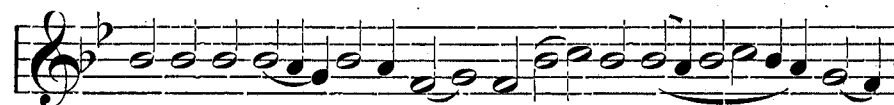
A jam jest ubogi i zebrok; Boże,
wspomóż mię.

Pomocnikiem moim i wybawicielem
moim jesteś Ty Panie, nie omieszkiwajże.

Antyf. „Avertantur” ob. wyżej.

3 Antiph.

Ton. VIII, fn. 2.

De - us me - us, é - ri - pe me de ma - nu pec -
Boże mój! wyrwij mię z ręki

- ca - tó - ris. Ps. 70. In te Dómi-ne spe - rá - vi, non confúndarin ae -
grzesznika. W Tobiem Panie nadzieję miał, niech nie będę pohańbion

- ténrum: * in ju - stí - ti - a tu - a líbe - rame, et é - ri - pe me.
na wieki: w sprawiedliwości twojej wybaw mię, i wyrwij mię.

Inclína ad me aurem tuam, * et
salva me.

Esto mihi in Deum protectórem et
in locum munítum: * ut salvum me
fácias.

Quóniam firmaméntum meum, * et
refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu
peccatóris, * et de manu contra le-
gem agéntis et iníqui:

Quóniam tu es patíéntia mea Dó-
mine: * Dómine, spes mea a juven-
túte mea.

In te confirmátus sum ex útero:
* de ventre matris meae tu es pro-
tector meus.

In te cantátio mea semper: * tam-
quam prodígium factus sum multis,
et tu adjutor fortis.

Repleátur os meum laude, ut can-
tem glóriam tuam: * tota die magni-
túdinem tuam.

Ne projicias me in tempóre sene-
ctútis, * cum defécerit virtus mea:
ne derelínquas me.

Nakłoń ku mnie ucha twego, a
zbaw mię.

Bądź mi Bogiem obrońcą, i miej-
scem obronnem, abyś mię zbawił.

Albowiem twierdza moja i ucieczka
moja Ty jesteś.

Boże mój! wyrwij mię z ręki grze-
sznika i z ręki przeciw zakonowi czy-
niącego i niesprawiedliwego.

Albowiem tyś jest cierpliwość moja
Panie: Panie nadzieja moja od mło-
dości mojej.

Przez Cię jestem umocniony skoro
z żywota; z żywota matki mojej, Tyś
jest obrońcą moim.

O Tobie śpiewanie moje zawsze:
jako dziwowisko stałem się mnogim,
a Ty pomocnik mocny.

Niechaj będą napełnione usta moje
chwałą, abym śpiewał sławę twoją,
cały dzień wielmożność twoją.

Nie odrzucaj mię czasu starości,
ustanie siła moja, nie opuszczaj mię,

Quia dixerunt inimici mei mihi, *
et qui custodiébant ánimam meam,
consílium fecérunt in unum.

Dicéntes: Deus derelíquit eum; per-
sequímíni, et comprehéndite eum: *
quia non est, qui erípiat.

Deus, ne elongéris a me: * Deus
meus in auxílium meum respice.

Confundántur, et deficiant detra-
héntes ánimae meae: * operiántur
confusióne et pudóre, qui quaerunt
mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * et
adjiám super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiábit justítiam tu-
am, * tota die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteráturam,
introíbo in poténtias Dómini: * Dó-
mine memorábor justítiae tuae solús.

Deus, docuísti me a juventúte mea, * et
usque nun epronuntiábo mirabilia tua.

Et usque in senéctam et sénium:
* Deus, ne derelínquas me.

Donec annúntiem bráchium tuum
* generatióni omni, quae ventúra est:

Poténtiam tuam, et justítiam tuam,
Deus, usque in altíssima, quae fecísti
magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatió-
nes multas, et malas: et convérsus
vivificásti me, * et de abyssis terrae
íterum reduxísti me.

Multiplicásti magnificéntiam tuam,
* et convérsus consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in va-
sis psalmi veritátem tuam: * Deus,
psallam tibi in cíthara, sanctus Israël.

Exsultábunt lábia mea, cum cantá-
vero tibi, * et ánima mea, quam re-
demísti.

Sed et lingua mea tota die medi-
tábitur justítiam tuam, * cum confúsi
et revériti fúerint, qui quaerunt ma-
la mihi.

Antiph. „Deus meus“ ut supra pag. 85. ||

Albowiem mówili nieprzyjaciele moi
przeciwko mię: a którzy czatowali na
duszę moję, radę uczynili spólem.

Mówiąc: Bóg go opuścił, gońcie, a
pojmajcie go, boć nie masz, ktoby
go wyrwał.

Boże! nie oddalaj się odemnie; Bo-
że mój! pójrzyj ku pomocy mojej.

Niech będą zawstydzeni i niech usta-
ną uwłaczający duszy moję: niech bę-
dą okryci zelżywością i wstydem, któ-
rzy mi szukają złego.

A ja zawsze nadzieję mieć będę: i
przyczynię nad wszystkę chwałę twoję.

Usta moje opowiadać będą spra-
wiedliwość twoję: cały dzień zbawienie
twoje.

Iżem w piśmie nie biegły, wnidę
w możności Pańskie: Panie, twoję tyl-
ko sprawiedliwość będę wspominał.

Boże, uczyłeś mię od młodości mo-
jój i aż dotąd będę opowiadał cuda
twoje.

I aż do starości i sędziwości: Boże
nie opuszczaj mię.

Aż opowiem ramię twe wszelkiemu
narodowi, który ma przyjsć.

Moc twoję i sprawiedliwość twoję
Boże, aż do najwyższych rzeczy, któ-
reś uczynił: Boże! któż podobien Tobie?

Jako wielkie ukazałeś mi uciski
mnogie i złe: a nawróciwszy się, oży-
wileś mię i z przepaści ziemskich
znów wywiodłeś mię.

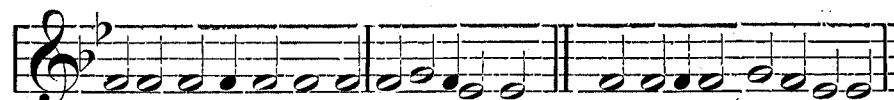
Rozmnożyłeś wielmożność twoję, a
nawróciwszy się, pocieszyleś mię.

Bo i ja wysławiać będę Tobie na
narzędziach pieśni prawdę twoję: Boże,
będę grał na cytrze, Święty Izraelski!

Rozradują się wargi moje, kiedyś
będę śpiewał: i dusza moja, którąś
wykupił.

Ale i język mój cały dzień będzie
rozmyślał sprawiedliwość twoję: kiedy
zawstydzeni i zelżeni będą, którzy mi
szukali złego.

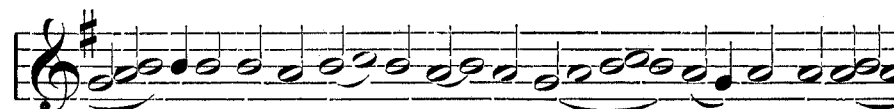
Antyfony „Deus meus“ pag. 85.

W. A-vertántur retrórsum, et erubéscant. R. Qui có-gitant mihi ma-la.
Niech się obróć na wstecz, a niech się zawstydzą, którzy mi chcą złego.

Hoc triduo post Vers. Noct. dicitur se-
creto „Pater noster“, nec pronuntiatur
„Et ne nos“, nec dicitur Absolutio, ne-
que dantur Benedictiones ante Lectio-
nes. In fine Lectionum non dicitur „Tu
autem, Domine“, sed primae tres Le-
ctiones Jeremiae terminantur ut infra.

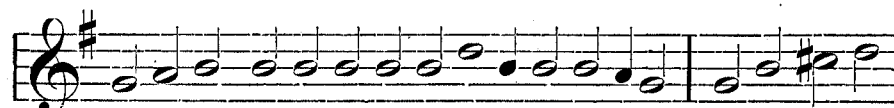
W tych trzech dniach po Wers. Noktur-
nów mówi się po ciechu „Pater noster“,
nie śpiewa się „Et ne nos“, nie odma-
wia się absolucyi, ani nie daje się be-
nedykcyi przed lekeyami. Na końcu
lekeyi nie mówi się: „Tu autem, Do-
mine“ etc., lecz pierwsze trzy lekeye
kończą się w sposób niżej podany:

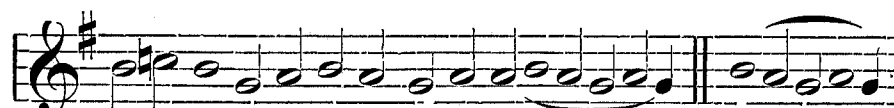
In - cipit Lamentá - ti - o Je - re - mí - ae Prophé -
Zaczynają się treny Jeremiasza Proroka.

- tae. A - leph. Quómo-do sedet cívitas plena pópu-lo:
Jako siedzi samo miasto pełne ludu:

fa-cta est qua-si ví-du - a dómi-na gén-ti-um: princeps provin -
stała się jako wdowa Pani narodów: księżna powiatów

- ci - á-rum facta est sub tri-bú-to. Beth.
stała się holdowną.

Plo-rans plo-rá-vit in no-cte, et lácrymae e - jus in ma-xíl - lis e - jús.
Płacząc płakało w nocy, a lzy jego na czeluściach jego.

Non est qui con-so-lé-tur e-am ex ómni-bus ca-ris e-jus.
nie masz, ktoby je cieszył ze wszech miłośników jego,

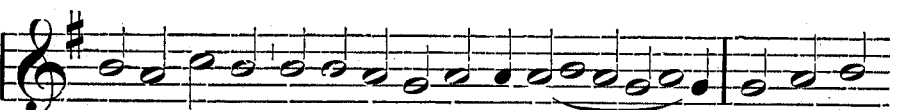
Omnes a-mí-ci e-jus spre-vé-runt e-am et fa-cti sunt e-i i-ni-mí
wszyscy przyjaciele jego wzgardzili je i stali się mu nieprzyjaciółmi.

ci. Ghimel. Mi-grá-vit Ju-das pró-pter
Przeniósł się Judasz przez

af-fli-cti-ó-nem et mul-ti-tú-di-nem ser-vi-tú-tis, ha-bi-tá-vit
trapienie i przez mnóstwo niewoli: mieszkał

in-ter gentes, nec in-vé-nit ré-qui-em. Omnes per-
między narody, ani znalazł odpocznienia: wszyscy

se-cu-tó-res e-jus appre-hen-dé-runte-am in-ter an-gú-sti-
goniacy go pojмали go w cieśni,

as. Da-leth. Vi-ae Si-on lu-gent, e-o
Drogi Syonu płaczą, że

quod non sint qui vé-ni-ant ad so-lemni-tá-tem.
nie może, ktoby szedł na święto uroczyste:

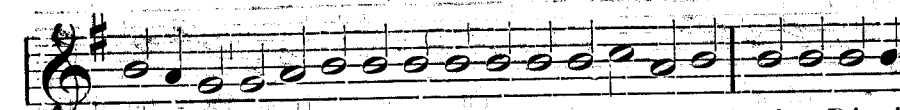
O-mnes portae e-jus de-structae: Sa-cerdó-tes e-jus gementēs,
wszystkie bramy jego pokazane, kapłani jego wzdychający:

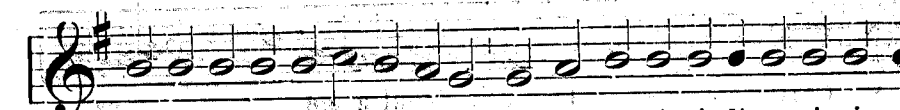
vír-gi-nes e-jus squá-li-dae, et i-psa opprés-sa a-ma-ri-tú-
panny jego zgnęzione, a sama gorzkością ściśniona

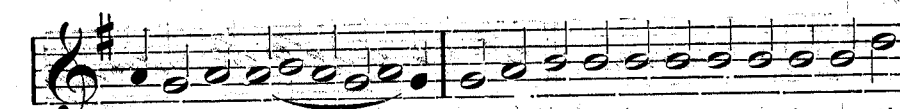
di-ne. He Fa-cti sunt ho-stes e-jus in
Stali się przeciwnicy jego

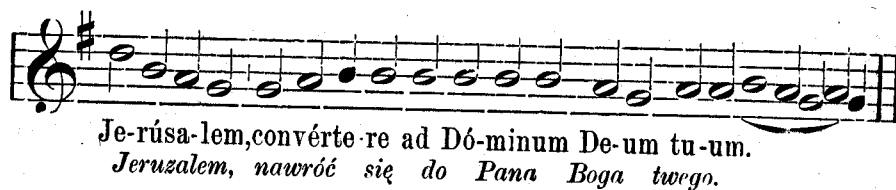
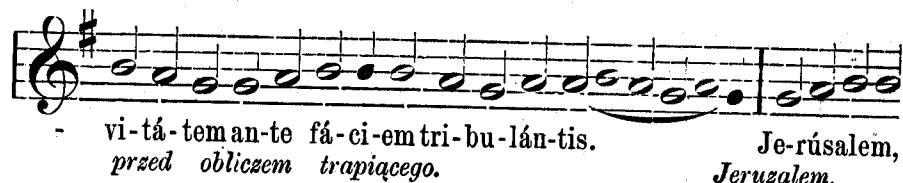
ca-pi-te, i-ni-mí-ci e-jus lo-cuple-tá-ti sunt: qui-a Dó-mi-
głowa, nieprzyjaciele jego wzboguceni są, bo Pan

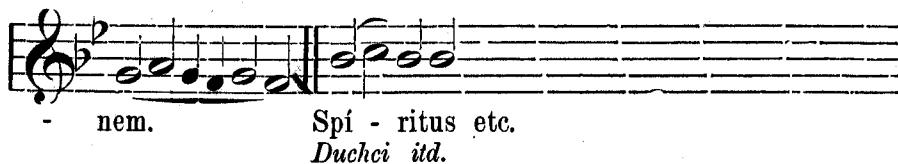
nus lo-cú-tus est su-per e-am pro-pter mul-ti-tú-di-nem i-ni-qui-
mówił nań dla mnóstwa nieprawości jęj

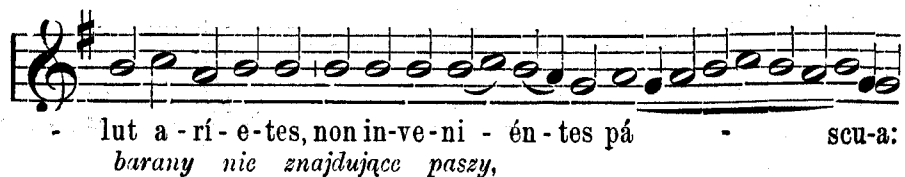
tá-tum e-jus. Párvu-li e-jus du-cti sunt in ca-p-ti-
Dzietki jęj zaprowadzone w niewolę

RESPONSORIUM I.

LAMENTATIO SECUNDA.

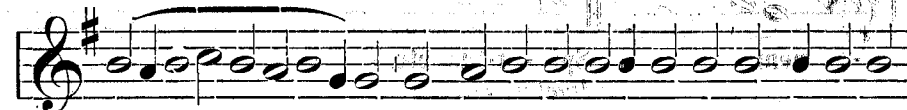
et a - bi - é - runt absque for - ti - tú - dine, an - te
i poszły bez siły przed

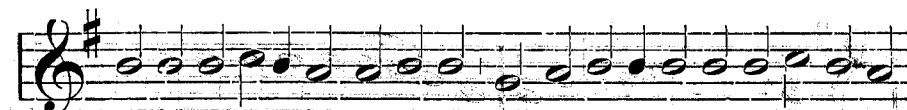
fá - ci - em sub - se - quén - tis. Za - in.
obliczem goniącego.

Re - cor - dá - ta est Je - rú - sa - lem di - é - rum af - fli - cti - ó - nis
Wspomniało Jeruzalem na dni utrapienia swego

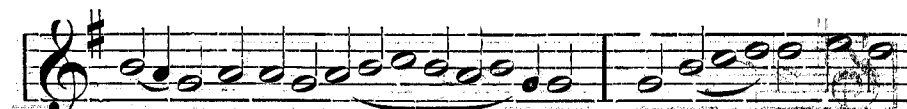
su - - ae, et praeva - ri - ca - ti - ó - nis ó - mni - um de -
i na przestępstwo wszego

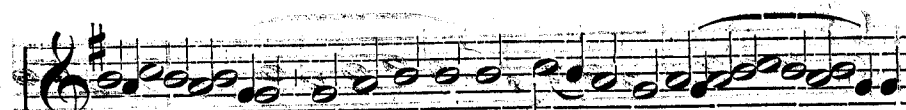
si - de - ra - bi - li - um su - o - rum, quae ha - bú - e - rat a di - é - bus an -
kochania swego, które miało ode dni dawnych,

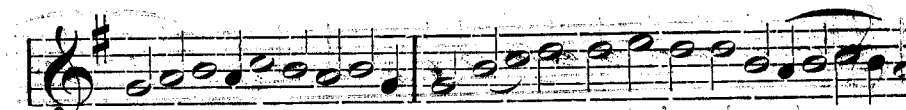
tiquis, cum cá - de - ret pó - pu - lus e - jus in manu ho - stí - li et non
gdy upadał lud jego od ręki nieprzyjacielskiej, a nie

es - set au - xi - li - á - - - tor. Vi - dé - runt e - am
było pomocnika: Widzieli je

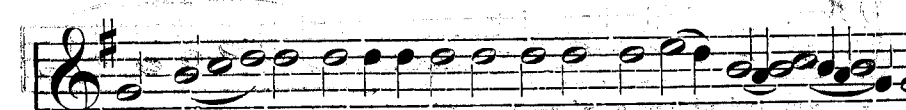
ho - - - stes, et de - ri - sé - runt sab - ba - ta e - - - jus.
nieprzyjaciele, a naśmiewali się z szabatów jego.

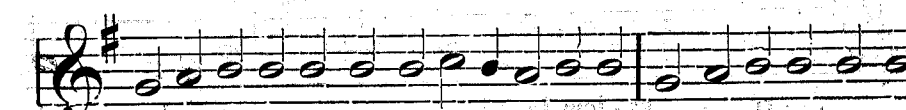
Heth. Peccá - tui peccá - vit Je - rú -
Grzech zgrzeszyło Jeruzalem:

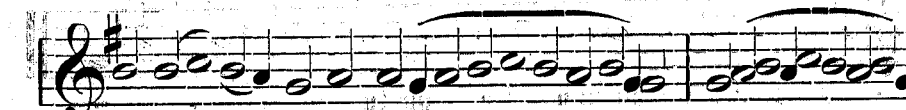
sa - lem, propté - re - a in - stá - bi - lis fa - cta est:
dla tego się niestateczne stało.

o - mnes qui glo - ri - fi - cá - bant e - am spre - runt il - lam
wszyscy, którzy je czcili, wzgardzili je:

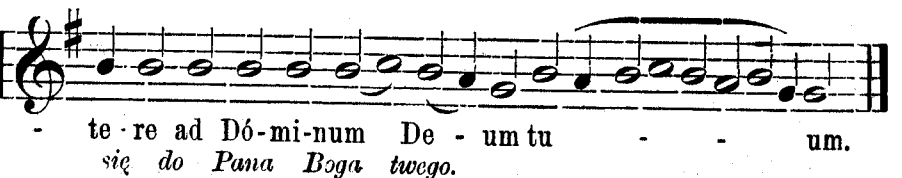
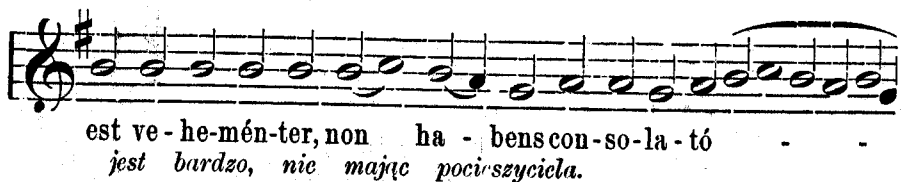
qui - a vi - dé - runt i - gno - mí - ni - am e - jus. I - psa autem ge - mens
bo widzieli zelżywość jego. Samo też jęcząc

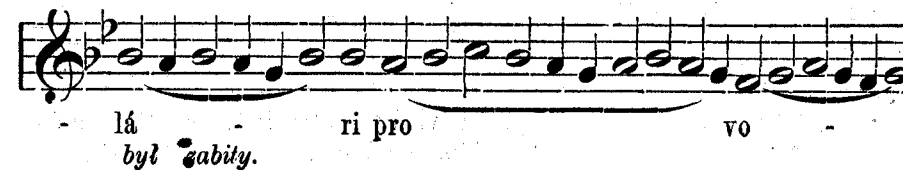
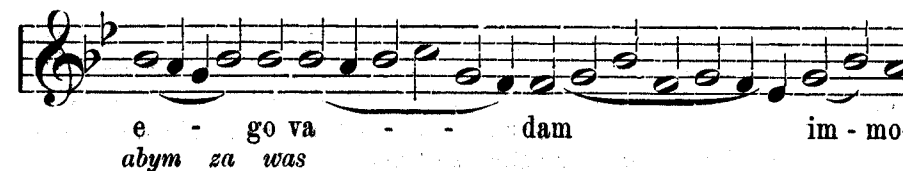
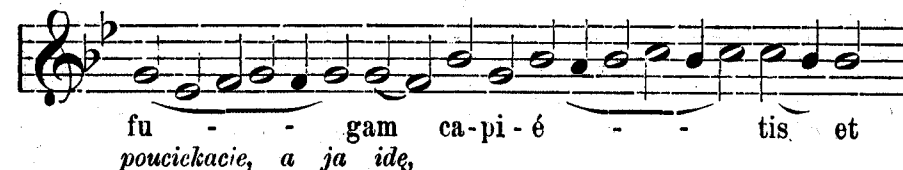
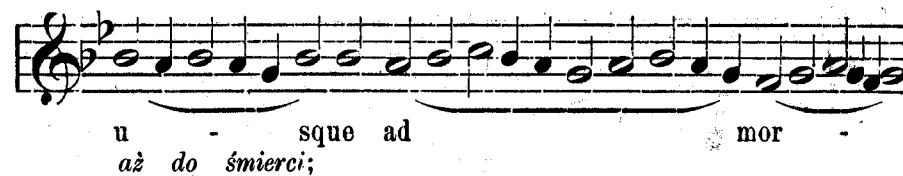
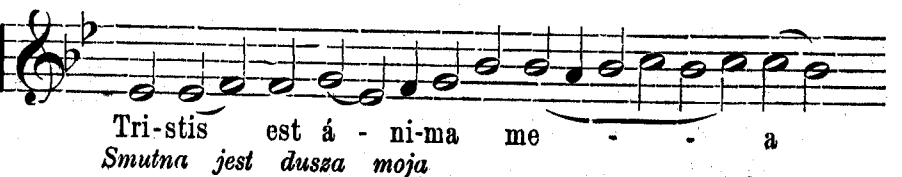
convér - sa est re - trór - - - sum. Teth.
obróciło się назад.

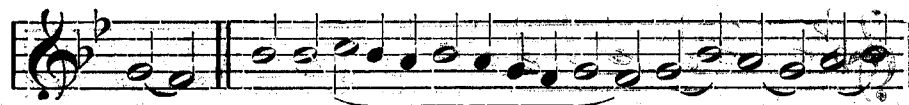

Sor - des. e - jus in pé - di - bus - e - - - jus, nec re - cor -
Pługawstwa jego na nogach jego, a nie pomyślało

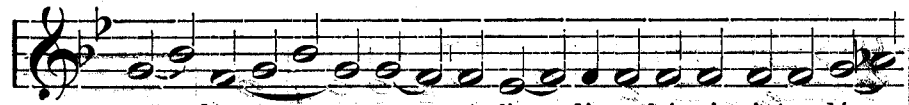

RESPONSORIUM II.

bis. V. Ec-ce ap - pro - pín -
Oto się przybliża

quat ho - ra, et fi - li - us hó-mi-ni-stra-dé -
godzina, a Syn człowieczy

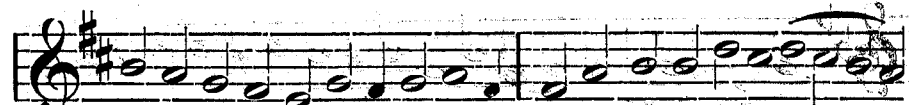

tur in ma - nus pec - ca - to -
będzie wydan w ręce grzeszników.

rum. Vos fu - gam etc.
Wy puszciekacie itd.

LAMENTATIO TERTIA.

Jod. Ma-num su-am mi-sit
Rękę swoją ściągnął

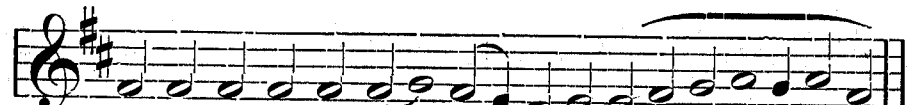
ho - stis ad ómni - a de - si - de - ra - bí - li - a e -
nieprzyjaciół na wszystkie kochania

jus: qui - a vi-dit gentes ingrédas Sanctu-á-
jego: bo widziało pogany, że weszli do świątynicy

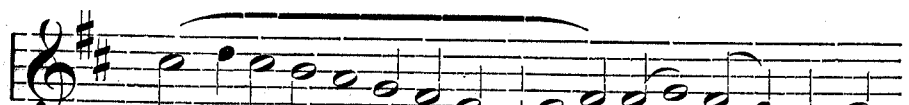
ri - um su - um, de qui - bus praecé-pe-ras ne
jego, którym zakazałeś być, żeby nie

in-trá-rent in Ec-clé - si - am tu-am.
wchodzili do kościoła twego.

Caph. Omnis pó-pu-lus e - jus ge -
Wszystek lud jego

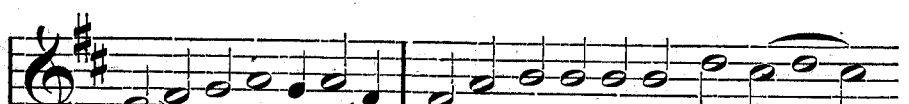
mens, et quae - rens pa -
wzdychający i szukający chleba:

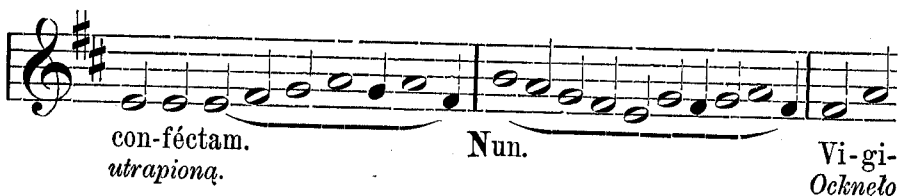
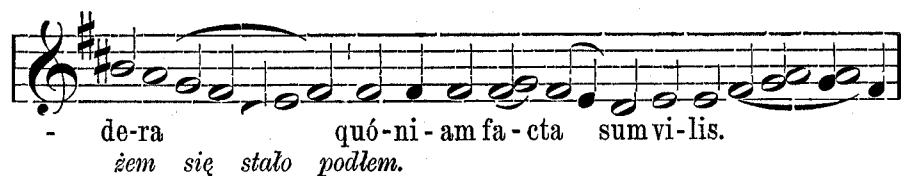
nem, de-dé-runt prae-ci-ó-sa quae - que
wydali wszystkie drogie rzeczy

pro ei - bo ad re - fo - cil - lán - dam á - ni -
za jadło, na posilenie duszy.

mam. Vi-de Dó-mi-ne et con-sí -
Wejrzyj, Panie, a obacz,

RESPONSORIUM II.

IN II NOCTURNO.

Antiph. Liberávit Dóminus paúperem a potén-te, et ín-opem, cui non erat adjútor.

Psalmus 71.

Deus, judícium tuum regi da, * et justítiam filio regis.

Judicáre pópulum tuum in justítia * et paúperes tuos in judício.

Suscipiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit paúperes pópuli, et salvos faciet filios paúperum, * et humiliábit calumniátorem.

Et permanébit cum sole et ante lunam, * in generatióne et generatióne.

Descéndet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicidia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare, * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Aethíopes, * et inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis, et insulae múnera offerent: * reges Arabum et Saba dona addúcent:

Et adorábunt eum omnes reges terrae: * omnes gentes sérvient ei:

Quia liberábit paúperem a potén-te: * et paúperem, cui non erat adjútor.

Parcet paúperi et ínopi, * et ánimas paúperum salvas faciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiae, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícant ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium: et superextollétur

Antyf. Wybawił Pan ubogiego z rąk możnego i nędznego, który nie miał pomocnika.

Psalm 71.

Boże daj sąd twój królowi, a sprawiedliwość twoją synowi królewskiemu.

Aby sądził lud twój w sprawiedliwości, a ubogie twe w rozsądku.

Niechaj przyjmą góry pokój ludowi: a pagórki sprawiedliwość.

Będzie sądził ubogie z ludu, i wybawi syny ubogich: a unieży potwarcę.

I będzie trwał z słońcem i przed księżycem: na pokolenie.

Znijdzie jako deszcz na runo, a jako krople na ziemię kapiące.

Wznijdzie za dni jego sprawiedliwość: i obfitość pokoju, aż zginie księżyc.

I będzie panował od morza aż do morza i od rzeki aż do krajów okręgu ziemi.

Przed nim będą padać murzyny, a nieprzyjacielem jego ziemię lizać będą.

Królowie Tarsis i wyspy przyniosą dary: Królowie Arabscy i Saba przewiozą upominki.

I będą mu się kłaniać wszyscy królowie ziemscy: wszyscy narodowie będą mu służyć.

Albowiem wybawi ubogiego z rąk możnego: i nędznego, który nie miał pomocnika.

Przepuści ubogiemu i żebrakowi, a dusze ubogich zbawi.

Z lichwy i nieprawości wykupi dusze ich: a imię ich uczciwe przed nim.

A będzie żył i dadzą mu z złota arabskiego, będą się zawsze kłaniać dla niego: cały dzień będą go błogosławić.

I będzie utwierdzenie na ziemi na wierzchu gór, podniesie się nad Li-

super Líbanum fructus ejus, * et florébunt de civitáte sicut foenum terrae.

Sit nomen ejus benedíctum in saécula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terrae: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israël, * qui facit mirabília solus:

Et benedíctum nomen majestátis ejus in aetérnum, * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Ant. Liberavit Dóminus pauperem a potén-te, et inopem, cui non erat adjutor.

Ant. Cogitavérunt impii, et locuti sunt nequítiam: iniquitatem in excélso locúti sunt.

Psalmus 72.

Quam bonus, Israel, Deus * his, qui recto sunt corde!

Mei autem pene moti sunt pedes, * pene effúsi sunt gressus mei.

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns:

Quia non est respéctus morti eórum, * et firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum hóminibus non flagellabúntur:

Ideo ténuít eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte, et impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iniquitas eórum: * transiérunt in afféctum cordis.

Cogitavérunt et locúti sunt nequítiam: * iniquitatem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in coelum os suum, * et lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hic * et dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixerunt: Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?

ban urodzaj jego i rozkwitną się z miasta, jako zioła polne.

Niechaj będzie imię Jego na wieki błogosławione: przed słońcem trwa imię Jego.

I będą w nim błogosławione wszystkie pokolenia ziemskie: wszyscy naródowie wielbić go będą.

Błogosławiony Pan Bóg Izraelski, który sam czyni cuda.

I błogosławione Imię majestatu Jego na wieki: i będzie napełniona majestatem jego wszystka ziemia, stań się, stań się.

Ant. Wybawił Pan ubogiego z rąk możnego, i nędznego, który nie miał pomocnika.

Ant. Myślili niebożni i mówili złość, nieprawość ku górze mówili.

Psalm 72.

Jak dobry Bóg Izraelitów: tym, którzy są prostego serca.

Ale moje nogi mało się nie potknęły, mało nie szwankowały kroki moje.

Iżem był ruszon zapalem przeciw złošnikom: widząc pokój grzesznych.

Albowiem nie masz względu na śmierć: ani przedłużenia w utrapieniu ich.

W pracy ludzkiej nie są: i z ludźmi nie będą karani.

I przetoż ich pycha objęła: okryli się nieprawością i niebożnością swoją.

Wystąpiła jakby z tłustości nieprawość ich: puscili się za żądzami serca.

Myślili i mówili złość: nieprawość ku górze mówili.

Podnieśli w niebo usta swoje: a ich język przechodził po ziemi.

I przetoż lud mój obróci się tu: i dni pełne najdą się między nimi.

I mówili: jako wie Bóg, a jest-li wiadomoś na wysokości.

Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in saéculo, * obtinuérent divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas.

Et fui flagellatus tota die, * et castigatio mea in matutinis.

Si dicébam: Narrabo sic: * ecce nationem filiórum tuórum reprobavi.

Existimabam, ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:

Donec intrem in Sanctuarium Dei, * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuisti eis: * deiecisti eos dum allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatió-nem, súbito defecérunt: * periérunt propter iniquitatem suam.

Velut sómniū surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad nihilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt: * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescivi.

Ut juméntum factus sum apud te: * et ego semper tecum.

Tenuísti manum dexteram meam et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in coelo? * et a te quid vólui super terram?.

Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea Deus in aetérnum.

Quia ecce, qui elóngant se a te, peribunt: * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te:

Mihi autem adhaerére Deo bonum est: * pónere in Dómino Deo spem meam.

Ut annuntiem omnes praedicatiónes tuas * in portis filiae Sion.

Ant. Cogitavérunt impii, et locuti sunt nequítiam: iniquitatem in excélso locuti sunt.

Ant. Exsurge, Dómine, et judica causam meam.

Oto ci grzesznicy, a obfitujący na świecie: otrzymali bogactwa.

I rzekłem: tamci tedy próżnom usprawiedliwiał serce swe i omywałem między niewinnymi ręce moje.

I byłem biczowan cały dzień, a karanie moje rano.

Jeślim mówił: tak mówić będę, otom rodzaj synów twoich potępił.

Myślałem, abym to zrozumiał: praca to przedemną.

Aż wnidę do świątyni Bożej, i zrozumie ich dokończenie.

Bo zaprawdę dla zdrad nagotowałeś im: zrzuciłeś je, gdy się podnosili.

Jakoż spustosze: natychmiast ustalili, zginęli dla nieprawości swojej.

Jako sen ustawających Panie! w mieście twojem obraz ich w niwecz obróciś.

Bo się zapaliło serce moje, i odmieniły się nerki moje: i jam w niwecz obrócony, a nie wiedziałem.

Jako bydlę stałem się u ciebie, a ja zawsze z tobą.

Ująłeś mię za prawą rękę moją, a według woli twojej prowadziłeś mię i przyjąłeś mię z chwałą.

Bo cóż ja mam w niebie, albo czegom chciał na ziemi oprócz ciebie?

Ustało ciało moje i serce moje: Boże serca mego, i części moja Boże na wieki!

Bo oto, którzy się oddalają od Ciebie, zginą, zatraciłeś wszystkie, którzy cudzołożą od Ciebie.

Ale mnie dobrze jest trwać przy Bogu, pokładać w Panu Bogu nadzieję moją.

Abym opowiadał wszystkie chwały twoje, w bramach córki Syońskiej.

Ant. Myśleli bezbożni i mówili złość, nieprawość ku górze mówili.

Ant. Powstań, Panie, a rozsądź sprawę moją.

Psalmus 73.

Ut quid Deus, repulisti in finem:
* iratus est furor tuus super oves
pascuae tuae?

Memor esto congregatiōnis tuae,
* quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam haereditatis tuae:
* mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in sup̄rbias eó-
rum in finem: * quanta malignatus
est inimicus in sancto!

Et gloriati sunt, qui odérunt te,
* in médio solemnitatis tuae.

Posuérunt signa sua, signa, * et
non cognovérunt sicut in éxitu su-
per summum.

Quasi in silva lignórum secúribus
exciderunt januas ejus in idipsum: *
in securi et ascia dejecérunt eam.

Incendérunt igni Sanctuárium tu-
um: * in terra polluérent taberná-
culum nóminis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio
eórum simul: * quiéscere faciamus
omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vídimus, jam
non est prophéta: * et nos non co-
gnóscet amplius.

Usquequo, Deus, improperabit ini-
micus: * irratat adversarius nomen
tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam et
dexteram tuam, * de médio sinu tuo
in finem?

Deus autem, rex noster ante saecula
* operatus est salutem in médio terrae.

Tu confirmasti in virtute tua ma-
re, * contribulasti capita dracónum
in aquis.

Tu confregisti cápita dracónis, *
dedisti eum escam pópulis Aethiopum.

Tu diripuisti fontes et torrētes: *
tu siccasti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: *
tu fabricatus es auróram et solem.

Tu fecisti omnes términos terrae;
* aestatem et ver tu plasmasti ea.

Memor esto hujus; Inimicus im-

Psalm 73.

Czemużes Boże odegnął do końca:
rozgniewała się zapalczywość twoja
na owce pastwiska twego.

Wspomnij na zgromadzenie twoje,
któres posiadał od początku.

Odkupiłeś pręt dziedzictwa twego:
góra Syon, na którejś mieszkał.

Podnieś rękę twoją na pychy ich,
nakoniec: jako wiele nabroił nieprzy-
jaciół w świątynicy?

I chlubil się, którzy cię niena-
widzą: w pośrodku święta uroczyste-
go twego.

Położyli znaki swoje, znaki, a nie
poznali jako na wyjściu na wierzch.

Jako w lesie drzew siekierami wy-
rębowali drzwi jego pospołu: toporem
i oskardem obalili je.

Zapalili ogniem świątynię twą: na
ziemi splugawili przybytek imienia
twego.

Mówili w sercu swoim rodzaj ich
pospołu: uczynimy, że ustaną wszy-
stkie święta Boże z ziemi.

Znaków naszych nie widzieliśmy,
już nie masz proroka: i już nas wię-
cej nie pozna.

Dopókiż Boże nieprzyjaciół uragać
będzie? drażni przeciwnik imię two-
je do końca!

Czemuż odwracasz rękę twoją i
prawicę twoją z pośrodku zanadza
twego do końca?

Ale Bóg, król nasz przed wieki,
sprawił zbawienie w pośrodku ziemi.

Tyś utwierdził mocą twoją morze,
pokruszyłeś głowy smoków w wodach.

Tyś potargał głowy smokowe, da-
łeś go na pokarm ludziom murzyńskim.

Tyś przerwał źródła i potoki, tyś
wysuszył rzeki Ethan.

Twójci jest dzień i twoja jest noc:
tyś udzielał zorzę i słońce.

Tyś uczynił wszystkie granice zie-
mi: lato i wiosnę, tyś je sprawił.

Pamiętaj na to: nieprzyjaciół ura-

properavit Dómino: * et pópulus in-
sapiens incitavit nomen tuum.

Ne tradat béstiis animas confitén-
tes tibi, * et ánimas páuperum tuó-
rum ne obliviscaris in finem.

Réspice in testaméntum tuum, *
quia repléti sunt, qui obscurati sunt
terrae dómibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus con-
fusus: * pauper et inops laudabunt
nomen tuum.

Exsurge, Deus, júdica causam tu-
am: * memor esto impropriorum tu-
órum, eórum quae ab insipiēte sunt
tota die.

Ne obliviscaris voces inimicórum
tuórum, * supérbia eórum, qui te
odérunt, ascéndit semper.

Ant. Exsurge, Dómine, et júdica
causam meam.

V. Deus meus, éripe me de manu
peccatóris.

R. Et de manu contra legem agén-
tis, et iniqui.

Pater noster.

Lectio 4.

Ex tractatu S. Augustini Episcopi super
psalmos. (Ps. 54, v. 1).

Exaudi, Deus oratiōnem meam, et
ne despéxeris depracatiōnem meam:
intēde mihi, et exaudi me. Satagén-
tis, solliciti, in tribulatiōne pōsiti,
verba sunt ista. Orat multa patiens,
de malo liberari desíderans. Superest,
ut vídeamus, in quo malo sit: et
cum dícere cóeperit, agnoscamus ibi
nos esse: ut communicata tribulatiō-
ne, conjungamus oratiōnem. Contri-
status sum, iniquit, in exercitatiōne
mea, et conturbatus sum. Ubi con-
tristatus? Ubi conturbatus? In exer-
citatiōne mea, inquit. Hómines ma-
los, quos patitur, commemoratus est:
eamdémque passiōnem malórum hómi-
num exercitatiōnem suam dixit. Ne
putétis gratis esse malos in hoc
mundo, et nihil boni de illis agere
Deum. Omnis malus aut ideo vivit,

gał Panu, a lud bezrozumny drażnił
imię twoje.

Nie podawaj bestyom dusz wyzna-
jących tobie, i dusz ubogich twoich
nie zapominaj do końca.

Wejrzyj na testament twój, albo-
wiem napelnieni są najpodlejsi na
ziemi domami nieprawości.

Niech się nie wraca pokorny za-
wstydzonym: ubogi a żebrak będą
chwalić imię twoje.

Powstań Boże, rozsądź sprawę two-
ją, pomnij na pohańbienie twoje te,
które się dzieją od głupiego cały dzień.

Nie zapominaj głosów nieprzyja-
ciół twoich: pycha tych, którzy cię
nienawidzą, ku górze zawsze idzie.

Ant. Powstań Panie, a rozsądź
sprawę moję.

Boże mój, wyrwij mię z ręki grze-
sznika.

I z ręki przeciw zakonowi czynią-
cego i niesprawiedliwego.

Ojcze nasz...

Lekcja 4.

Z rozprawy św. Augustyna, biskupa, na
psalmy.

Wysłuchaj, Boże, modlitwy mojęj
i nie pogardzaj prośbą moją, obróć
się ku mnie, a wysłuchaj mię. Są
to słowa człowieka frasobliwego, tro-
skliwego i w utrapieniu zostającego.
Modli się wśród wielu cierpień i od
nieszczęścia uwolnionym być żąda.
Posłuchajmyż tedy wśród jakiego
zostaje nieszczęścia; a gdy nam je
zacznie opowiadać, poznajmy, iż i my
w podobnym jesteśmy, iżbyśmy, sta-
wszy się uczestnikami jego ucisku,
łączyli naszą modlitwę z jego mo-
dlitwą. Smutek, powiada, obarczył
mię w utrapieniu mojem, i trwoga
mię ogarnęła. Gdzież to co go obar-
czyło smutkiem? Gdzież to co go
ogarnęło trwogą? W utrapieniu mo-
jem odpowiada. Ludzi złośliwych, od
których cierpi, wspominał, i tę mę-

ut corrigatur: aut ideo vivit, ut per illum bonum exerceatur.

R. Amicus meus osculi me tradidit signo: quem osculatus fuero, ipse est, tenete eum; hoc malum fecit signum, qui per osculum adimplévit homicidium. * Infelix praetermisit prae-tium sanguinis, et in fine laqueo se suspendit.

W. Bonum erat ei, si natus non fuisset homo ille.

Infelix praetermisit etc.

Lectio V.

Utinam ergo qui nos modo exercent, convertantur, et nobiscum exerceantur; tamen quamdiu ita sunt ut exerceant, non eos odemus: quia in eo quod malus est quis eorum, utrum usque in finem perseveraturus sit, ignoramus. Et plerumque cum tibi vidéris odisse inimicum, fratrem odisti, et nescis. Diabolus et angeli ejus in Scripturis sanctis manifestati sunt nobis, quod ad ignem aeternum sint destinati. Ipsorum tantum desperanda est correctio, contra quos habemus occultam luctam: ad quam luctam nos armat Apóstolus, dicens: Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem: id est, non adversus homines, quos videtis, sed adversus principes, et potestates, et rectores mundi, tenebrarum harum. Ne forte cum dixisset, mundi, intelligeres daemones esse rectores coeli et terrae. Mundi dixit, tenebrarum harum: mundi dixit, impiorum et iniquorum: mundi dixit, de quo dicit Evangelium: Et mundus eum non cognovit.

kę od ludzi złych, utrapieniem swoim nazywa. Nie myślcie, iżby złośliwi bezpotrzebnie na tym świecie byli; i jakby Bóg z ich pobytu żadnego dobra nie wyprowadzał. Każdy zły albo przeto żyje, żeby się poprawił, lub dla tego żyje, żeby się przez niego dobry doskonalił w cierpliwości i cnotach.

R. Przyjaciół mój wydał mnie przez znak pocałowania; kogo pocałuję, ten jest, trzymajcie go; taki złośliwy znak uczynił ten, który przez pocałowanie dokonał zabójstwa. Nieszczęsny utracił cenę krwi i wreszcie sam się powiesił.

W. Dobrze byłoby jemu, gdyby się był ten człowiek nie rodził.

Nieszczęsny utracił itd.

Lekcja 5.

Oby więc ci wszyscy, którzy teraz naszą cierpliwość doskonałą, nawrócili się i z nami się doskonalili: jednak dopóki takimi zostaną, aby nas doświadczać; nie chciemy ich nienawidzieć, gdyż nie wiemy tego, ażali który z tych złośliwych będzie trwał uporczywie aż do końca w złości swojej. I często się przydarzyć może, że gdy się tobie zdaje, iż nieprzyjaciela nienawidzisz, brata twojegoś nienawidził, a o tém nie wiesz. Pisma święte nam oznajmiły, że szatan i aniołowie jego na wieczny ogień już skazani, o ich więc tylko poprawie rozpaczać należy, z nimi potrzeba toczyć mężne i tajemne walki, na jakie walki uzbraja nas Apóstół, mówiąc: Nie mamy bieżnia przeciw ciału i krwi, to jest: nie przeciw ludziom, których widzicie, ale przeciwko książętom i władzom i rządcom świata tych ciemności. Abyś zaś nie myślał, że szatani są rządcami nieba i ziemi, więc nie mówi: tylko przeciwko książętom i władzom świata, ale zaraz dodaje: świata tych ciemności. Przez wyraz

świat, rozumie miłośników świata; przez świat rozumie bezbożnych i złośliwych; przez świat rozumie ten świat, o którym mówi Ewangelia: świat go nie poznał.

R. Judasz najniegodziwszy sprzedawca, uściskał Pana: On, jako niewinny baranek nie odmawia pocałowania Judaszowi. Za liczbę srebrników Chrystusa żydom wydał.

R. Lepiej byłoby jemu, gdyby się nie rodził.

Za liczbę srebrników...

Lekcja 6.

Bom widział niaprawość i spór w mieście. Spójrzj na chwałę krzyża Jezusa Chrystusa. Już na czole królów ten krzyż osadzony, z którego nieprzyjaciele szyderstwo sobie czynili. Skutek dowiódł jego potęgę: Jezus Chrystus podbił świat nie żelazem, lecz drzewem. Drzewo krzyża zdawało się być godnym wszelkich obelg w oczach nieprzyjaciół; oni bowiem stojąc naprzeciw tego drzewa, ruszali głowami i mówili: Jeżeli synem Bożym jest, niechże zstąpi z krzyża. Wyciągał Pan ręce swoje do niewiernego i sprzeciwiającego się narodu. Jeżeli albowiem ten jest sprawiedliwy, kto z wiary żyje, więc nieprawym jest ten, kto wiary nie ma. Przez wyrzeczone tu słowo nieprawość, rozumiej wiarołomstwo. Widział więc Pan w mieście nieprawość i sprzeciwieństwo, i wyciągał ręce swoje do ludu niewierzącego, a jednak ichże samych oczekując poprawy, mówił: Ojczy, odpuść im, bo nie wiedzą co czynią.

R. Jeden z uczniów moich wydał mnie dzisiaj. Biada onemu, przez którego będę ja wydan. Lepiej byłoby jemu, gdyby się nie rodził.

W. Który macza ze mną rękę w misie, ten mnie wyda w ręce grzeszników. Lepiej byłoby jemu, gdyby się nie rodził.

Jeden z uczniów...

R. Judas mercator pessimus osculo petiit Dominum: ille ut agnus innocens non negavit Judae osculum: * Denariorum numero Christum Judaeis tradidit.

W. Melius illi erat, si natus non fuisset.

Denariorum numero...

Lectio VI.

Quoniam vidi iniquitatem et contradictionem in civitate. Attende gloriam crucis ipsius. Jam in fronte regum crux illa fixa est, cui inimici insultaverunt. Effectus probavit virtutem: domuit orbem non ferro, sed ligno. Lignum crucis contumeliis dignum visum est inimicis, et ante ipsum lignum stantes caput agitant, et dicebant: Si Filius Dei est, descendat de cruce. Extendebat ille manus suas ad populum non credentem, et contradicentem. Si enim justus est qui ex fide vivit, iniquus est qui non habet fidem. Quod ergo hic ait, iniquitatem, perfidiam intellige. Videbat ergo Dominus in civitate iniquitatem, et contradictionem, et extendebat manus suas ad populum non credentem, et contradicentem: et tamen et ipsos expectans dicebat: Pater, ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt.

R. Unus ex discipulis meis tradet me hodie: Vae illi per quem tradar ego: * Melius illi erat, si natus non fuisset.

W. Qui intingit mecum manum in paropside, hic me traditurus est in manus peccatorum. Melius illi erat, si natus non fuisset.

Unus ex discipulis...

IN III NOCTURNO.

Ant. Dixi iniquis: Nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi, Deus: * confitebimur, et invocabimus nomen tuum.

Narrabimus mirabilia tua, * cum accépero tempus, ego justitias judicabo.

Liquefacta est terra, et omnes, qui habitant in ea: * ego confirmavi columnas ejus.

Dixi iniquis: Nolite inique agere: * et deliquéntibus: Nolite exaltare cornu:

Nolite extóllere in altum cornu vestrum: * nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Quia neque ab oriénte, neque ab occidente, neque a desértis montibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humiliat, et hunc exaltat: * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen faex ejus non est exinanita: * bibent omnes peccatóres terrae.

Ego autem annuntiábo in saeculum: * cantabo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam, * et exaltabúntur córnua justí.

Ant. Dixi iniquis: Nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

Ant. Terra trémuit, et quiévit, dum exsúrgeret in judicio Deus.

Psalmus 75.

Notus in Judaea Deus: * in Israël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * et habitatio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias arcuum, * scutum gladium et bellum.

Illúminans tu mirabiliter a móntibus aetérnis: * turbati sunt omnes insipientes corde.

Ant. Mówilem nieprawym: nie mówcie przeciw Bogu nieprawości.

Psalm 74.

Wyznawać ci będziemy Boże, wyznawać będziemy i wzywać Imienia twego.

Opowiadać będziemy dziwne sprawy twoje, gdy wezmę czas, ja sprawiedliwości sądzić będę.

Roztopiła się ziemia i wszyscy, którzy mieszkają na niej, jam umocnił filary jéj.

Mówilem nieprawym: nie czyńcie nieprawości, a występny, nie podnoście rogu.

Nie podnoście ku górze rogu waszego, nie mówcie przeciw Bogu nieprawości.

Bo ani od wschodu, ani od zachodu, ani od pustych gór, albowiem Bóg jest sędzia.

Tego poniża, a owego podwyższa: bo w ręce Pańskiej jest kielich wina wybornego, pełen jest zmieszania.

I nachylił z tego w ów; wszakże drożdże jego nie wylały się, będą pić wszyscy grzesznicy ziemi.

A ja będę opowiadał na wieki, i będę śpiewał Bogu Jakóbowemu.

I wszystkie rogi grzeszników pokruszę, a rogi sprawiedliwego będą wywyższone.

Ant. Mówilem nieprawym: nie mówcie przeciw Bogu nieprawości.

Ant. Ziemia zadrżała i zamilkła, gdy powstał Bóg na sąd.

Psalm 75.

Znajomy Bóg w Judzie: i w Izraelu wielkie imię jego.

I stało się w pokoju miejsce jego: i mieszkanie jego na Syonie.

Tam połamał mocności łuków: tarczę, miecz i wojnę.

Ty oświecający dziwnie z gór wiekuistych: strwożyli się wszyscy głupiego serca.

Dormiérunt somnum suum, * et nihil invenérunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua, Deus Jacob, * dormitavérunt, qui ascendérunt equos.

Tu terribilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De coelo auditum fecisti judicium: terra trémuit et quiévit.

Cum exsúrgeret in judicium Deus, * ut salvos faceret omnes mansuétos terrae.

Quóniam cogitatio hóminis confitébitur tibi, * et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovéte et réddite Dómino Deo vestro: * omnes, qui in circuitu ejus, affértis munera.

Terribili et ei, qui aufert spíritum principum, * terribili apud reges terrae.

Ant. Terra trémuit, et quiévit, dum exsurgéret in judicio Deus.

Ant. In die tribulationis meae Deum exquisivi manibus meis.

Psalmus 76.

Voce mea ad Dóminum clamavi: * voce mea ad Deum et inténdit mihi.

In die tribulationis meae Deum exquisivi, manibus meis contra eum: * et non nocte sum decéptus.

Rénuit consolari anima mea: * memor fui Dei, et delectatus sum et exercitatus sum: et defécit spiritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbatus sum, et non sum locutus.

Cogitavi dies antiquos, * et annos aetérnos in mente habui.

Et meditatus sum nocte cum corde meo, * et exercitabar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in aetérnum projiciet Deus: * aut non appónet, ut complacitior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet * a generatione in generationem?

Aut obliviscétur miseréri Deus?

Zasnęli snem swoim, a nie nie znaleźli bogacze w rękach swoich.

Od fukania twego Boże Jakóbow, drzymali ci, co wsiadali na konie.

Tys jest straszliwy, a któż się sprzeciwi Tobie, odkąd gniew twój.

Z nieba daleś slyszec sąd, ziemia zadrżała i zamilkła.

Gdy powstawał Bóg na sąd, aby wybawił wszystkie ciche ziemi.

Bo myśl człowieka będzie wyznawała tobie, a ostatki myśli będą ci święto święcić.

Śluby czyńcie, a oddawajcie Panu Bogu waszemu wszyscy, którzy około niego przynaszacie dary.

Straszliwemu, a temu, który odejmuje ducha książętom, straszniemu u królów ziemskich.

Ant. Ziemia zadrżała i zamilkła, gdy powstał Bóg na sąd.

Ant. W dzień utrapienia mego szukałem Boga rękami memi.

Psalm 76.

Głosem moim wołałem do Pana: głosem moim do Boga i wysłuchał mię.

W dzień utrapienia mego szukałem Boga rękami memi w nocy ku niemu, a nie jestem omylon.

Nie chciała się dać pocieszyć dusza moja: wspomniałem na Boga i kochałem się i rozmyślałem i ustał duch mój.

Uprzedzały straże nocne oczy moje, trwożyłem się, a nie mówiłem.

Rozmyślałem dni starożytne i roki wieczne miałem na pamięci.

I rozważałem w nocy w sercu mojem i ćwiczyłem się, i umiaiałem ducha mego.

Iżali na wieki Bóg odrzuci? czyli nie nadda, aby jeszcze był łaskaw?

Czyli do końca odetnie miłosierdzie swoje od rodzaju do rodzaju?

Czyli Bóg zapomni zmiłować się?

* aut continébit in ira sua miseri-córdias suas?

Et dixi: Nunc coepi: * haec mu-tatio dexteræ Excelsi.

Memor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab initio mirabilium tuórum.

Et meditabor in ómnibus opéri-bus tuis, * et in adinventiónibus tu-is exercébor.

Deus, in sancto via tua: * quis De-us magnus sicut Deus noster? * Tu es Deus, qui facis mirabilia.

Notam fecisti in pópulis virtutem tuam: * redemísti in bráchio tuo pó-pulum tuum, filios Jacob et Joseph.

Vidérunt te aquae, Deus, vidérunt te aquae, * et timuérunť: et turba-tae sunt abyssi.

Multitudo sónitus aquarum: * vo-cem dedérunt nubes.

Etenim sagittae tuae tránseunt; * vox tonitruí tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuae orbi terrae: * commóta est et contré-muit terra.

In mari via tua, et sémitae tuae in aquis multis: * et vestigia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tu-um, * in manu Moysi et Aaron.

Ant. In die tribulatiónis meae Deum exquisívi mánibus meis.

℣. Exsurge, Dómine.

℞. Et judica causam meam.

Pater noster...

Lectio VII.

De Epistola prima beati Pauli Apostoli ad Corinthios. (Cap. 11. d.)

Hoc autem praecipio, non laudans, quod non in mélius, sed in detérius convenítis. Primum quidem conveniéntibus vobis in ecclésiám, audio scissuras esse inter vos, et ex parte credo. Nam opórtet et háereses esse, ut et qui probáti sunt, manifesti fi-ant in vobis. Conveniéntibus ergo vobis in unum, jam non est Domi-

albo in gnieve swym zatrzyma lito-ści swoje?

I rzekłem: terazem poczał; ta jest odmiana prawicy najwyższego.

Wspomniałem na sprawy Pańskie, bo będę pamiętał na cuda twoje od początku.

I będę rozmyślał o wszystkich sprawach twoich, i będę się ćwiczył w wynalazkach twoich.

Boże, w świętości droga twoja, któryż Bóg wielki, jako Bóg nasz? Tyś jest Bóg, który cuda czynisz.

Oznajmiłeś między narody moc twoją, odkupiłeś ramieniem twojem lud twój, syna Jakóba i Józefa.

Ujrzały Cię wody, Boże, ujrzały Cię wody: i ulękły się, i wzruszyły się przepaści.

Wielkość szumu wód; obłoki głos wydały.

Ale i strzały twoje przechodzą: głos gromu twego na około.

Błyskawice twoje okrąg ziemi oświecały; wzruszyła się i zatrzęsła ziemia.

Na morzu droga twoja, i ścieżki twoje na wodach wielkich, a śladów twoich znać nie będzie.

Prowadziłeś lud twój jako owce, przez rękę Mojżesza i Aarona.

Ant. W dzień utrapienia mego szukałem Boga rękami memi.

Powstań Panie.

I sądz sprawę moją.

Ojcie nasz...

Lekcja 7.

Zlistu pierwszego błogosławionego Pawła Apostoła do Koryntów. (Rozdz. 11.)

To bowiem rozkazuję, nie chwając, iż się nie ku lepszemu, ale ku gor-szemu schadzacie. A iż naprzód, gdy się schodzicie do kościoła, słyszę, że rozzerwania bywają między wami: i po części wierzę. Boć muszą być i kacerstwa, aby i którzy są doświad-czeni, stali się jawni między wami. Gdy się tdy wespół schodzicie, już

nicam coenam manducándum. Et álius quidem ésurit; álius autem ébrius est. Numquid domos non há-bétis ad manducándum et bibéndum? aut ecclésiám Dei contémnitis, et confúnditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo.

℞. Eram quasi agnus innocens: ductus sum ad immolándum, et ne-siébam; consílium fecérunt inimíci mei advérsum me, dicétes: Veníte, mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium.

℣. Omnes inimíci mei advérsum me cogitábant mala mihi: verbum iníquum mandavérunt advérsum me, dicétes: Veníte, mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium.

Lectio VIII.

Ego enim accépi a Dómino, quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accé-pit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípíte, et manducáte: Hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commoratióne. Simíliter et cálicem, postquam coenávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sán-guine: hoc fácite, quotiescúmque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat.

℞. Una hora non potuístis vigi-láre mecum, qui exhortabímini mori pro me? * Vel Judam non vidétis, quómodo non dormit, sed festínat trádere me Judaeis?

℣. Quid dormítis? súrgite, et orá-te, ne intrétis in tentatióne.

Vel Judam ut supra.

Lectio IX.

Itaque quicúmque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dó-mini indígne, reus erit córporis et

nie jest jedzenie wieczerzy Pańskiej, bo każdy wieczerzę swoją wprzód bierze ku jedzeniu: a jeden łaknie, a drugi jest pijany. Żali domów nie macie do jedzenia i picia? albo ko-ściołem Bożym gardzicie i zawsty-dzacie te, którzy nie mają? Cóż wam rzekę? chwałę was, w tém nie chwałę.

Byłem jako niewinny Baranek, prowadzony jestem na zabicie i nie wiedziałem. Uczynili radę nieprzyja-ciele moi przeciw mnie, mówiąc: przyjdźcie, włóżmy drewno w chleb jego i wygładźmy go z ziemi żyjących.

Wszyscy nieprzyjaciele moi prze-ciwno mnie myśleli mi złe: słowo niesprawiedliwe postanowili przeciwko mnie, mówiąc: Przyjdźcie, włóżmy drewno w chleb jego i wygładźmy go z ziemi żyjących.

Lekcja 8.

Albowiem ja wziąłem od Pana, com téż wam podał: iż Pan Jezus téj noey, której był wydan, wziął chleb, a dzięki uczyniwszy łamał i rzekł: bierzcie a jedzcie, to jest ciało moje, które za was będzie wydane: to czyńcie na moją pamiątkę. Także i kielich po wieczerzy, mówiąc: ten kielich, nowy testament jest we krwi mojej. To czyńcie, ilekroć pić będzie-cie na pamiątkę moją. Albowiem ilekroć będziecie ten chleb jedli i kie-lich pili, śmierć Pańską będziecie o-powiadać, aż przyjdzie.

Jednej godziny nie mogliście czu-wać ze mną; wy, którzyście się wespół nie zachęcali umrzeć za mnie. Żaliż Judasza nie widzicie, jak on nie śpi, lecz się kwapi wydać mię żydom?

Czemż śpicie? Wstańcie i módlcie się, abyście nie weszli w pokuszenie.

Żalisz Judasza...

Lekcja 9.

A tak, ktobykolwiek jadł ten chleb, albo pił kielich Pański niegodnie, bę-dzie winien Ciała i Krwi Pańskiej.

sanguinis Domini. Probet autem se ipsum homo, et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Qui enim manducat, et bibit indigne, iudicium sibi manducat et bibit, non dijudicans corpus Domini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles, et dormiunt multi. Quod si nosmetipsos dijudicemus, non utique iudicemur. Dum iudicamur autem, a Domino corripi-mur, ut non cum hoc mundo dam-nemur. Itaque, fratres mei, cum convenitis ad manducandum, invicem exspectate. Si quis esurit, domi-nucet, ut non in iudicium conveniat. Cetera autem, cum venero, dis-pōnam,

R. Seniores populi consilium fecerunt, * Ut Jesum dolo tenerent, et occiderent: cum gladiis et fustibus exierunt tamquam ad latronem.

V. Collegerunt Pontifices et Pharisaei concilium, ut Jesum dolo tenerent, et occiderent: cum gladiis et fustibus exierunt tamquam ad latronem.

Seniores populi etc.

Niechajże doświadczy samego siebie człowiek: a tak niech je z chleba tego i z kielicha pije. Albowiem, który je i pije niegodnie, sąd sobie je i pije, nie rozsądzając Ciała Pańskiego. Dla tego pomiędzy wami wielu chorych i słabych, i wiele ich zasnęło. Bo gdybyśmy się sami sędzili, nie byłibyśmy sędzeni. Lecz gdy bywamy sędzeni, od Pana bywamy karani, abyśmy nie byli z tym światem potępieni. A tak bracia moi, gdy się schodzicie ku jedzeniu, oczekujcie jedni drugich. Jeśli kto łaknie, niech je w domu, abyście się na sąd nie schodzili. A inne rzeczy, gdy przyjdę, postanowię.

Starsi z ludu naradzali się, aby Jezusa zdradą pojмали i zabili: z mieczmi i kijmi wyszli jako na złodzieja.

Zebrali przedniejsi kapłani i Faryzeuszowie radę, aby Jezusa zdradą pojmalı i zabili: z mieczmi i kijmi wyszli, jako na złodzieja.

Starsi z ludu...

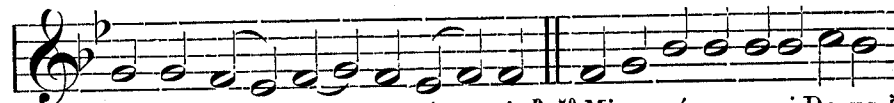
AD LAUDES.

1 Antiphona.

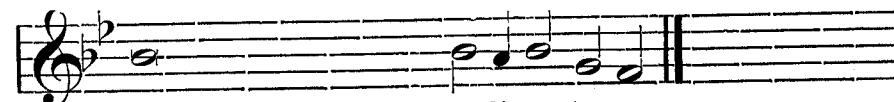
Ton. VIII, fn. 1.

Ju-sti-fi-cé-ris Dó - mi-ne, in sermó-ni-bus tu - is et
Usprawiedliwisz się Panie w mowach twoich, a

vin-cas cum ju - di-cá - ris. Ps. 50. Mi-se-ré-reme - i De-us *
zwycięzysz, gdy Cię posądzają. Zmiłuj się nademną Boże,

secundum magnam misericordi-am tu - am.
według wielkiego miłosierdzia twego.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea, * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci, * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me, et super nivem dealbabor.

Audtui meo dabis gaudium et laetitia: * et exsultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis, * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua, * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui, * et spiritu principali confirma me.

Docébo iniquos vias tuas, * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * et exsultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine, labia mea aperies, * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam, si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribu-

A według mnóstwa litości twoich: zgładź nieprawość moją.

Jeszcze więcej omyj mię od nieprawości mojej: i od grzechu mojego oczyść mię.

Albowiem ja znam nieprawość moją: i grzech mój jest zawsze przeciwko mnie.

Tobiem samemu zgrzeszyłem, i uczyniłem złość przed Tobą, abyś się usprawiedliwił w mowach twoich, a zwyciężył, gdy cię posądzają.

Oto bowiem w nieprawościach jestem poczęty: a w grzechach poczęła mię matka moja.

Oto bowiem umiłowales prawdę, niewiadome i skryte rzeczy mądrości twojej objawiłeś mi.

Pokropisz mię hyzopem, a będę oczyszczony: omyjesz mię, a będę nad śnieg wybielony.

Słuchowi memu dasz radość i we-sele: i rozradują się kości poniżone.

Odwróć oblicze twoje od grzechów moich, a zgładź wszystkie nieprawości moje.

Serce czyste stwórz we mnie Boże: i ducha prawego odnow we wnę-trznościach moich.

Nie odrzucaj mię od oblicza twego: i Ducha świętego twego nie bierz odemnie.

Przywróć mi radość zbawienia twego: i duchem przedniejszym potwierdź mię.

Będę nauczał nieprawie dróg twoich: a niebożni do ciebie się nawrócą.

Wybaw mię ze krwi Boże, Boże zbawienia mego: a język mój z radością będzie wysławiał sprawiedliwość twoją.

Panie otworzysz wargi moje: a usta moje opowiadać będą chwałę twoją.

Albowiem gdybyś był chciał ofiary, zapewnebyś dał: w całopalonych ofiarach nie będziesz się kochał.

Ofiara Bogu Duch strapiiony, serca

latus: * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Dómine, in bona voluntate tua Sion, * ut aedificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Rep. Antiph. „Justificeris“ ut supra.

skruszonego i uniżonego Boże nie wzgardzisz.

Uczyn dobrze Panie Syonowi w dobrej woli twojej, aby się zbudowały mury Jeruzalem.

Tedy przyjmiesz ofiarę sprawiedliwości: oblaty i całopalenia, tedy nakładą na ołtarz twój cielców.

Antyf. „Justificeris“ ob. wyżej.

2 Antiphona.

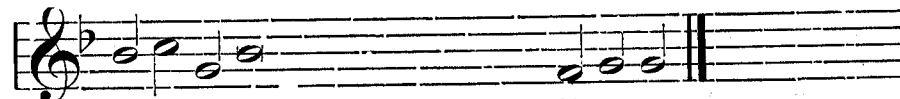
Ton. II, fn. 1.

Dó - mi-nus tamquam o - vis ad ví - ctimam ductus est, et non
Pan jako owca na ofiarę jest wiedzion i nie

a - pé-ru-it os su-um. Ps. 89. Dómi-ne refúgium factus
otworzył ust swoich. Panie stałeś się nam

es no-bis, * a generatióne in generatió - nem
ucieczką od rodzaju do rodzaju.

Priusquam montes fierent, aut formarétur terra et orbis: * a saeculo et usque in saeculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem, * et dixisti: Convertámi, filii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos * tamquam dies hestérna, quae praetériit.

Et custódia in nocte, * quae pro núbilo habéntur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba trñseat, mane flóreat et trñseat: * vespere décidat, indúret, et aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Pierwój niżli stanęły góry, albo ziemia, i świat był stworzony: od wieku i aż do wieku Ty jesteś Bóg.

Nie obracaj w poniżenie człowieka, i rzekłeś: nawracajcie się synowie człowieczy.

Albowiem tysiąc lat przed oczyma twemi, jako dzień wczorajszy, który przeminął.

I jak straż nocna, co za nic nie stoi, ich lata będą.

Rano jako trawa przemija, rano kwitnie i przeminie: w wieczór upadnie, stwardnieje i uschnie.

Bośmy ustali w gniewie twoim: i jesteśmy strwożeni w zapalczywości twojej.

Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: * saeculum nostrum in illuminatione vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecerunt, * et in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aranea meditabuntur: * dies annórum nostrorum in ipsis septuaginta anni.

Si autem in potentatibus octoginta anni, * et amplius eórum labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetudo * et corripiémur.

Quis novit potestatem irae tuae, * et prae timóre tuo iram tuam dinumerare?

Déxeram tuam sic notam fac, * et eruditós corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine: úsquequo? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus mane misericórdia tua, * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Laetáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti: * annis, quibus vidimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua, * et dirige filios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dirige super nos, * et opus mánuum nostrárum dirige.

Położyłeś nieprawości nasze przed oczyma swemi; wiek nasz przed jasnością oblicza twego.

Albowiem wszystkie dni nasze ustały: i ustaliliśmy w gniewie twoim.

Lata nasze jako pajęczyna będą poczytane: dni żywota nasze, w nich siedmdziesiąt lat.

A jeśli w możnościach, ośmdziesiąt lat: a nadto co więcej, praca i boleść.

Albowiem łaskawość nadeszła i będzie karani.

Któż wie możność gniewu twego, i przed bojaźnią twoją gniew twój policzyć?

Prawicę twoją tak uczyn znajomą: a wywiczzonego serca w mądrość.

Nawróćże się Panie, dokądże? a дай się ubłagać sługom twoim.

Napełnieni jesteśmy rano miłosierdziem twojem: i rozradowaliśmy się, i kochaliśmy się po wszystkie dni nasze.

Weseliliśmy się za dni, w któreś nas uniżył: za lata, w któreśmy widzieli złe.

Wejrzyżę na sługi swoje i na dzieła swoje: a prowadź syny ich.

I niech będzie jasność Pana Boga naszego nad nami, a sprawy rąk naszych prostuj nad nami, i dzieło rąk naszych prostuj.

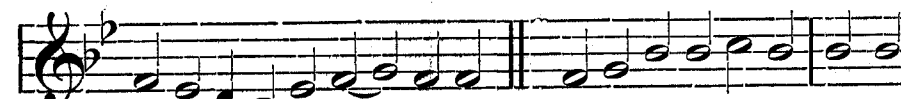
Repet. Antiph. „Dominus tamquam“ ut supra.

3 Antiph.

Ton. VIII fn. 1.

Con-tri-tum est cor me-um in mé-di-o me - i contremú-e -
Skruszyło się serce moje wpośród mnie, zadrżały

- runt ómni - a os - sa me - a. Ps. 62. De - us De - us me - us: * ad te
wszystkie kości moje. Boże, Boże mój! do

de lu-ce ví-gi-lo.
Ciebie czuję na świtanu.

Sitívit in te ánima mea, * quam multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appáruí tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea, * et lábiis exsultiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exsultábo. Adhaesit ánima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quaeiérunt ánimam meam: introíbunt in inferióra terrae: * tradéntur in manus gládií: partes vúlpium erunt.

Rex vero laetábitur in Deo: laudábuntur omnes, qui jurant in eo, * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedicat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.

Ut cognoscámus in terra viam tuam: * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Pragnęła Cię dusza moja, jako rozmaicie Tobie ciało moje.

W ziemi pustej i bezdrożnej i bezwodnej, jako w świątyni stawilem się przed Tobą: abym widział moc twoją i chwałę twoją.

Gdyż lepsze jest miłosierdzie twoje, niżli życia: wargi moje będą Cię chwalić.

Tak Cię błogosławić będę za żywota mego: i w imię twoje będę podnosił ręce moje.

Jako sadłem i tłustością niech będzie napełniona dusza moja: a wargami wesołości będą wychwalać usta moje.

Jeślim na Cię pamiętał na łożu mojem, rano będę rozmyślał o Tobie, boś był pomocnikiem moim.

I w zasłonie skrzydeł twoich rozraduję się, przylgnęła dusza moja do Ciebie: broniła mię prawica twoja.

A oni próżno szukali duszy mojej: wnidą w nizkości ziemi, będą poddani w ręce miecza, częściami liszek będą.

Ale król będzie się weselił w Bogu i chlubić się będą wszyscy, którzy nań przysięgają: bo zatkane są usta mówiących nieprawości.

Psalm 66.

Niech się nad nami Bóg zmiłuje i błogosławi nam: niech rozświeci oblicze swe nad nami, a zlituje się nad nami.

Żebyśmy poznali na ziemi drogę twoją: między wszystkimi narody zbawienie twoje.

Niech Cię wyznawają ludzie Boże! niech Cię wyznawają wszyscy ludzie: ziemia dała swój owoc.

Benedicat nos Deus, Deus noster, | Niech nas błogosławi Bóg. Bóg
benedicat nos Deus: * et métuant | nasz, niech nas błogosławi Bóg: a
eum omnes fines terrae. | niech się Go boją wszystkie kraje ziemi.

Rep. Antiph. „Contritum est“ ut supra.

4 Antiph.

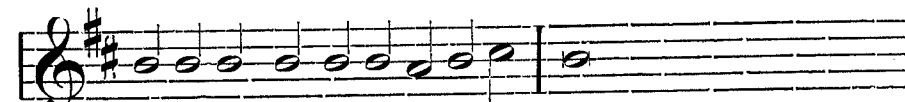
Ton IV fin. 1.

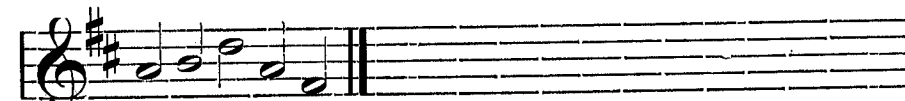
E-xal-tá-tus es in vir-tú-te tu - a et in re-fe-cti-ó -
Pobudziłeś nas w mocy twojej i w posileniu

- ne sancta tu - a Dómi-ne. Cant. Can-té - mus Dómino glorió-
świętém twojem Panie. | Śpiewajmy Panu chwalębnie,

- se e-nim ma-gni-fi-cá-tus est: * equum et ascensórem de -
albowiem uwielbiony jest; | konia i jeźdźca

- jé-cit in ma-re.
arzucał w morze.

Fortitúdo mea, et laus mea Dómi-nus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et groricábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, omní-potens nomen ejus. * Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare:

Elécti principes ejus submérsi sunt in mari rubro. * Abyssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.

Dextera tua, Dómine, magnificáta est in fortitú-dine: dextera tua, Dómine, percússit inimícum. * Et in multitú-dine gló-ri-ae tuae deposuísti adversários tuos.

Moc moja i chwała moja Pan: i stał mi się zbawieniem.

Ten Bóg mój, i wielbić Go będę: * Bóg ojca mego i wywyższać Go będę.

Pan jako mąż waleczny, wszechmocne Imię jego: wozy Faraonowe i wojsko jego wrzucił w morze.

Celniejsi książęta jego potonęli w Czerwoném morzu: głębokości okryły je, poszły w głębią jako kamień.

Prawica twoja Panie uwielbiona jest w mocy, prawica twoja Panie, uderzyła nieprzyjaciela: a w wielkości chwały twojej złożyłeś przeciwniki twoje.

Misisti iram tuam, quae devoravit eos sicut stipulam. * Et in spiritu furoris tui congregatae sunt aquae:

Stetis unda fluens, * congregatae sunt abyssi in medio mari.

Dixit inimicus: Persequar et comprehendam, * dididam spolia, impletur anima mea:

Evaginabo gladium meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spiritus tuus, et operuit eos mare: * submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus.

Quis similis tui in fortibus, Domine? * quis similis tui, magnificus in sanctitate, terribilis atque laudabilis, faciens mirabilia.

Extendisti manum tuam, et devoravit eos terra. * Dux fuisti in misericordia tua populo, quem redemisti.

Et portasti eum in fortitudine tua, * ad habitaculum sanctum tuum.

Ascenderunt populi, et irati sunt: * dolores obtinuerunt habitatores Philistim.

Tunc conturbati sunt principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor: * obriuerunt omnes habitatores Chanaan.

Irruat super eos formido et pavor * in magnitudine brachii tui:

Fiant immobiles quasi lapis, donec pertranseat populus tuus Domine: * donec pertranseat populus tuus iste, quem possedisti.

Introduces eos, et plantabis in monte haereditatis tuae, * firmissimo habitaculo tuo, quod operatus es, Domine:

Sanctuarium tuum, Domine, quod firmaverunt manus tuae. * Dominus regnabit in aeternum et ultra.

Ingressus est enim eques Pharaon cum curribus et equitibus ejus in mare: * et reduxit super eos Dominus aquas maris:

Filii autem Israel ambulaverunt per siccum * in medio ejus.

Poslałeś gniew twój, który je pożarł jako słomę, a w duchu zapalecywości twojej zgromadziły się wody.

Staneła woda płynąca: skupiły się głębokości pośród morza.

Rzekł nieprzyjaciół: będę gonił i pojmam: rozdzielię korzyści, nasyca się dusza moja.

Dobędę miecza mego, pobije je ręka moja.

Wionął duch twój. i okryły je morza; potonęli jako ołów w wodach gwałtownych.

Któż podobien Tobie między mocarzami Panie? kto podobny Tobie? Wielmożny w świętości, straszny i chwalebny, czyniący cuda.

Ściągnąłeś rękę twoją i pożarła ich ziemia; byłeś wodzem w miłosierdziu twojem ludowi, któryś odkupił.

I niosłeś go w mocy twojej: do mieszkania twego świętego.

Ruszyli się naródowie i rozgniewali się: boleści objęły obywatele Filistyńskie.

Tedy się strwożyły książęta Edom, mocarzy Moab strach objął, zdrętwieli wszyscy obywatele Chananejsey.

Niech padnie na nie strach i lękanie: w wielkości ramienia twego.

Niech się staną nieruchomi jako kamień, aż przejdzie lud twój Panie, aż przejdzie lud twój ten, któryś posiadał.

Wprowadzisz je i osadzisz na górze dziedzictwa twego: w najmocniejszym mieszkaniu twojem, którego urobił Panie.

Świątnica twoja, Panie, którą umocniły ręce twoje, Pan będzie królował na wieki i dalej.

Wjechał bowiem konny Farao z wozami i jeźdniami w morze i wrócił na nie Pan wody morskie.

Synowie zaś Izraelowi chodzili po suszy, przez pośrodek jego.

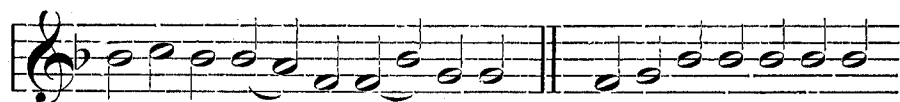
Repet. Ant. „Exhortatus“ ut supra.

5 Antiph.

Ton II, fin. 1.

O - blá-tus est qui - a i - pse vó - lu - it: et pec - cá - ta
Ofiarowan jest, iż sam chciał i grzechy

no - stra i - pse por - tá-vit. Ps. 148. Laudá-te Dómi-num de
nasze on nosił. Chwalcie Pana na

coe - lis * lauda-te eum in ex-cél - sis.
niebiesiech; chwalcie Go na wysokości.

Laudáte eum omnes Angeli ejus:
* laudáte eum omnes virtutes ejus.
Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellae et lumen.

Laudáte eum coeli coelorum: * et aquae omnes, quae super coelos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandavit, et creata sunt.

Statuit ea in aeternum, et in saeculum saeculi: * praecéptum posuit, et non praeteribit.

Laudáte Dóminum de terra * dracones, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum, * quae faciunt verbum ejus.

Montes et omnes colles, * ligna fructifera et omnes cedri.

Béstiae et universa pécora, * serpentes et volucres pennatae:

Reges terrae et omnes populi: * principes, et omnes iudices terrae.

Júvenes et vírgines: senes cum junioribus laudent nomen Dómini: * quia exaltatum est nomen ejus solus.

Chwalcie Go wszyscy aniołowie jego: chwalcie Go wszystkie wojska jego. Chwalcie Go słońce i księżycu, chwalcie Go wszystkie gwiazdy i światłości.

Chwalcie Go niebiosa nad niebiosy: i wody, które są na niebie, niech Imię Pańskie chwala.

Albowiem On rzekł i uczynione są: On rozkazał i stworzone są.

Postanowił je na wieki i na wieki wieków: ustawę dał i nie przemienie.

Chwalcie Pana na ziemi: smoki i wszystkie przepaści.

Ogniu, gradzie, śniegu, lodzie i wietrze gwałtowny: które czynią słowo jego.

Góry i wszystkie pagórki: drzewa owocowe i wszystkie cedry.

Zwierzęta i wszystko bydło: rzeczy pełzające i ptastwo skrzydlate.

Królowie ziemscy i wszyscy naródowie: książęta i wszyscy sędziowie ziemscy.

Młodzieńcy i panienki, starzy i młodzi niech imię Pańskie chwala, bo wywyższyło się imię jego samego.

Confessio ejus super coelum et terram: * et exaltavit cornu populi sui.
Hymnus omnibus sanctis ejus: * filiis Israël, populo appropinquanti sibi.

Psalmus 149.

Cantate Dómino canticum novum:
* laus ejus in ecclesia sanctorum.
Laetetur Israël in eo, qui fecit eum:
* et filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro, * in tympano et psalterio psallant ei:

Quia beneplacitum est Dómino in populo suo: * et exaltabit mansuetos in salutem.

Exaltabunt sancti in gloria: * laetabuntur in cubilibus suis.

Exaltationes Dei in gutture eorum:
* et gladii ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: * increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus, * et nobilis eorum in manicis ferreis.

Ut faciant in eis iudicium conscriptum: * gloria haec est omnibus sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudate Dóminum in sanctis ejus:
* laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus:
* laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubae: * laudate eum in psalterio et cithara.

Laudate eum in tympano et choro: * laudate eum in chordis et organo.

Laudate eum in cymbalis bene sonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dóminum.

Wyznanie jego na niebie i na ziemi: i wywyższył róg ludu swego.

Chwała wszystkim świętym jego synom Izraelskim: ludowi przybliżającemu się do niego.

Psalm 149.

Śpiewajcie Panu pieśń nową: chwała jego w zgromadzeniu świętych.

Niech się weseli Izrael w tym, który go stworzył, a synowie Syonscy niech się radują w Królu swoim.

Niechaj imię jego chwałą w śpiewaniu społecznym, a na bębnie i arfie niechaj mu grają.

Bo się kocha Pan w ludu swoim, i podwyższy ciche ku zbawieniu.

Rozweselą się święci w chwale: rozradują się w łożnicach swoich.

Wysławiania Boga w gardłach ich: miecze z obu stron ostre w rękach ich.

Aby uczynili pomstę nad pogany: skaranie między narody.

Aby powiązali króle ich pętami: a szlachtę ich okowami żelaznymi.

Aby uczynili o nich prawo napisane: tać jest chwała wszystkim świętym jego.

Psalm 150.

Chwalcie Pana w świętych jego: chwalcie go na utwierdzenie mocy jego.

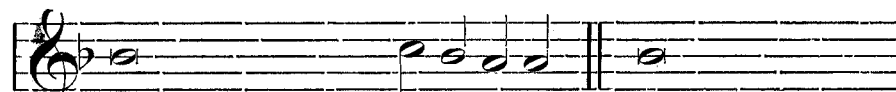
Chwalcie go w możnościach jego: chwalcie go według mnóstwa wielkości jego.

Chwalcie go głosem trąby: chwalcie go na arfie i na cytrze.

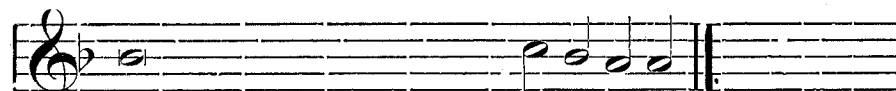
Chwalcie go na bębnie i na piszczałce, chwalcie go na strunach i na organach.

Chwalcie go na cymbałach głośnych: chwalcie go na cymbałach krzykliwych: wszelki duch niech Pana chwali.

Ant. „Oblatus est“ ut supra.

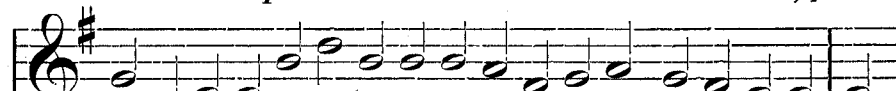
V. Homo pacis meae in quo speravi. R. Qui edebat panes meos.
Człowiek pokoju mego, któremu ufał. Który jadł chleb mój,

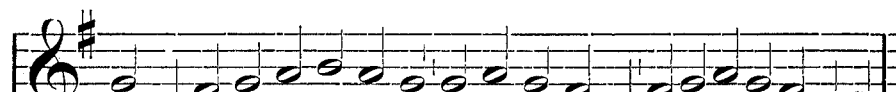
ampliavit adversum me supplantati - ónem.
wielkie uczynił nademną podejście.

Ad Benedictus Antiph.

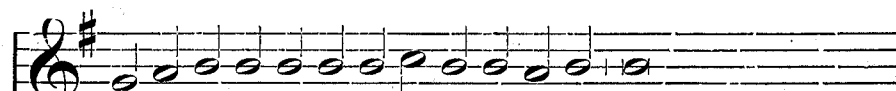
Ton I, fin. 1.

Tra - di - tor au - tem de - dit e - is si - gnum di - cens quem
Zdrayca zaś dał im znak, mówiąc: któregokolwiek

o - scu - la - tus fu - e - ro, i - pse est, te - ne - te e - um.
poczuje, ten ci jest, imajcie go.

Cant. Be - ne - dictus Dómi - nus De - us I - sra - el, * quia visitavit, et fecit
Błogosławiony Pan Bóg Izraelski, iż nawiedził i uczynił

redemptionem ple - bis su - ae:
odkupienie ludu swego.

Et erexit cornu salutis nobis, * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum, * qui a saeculo sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui oderunt nos.

I podniósł róg zbawienia nam, w domu Dawida sługi swego.

Jako mówił przez usta świętych, którzy od wieku są, proroków swoich.

Wybawienie od nieprzyjaciół naszych, i z ręki wszystkich, którzy nas nienawidzą.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris, * et memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * datum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate et iustitia coram ipso * omnibus diebus nostris.

Et tu, puer propheta Altissimi vocaberis, * praeibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.

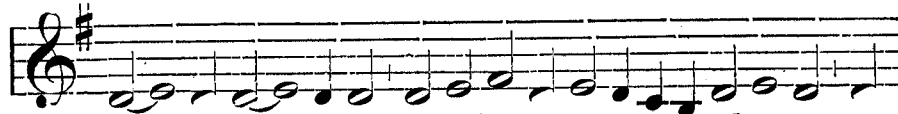
Per viscera misericordiae Dei nostri, * in quibus visitavit nos, oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tenebris et in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Interim dum dicitur Cant. Benedictus, extinctis prius omnibus candelis in candelabro triangulari, praeter unam. quae posita est in summitate candelabri, extinguunt paulatim sex candelae posita a principio supra Altare, ita ut in ultimo versu extinguatur ultima candela: similiter extinguuntur lampades et luminaria per Ecclesiam. Cum repetitur Ant. Traditor, accipitur suprema candela ex candelabro, et absconditur sub Altari in cornu Epistolae. Repetita Ant. post Benedictus, dicitur:

Versus.

Ton. VI V.

Y. Chri - stus fa - ctus est pro no - bis o -
Christus stał się dla nas

- bé - di - ensu - sque ad mor - tem.
posłusznym aż do śmierci.

Aby uczynił miłosierdzie z ojcy naszymi i wspomniał na testament swój święty.

Przysięgę, którą przysięgał Abrahamowi ojcowi naszemu, że nam siebie dać miał.

Iżbyśmy wybawieni z ręki nieprzyjaciół naszych, bez bojaźni mu służyli.

W światłości i w sprawiedliwości przed nim po wszystkie dni nasze.

A ty dzieciątko prorokiem Najwyższego będziesz nazwane: bo uprzedzisz przed oblicznością Pańską, abyś zgottał drogi jego.

Iżbyś dał naukę zbawienia ludowi jego na odpuszczenie grzechów ich.

Dla wnętrzości miłosierdzia Boga naszego, przez które nawiedził nas na wschód z wysokości.

Aby zaświecił tym, którzy w ciemności i w cieniu śmierci siedzą, ku wyprostowaniu nóg naszych na drogę pokoju.

Podezas śpiewu kantyku Benedictus, po zgaszeniu wszystkich świec na trójkątnym świeczniku prócz najwyższej, gasi się powoli świece na ołtarzu, tak iżby podczas ostatniego wiersza ostatnia świeca gaszona była: podobnie gaszą się świece na kościele.

Podezas gdy ant. Traditor się powtarza, bierze się najwyższą świecę i chowa się ją za ołtarz po stronie Epistoły, poczem śpiewa się następny wiersz:

Tertia nocte additur:

W wielki czwartek dodaje się:

Mor - tem au - tem cru -
Śmierci zaś krzyżowej.

- cis.

(Secunda nocte additur)

(W wielki piątek dodaje się)

Pro - pter quod et De - us ex - al - ta - vit illum
Przeto i Bóg wywyższył go,

et de - dit il - li no - men
i dał mu imię,

Quod est su - per o - mne no -
które jest nad wszelkie imię.

- men.

Cum incipitur Y. „Christus factus est“ omnes genuflectunt et eo finito, dicitur: Pater noster, totum sub silentio: postea aliquantulum altius:

Na początku powyższego wiersza wszyscy klękają, a po jego prześpiewaniu mówi się po cichu: Pater noster, poczem sflumionym głosem:

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato mea munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi et malum coram te feci * ut justificeris in sermone tuo, et vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me, et super nivem dealbabor.

Audtui meo dabis gaudium et laetitiam: * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutis tuae: * et spiritu principali confirma me.

Docēbo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * et exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Psalm 50.

Zmiłuj się nademną, Boże, według wielkiego miłosierdzia twego.

A według mnóstwa litości twoich: zgładź nieprawość moją.

Jeszcze więcej omyj mię od nieprawości mojej: i od grzechu mojego oczyść mię.

Albowiem ja znam nieprawość moją: i grzech mój jest zawsze przeciwko mnie.

Tobiem samemu zgrzeszył, i uczyniłem złość przed Tobą, abyś się usprawiedliwił w mowach twoich, a zwyciężył, gdy cię posądzają.

Oto bowiem w nieprawościach jestem poczęty: a w grzechach poczęła mię matka moja.

Oto bowiem umiłowałeś prawdę, niewiadome i skryte rzeczy mądrości twojej objawiłeś mi.

Pokropisz mię hyzopem, a będę oczyszczony: omyjesz mię, a będę nad śnieg wybielony.

Słuchowi memu dasz radość i wele: i rozradują się kości poniżone.

Odwróć oblicze twoje od grzechów moich, a zgładź wszystkie nieprawości moje.

Serce czyste stwórz we mnie, Boże, i ducha prawego odnow we wnętrznościach moich.

Nie odrzucaj mię od oblicza twego: i Ducha świętego nie bierz odemnie.

Przywróć mi radość zbawienia twego: i duchem przedniejszym potwierdź mię.

Będę nauczał nieprawych dróg twoich: a niebożni do Ciebie się nawrócą.

Wybaw mię ze krwi, Boże, Boże zbawienia mego: a język mój z radością będzie wysławiał sprawiedliwość twoją.

Panie otworzysz wargi moje: a usta moje opowiadać będą chwałę twoją.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes, et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Oratio.

Réspice, quaesumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro qua Dominus Jesus Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et crucis subire tormentum.

Qui tecum vivit (sub silentio). Finita Oratione, fit fragor et strepitus aliquantum: mox profertur candela accensa de sub Altari, et omnes surgunt, et cum silentio discedunt.

Psalmus 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac: * et in virtute tua iudica me.

Deus exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam: * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * et Dominus susceptor est animae meae.

Averte mala inimicis mei: et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Psalmus 118.

Beati immaculati in via: * qui ambulat in lege Domini.

Albowiem gdybyś był chciał ofiary, zapewnebyś dał: w całopalnych ofiarach nie będziesz się kochał.

Ofiara Bogu duch strapiiony, serca skruszonego i uniżonego Boże nie wzgardzisz.

Uczyn dobrze Panie Syonowi w dobrej woli twojej, aby się zbudowały mury Jeruzalam.

Tedy przyjmiesz ofiarę sprawiedliwości: oblaty i całopalenia, tedy nakładą na ołtarz twój cieleców.

Modlitwa.

Wejrzyj, prosimy Cię Panie na tę czeladkę twoją, za którą Pan nasz Jezus Chrystus nie ociągał się wydać siebie w ręce grzeszników i wycierpieć krzyżowe męki.

Który z Tobą żyje (po cichu). Po skończeniu modlitwy robi się mały łoskot, poczem wynosi się świecę z po za ołtarza; wreszcie wszyscy wstają i w milczeniu odchodzą.

Ad Primam.

Non enim qui operantur iniquitatem, * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viae meae, * ad custodiendas justificationes tuas.

Tunc non confundar, * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis * in eo quod didici iudicia iustitiae tuae.

Justificationes tuas custodiam: * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam: * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te: * ne repellas me a mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Domine: * doce me justificationes tuas.

In labiis meis, * pronuntiavi ómnia
judicia oris tui.

In via testimoniórum tuórum dele-
ctatus sum, * sicut in ómnibus divitiis.

In mandatis tuis exercébor: * et
considerabo vias tuas.

In justificatióibus tuis meditabor:
* non obliviscar sermónes tuos.

Retribue servo tuo, vivifica me: *
et custódiám sermónes tuos.

Revéla óculos meos: * et conside-
rabo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra: * non
abscondas a me mandata tua.

Concupívit anima mea desiderare
justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpasti supérbos: * maledicti
qui declinant a mandatis tuis.

Aufer a me oppróbrium et contém-
ptum: * quia testimónia tua exquisivi.

Etenim sedérunt principes et ad-
vérsus me loquebantur: * servus

autem tuus exercebatur in justifica-
tiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditatio
mea est, * et consilium meum justi-
ficatiónes tuae.

Adhaesit pavíménto anima mea: *
vivifica me secundum verbum tuum.

Vias mens enuntiavi, et exaudísti
me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuarum ín-
strue me: * et exercébor in mirábí-
libus tuis.

Dormitavit anima mea prae taedio
confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove a me: *
et de lege tua miserére mei.

Viam veritatis elégi: * judicia tua
non sum oblitus.

Adhaesi testimoniis tuis, Dómine:
* noli me confundere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri,
cum dilatasti cor meum.

Deinde dicitur flexis genibus **Christus factus est, Pater no-
ster, Psalm. Miserere et Oratio Réspice ut ad Laudes pag. 124.**

In hoc triduo non annuntiatur aliquid de Martyrologio, nec dicitur:
Preliosa.

Ad Tertiam.

Dictis secreto **Pater noster, Ave Maria, absolute inchoatur a Psalmis
consuetis.**

Psalmus.

Legem pone mihi, Dómine, viam
justificatiónum tuarum: * et exqui-
ram eam semper.

Da mihi intelléctum, et scrutabor
legem tuam: * et custódiám illam
in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandató-
rum tuórum: * quia ipsam volui.

Inclina cor meum in testimónia
tua: * et non in avaritiam.

Avérte oculos meos ne videant
vanitatem: * in via tua vivifica me.

Statue servo tuo elóquium tuum,
* in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum, quod
suspíctus sum: * quia judicia tua
jucunda.

Ecce concupivi mandata tua: * in
aequitate tua vivifica me.

Et véniat super me misericórdia
tua, Dómine: * salutare tuum secun-
dum elóquium tuum.

Et respondébo exprobrantibus mi-
hi verbum: * quia speravi in sermó-
nibus tuis.

Et ne auferas de ore meo verbum
veritatis usquequaque: * quia in ju-
diciis tuis supersperavi.

Et custódiám legem tuam sem-
per: * in saeculum et in saeculum
saeculi.

Et ambulabum in latitudine: *
quia mandata tua exquisivi.

Et loquébar in testimoniis tuis in
conspéctu regum: * et non confundébar.

Et meditabar in mandatis tuis, *
quae diléxi.

Et levavi manus meas ad manda-
ta tua, quae diléxi: * et exercébar
in justificatióibus tuis.

Memor es' o verbi tui servo tuo, *
in quo mihi spem dedisti.

Haec me consólata est in humili-
tate mea: * quia elóquium tuum
vivificavit me.

Supérbi inique agébant usquequa-
que: * a lege autem tua non de-
clinavi.

Memor fui judiciórum tuórum a
saeculo. Dómine: * et consolatus sum.

Defectio ténuít me, * pro pecca-
tóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantabiles mihi erant justificatió-
nes tuae: * in loco peregrinatiónis
meae.

Memor fui nocte nóminis tui, Dó-
mine: * et custodivi legem tuam.

Haec facta est mihi: * quia justi-
ficatiónes tuas exquisivi.

Pórtio mea, Dómine: * dixi custo-
dire legem tuam.

Deprecatus sum faciem tuam in
corde meo: * miserére mei secundum
elóquium tuum.

Cogitavi vias meas: * et convér-
ti pedes meos in testimoniá tua.

Paratus sum, et non sum turba-
tus: * ut custódiám mandata tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt
me: * et legem tuam non sum oblitus.

Média nocte surgébam ad confi-
téndum tibi, * super judicia justifi-
catiónis tuae.

Particeps ego sum ómnium timén-
tium te: * et custodiéntium manda-
ta tua.

Misericórdia tua, Dómine, plena

est terra: * justificatiónes tuas do-
ce me.

**Bonitatem fecisti cum servo tuo,
Dómine, * secundum verbum tuum.**

Bonitatem et disciplinam, et sci-
éntiam doce me: * quia mandatis
tuis crédidi.

Príusquam humiliarer, ego deliqui:
* proptérea elóquium tuum custodivi.

Bonus es tu: * et in bonitate tua
doce me justificatiónes tuas.

Multiplicata est super me iniqui-
tas superbórum: * ego autem in toto
corde meo scrutabor mandata tua.

Coagulatum est sicut lac cor eó-
rum: * ego vero legem tuam medi-
tatus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me:
* ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super
milia auri et argénti.

Manus tuae fecerunt me, et pla-
smavérunt me: * da mihi intelléctum,
et discam mandata tua.

Qui timent te vidébunt me, et lae-
tabuntur: * quia in verba tua su-
persperavi.

Cognóvi, Dómine, quia aequitas
judicia tua: * et in veritate tua hu-
miliasti me.

Fiat misericórdia tua ut consolé-
tur me * secundum elóquium tuum
servo tuo.

Véniant mihii miseratiónes tuae,
et vivam: * quia lex tua meditatio
mea est.

Confundantur supérbi, quia injuste
iniquitatem fecérunt in me: * ego
autem exercébor in mandatis tuis.

Convertantur mihi timéntes te: *
et qui novérunt testimoniá tua.

Fiat cor meum immaculatum in ju-
stificatióibus tuis, * ut non confundar.

Deinde „Christus factus est“ cum reliquis ut supra ad Laudes pag. 124.

AD SEXTAM.

Dictis secreto „Pater noster“, „Ave Maria“ absolute inchoatur a Psalmis consuetis.

P s a l m u s.

Defécit in salutare tuum anima mea: * et in verbum tuum supersperavi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consolaberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruna: * justificatiónes tuas non sum oblitus.

Quot sunt dies servi tui: * quando facies de persequéntibus me iudicium?

Narravérunt mihi iniqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.

Omnia mandata tua v́ritas: * inique persecuti sunt me, adjuva me.

Paulo minus consummavérunt me in terra: * ego autem non dereliqui mandata tua.

Secundum misericórdiam tuam vivifica me: * et custódiám testimónia oris tui.

In aetérnum, Dómine, * verbum tuum pérmanet in coelo.

In generatióem et generatióem v́ritas tua: * fundasti terram, et pérmanet.

Ordinatióne tua perseverát dies: * quóniam ómnia sérvíunt tibi.

Nisi quod lex tua meditatio mea est: * tunc forte periissem in humilitate mea.

In aetérnum non obliviscar justificatiónes tuas: * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisivi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.

Omnis consummatíonis vidi finem: * latum mandatum tuum nimis.

Quómodo diléxi legem tuam, Dómine? * tota die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudéntem me fecisti mandato tuo: * quia in aetérnum mihi est.

Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditatio mea est.

Super senes intelléxi: * quia mandata tua quaesivi.

Ab omni via mala prohibui pedes meos: * ut custódiám verba tua.

A judiciis tuis non declinavi: * quia tu legem posuisti mihi.

Quam dulcia faucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo!

A mandatis tuis intelléxi: * propterea odivi omnem viam iniquitatis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.

Juravi, et statui * custodire iudicia justitiae tuae.

Humiliatus sum usquequaque, Dómine: * vivifica me secundum verbum tuum.

Voluntaria oris mei beneplacita fac, Dómine: * et iudicia tua doce me.

Anima mea in manibus meis semper: * et legem tuam non sum oblitus.

Posuérunt peccatóres laqueum mihi: * et de mandatis tuis non erravi.

Haereditate acquisivi testimónia tua in aetérnum: * quia exultatio cordis mei sut.

Inclinavi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in aetérnum, * propter retributióem.

Iniquos ódio habui: * et legem tuam diléxi.

Adjutor et suscéptor meus es tu: * et in verbum tuum supersperavi.

Declinate a me maligni: * et scrutabor mandata Dei mei.

Suscipe me secundum elóquium tuum, et vivam: * et non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, et salvus ero: * et meditabor in justificatióibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedéntes a iudiciis tuis: * quia injusta cogitatio eórum.

Praevaricantes reputavi omnes peccatóres terrae: * ideo diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas: * a iudiciis enim tuis timui.

Feci iudicium et justitiam: * non tradas me calumniántibus me.

Suscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutare tuum: * et in elóquium justitiae tuae.

Fac cum servo tuo secundum mi-

sericórdiam tuam: * et justificatiónes, tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intellectum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi, Dómine: * dissipavérunt legem tuam.

Ideo diléxi mandata tua, * super aurum et topazion.

Propterea ad ómnia mandata tua dirigébar: * omnem viam iniquam ódio habui.

Deinde „Christus factus est“ cum reliquis ut supra ad Laudes pag. 124.

AD NONAM.

Diclis secreto Pater noster, Ave Maria absolute inchoatur a Psalmis consuetis.

P s a l m u s.

Mirabilia testimónia tua: * ideo scrutata est ea anima mea.

Declaratio sermónum tuórum illuminat: * et intelléctum dat parvulis.

Os meum apérui, et attraxi spiritum: * quia mandata tua desiderabam.

Aspice in me, et miserére mei, * secundum iudicium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dirige secundum elóquium tuum: * et non dominétur mei omnis injustitia.

Rédime me a calumniis hóminum: * ut custódiám mandata tua.

Faciem tuam illumina super servum tuum: * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquarum deduxérunt óculi mei: * quia non custodiérunt legem tuam.

Iustus es, Dómine: * et rectum iudicium tuum.

Mandasti justitiam testimónia tua: et veritatem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus: * quia obliti sunt verba tua inimici mei.

Ignitum elóquium tuum veheménter: * et servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, et con-

téptus: * justificatiónes tuas non sum oblitus.

Iustitia tua, justitia in aetérnum: et lex tua v́ritas.

Tribulatio et angustia invenérunt me: * mandata tua meditatio mea est.

Aequitas testimónia tua in aetérnum: * intelléctum da mihi, et vivam.

Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requiram.

Clamavi ad te, salvum me fac: * ut custódiám mandata tua.

Praevéni in maturitate, et clamavi: * quia in verba tua supersperavi.

Praevenérunt óculi mei ad te diluculo: * ut meditarer elóquia tua.

Vocem meam audi secundum misericórdiam tuam, Dómine: * et secundum iudicium tuum vivifica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitati: * a lege autem tua longe facti sunt

Prope es tu, Dómine, * et omnes viae tuae veritas.

Initio cognovi de testimoniis tuis, quia in aetérnum fundasti ea.

Vide humilitatem meam, et éripe

me, * quia legem tuam non sum oblitus.

Judica iudicium meum, et rédime me: * propter eloquium tuum vivifica me.

Longe a peccatōribus salus: * quia justificatiōnes tuas non exquisierunt.

Misericōrdiae tuae multae, Dómine: * secūndum iudicium tuum vivifica me.

Multi qui persequuntur me, et tribulant me: * a testimoniis tuis non declinavi.

Vidi praevaricantes, et tabescebam: * quia eloquia tua non custodiērent.

Vide quoniam mandata tua dilēxi, Dómine: * in misericordia tua vivifica me.

Principium verborum tuorum veritas: * in aeternum omnia iudicia iustitiae tuae.

Príncipes persecuti sunt me gratis: * et a verbis tuis formidavit cor meum.

Laetabor ego super eloquia tua: * sicut qui invēnit spolia multa.

Iniquitatem odio habui, et abominatus sum: * legem autem dilēxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super iudicia iustitiae tuae.

Pax multa diligentibus legem tuam: * et non est illis scandalum.

Expectabam salutare tuum, Dómine: * et mandata tua dilēxi.

Custodivit anima mea testimonia tua: * et dilēxit ea vehementer.

Servavi mandata tua, et testimonia tua: * quia omnes viae mae in conspectu tuo.

Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Dómine: * juxta eloquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulatio mea in conspectu tuo: * secūndum eloquium tuum eripe me.

Eruent labia mea hymnum, * cum docueris me justificatiōnes tuas.

Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum: * quia omnia mandata tua aequitas.

Fiat manus tua, ut salvet me: * quoniam mandata tua elégi.

Concupivi salutare tuum, Dómine: * et lex tua meditatio mea est.

Vivet anima mea, et laudabit te: * et iudicia tua adjuvabunt me.

Erravi, sicut ovis quae périit: * quaere servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

Deinde dicitur Christus factus est cum reliquis ut supra ad Laudes pag. 124.

Ad Missam.

Statio ad Sanctum Joannem in Laterano.

INTROITUS.

Ton. IV.

Je - su Chri - sti: in quo est sa - lus vi -
Jezusa Chrystusa, w którym jest zbawienie.

- ta et re - sur - re - eti - o no - stra:
życie i zmartwychwstanie nasze,

per quem salva - ti, et li - be - rá - ti
przez którego zbawieni i oswobodzeni

su - mus. B. De - us miseratur nostri,
jesteśmy. Niech się nad nami Bóg zmiłuje

et be - ne - di - cat no - bis: il - lú - mi - net vultum
i błogosławi nam; niech rozświeci oblicze

suum super nos et mi - se - re - á - tur nostri.
swe nad nami, a zmiłuje się nad nami.

Rep.: „Nos autem gloriari.“

KYRIE.

Ton. III.

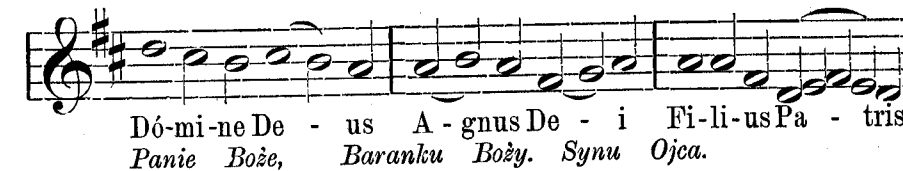
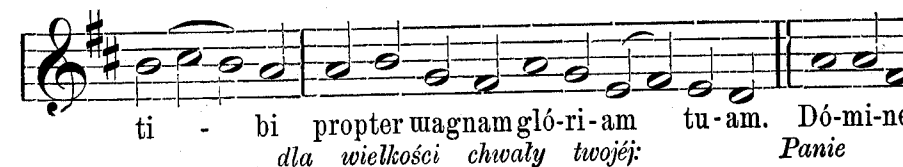
GLORIA IN EXCELSIS DEO.

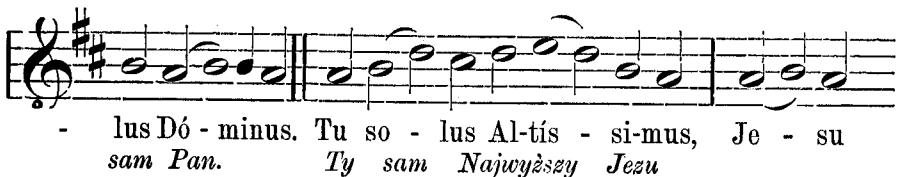
Pulsantur campanae et deinceps non amplius usque ad Sabbatum sanctum. || Uderza się w dzwony,*) które odtąd milczą aż do Gloria wielkiej soboty.

Et in ter-ra pax ho-mi - ni-bus bonae vo-lun-tá-tis. Lau -
A na ziemi pokój ludziom dobrej woli.

* **Uwaga.** Dzwonienie trwa tak długo tylko, aż kapłan Gloria przy ołtarzu nie zmówi, poczem przestaje się dzwonić, choćby chór śpiewu Gloria jeszcze nie skończył.

¶ Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

|| Pan z wami.
I z duchem twoim.

Oratio.

Deus, a quo et Judas reatus sui poenam, et confessionis suae latro praemium sumpsit: concede nobis tuae propitiationis effectum; ut sicut in passione sua Jesus Christus Dominus noster diversa utrisque intulit stipendia meritorum, ita nobis, ablato vetustatis errore, resurrectionis suae gratiam largiatur. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus.

R. Amen.

Lectio Epistolae Beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

Fratres: Conveniéntibus vobis in unum, jam non est dominicam coenam manducare. Unusquisque enim suam coenam praesumit ad manducandum. Et alius quidem ésurit: alius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducandum et bibendum? aut Ecclesiam Dei contemnitis, et confunditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo. Ego enim accépi a Dómino quod et tradidi vobis, quóniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accépit panem, et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate, hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc facite in meam commemoratiónem. Similiter et calicem, postquam coenavit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sanguine. Hoc facite, quotiescumque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc, et calicem bibétis: mortem Dómini annuntiabitis, donec veniat. Itaque quicumque manducaverit panem hunc, vel bibérit calicem Dómini indigne: reus erit córporis, et sanguinis Dómini. Probet autem seipsum homo: et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Qui enim

Módlmy się.

Boże, od którego Judasz swój zbrodni karę, lotr zaś wyznania swego nagrodę odebrał, daj nam doznać skutku miłosierdzia twego: a jako w czasie męki swojej Jezus Chrystus Pan nasz dał wcale różną zapłatę według zasług każdego z nich; tak i nam, zgładziwszy błędy zastarzałej skłonności, niech raczy udzielić sów-tęj łaski zmartwychwstania swego. Który z tobą żyje w jedności Du-cha św. Bóg.

Amen.

Czytanie listu Błogosławionego Pa-wła Apostoła do Koryntian.

Bracia: gdy się tedy współ scho-dzicie, już nie jest jedzenie wieczerzy Pańskiej, bo każdy wieczerzę swą wprzód bierze ku jedzeniu: a jeden łaknie, a drugi jest pijany. Żali do-mów nie macie do jedzenia i picia? albo kościołem Bożym gardzicie i za-wstydzacie te, którzy nie mają? Cóż wam rzekę? Chwałę was? w tém nie chwałę. Albowiem ja wziąłem od Pana, com téż wam podałem: iż Pan Jezus, nocy której był wydan, wziął chleb, a dzięki uczyniwszy, łamał i rzekł: bierzcie, a jedzcie, to jest ciało moje, które za was będzie wy-dane: to czyńcie na moją pamiątkę. Także i kielich po wieczerzy, mówiąc: Ten kielich, nowy testament jest we krwi mojej. To czyńcie ilekroć pić będziecie na pamiątkę moją. Albo-wiem ilekroć będziecie ten chleb je-dli, i kielich pili, śmierć Pańską be-dzicie opowiadać, aż przyjdzie. A tak ktobykolwiek jadł ten chleb, albo pił kielich Pański niegodnie, będzie winien ciała i krwi Pańskiej. Niechajże doświadczy samego siebie człowiek, a tak niech je z chleba tego, i z kielicha pije. Albowiem któ-ry je i pije niegodnie: sąd sobie je i pije, nie rozsądzając ciała Pańskie-go. Dla tego między wami wiele

manducat et bibit indigne, iudicium sibi manducat, et bibit: non dijudicans corpus Dómini. Ideo inter vos multi infirmi, et imbecilles, et dormiunt multi. Quod si nosmetipsos dijudicáremus, non utique iudicáremur. Dum iudicamur autem, a Dómino corripimur, ut non cum hoc mundo damnémur.

R. Deo gratias.

chorych i słabych, i wiele ich zasnęło. Bo gdybyśmy się sami sądzili, nie byłibyśmy sądzeni: lecz gdy bywamy sądzeni, od Pana bywamy karani: abyśmy nie byli z tym światem potępieni.

Bogu dzięki.

Graduale: „Christus factus est“ ob. str. 124)

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sequentia sancti Evangelii secundum Joannem.

R. Gloria tibi Domine.

Ante diem festum Paschae sciens Jesus quia venit hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad Patrem: cum dilexisset suos, qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Et coena facta, cum diabolus jam misisset in cor ut traderet eum Judas Simónis Iscariótæ: sciens quia ómnia dedit ei Pater in manus, et quia a Deo exivit, et ad Deum vadit: surgit a coena, et ponit vestiménta sua: et cum accepisset linteam, praecinxit se. Deinde mittit aquam in pelvim, et coepit lavare pedes discipulorum, et extérgere linteo, quo erat praecinctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et dicit ei Petrus: Dómine, tu mihi lavas pedes? Respóndit Jesus, et dixit ei: Quod ego fácio, tu nescis modo, scies autem postea. Dicit ei Petrus: Non lavabis mihi pedes in aetérnum. Respóndit ei Jesus: Si non lavero te, non habébis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Dómine, non tantum pedes meos, sed et manus, et caput. Dicit ei Jesus: Qui lotus est, non indiget nisi ut pedes layet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciebat enim quisnam esset qui tra-

Pan z wami.

I z duchem twoim.

Następne są słowa świętj Ewangelii według Jana.

Chwała tobie Panie.

Przed dniem świętym Paschy, wiedząc Jezus, iż przyszła godzina jego, aby przeszedł z tego świata do Ojca: umiłowawszy swe, którzy byli na świecie, do końca je umiłował. A odprawivszy wieczerzę, gdy już był djabeł wrzucił w serce, żeby go wydał Judasz Symona Iskarioty. Wiedząc, iż mu wszystko dał Ojciec w ręce: a iż od Boga wyszedł i do Boga idzie, wstał od wieczerzy i złożył szaty swe, a wziawszy prześcieradło, przepasał się. Potém nalał wody w miednicę, i poczał umywać nogi uczniów i ucierać prześcieradłem, którem się był przepasał. Przyszedł tedy do Szymona Piotra. I rzekł mu Piotr: Panie, ty mnie nogi umywasz? Odpowiedział Jezus i rzekł mu: Co ja czynię, ty teraz nie wiesz, ale się dowiesz potem. Rzekł mu Piotr: Nie będziesz mi umywał nóg na wieki. Odpowiedział mu Jezus: Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał części ze mną. Rzekł mu Szymon Piotr: Panie, nie tylko nogi moje, ale i ręce i głowę. Rzekł mu Jezus: Kto omyty jest, nie potrzebuje, jedno, żeby nogi umył, ale jest czysty wszystek. I wy jesteście czystymi, ale nie

deret eum: propterea dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eorum, et accepit vestiménta sua: cum recubuisset iterum, dixit eis: Scitis quid fecerim vobis? Vos vocatis me Magister, et Dómine: et bene dicitis: sum etenim. Si ergo ego lavi pedes vestros, Dóminus et Magister: et vos debétis alter alté-rius lavare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis.

wszyscy. Abowiem wiedział, któryby był, co miał go wydać, dla tego powiedział: Nie jesteście wszyscy czystymi. Gdy tedy umył nogi ich, i wziął szaty swe; siadłszy znów, rzekł im: Wiecie, com wam uczynił? Wy mnie zowiecie Nauczycielu i Panie, a dobrze mówicie, bom ci jest. Jeśli tedy ja Pan i Nauczyciel umyłem nogi wasze: i wy powinniście jeden drugiemu nogi umywać. Albowiem dałem wam przykład, abyście jakom ja wam uczynił, tak i wy czynili.

Credo ob. str. 73.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Pan z wami.

I z duchem twoim.

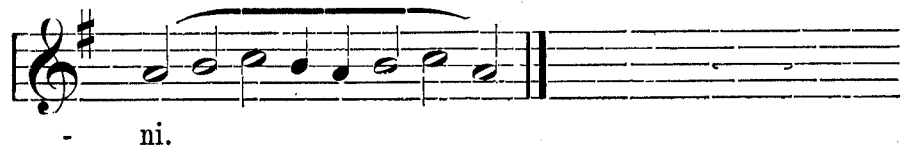
OFFERTORIUM.

Déx - te-ra Dó - mi-ni
Prawica Pańska

fe - cit vir - - tú - tem, déx-te-
uczyniła potęgę, prawica

- ra Dó - mi-ni e xal-tá - - vit
Pańska wywyższyła

me. Non mó-ri-ar sed vi - vam;
miej: nie umrę, ale będę żył

SECRETA.

Ipsę tibi quaesumus Domine Sancte Pater, omnipotens aeternae Deus, sacrificium nostrum reddat acceptum, qui discipulis suis in sui commemorationem hoc fieri hodierna traditione monstravit, Jesus Christus Filius tuus Dominus noster: qui tecum vivit et regnat in unitate etc.

R. Amen.

Prosimy cię święty Panie, wszechmocny Ojcie, wieczny Boże, niechaj ten uczyni ofiarę naszą tobie przyjemną, który uczniom swym rozkazał, aby ją na jego pamiątkę sprawowali. dziś dając im ten rozkaz, Jezus Chrystus Syn twój, Pan nasz, który z tobą żyje i króluje w jedności itd.

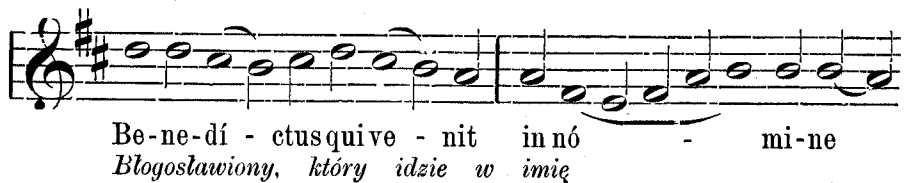
Amen.

Prefatio ob. pag. 77,

SANCTUS.

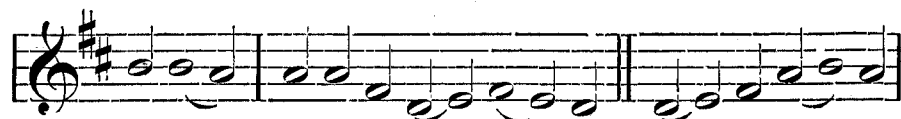

BENEDICTUS.

AGNUS DEI

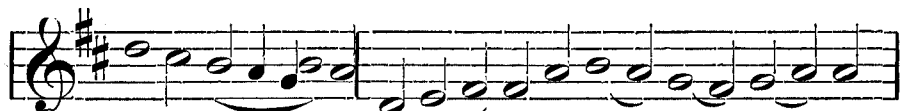

mun-di mi-se-ré-re no - bis. A - gnus De - i
grzechy świata, zmiłuj się nad nami. Baranku Boży,

qui tol-lis pec-ca-ta mun - di, mi-se-ré-re no - bis.
który gładzisz grzechy świata zmiłuj się nad nami.

Agnus De - i qui tol - lis pec-cá - ta mun - di
Baranku Boży który gładzisz grzechy

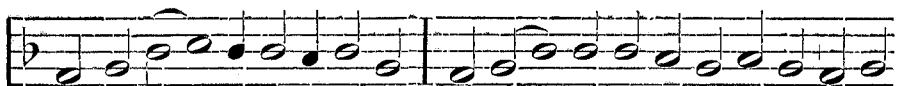

(do - na no - bis pa - cem.)
obdarz nas pokojem.
mi se re re no ... bis

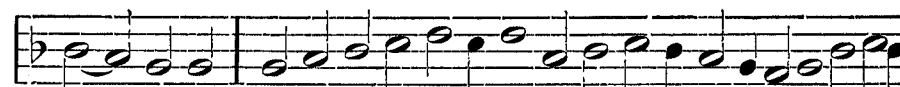
COMMUNIO.

Dó - mi-nus Je - sus postquam coená - vit
Pan Jezus, gdy skończył wieczerzę

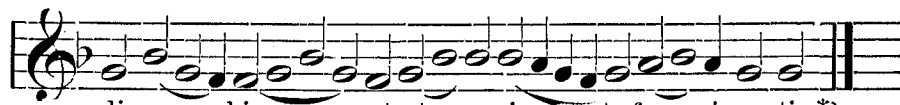
cum di-scí - pu-lis su - is la-vit pe-des e - ó-rum et a -
z uczniami swymi umył nogi ich

- it il-lis: sei - tis quid fé-ce-rim vo -
i rzekł im: wiecie com wam uczynił

bis e-go Dómi-nus et Ma-gister? Exemplum de
ja Pan i Nauczyciel? Przykład

- di vo - bis ut et vos i - ta fa - ci - a - tis.*)
dałem wam, abyście i wy tak czynili.

POSTCOMMUNIO.

Refecti vitalibus alimentis, quae-
sumus Domine Deus noster; ut quod
tempore nostrae mortalitatis exequi-
mur, immortalitatis tuae munere
consequamur. Per Dominum nostrum
Jesum Christum, qui tecum vivit et
regnat etc.

Pokarmami życie dającymi posile-
ni, błagamy Cię, Panie Boże nasz,
abyśmy to, co w czasie śmiertelno-
ści naszej wypełniamy, z twego da-
ru w nieśmiertelności twojej osiągnęli
Przez Pana naszego Jezusa Chrystu-
sa, który z tobą itd.

I - te e e e
De - o o o o

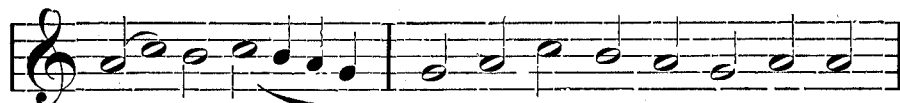
e e mis-sa est.
o o gra - ti - as.

* Po komunii zapala się świece na ołtarzu przeznaczonym na ciemnicę. Po osta-
tniej Ewangelii zdejmuję się z celebransa ornat i manipularz, a podaje mu się białą kapę.
— Ministrant bierze krzyż. Po okadzeniu Najśw. Sakramentu rozpoczyna się procesya.

Podezas procesyi do piwnicy śpiewa się:

1. Pan-ge lin-gua glo - ri - ó - si Cór-po - ris my -
3. In su-pre-mae no - cte coe - nae Re - cūm-bens cum
5. Tan-tum er - go Sa - cra-mén - tum Ve - ne - ré-mur
6. Ge - ni - tó - ri Ge - ni - tó - que Laus et ju - bi -

- sté - ri - um San-gui - nīs-que pre - ti - ó - si
 frá - tri - bus Ob-ser - vá - ta le - ge ple - ne
 cé - nu - i Et an - tí-quum do - cu - mén - tum
 - lá - ti - o Sa - lus ho - nor vir - tus quo-que

- Quem in mun-di pré - ti - um Fru-ctus ven-tris ge - ne -
 Ci - bis in le - gá - li - bus Ci - bum tur-bae du - o -
 No - vo ce - dat rí - tu - i Praestet fi - des supple -
 Sit et be - ne - dí - cti - o Pro - ce - dén - ti ab u -

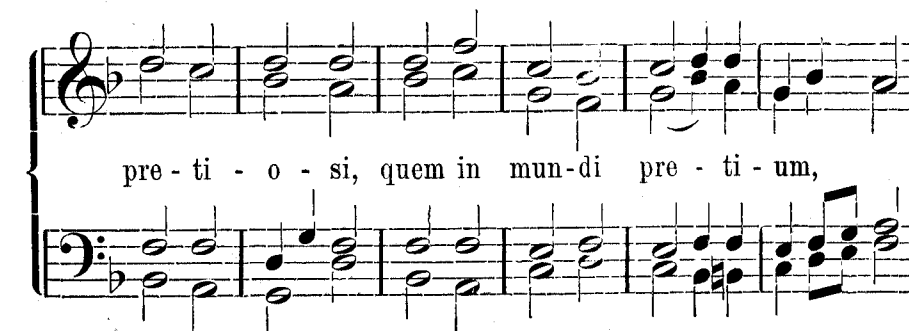

- ró - si Rex ef - fú - dit gén - ti - um.
 - dé-nae Se - dat su - is má - ni - bus.
 - méntum Sen - su - um de - fé - ctu - i.
 - tróque Com-par sit lau - dá - ti - o. A - men.

2. Nobis datus, nobis natus — Ex intácta Vírgine. — Et in mundo conversátus, — Sparso verbi sémine. — Sui moras incolátus — Miro clausit órđine.

4. Verbum caro panem verum — Verbo carnem éfficit, — Fitque sanguis Christi merum, — Et si sensus déficit. — Ad firmándum cor sincérum — Sola fides súfficit.

Idem hymnus quatuor vocum aequalium: | Ten sam hymn na 4 głosy męzkie:

Fru-ctus ven-tris ge-ne - ro-si, Rex ef - fu - dit

gen - ti - um. A - men.

Vel quatuor vocem inaequalium: | Albo na cztery głosy mieszane:

**CANTUS
ALTUS.**

Pan-ge lingua glo - ri - o - si Cor-po-

**TENOR.
BASSUS**

gen - ti - um. A - men.

- rismy - ste - ri - um Sangui - nis - que

pre - ti - o - si. Quem in mun-di pre - ti - um,

Fru-ctus ventris ge-ne - ro-si, Rex ef - fu - dit

gen - ti - um. A - men.

Cum autem ventum fuerit ad locum paratum, Diaconus genuflexus a Sacerdote stante accipit Calicem cum Sacramento, et ponit illum primo super Altare, ubi a Sacerdote genuflexo incensatur, ut supra: deinde reponit in capsula. Postea in Choro dicuntur Vesperae sine cantu.

Po przybyciu do ciemniey celebrans postawia Najśw. Sakrament na ołtarzu — incenzuje i chowa w tabernakulum. Pozem odmawiają się nieszpory bez śpiewu.

AD VESPERAS.

Antiph. Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis. Ego dixi in excésu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuiam Dómino, * pro ómnibus quae retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósá in conspéctu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et filius ancillae tuae.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in atriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Antiph. Cálicem salutáris accípiam, et nomen Dómini invocábo.

Antiph. Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: dum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudivít me.

Dómine, líbera ánimam meam a lábiis, iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagittae poténtis acútae, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est! habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánimá mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Kielich zbawienia wezmę: a Imienia Pańskiego wzywać będę.

Psalm 115.

Uwierzyłem, przeto żem mówił, a ja poniżon jestem bardzo.

Jam rzekł w zachwyceniu mojem: każdy człowiek kłamca.

Cóż oddam Panu za wszystko, co mi dobrze uczynił?

Kielich zbawienia wezmę: a Imienia Pańskiego wzywać będę.

Śluby moje Panu oddam przede wszystkim ludem jego: droga przed oblicznością Pańską śmierć świętych jego.

O Panie! bom ja sługa twój: jam sługa twój i służebnicy twój.

Potargaleś pęta moje: Tobie ofiaruję ofiarę chwały, a Imienia Pańskiego wzywać będę.

Śluby moje Panu oddam przed oczyma wszystkiego ludu jego: w sieniach domu Pańskiego, w pośrodku ciebie o Jeruzalem!

Ant. Kielich zbawienia wezmę, a Imienia Pańskiego wzywać będę.

Ant. Z tymi, którzy nienawidzą pokoju, byłem spokojny: gdym mówił z nimi, prześladowali mię bez przyczyny.

Psalm 119.

Wolałem do Pana, gdym był utrapiony: i wysłuchał mię.

Panie, wyzwól duszę moję od ust nieprawych: i od języka zdraдлиwego.

Coć może być dano, albo coć może być przyłożono do języka zdraдлиwego.

Strzały mocarzowe ostre z węglem pustoszącym.

Ach mnie! że się mieszkanie moje przedłużyło, mieszkalem z obywatelami Cedar: długo przebywała dusza moja.

Z tymi, którzy nienawidzą pokoju, byłem spokojny: gdym mówił z nimi, prześladowali mię bez przyczyny.

Antiph. Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: dum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Antiph. Ab homínibus iníquis líbera me, Dómine.

Psalmus 139.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo: * a viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * tota die constituébant praelia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis: * venénium áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: * abscondérunt supérbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum: * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exaúdi, Dómine, vocem deprecatiónis meae.

Dómine, Dómine virtus salutis meae: * obumbrásti super caput meum in die belli:

Ne tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.

Caput circúitus eórum: * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum iníustum mala cápiént in intéritu.

Cognóvi quia fáciét Dóminus júdicium ínopis, * et vindíctam paupérum.

Verúmtamen justí confitebúntur nómini tuo: * et habitábunt recti cum vultu tuo.

Antiph. Ab homínibus iníquis líbera me, Dómine.

Antiph. Custódi me a láqueo

Ant. Z tymi, którzy nienawidzą pokoju...

Ant. Od ludzi niesprawiedliwych wyrwij mię Panie.

Psalm 139.

Wyrwij mię Panie od człowieka złego: od męża złośliwego wyrwij mię.

Którzy myśleli nieprawości w sercu: cały dzień stawiali bitwy.

Zaostrzyli języki swe jako węzowie: jad żmijów pod ich wargami.

Zachowaj mię Panie od ręki grzesznika: a od ludzi niesprawiedliwych wyrwij mię.

Którzy myśleli wywrócić kroki moje: zakryli pyszni sidła na mię.

I powrozy rozciągnęli na sidło: zastawili mi przy ścieżce obrazę:

Rzekłem Panu: tyś jest Bóg mój: wysłuchaj Panie głos prośby mojej.

Panie, Panie mocy zbawienia mego! zasłoniłeś głowę moję w dzień wojny.

Nie podaj mię Panie, nad wolę moję grzesznikowi: myśleli przeciwko mnie, nie opuszczaj mię, by się snadź nie podnieśli.

Głowa obłożenia ich i prawica warg ich okryje je.

Będą na nie padać węgle, wrzucisz je w ogień: w nędzach nie wy rwają.

Człowiek jęczeczny nie będzie poszczęścion na ziemi: człowieka niesprawiedliwego złości utowią na zatracenie.

Poznałem, że Pan uczyni sprawiedliwość ubogiemu i pomstę nędznemu.

Ale sprawiedliwi będą wyznawać imieniowi twemu; a prawi będą mieszkąć z obliczem twojem.

Ant. Od ludzi niesprawiedliwych wyrwij mię Panie.

Ant. Strzeż mię od sidła, które

quem statuérunt mihi, et a scándalis operántium iniquitátem.

Psalmus 140.

Dómine, clamávi ad te, exaúdi me: * inténde voci meae, cum clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: * elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Pone, Dómine, custódiam ori meo: * et óstium circumstántiae lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiae, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitátem, * et comunicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me; * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.

Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum: * absorpti sunt juncti petrae júdices eórum.

Audient verba mea quóniam potuerunt: * sicut crassitúdo terrae erúpta est super terram.

Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum: * quia ad te, Dómine. Dómine óculi mei, in te sperávi non auferas ánimam meam.

Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi, * et a scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccátores: * singuláriter sum ego donec tránseam.

Antiph. Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi, a scándalis operántium iniquitátem.

Antiph. Considerábam ad dexteram, et vidébam, et non erat qui cognósceret me.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Dóminum deprecátus sum:

Effúndo in conspéctu ejus oratió-

na mię zastawili: i od obrazy tych, którzy broją złości.

Psalm 140.

Panie, wołałem do Ciebie, wysłuchaj mię: posłuchaj głosu mego, gdy wołać będę ku tobie.

Niech idzie modlitwa moja, jako kadzenie przed obliczność twoją: a podnoszenie rąk moich, ofiara wieczorna.

Postaw Panie straż ustom moim: a drzwi osadzone wargom moim.

Nie nachylaj serca mego ku słowom złośliwym, ku wymawianiu wymówek w grzechach.

Z ludźmi brojącymi nieprawość, a nie będę spółkował z wybornymi ich.

Będzie mię karał sprawiedliwy miłośnierne, i będzie mię strofował: lecz olejek złośnika niechaj nie tłusci głowy mojej.

Bo jeszcze i modlitwa moja w upodobaniu ich: zginęli przy kamieniu sędziowie ich.

Usłysz słowa moje, iż przemogły: jako skiba roli wyrwana jest na ziemi.

Rozsypane są kości nasze podle piekła; bo ku tobie, Panie, oczy moje: w tobie nadzieję miał: nie odejmuj duszy mojej.

Strzeż mię od sidła, które na mię zastawili: i od obrazy tych, którzy broją złości.

Wpadną w siatkę jego złościcy: osobno ja, aż przemiję.

Ant. Strzeż mię od sidła, które na mię zastawili: i od obrazy tych, którzy broją złości.

Oglądałem się na prawą stronę, a widziałem, i nie był, ktoby mię poznał.

Psalm 141.

Głosem moim wołałem do Pana: głosem moim modliłem się Panu.

Wylewam przed oblicznością jego

nem meam, * et tribulatióne meam ante ipsum pronúntio.

In deficiendo ex me spíritum meum, * et tu cognovisti sémitas meas.

In via hac qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad dexteram, et vidébam: * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine. * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatióne meam: * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me a persecúentibus me: * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia animam meam ad; confiténdum nómini tuo: * me expéctant justí, donec retribuas mihi.

Antiph. Considerábam ad dexteram, et vidébam, et non erat qui cognósceret me,

Capitulum, Hymnus et VV. noc dicuntur in hoc triduo.

Ad Magn. Antiph. Coenántibus autem illis, accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, dedítque discípulis suis.

Canticum B. M. V.

Magníficat * ánima mea Dóminum. Et exsultávit spíritus meus: * in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancíllae suae: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progénie in progénies * tíméntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.

prosbę moję: a utrapienie moje przed nim opowiadał.

Gdy we mnie duch mój ustawał: a tyś znał ścieżki moje.

Na téj drodze, którąm chodził, zakryli sidło na mię.

Oglądałem się na prawą stronę, a widziałem; i nie był, ktoby mię poznał.

Zginęła mi ucieczka; a nie jest, ktoby się pytał o duszy moję.

Wołałem ku tobie, Panie, rzekłem: Tyś jesteś nadzieja moja, cząstka moja w ziemi żyjących.

Wysłuchaj prosbę moję, bom ci uniżony bardzo.

Wybaw mię od prześladowców moich; boć się wzmocnili nademną.

Wywiedź z ciemnoty duszę moję, ku wyznawaniu imieniowi twemu: na mię czekają sprawiedliwi, aż mi nagrodzisz.

Ant. Oglądałem się na prawą stronę, a widziałem i nie był, ktoby mię poznał.

A gdy oni wieczerali, wziął Jezus chleb i błogosławił i łamał, i dał uczniom swoim.

Pieśń Bogarodzicy.

Wielbij duszo moja Pana. I rozradował się duch mój w Bogu Zbawicielu moim.

Iż wejrzał na pokorę służebnicy swojej: albowiem oto odtąd błogosławiona mię zwać będą wszystkie narody.

Albowiem uczynił mi wielkie rzeczy, który możny jest: i święte Imię jego.

A miłosierdzie jego od narodu do narodu, bojącym się jego.

Uczynił moc ramię swoim, rozproszył pyszne myślą serca ich.

Złożył mocarze z stolicy, a podwyższył pokorne.

Esuriéntes implévit bonis, * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiae suae

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham et sémini ejus in saecula

Antiph. Coenántibus autem illis, accépit Jesus panem, et benedixit, ac fregit, deditque discípuulis suis.

Deinde dicitur „Christus factus est“ cum reliquis ut supra ad Laudes pag. 124.

Sacerdos cum ministris denudat altaria, legendo Antiph.

Diviserunt sibi vestiménta mea: et super vestem meam miserunt sortem.

Psalmus 21.

Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * Longe a salute mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, et non exaudies: * et nocte, et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israël.

In te speraverunt patres nostri: * speraverunt, et liberasti eos.

Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt: * in te speraverunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis et non homo: * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me deriserunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxisti me de ventre * spes mea ab ubéribus matris meae. In te projectus sum ex útero:

De ventre matris meae Deus meus est tu, * ne discésseris a me:

Quóniam tribulatio próxima est: quóniam non est, qui adjuvet.

Łaknące napełnił dobrami, a bogacze z niczém puścił.

Przyjął Izraela sługę swego, wspominawszy na miłosierdzie swoje.

Jako mówił do ojców naszych, Abrahamowi i nasieniu jego na wieki.

Ant. A gdy oni wieszczali, wziął Jezus chleb i błogosławił i łamał, i dał uczniom swoim.

Ksiądz powróciwszy do zakrystyi bierze fioletową stulę i idzie odkrywać ołtarze.

Rozdzielili sobie szaty moje, a o suknią moję los miotali.

Psalm 21.

Boże, Boże mój! wejrzyj na mnie, czemu i mię opuścił? daleko od zbawienia mego słowa grzechów moich.

Boże mój! będę wołał we dnie, a nie wysłuchasz: i w nocy, a nie ku głupstwu mnie.

A ty mieszkasz w świątyni, chwalo Izraelska.

W tobie nadzieję mieli ojcowie nasi: nadzieję mieli i wybawiłeś je.

Do ciebie wołali, i zbawieni są: w tobie nadzieję mieli, a nie są zawstyżeni.

A jam jest robak, a nie człowiek: pośmiewisko ludzkie i wzgarda współstwa.

Wszyscy, którzy mnie widzieli, nasmiewali się ze mnie: mówili usta, i kiwali głową.

Nadzieję miał w Panu, niechajże go wyrwie: niechaj zbawi, ponieważ chce go.

Albowiem tyś jest, któryś mię wyciągnął z żywota: nadziejo moja, od piersi matki mojej. Na cię porzucony jestem z żywota.

Od żywota matki mojej tyś jest Bogiem moim: nie odstępuj odemnie.

Albowiem utrapienie blizkie jest: bo nie masz, ktoby ratował.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsederunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum: * et dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhaesit faucibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Foderunt manus meas pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * et a cornibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiae laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob gloriificáte eum.

Timeat eum omne semen Israël, * quóniam non sprexit, neque despexit deprecationem paúperis:

Nec avértit fáciem suam a me, * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent paúperes et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requirunt eum: * vivent corda eórum in saeculum saeculi

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terrae.

Obtoczyli mię cielcy mnodzy, bycy tłusci oblegli mię.

Otworzyli na mnie gębę swą: jako lew porywający i ryczący.

Wylany jestem jako woda: i rozsypały się wszystkie kości moje.

Stało się serce moje jako wosk topniejący wpośród żywota mego.

Wyschła jako skorupa siła moja, a język mój przysechł do podniebienia mego: i obróciłeś mię w proch śmierci.

Albowiem obstąpili mię psy mnodzy: zbór złośników obległ mię.

Przebodli ręce moje i nogi moje: policzyli wszystkie kości moje.

A oni przypatrywali się i patrzali na mię: rozdzielili sobie szaty moje, a o suknią moję los miotali.

Ale ty Panie nie odualaj odemnie wspomnienia twego: wejrzyj na obrońcę moję.

Wyrwij od miecza Boże duszę moję, a z ręki psiej jedynaczkę moję.

Wybaw mię z paszczęki lwiej, a od rogów jednorożcowych uniżenie moje.

Będę opowiadał imię twe braci mojej, i wpośród kościoła będę cię chwalił.

Co się Pana boicie, chwalcie go: wszystko nasienie Jakóbowe wysławiajcie go.

Niech się go boi wszystko nasienie Izraelskie: albowiem nie wzgardził, ani odrzucił próśby ubogiego.

Ani odwrócił oblicza swego odemnie: a gđym wołał do niego, wysłuchał mię.

U ciebie chwała moja w kościele wielkim: śluby moje oddam przed oczyma bojących się jego.

Będą jedli ubodzy i najedzą się, i będą chwalić Pana, którzy go szukają: będą żyć serca ich na wieki.

Wspomną i nawrócą się do Pana wszystkie kraje ziemi.

Et adorábunt in conspéctu ejus *
univérſae famíliae géntium.

Quóniam Dómini est regnum, *
et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terrae: * in conspéctu ejus cadent omnes, qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet, * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * et annuntiábunt coeli justítiam ejus pópuło, qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Antiph. Diviserunt sibi vestimenta mea: et super vestem meam miserunt sortem.

I będą się kłaniać przed oblicznością jego wszystkie familie pogańskie.

Albowiem Pańskie jest królestwo: i on będzie panował nad pogany.

Jedli i kłaniali się wszyscy tłusci ziemscy: przed oblicznością jego będą padać wszyscy, którzy zstępują w ziemię.

A dusza moja jemu będzie żyła i nasienie moje będzie jemu służyć.

Będzie opowiadano Panu rodzaj przyszły i będą opowiadać niebiosa sprawiedliwość jego ludowi, który się narodzi, który uczyni Pan.

Antyf. Rozdzielili sobie szaty moje, a o suknię moją los miotali.

FERIA VI IN PARASCEVE.

(Wielki Piątek).

Ad Matutinum.

(Ciemna jutrznia).

1 Antiph.

IN I NOCTURNO.

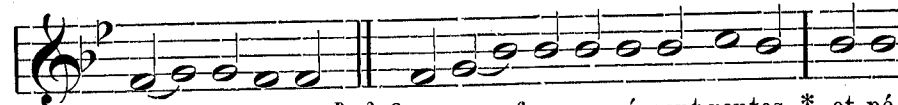
Ton. VIII. fn. I.

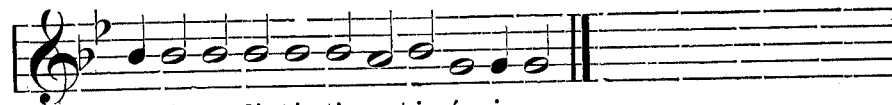
Ad-sti-té - runt re-ges ter-rae, et prín - ci-pes
Stanęli wespół królowie ziemscy, a książęta

con-ve-né-runt in u-num ad-vér-sus Dómi-num, et advér-sus
zeszli się w gromadę przeciw Panu i przeciw

Chri - stume-jus. Ps. 2. Qua-re fre-mu - é-runt gentes, * et pó-
Chrystusowi jego. Czemu się wzburzyli poganie, a

pu - li me-di-tá - ti sunt in-á-ni - a.
narody rozmyślali próżne rzeczy?

Adstiterunt reges terrae, et principes convenérunt in unum: * adversus Dóminum, et adversus Christum ejus:

Dirumpámus víncula eórum, * et projiciámus a nobis jugum ipsórum. Qui hábitat in coelis, irridébit eos * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * práedicans praecéptum ejus. Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi gentes haereditátem tuam, * et possessionem tuam términos terrae.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas figuli confrínges eos.

Et, nunc, reges, intelligíte; * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, et exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplinam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confidunt in eo.

Adstiterunt ut supra pag. 155.

2 Antiph.

Di-vi-sé-runtsi-bi ve-sti-mén-tame-a: et su-perve - stem
Rozdzielili sobie szaty moje, a o suknią

me-ammi - sé - runtsortem. Ps. 21. De-us, Deus meus, respice
moję los miotali.
Boże, Boże mój, wejrzyj

Stanęli wespół królowie ziemscy, a książęta zeszli się w gromadę przeciw Panu i przeciw Chrystusowi jego.

Potargajmy związki ich: i zrzucmy z siebie jarzmo ich.

Który mieszka w niebiesiech, naśmiej się z nich: a Pan szydzić z nich będzie.

Tedy będzie mówił do nich w gniewie swoim: i w zapaleczywości swojej potroży je.

A jam jest postanowion królem od niego nad Syonem górą świętą jego: opowiadając przykazanie jego.

Pan rzekł do mnie: tyś jest synem moim, jam ciebie dziś zrodził.

Żadaj odemnie, i dam ci pogany dziedzictwo twoje; a osiadłość twą kraje ziemi.

Będziesz je rządził laską żelazną, a jako naczynie garncarskie pokruszysz je.

A teraz królowie rozumieście: ówieczcie się, którzy sądzicie ziemię.

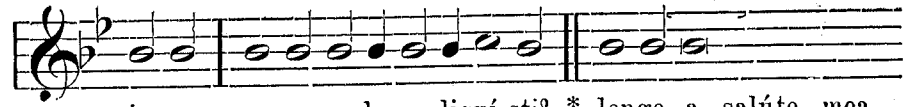
Służcie Panu w bojaźni, a radujcie się mu ze drżeniem.

Chwyćcie się nauki, by się kiedy nie rozgniewał Pan: i nie poginęliście z drogi sprawiedliwej.

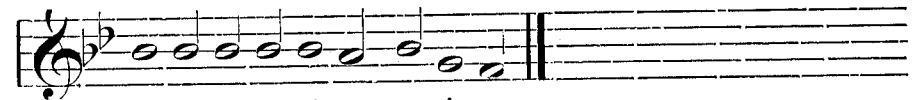
Gdyby się wkrótce zapalił gniew jego: błogosławieni wszyscy, którzy w nim ufają

Stanęli itd. str. 155.

Ton. VIII. fin. I.

in me: qua-re me de-re-liquí-sti? * longe a salúte mea
na mnie, czemuś mię opuścił? daleko od zbawienia mego

ver-ba de-li-ctó-rum me - ó-rum.
słowa grzechów moich.

Deus meus! clamábo per diem, et non exaúdiēs: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt. et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo: * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum: salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre, * spes mea ab ubéribus matris meae. In te projéctus sum ex útero.

De ventre matris meae Deus meus es tu, * ne discésseris a me.

Quóniam tribulátio próxíma est: * quóniam non est, qui ádjuvet.

Circumdédérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsédérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Boże mój, będę wołał we dnie, a nie wysłuchasz: i w nocy, a nie ku głupstwu mnie.

A ty mieszkasz w świątnicy, chwało Izraelska.

W tobie nadzieję mieli ojcowie nasi: nadzieję mieli i wybawiłeś je.

Do ciebie wołali, i zbawieni są: w tobie nadzieję mieli, a nie są zawstyżeni.

A jam jest robak, a nie człowiek: pośmiewisko ludzkie i wzgarda [pospólstwa.

Wszyscy, którzy mię widzieli, naśmiewali się ze mnie: mówili usty, i kiwali głową.

Nadzieję miał w Panu, niechajże go wyrwie: niechaj zbawi, ponieważ chce go.

Albowiem tyś jest, któryś mię wyciągnął z żywota: nadziejo moja, od piersi matki mojej. Na cię porzucony jestem z żywota.

Od żywota matki mojej tyś jest Bogiem moim: nie odstępуй odemnie.

Albowiem utrapienie blizkie jest: bo nie masz, ktoby ratował.

Obtoczyli mię cielcy mnodzy, bycy tłusci oblegli mię.

Otworzyli na mnie gębę swą: jako lew porywający i ryczący.

Wylany jestem jako woda: i rozsypały się wszystkie kości moje.

Stało się serce moje jako воск topniejący wpośród żywota mego.

Et ánima mea illi vivet, * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * et annuntiábunt coeli iustítiam ejus pópolo, qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Divisérunť ut supra pag. 156.

A dusza moja jemu będzie żyła i nasienie moje będzie mu służyć.

Będzie opowiadán Panu rodzaj przyszy: i będą opowiadać niebiosa sprawiedliwość jego ludowi, który się narodzi, który uczyni Pan.

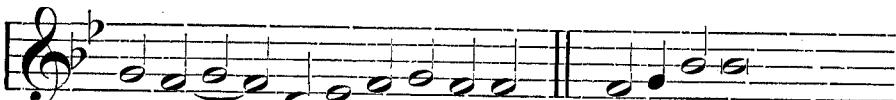
Ant. Rozdzielili itd. str. 156.

3 Antiph.

Ton. VIII, fin. 1.

Insur-re-xé-runt in me te-stes i-ni - qui, et men-ti -
Powstali przeciwko mnie świadkowie fałszywi i

- ta est i-ni-qui-tas si-bi. Ps. 26. Dómi-nus illuminátio
skłamała nieprawość sobie. Pan oświecenie

me-a, et sa-lus me-a, * quem ti - mé-bo?
moje i zbawienie moje: kogoż się będę bał?

Dóminus protéctor vitae meae, * a quo trepidábo.

Dum apprópíant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant advérsus me castra, * non timébit cor meum.

Si exsúrgat advérsus me praelium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitae meae:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscondito tabernáculi sui.

Pan obrońca żywota mego: kogoż się będę lękał?

Gdy stę przybliżają na mię szkodnicy, aby żarli ciało moje.

Którzy mię trapią nieprzyjaciele moi: sami zemdleli i upadli.

Choćby stanęły przeciwko mnie wojska, nie będzie się bało serce moje.

Choćby powstała przeciwko mię bitwa, w tym ja nadzieję pokładać będę.

O jedną prosilem Pana, téj szukać będę: abym mieszkał w domu Pańskim powszystkie dni żywota mego.

Abym patrzył na rozkosz Pańską, i nawiedzał kościoł jego.

Albowiem skrył mię w przybytku swoim: we dni złe obronił mię w skrytości przybytku swego.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhaesit faucibus meis: * et in pulverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Foderunt manus meas pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspecte.

Erue a frámea, Deus, ánimam meam, * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * et a cornibus unicórniū humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiae laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsus semen Jacob glori-ficáte eum.

Tímeat eum omne semen Israél, * quóniam non sprexit, neque despéxit deprecationem paúperis:

Nec avértit fáciem suam a me, * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent paúperes et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requirunt eum: * vivent corda eórum in saéculum saéculi.

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terrae.

Et adorábunt in conspéctu ejus: * univérsae fámliae géntium.

Quóniam Dómini est regnum, * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terrae: * in conspéctu ejus cadent omnes, qui descéndunt in terram.

Wyschła jako skorupa siła moja, a język mój przyszechł do podniebienia mego: i obróciłeś mię w proch śmierci.

Albowiem obstąpili mię psy mnoży: zbór złodników obległ mię.

Przebodli ręce moje i nogi moje: policzyli wszystkie kości moje.

A oni przypatrywali się i patrzali na mię: rozdzielili sobie szaty moje, a o suknię moję los miotali.

Ale ty Panie nie odualaj odemnie wspomżenia twego: wejrzyj na obro-nę moję.

Wyrwij od miecza Boże duszę moję, a z ręki psiej jedynaczkę moję.

Wybaw mię z paszczęki lwiej, a od rogów jednorożcowych uniżenie moje.

Będę opowiadał imię twe braci mojej, i wpośród kościoła będę cię chwalił.

Co się Pana boicie, chwalcie go: wszystko nasienie Jakóbowe wysławiajcie go.

Niech się go boi wszystko nasienie Izraelskie: albowiem nie wzgardził, ani odrzucił próśby ubogiego.

Ani odwrócił oblicza swego odemnie: a gdym wołał do niego, wysłuchał mię.

U ciebie chwała moja w kościele wielkim: śluby moje oddam przed oczyma bojących się jego.

Będą jedli ubodzy i najedzą się, i będą chwalić Pana, którzy go szukają: będą żyć serca ich na wieki.

Wspomną i nawrócą się do Pana wszystkie kraje ziemi.

I będą się kłaniać przed oblicznością jego wszystkie familie pogańskie.

Albowiem Pańskie jest królestwo: i on będzie panował nad pogany.

Jedli i kłaniali się wszyscy tłusci ziemscy: przed oblicznością jego będą padać wszyscy, którzy, zstępują w ziemię.

In petra exaltávit me, * et nunc exaltávit caput meum super inimicos meos.

Circuivi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exaúdi, Dómine, vocem meam qua clamávi ad te: * miserére mei, et exaúdi me.

Tibi dicit cor meum, exquisivit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.

Adjutor meus esto: * ne derelínquas me, neque despicias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus et mater mea dereliquerunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

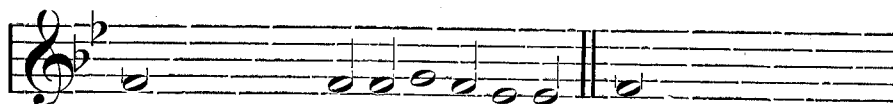
Legem pone mihi, Dómine, in via tua, * et diríge me in sémitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in ánnas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

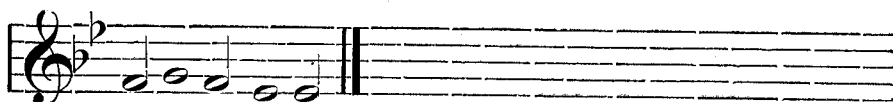
Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

Exspécta Dóminum, viríliter age: et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

A n t. Insurrexérunt etc. pag. 159.

¶. Diviserunt sibi vestimenta me - a. B. Et super vestem meam
Rozdzielili sobie szaty moje. A o suknią moją

mi - sé - runt sortem.
los miotali.

Na skale wywyższył mię: a teraz wywyższył głowę moję nad nieprzyjaciół me.

Obszedłem, i ofiarowałem w przybytku jego ofiarę krzykliwą: będę śpiewał i psalmy grał Panu.

Wysłuchaj Panie głos mój, którym wołam do ciebie: zmiłuj się nademną, a wysłuchaj mię.

Tobie rzekło serce moje, szukało cię oblicze moje: oblicza twego Panie szukać będę.

Nie odwracaj oblicza twego odemnie, nie odstępуй w gniewie od sługi twego.

Bądź pomocnikiem moim: nie opuszczaj mię, ani mię wzgardzaj Boże, Zbawicielu mój.

Albowiem ojciec mój i matka moja opuścili mię, ale Pan przyjął mię.

Zakon mi ustaw Panie w drodze twojej i prowadź mię prostą ścieżką dla nieprzyjaciół moich.

Nie podawaj mię na dusze trapiących mię, albowiem powstałi przeciwko mnie świadkowie fałszywi, i skłamała nieprawość sobie.

Wierzę, iż oglądam dobra Pańskie w ziemi żyjących.

Oczekiwaj Pana, mężnie czyń: i niech się zmoćni serce twoje, a czekaj na Pana.

A n t. Powstali itd. str. 159.

LAMENTATIO QUARTA.

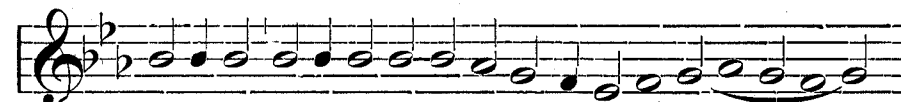

De la-men-ta-ti-ó-ne Je-re - mí-ae Pro - phé - tae.
Z trenów Jeremiasza Proroka.

Heth.

Co-gi-tá-vit
Umysł

Dó-minus dis-si-pá-re mu-rum fi-li-ae Si - on:
Pan rozwalić mur córki Syon,

te-tén-dit fu-ní-cu-lum su - um et non
wyciągnął sznur swój i nie odwrócił

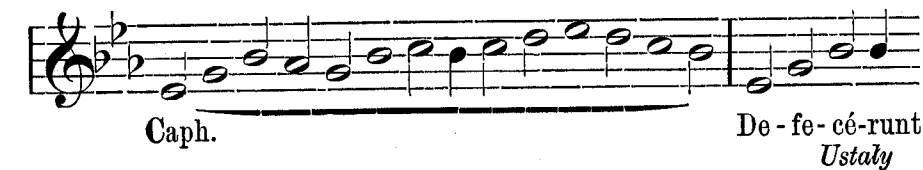
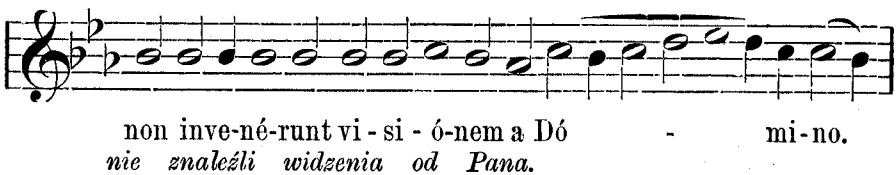
a-vér-tit manus su - am a per-di-ti-
ręki swojej od gubienia;

ó - - - ne: lu-xítque an-te-mu-rá
i plakało przedmurze

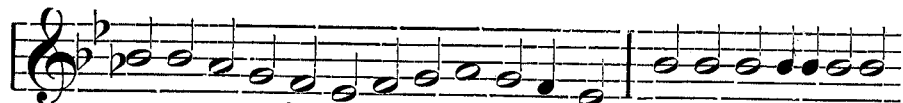

le, et mu-rus pá-ri-ter dis-si-pá-tus est.
i mur spolem rozwalon jest.

sunt visce-ra me a. Ef-fú-sum est in ter
się wnętrzości moje: wylała się na ziemię

ra je-cur me um super contri-ti-ó-ne
wątroba moja, dla starcia

fi-li-ae pó-pu-li me i, cum de-ficeret
córkę ludu mego: gdy ustawiało

pár vu-lus et la-ctens in pla-té-is
dziecię i ssący na ulicach

óp pi-di. Je-rú-sa-lem, Je-rú
miast. Jeruzalem, Jeruzalem

sa-lem, convérte-re ad Dóminum De-um tu um.
nawróć się do Pana Boga twego.

RESPONSORIUM I.

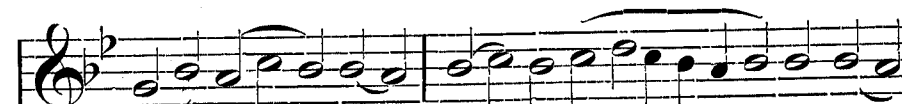
Omnes a-mi-ci me i
Wszyscy przyjaciele moi

de-re - liqué - runt me
opuścili mię;

et prae - va-lu-é - runt in-si-di-án -
i przemogli czyniący zasadzki

tes mi - hi: trá - di-dit me quem
na mnie, wydał mię, którego

di-li-gé bam. * Et ter-ri-bí-libus
miłował. A z straszliwemi

ó cu-lis pla - ga
oczyna okrutnie

eru - dé - li per-cu - ti-én-tes, a -
mnie bijąc,

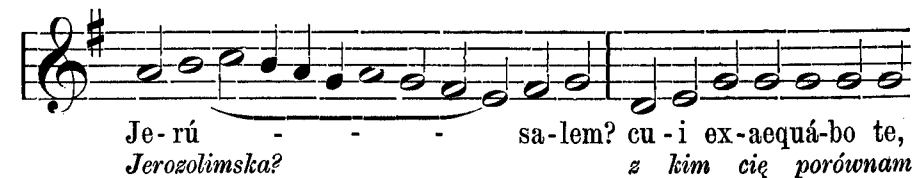

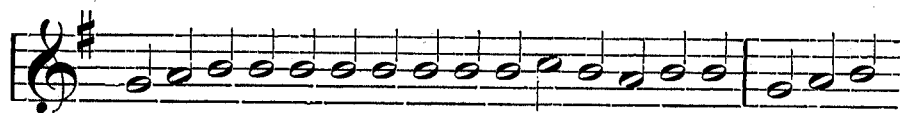
cé - to po - tá -
octem mię

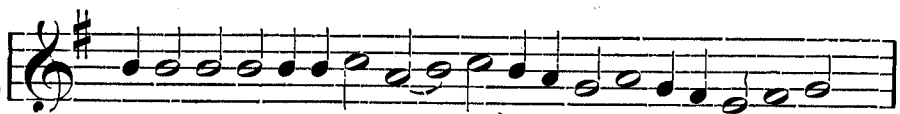
Rep. Et terribilibus ut supra pag. 165.

LAMENTATIO QUINTA.

Prophetae tu - i vi-dé-run-ti-bi fal-sa et stulta, nec a-pe -
Prorocy twoi widzieli tobie fałsz i głupstwo, a nie

- ri - é-bant i - niqui-tá-tem tu - - - am,
odkrywali nieprawości twojej.

ut te adpoe-ni-tén-ti-am pro-vo-cá - - - rent. Vidérunt
aby cię do pokuty przywiedli: Lecz

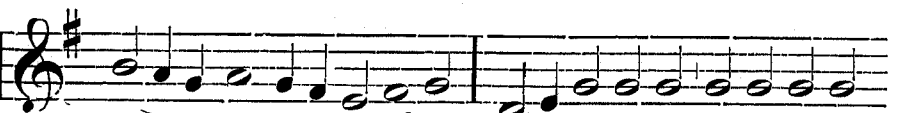
au-tem ti-bi as-sumptiónes falsas et e-je-cti-ó -
upatrowali tobie proroctwa fałszywe i wygnania.

- nes. Sa-mech.

Plausé-run-t super te má-nibus omnes tran-se-ún-tes per
Kłaskali nad tobą rękoma wszyscy mijający

vi - - - am: si-bi-la-vé-run-t, et mo-vé-run-t
drogą, gwizdali i chwiali

ca-put su-um su-per fi-li-am Je-rú - - - sa-lem:
głową swoją nad córką Jerozolimską,

Haecci-ne est urbs, dicéntes, per-fé - ctí de-có - ris, gáu-di
mówiąc: I onożto jest miasto, dosłonałej piękności,

- um u-ni - vér - sae ter - rae. Je-rú -
wesele wszystkiej ziemi? Jeruzalem

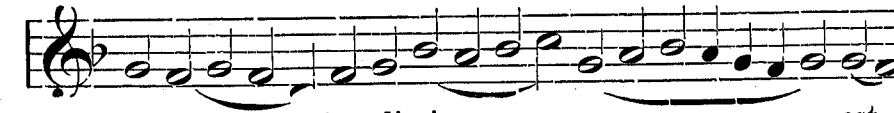

- sa-lem, Je-rú - - - sa-lem, convérte-re
Jeruzalem, nawróć

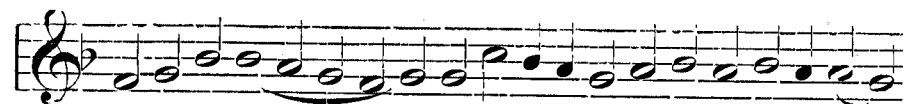

ad Dóminum De-um tu - - - um.
się do Pana Boga twego.

RESPONSORIUM II.

Ve-lum templi scis - sum est, *
Zastona kościelna rozdarła się,

Et omnis ter - ra tré - mu - it.
i cała ziemia zadrżała:

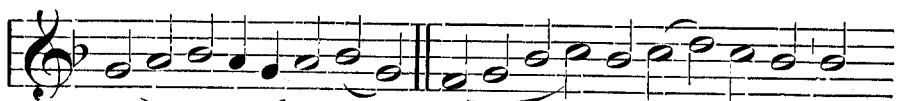
La - tro de cru - ce cla-má-bat
lotr z krzyża wołał:

di - cens: me-ménto me - i Dó -
mówiąc: pomnij na mię Panie,

- mine, dum ve - ne-ris in re-gnum
gdy przyjdiesz do królestwa

tu - um. V. Pe - trae scis - sae sunt, et
twego. Skaly się popadaly i

mo-nu-mén - ta a-pér - ta sunt: et mul - ta córpo
groby otworzyły i wiele ciał

- ra san - ctó - rum, quid dormierant surre - xé - runt.
świętych, którzy byli posnęli, powstało.

Rep. Et omnis terra ut supra pag. 170.

LAMENTATIO SEXTA.

A-leph.

E-go vir vi -
Ja mąż

- dens pauper-tá-tem me - am, in virga in-di
widzacy ubóstwo moje, w różdze

- gna - ti - ó - nis e - jus.
rozniewania jego.

A-leph.

Me-mi-ná-vit,
Zaprowadził

et ad-dú-xit in té - nebras, et non
mię i zawiódł do ciemności, a nie

in lucem.
do światłości.

A-leph.

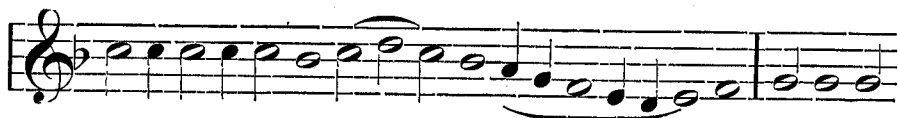
Tantum in me ver - tit, et convér-tit manum
Tylko się na mnie obrócił, i obraca rękę

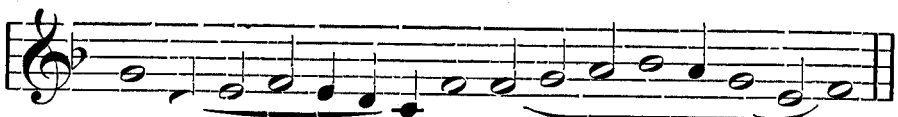
su - am to - ta di - e.
swą przez wszystkie dni.

Beth. Ve - tú - tam fe - cit
Starą uczynił

pellem me - am, et carnem me - am, con - trí - vit
skórę moję i ciało moje. połamał

os - sa me - a.
kości moje.

Beth. Ae - di - fi - cá - vit
Obudował

in gy - ro me - o, et circúm - de - dit me
około mnie, i ogarnął mię

fel - le, et la bó - re.
żółcią i pracą.

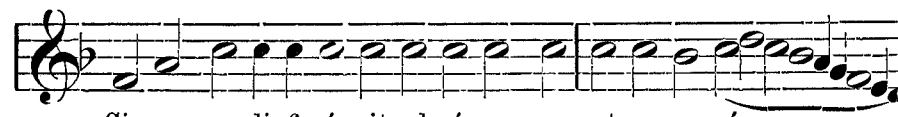
Beth. In te - nebró - sis
W ciemnościach

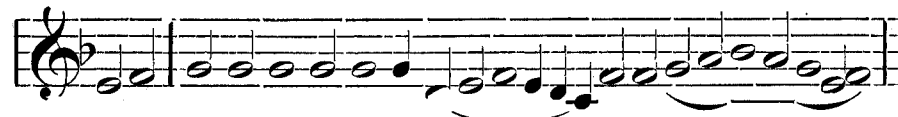
col - lo - cá - vit me, qua - si mórtu - os sem -
posadził mię jako umarłe

- pi - térnos. Ghimel.
wieczne.

Circum - ae - di - fi - cá - vit ad - vérsum me, ut non e - gré
Obudował przeciwko mnie, żebym nie

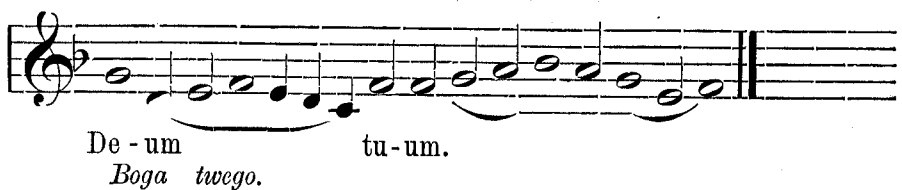
- di - ar, aggra - vá - vit cómpedem me - um.
wyszedł: obciążył okowy moje.

Ghimel. Sed et cum clamá
Ale i gdy

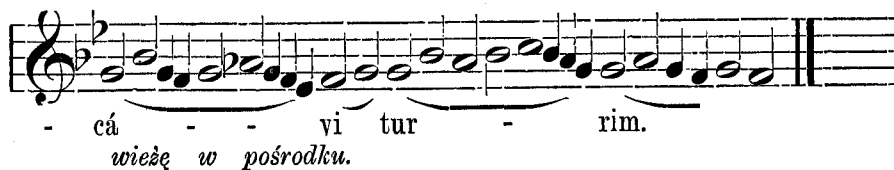

- ve - ro, et ro - gá ve - ro, ex - clú - sit o - ra
wolać będę i prosić, odrzucił

RESPONSORIUM III.

Rep. Quomodo ad *Ÿ* deinde *Rep.* Vinea ad *Ÿ*.

IN II NOCTURNO.

A n t. Vim faciébant, qui quaerébant ánimam meam.

P s a l m u s 37.

Dómine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagittae tuae infixae sunt mihi, * et confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fáciae irae tuae: * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meae supergréssae sunt caput meum, * et sicut onus grave gravatae sunt super me.

Putruérunt et corrúptae sunt cicatrices meae, * a fácie insípiéntiae mae.

Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediebar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusió nibus, * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliátus sum nimis: * rugiebam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea, * et lumen oculórum meórum; et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei, * advérsus me appropinquáverunt, et steterunt.

Et, qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciébant, qui quaerébant ánimam meam.

A n t. Gwałt czynili, którzy szukali duszy mojej.

P s a l m 37.

Panie, nie w zapalczywości twojej strofuj mię, ani w gniewie twoim karz mię.

Albowiem strzały twoje utknęły we mnie: i zmocniłeś nademną rękę twoją.

Nie masz zdrowia w ciele mojem od oblicza gniewu twego: nie masz pokoju kościom moim od oblicza grzechów moich.

Albowiem nieprawości moje przewyższyły głowę moją: a jako brzemie ciężkie obciążały na mnie.

Pogniły i popsowały się blizny moje od oblicza głupstwa mojego.

Znędzniałem i skurczyłem się aż do końca: cały dzień chodziłem zasnucony.

Albowiem biodra moje napełnione są naigranania: a nie masz zdrowia w ciele mojem.

Jestem strapiiony i bardzo uniżony ryczałem od wzdychania serca mego.

Panie, przed tobą wszelkie żądanie moje, i wzdychanie moje przed tobą nie jest skryte.

Serce moje strwożone jest, opuściła mię siła moja: a jasności oczu moich i téj nie masz przy mnie.

Przyjaciele moi i blizy moi naprzeciwko mnie przybliżyli się, i stanęli.

A którzy przy mnie byli, z daleka stanęli: a gwałt czynili, którzy szukali duszy mojej.

Et, qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te. Dómine, sperávi: tu exaudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergaudeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum, * et dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo, * et cogitábo pro peccato meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt, qui odérunt me iníque.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi, * quóniam sequébar bonitatem.

Né derelínquas me, Dómine Deus meus: * ne discésseris a me,

Inténde in adiutorium meum, * Dómine Deus salútis meae.

A n t. Vim faciébant, ut suprapag. 176.

A n t. Confundantur et reveantur qui quaerunt animam meam, ut auferant eam.

P s a l m u s 39.

Exspéctans exspectavi Dóminum, * et inténdit mihi.

Et exaudivit preces meas, * et edúxit me de lacu misériae, et de luto faecis.

Et statuit super petram pedes meos, * et diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum canticum novum, carmen Deo nostro.

Vidébunt multi et timébunt, * et sperabunt in Dómino.

Beatus vir, cujus est nomen Dó-

Wielki Tydzień.

A którzy mi szukali złego, mówili marności: a zdrady cały dzień wymyślali.

A ja jako głuchy nie słyszałem, a jako niemy nie otwierający ust swoich.

I stałem się jako człowiek nie słyszający, i nie mający odporów w uścich swoich.

Albowiem w tobie Panie nadzieję miał: ty mię wysłuchasz Panie Bożemój.

Bom mówił: by się kiedy nie weselili nademną nieprzyjaciele moi: i gdy szwankują nogi moje, przeciwko mnie wielkie rzeczy mówili.

Bom ja na bieżę gotów jest: i ból mój przed oblicznością moją jest zawsze.

Albowiem nieprawość moją oznajmię: i będę myślał za grzech mój,

Lecz nieprzyjaciele moi żyją i zmocnili się nademną: i rozmnożyli się, którzy mnie nienawidzą niesprawiedliwie.

Którzy oddawają złe za dobre, uwłaczali mi, iżem naśladował dobroci.

Nie opuszczaj mię Panie Boże mój, i nie odstępуй odemnie.

Bądź gotów na ratunek mój, Panie Boże zbawienia mego.

A n t. Gwałt czynili idt. str. 176.

A n t. Niechaj będą zawstyżeni i zesromoceni spółem, którzy szukają duszy mojej, aby ją odjęli.

P s a l m 39.

Czekając czekałem Pana, i skłonił się ku mnie.

I wysłuchał prośby moje i wywiódł mię z dołu nędzy, i z błota ilu.

I postawił na skale nogi moje, i naprostował kroki moje.

I wpuścił nową pieśń w usta moje, hymn Bogu naszemu.

Ujrzą mnodzy i będą się bać, i będą mieć nadzieję w Panu.

Błogosławiony mąż, którego na-

mini spes ejus, * et non respexit in vanitates et insanias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine, Deus meus, mirabilia tua: * et cogitationibus tuis non est, qui similis sit tibi.

Annuntiavi, et locutus sum: * multiplicati sunt super numerum.

Sacrificium et oblationem noluisti: * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccato non postulasti, * tunc dixi: Ecce venio.

In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam: * Deus meus, volui, et legem tuam in medio cordis mei.

Annuntiavi iustitiam tuam in ecclesia magna: * ecce, labia mea non prohibebo: Dómine, tu scisti.

Iustitiam tuam non abscondi in corde meo: * veritatem tuam et salutare tuum dixi.

Non abscondi misericordiam tuam, et veritatem tuam * a concilio multo.

Tu autem, Dómine, ne longe facias miserationes tuas a me: * misericordia tua et veritas tua semper susceperunt me.

Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus: * comprehenderunt me iniquitates mae, et non potui, ut vidérem.

Multiplicatae sunt super capillos capitis mei: * et cor meum dereliquit me.

Complaceat tibi, Dómine, ut eruas me: * Dómine, ad adiuvandum me respice.

Confundantur et reveantur simul, qui quaerunt animam meam, * ut auferant eam.

Convertantur retrorsum; et reveantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestum confusionem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsultent et laetentur super te omnes quaerentes te, * et dicant semper: Magnificetur Dóminus: qui diligunt salutare tuum.

dziewię jest Imię Pańskie, a nie ogłądał się na marność i na szaleństwa omylne.

Wieleś uczynił Ty Panie Boże mój cudów twoich, a w myślach twoich nie jest, ktoby był podobien Tobie.

Opowiadałem i mówiłem: rozmnożyli się nad liczbę.

Ofiary i oblaty nie chciałeś, a uszy uczyniłeś mi doskonałe.

Całopalenia i za grzech nie żądałeś, tedym rzekł: oto idę.

W sumie ksiąg napisano o mnie, abym czynił wolę twoję; Boże mój pragnąłem, i zakon twój wpośród serca mego.

Opowiadałem sprawiedliwość twoję w kościele wielkim, oto warg moich nie będę hamował: Panie, Tyś wiedział.

Sprawiedliwości twojej nie skryłem w sercu mojem: prawdę twoję i zbawienie twe opowiadałem.

Nie tałem miłosierdzia twego i prawdy twojej przed zgromadzeniem wielkiem.

A ty Panie nie oddalaj zmiłowania twego odemnie, miłosierdzie twoje i prawda twoja zawždy mię broniły.

Albowiem obtoczyły mię złe, którym nie masz liczby: pojmały mię nieprawości moje, i nie mogłem przejrzeć.

Rozmnożyły się nad włosy głowy mojej i serce moje opuściło mię.

Niech ci się podoba Panie, abyś mię wyrwał: Panie ku ratunkowi memu wejrzyj.

Niechaj będą zawstyżeni i zesromoceni spolem, którzy szukają duszy mojej, aby ją odjęli.

Niech się obróć na wstecz, a niech się zawstyżą, którzy życzą mi złego.

Niechaj odniosą natychmiast zelżywość swą, którzy mi mówią: ehej! chej!

Niech się rozradują i uwesela w tobie wszyscy, którzy cię szukają, i niech mówią zawždy: niechaj będzie wielbiony Pan, którzy miłują zbawienie twoje.

Ego autem mendicus sum, et pauper: * Dóminus sollicitus est mei.

Adjutor meus et protector meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.

Ant. Confundantur ut supra pag. 177.

Ant. Alieni insurrexerunt in me, et fortes quaesierunt animam meam.

Psalmus 53.

Deus in nomine tuo salvum me fac: * et in virtute tua iudica me.

Deus, exaudi orationem meam, * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam: * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim, Deus adjuvat me, * et Dóminus susceptor est animae meae.

Avérte mala inimicis meis, * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitebor nómini tuo, Dómine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me, * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Ant. Alieni ut supra pag. 179.

W. Insurrexerunt in me testes iniqui:

R. Et mentita est iniquitas sibi.

Lectio IV.

Ex tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalmos.

Protexisti me, Deus, a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem. Jam ipsum caput nostrum intueamur. Multi Mátyres talia passi sunt, sed nihil sic elucet, quomodo caput mátyrum: ibi melius intueamur, quod illi experti sunt. Protectus est a multitudine malignantium, protegente se Deo, protegente carnem suam ipso Filio, et homine, quem gerabat: quia Filius hominis est, et Filius Dei est. Filius Dei, propter formam Dei; Filius hominis propter formam servi, habens in potestate ponere animam suam,

Ja zaś jestem żebrak i ubogi: Pan stara się o mnie.

Pomoconikiem moim i obrońcą moim jesteś Ty: Boże mój nie omieszkiwajże.

Ant. Niech będą itd. str. 177.

Ant. Obcy powstali przeciwko mnie a mocarze szukali duszy mojej.

Psalm 53.

Boże, w Imię twoje zbaw mię, a w mocy twojej sądz mię.

Boże wysłuchaj modlitwę moję, przyjmij w uszy słowa ust moich.

Albowiem obcy powstali przeciwko mnie, a mocarze szukali duszy mojej: a nie kładli Boga przed oczyma swemi.

Bo oto Bóg mię podpomaga, a Pan jest obrońcą duszy mojej.

Odwróć złe na nieprzyjaciela moje, a zatrać je według prawdy twojej.

Dobrowolnie będę ofiarował tobie, i będę wyznawał imieniowi twemu, Panie, albowiem dobre jest.

Bo ze wszelkiego utrapienia wyrwałś mię: a oko moje wzgardziło nieprzyjacioły moje.

Ant. Obcy powstali itd. str. 179.

W. Powstali przeciwko mnie świadkowie fałszywi.

R. I skłamała nieprawość sobie.

Lekeya 4.

Z rozprawy św. Augustyna biskupa na psalmy.

Obronileś mnie Boże od schadzki złoźników, od mnóstwa działających nieprawość. Spójrzmy już na naczelną głowę naszą. Wielu męczenników rozlicznego okrucieństwa wycierpieli męki, lecz nie tak nie przyświeca, jako naczelną głowa męczenników; w nim lepiej dostrzeżemy, czego oni doświadczyli. Obrońiony jest od gromady złoźników, bo go sam Bóg bronił; bronił ciała swojego syn i człowiek, którym istotnie był; gdyż i synem człowieczym jest, i synem Boga: Synem Boga z natury Boskiej, synem człowieczym, z przy-

R. Animam meam dilectam trādidisti in manus iniquorum, et facta est mihi hereditas mea sicut leo in silva; dedit contra me voces adversarius dicens: Congregāmini, et properate ad devorandum illum. Posuerunt me in deserto solitudinis, et luxit super me omnis terra: * Quia non est inventus, qui me agnosceret, et faceret bone.

W. Insurrexerunt in me viri absque misericordia, et non pepercērunt animae meae. Quia non est *ut supra*. Animam meam *ut supra*.

IN III NOCTURNO.

Ant. Ab insurgētibz in me libera me, Dōmine, quia occupaverunt animam meam.

Psalmus 58.

Eripe me de inimicis meis, Deus meus, * et ab insurgētibz in me libera me.

Eripe me de operantibus iniquitatem, * et de viris sanguinum salva me.

Quia, ecce, cepērunt animam meam: * irruerunt in me fortes.

Neque iniquitas mea, neque peccatum meum, Dōmine: * sine iniquitate cucurri: et direxi.

Exsurge in occursum meum, et vide: * et tu, Dōmine Deus virtutum Deus Israël.

Intēde ad visitandas omnes gentes: * non misereāris omnibus, qui operantur iniquitatem.

Convertentur ad vespēram, et famem patientur ut canes, * et circuibunt civitatem.

Ecce, loquuntur in ore suo, et gladius in labiis eorum: * quoniam quis audivit?

Et tu, Dōmine, deridebis eos: * ad nihilum deduces omnes gentes.

nie wtedy, gdyście krzyczeli: ukrzyżuj, ukrzyżuj!

W. Ulubioną duszę moję wydałem w ręce złoźników i stało mi się dziedzictwo moje jako lew na puszczy: wydał przeciw mię nieprzyjaciół głosy, mówiąc: zgromadźcie się i bądźcie gotowi na pożarcie jego. Postawili mię w pustyni odosobnienia, i cała ziemia nademną płakała, bo żaden nie jest znajdzion, któryby mię poznał i dobrze uczynił.

R. Powstali na mię mężowie bez miłosierdzia i nie przepuścili duszy mojęj. Bo żaden itd. jak wyżej.

Ulubioną duszę itd. jak wyżej.

Ant. Od powstających przeciwko mnie wybaw mię Panie, boć oto ułowili duszę moję.

Psalm 58.

Wyrwij mię od nieprzyjaciół moich Boże mój: i od powstających przeciwko mnie wybaw mię.

Wyrwij mię od tych, którzy broją nieprawość: i od mężów krwawych wybaw mię.

Boć oto ułowili duszę moję: rzucili się na ziemię możni.

Ani nieprawość moja, ani grzech mój, Panie: bez nieprawości biegalem i prostom postępowałem.

Powstań, abyś mi zabiegał, i obacz: a ty Panie Boże zastępów, Boże Izraelski.

Udaj się na nawiedzenie wszystkich narodów: nie miej litości nad wszystkimi, którzy broją nieprawość.

Nawrócą się ku wieczorowi, i będą mrzeć głodem jako psy: i będą chodzić około miasta.

Oto będą mówić usta swemi, a miecz w uściech ich: bo któż słyszał?

A ty Panie naśmiejiesz się z nich: w niwecz obrócisz wszystkie narody.

Fortitudinem meam ad te custodiam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericordia ejus praeveniet me.

Deus ostēdet mihi super inimicos meos, ne occidas eos: * nequādo obliviscantur populi mei.

Disperge illos in virtute tua, * et depone eos, protector meus Dōmine.

Delictum oris eorum: sermōnem labiorum ipsorum: * et comprehendantur in superbis suis.

Et de execratione et mendacio annuntiabuntur in consummatione, * in ira consummationis, et non erunt.

Et scient, quia Deus dominabitur Jacob, et finium terrae.

Convertentur ad vespēram, et famem patientur ut canes, * et circuibunt civitatem.

Ipsi dispergentur ad manducandum: * si vero non fuerint saturati, et murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem tuam, * et exultabo mane misericordiam tuam.

Quia factus es susceptor meus, * et refugium meum, in die tribulationis meae.

Adjutor meus tibi psallam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus, misericordia mea.

Ant. Ab insurgētibz *ut supra* p. 182.

Ant. Longe fecisti notos meos a me: traditus sum, et non egrediēbar.

Psalmus 87.

Dōmine Deus salutis meae, * in die clamavi, et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea * inclina aurem tuam ad precem meam:

Quia replēta est malis anima mea * et vita mea inferno appropinquavit.

Aestimatus sum cum descendentibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in se-

Moc moję u ciebie strzedz będę, albowiem Boże jesteś obrońca mój: Bóg mój, miłosierdzie jego uprzedzi mię.

Bóg pokaże mi nad nieprzyjaciół memi: nie zabijaj ich, by kiedy nie zapomnieli ludzie moi.

Rozprosz je mocą twoją i zrzuc je obrońco mój Panie.

Grzech ust ich, mowę warg ich: a niech będą pojmani w hardości swojejj.

I dla złorzeczeństwa i kłamstwa będą opowiedzeni na stracenie: w gniewie zatracenia, i nie będzie ich.

I doznają, iż Bóg będzie panował Jakóbowi i krajom ziemi.

Nawrócą się ku wieczorowi i będą mrzeć głodem jako psy: i będą chodzić około miasta.

Ciż rozbieżą się ku jedzeniu: a jeśli się nie najedzą, będą szemrać.

Ale ja będę śpiewał moc twoję, będę z radością wychwalał rano miłosierdzie twoje.

Boś się stał obrońcą moim, ucieczką moją w dzień utrapienia mego.

Pomocnik mój tobie będę śpiewał, iżeś ty Boże obrońca mój: Bóg mój, miłosierdzie moje.

Ant. Od powstających itd. str. 182.

Ant. Oddaliłeś odemnie znajome moje, jestem podan i nie wychodziłem.

Psalm 87.

Panie Boże zbawienia mego, we dniem wołał i w nocy przed tobą.

Niechaj modlitwa moja przyjdzie przed obliczność twoję; nakłoń ucha twego ku prośbie mojęj.

Albowiem dusza moja napełniona jest złem, a żywot mój przybliżył się do piekła.

Poczytano mię ze zstępującymi do dołu; stałem się jako człowiek bez pomocy, między umarłymi wolny.

Jako zranieni, którzy śpią w gro-

püleris, quorum non es memor ámplius:
* et ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunť me in lacu inferióri, *
in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor
tuus, * et omnes fluctus tuos indu-
xísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: *
posuérunť me abominatióne sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar:
* óculi mei languérunt prae inópia.
Clamávi ad te, Dómine, tota die:
* expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirábilia:
* aut médici suscitábunt, et confite-
búntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in se-
púlcro misericórdiam tuam: et veri-
tátem tuam in perditiónie?

Numquid cognoscéntur in ténebris
mirábilia tua, * et justítia tua in
terra obliuionis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi, *
et mane orátio mea praeuéniet te.

Ut quid, Dómine, repéllis oratióne
meam: * auértis fácies tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus
a iuuentúte mea: * exaltátus autem,
humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunť irae tuae, * et
terróres tui conturbauérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua to-
ta die: * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amicum, et próxi-
mum, * et notos meos a miséria.

A n t. Longe fecísti *ut supra* p. 183.

Ant. Captábunt in ánimam justí, et
sánguinem innocéntem condemnábunt.

Psalmus 93.

Deus ultiónum Dóminus: * Deus
ultiónum líbere egít.

Exaltáre, qui júdicas terram: *
redde retributióne supérbis.

Usquequo peccatóres, Dómine, *
úsquequo peccatóres gloriabúntur.

Effabúntur, et loquéntur iniquitá-
tem: * loquéntur omnes, qui operán-
tur injustítiam?

bach, na które więcéj nie pamiętasz:
i oni z ręki twój wyrzuceni są.

Wsadzili mię w dół głębszy, do
ciemności i do cienia śmierci.

Zmocnił się gniew twój nademną:
i przywiodłeś na mnie wszystkie na-
walności twoje.

Oddaliłeś odemnie znajome moje:
uczynili mię obrzydzeniem sobie.

Jestem podan i nie wychodziłem:
oczy moje zemdlały dla nędzy.

Wolałem ku tobie Panie cały dzień
wyciągałem do ciebie ręce moje.

Izali umarłym cuda czynić będziesz,
albo lekarze wskreszą i wyznawać
ci będą?

Izali kto w grobie będzie opowia-
dał miłosierdzie twoje i prawdę two-
ję w zginieniu?

Izali poznane będą w ciemnościach
cuda twoje, a sprawiedliwość twoja
w ziemi zapamiętana?

A jam Panie wołał ku tobie, a
modlitwa moja uprzedzi cię rano.

Czemuż Panie odrzucasz modlitwę
moję, odwracasz oblicze twe odemnie?

Jam jest ubogi w pracach od mło-
dości mojej: a będąc wywyższony,
jestem ponizony i zatrwożony.

Na mię się przeniosły gniewy two-
je: a strachy twoje zatrwożyły mię.

Ogarnęły mię cały dzień jako wo-
da: obtoczyły mię spótem.

Oddaliłeś odemnie przyjaciela i bli-
zkiego: i znajome moje dla nędzy.

Ant. Oddaliłeś odemnie itd. str. 183.

Ant. Zasadzą się na duszę spraw-
iedliwego, a krew niewinną potępia.

Psalm 93.

Bóg pomsty Pan: Bóg pomsty
wolno poczynął.

Wywyż się, który sądzisz ziemię,
oddaj zapłatę pysznym.

Dopókiż grzesznicy, Panie, dopókiż
grzesznicy będą się chlubiłi?

Będą święgotać i mówić nieprawo-
ści: będą mówić wszyscy, którzy bro-
ją niesprawiedliwość?

Pópulum tuum, Dómine humilia-
uérunt, * et haeredidátem tuam ve-
xauérunt.

Víduam et aduenam interfecérunt
* et pupílos occidérunt.

Et dixerunt: Non vidébit Dóminus
* nec intélliget Deus Jacob.

Intelligite, insipiéntes in pópulo:
* et stultí aliquándó sápite.

Qui plantáuit aurem, non audiet?
aut qui finxit óculum non considerat?

Qui córripit gentes, non arguet: *
qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hómi-
num, * quóniam vanae sunt.

Beátus homo, quem tu erudíeris
Dómine, * et de lege tua docúeris
eum.

Ut mítiges ei a diébus malis, *
donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non reppéllit Dóminus ple-
bem suam, * et haeditátem suam
non derelinquet:

Quoadúsque justítia convertátur
in júdiciu, * et qui juxta illam
omnes, qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi aduersus ma-
lignántes? * aut quis stabit mecum
aduersus operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, *
paulo minus habitásset in inférno
ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus:
* misericórdia tua, Dómine, adjuuá-
bat me.

Secúndum multitudinem dolórum
meórum in corde meo, consolatiónes
tuae laetificauérunt ánimam meam.

Numquid adhaeret tibi sedes in-
iquitátis, * qui fingis labórem in
praecépto?

Captábunt in ánimam justí, * et
sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in re-
fúgium, * et Deus meus in adjutó-
rium spei mae.

Et reddet illis iniquitátem ipsó-

Lud twój Panie poniżyli i dziedzic-
two twoje utrapili.

Wdowę i przychodnia zabili, a sie-
roty pomordowali.

I mówili: nie ujrzy Pan, ani zro-
zumie Bóg Jakóbow.

Zrozumiéćcież głupi między lu-
dźmi, a bezrozumni miéćcie kiedy rozum.

Który wszczepił ucho, nie usłysz-
y? albo który uformował oko, nie ujrzy?

Który strofuje narody, załiż nie
będzie karał, który uczy człowieka
mądrości?

Pan zna myśli człowiecze, że są
marne.

Błogosławiony człowiek, którego ty
Panie wyéwiczysz: a nauczysz go za-
konu twego.

Abys mu ulżył od złych dni, aż
wykopią dół grzesznikowi.

Boć nie odrzuci Pan ludu swego:
a dziedzictwa swego nie opuści.

Aż się sprawiedliwość w sąd obró-
ci: a którzy przy niéj. wszyscy, któ-
rzy są serca prawego.

Któż mi powstanie przeciw złoŃni-
kom? albo kto przy mnie stanie prze-
ciw czyniącym nieprawosć?

Jedno, że mię Pan wspomógł: ma-
łoby była dusza moja nie mieszkała
w piekle.

Jeślim mówił, zachwiała się noga
moja: miłosierdzie twoje Panie wspo-
magalo mię.

Według mnóstwa boleści moich w
sercu mojem, twoje pociechy uwese-
liły duszę moję.

Izali dzierży się ciebie stolica nie-
prawosći, który tworzysz pracę w
przykazaniu?

Zasadzą się na duszę sprawiedli-
wego, a krew niewinną potępia.

I stał mi się Pan ucieczką, a Bóg
mój obroną nadziei mojej.

I odda im nieprawosć ich, a w

rum, et in malítia eórum dispédet eos: * dispédet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Captábunt in ánimam justi, et ságuinem innocéntem condemnábunt.

W. Locúti sunt advérsus me lingua dolósa.

R. Et sermónibus ódii circumdérunt me, et expugnavérunt me gratis.

Pater noster... (secreto).

Lectio VII.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebraeos.

Festinémus ingredi in illam réquiem; ut ne in idípsum quis incidat incredulitátis exéplum. Vivus est enim sermo Dei, et élficax, et penetrábilior omni gladio ancípiti: et pertingens usque ad divisiónem animae ac spíritus, compagum quoque ac medullarum, et discrétor cogitátionum et intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspéctu ejus; ómnia autem nuda et apérta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habéntes ergo Pontíficem magnum, qui penetravit coelos, Jesum, Fílium Dei, teneamus confessiónem. Non enim habémus pontíficem, qui non possit cómpati infirmitatibus nostris: tentatum autem per ómnia pro similitúdine absque peccato.

R. Tradidérunt me in manus impiórum, et inter iníquos projecérunt me, et non pepercérunt ánimae meae: congregati sunt advérsus me fortes: * Et sicut gigantes steterunt contra me.

W. Aliéni in surrexérunt advérsus me, et fortes quaesierunt ánimam meam. Et sicut gigantes steterunt contra me.

Lectio VIII.

Adeamus ergo cum fidúcia ad thronum gratiae, ut misericórdiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportúno. Omnis namque

złóści ich wytraci je: wytraci je Pan Bóg nasz.

Ant. Zasadzą się na duszę sprawiedliwego, a krew niewinną potępia.

W. Mówili przeciwko mnie językiem zdradliwym.

R. I ogarnęli mię mowami nienawistnymi, i walczyli na mię bez przyczyny.

Ojcze nasz...

Lekeya 7.

Z listu błogosławionego Pawła Apostoła do żydów.

Spieszmy się tedy, abyśmy weszli do onego odpocznienia: iżby kto w tenże przykład niedowiarstwa nie wpadł. Bo żywa jest mowa Boża i skuteczna, a przeraźliwsza, niżeli wszelki miecz z obu stron ostry: i przenikająca aż do rozdzielenia duszy i ducha, stawów téż i szpików, i rozczynająca myśli i przedsięwzięcia serdeczne. A nie masz żadnego stworzenia niewidzialnego przed oblicznością jego: lecz wszystkie rzeczy obnażone są i odkryte oczom jego, do którego nam mowa. Mając tedy najwyższego Kapłana wielkiego, który przeszedł niebiosa Jezusa Syna Bożego, trzymajmy się wyznania. Albowiem nie mamy najwyższego kapłana, któryby się nie mógł ulitować nad krewkościami naszymi, lecz kuszonego we wszystkiem na podobieństwo, oprócz grzechu.

R. Wydali mię w ręce bezbożnych i między złoczyńców porzucili mię, ani przepuścili duszy mojej: zgromadzili się przeciwko mnie mocarze, i jako olbrzymi stanęli przeciw mnie.

W. Obey powstali przeciwko mnie, a mocarze szukali duszy mojej. I jako olbrzymi stanęli przeciw mnie.

Lekeya 8.

Przystąpmy tedy z ufnością do stolicy łaski, abyśmy otrzymali miłosierdzie i łaskę należli do pogodnego ratunku. Albowiem każdy najwyż-

póntifex ex homínibus assúptus, pro homínibus constitúitur in iis, quae sunt ad Deum, ut offerat dona et sacrificia pro peccatis; qui condolere possit iis, qui ignórant, et errant, quoniam et ipse circúmdatus est infirmitate, et propterea debet, quemadmodum pro pópulo, ita étiam et pro semetípso offerre pro peccatis.

R. Jesum tradidit ímpius summis princípibus sacerdotum, et senióribus pópuli: * Petrus autem sequebatur eum a longe, ut vidéret finem.

W. Adduxérunt autem eum ad Caipham príncipem sacerdotum, ubi scribae et Pharisei convénérunt. Petrus autem ut supra.

Lectio IX.

Nec quisquam sumit sibi honórem sed qui vocatur a Deo, tamquam Aaron. Sic et Christus non semetípsum clarificavit, ut póntifex fieret, sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es, tu, ego hódie génui te. Quemadmodum et in alio loco dicit: Tu es sacérdos in aetérnum secundum órđinem Melchisedech. Qui in diébus, carnis suae preces supplicatiónesque ad eum, qui possit illum salvum facere a morte, cum clamóre valido et lacrimis offerens, exauditus est pro sua reveréntia. Et quidem cum esset Fílius Dei, didicit ex iis, quae passus est, obediéntiam; et consummatus, factus est ómnibus obtemperantibus sibi causa salutis aetérnae, iappellatus a Deo póntifex juxta órđnem Melchisedech.

R. Caligavérunt óculi mei a fletu meo: quia elongatus est a me, qui consolabatur me. Vidéte omnes pópuli, * Si est dolor símilis sicut dolor meus.

W. O vos omnes, qui transitis per viam, atténdite, et vidéte. Si est dolor símilis sicut dolor meus.

Caligavérunt ut supra.

szy kapłan z ludzi wzięty, dla ludzi bywa postawion w tém, co do Boga należy: aby ofiarował dary i ofiary za grzechy. Któryby się mógł użalić tych, co nie umieją i błędzą: gdyż i on obłożon jest krewkością. A dla tego powinien jest, jako za lud, także i sam za siebie ofiarować za grzechy.

R. Bezbożny wydał Jezusa najwyższemu księżętom, kapłanom i starszym ludu: Piotr zaś szedł za nim z daleka, aby widział koniec.

W. Przywiedli zaś jego do Kaifasza najwyższego kapłana, gdzie się byli zebrali uczeni i Faryzeuszowie: Piotr zaś itd. *jak wyżej.*

Lekeya 9.

A żaden sobie czci nie bierze, jedno który bywa wezwan od Boga, jako Aaron. Tak i Chrystus nie sam siebie wślawił, że się stał najwyższym Kapłanem, ale który do niego mówił: Syn mój jesteś ty, jam ciebie dziś urodził. Jako i na inném miejscu mówi: Tyś jest Kapłanem na wieki według porządku Melchisedechowego, który za dni ciała swego, modlitwy i pokorne próśby temu, który go mógł wybawić od śmierci, z wołaniem potężnem i łzami ofiarowawszy, był wysłuchan dla swój ucciwości. A chociaż był synem Bożym, nauczył się z tego co cierpiał, posłuszeństwa. A doskonałym zostawszy, stał się wszystkim, którzy mu posłuszni są, przyczyną zbawienia wiecznego. Nazwany od Boga najwyższym kapłanem według porządku Melchisedecha.

R. Zaćmiły się oczy moje od płaczu mego: gdyż oddalony jest ode mnie, ktoby mię pocieszył. Przypatrzcie się wszystkie narody, jeśli jest boleść podobna, jako boleść moja.

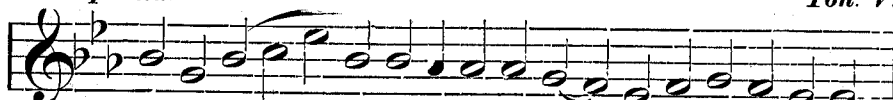
W. O wy wszyscy, którzy idziecie przez drogę, obaczcie, a przypatrzcie się, jeśli jest boleść podobna, jako boleść moja.

Zaćmiły się oczy moje itd. *jak wyżej.*

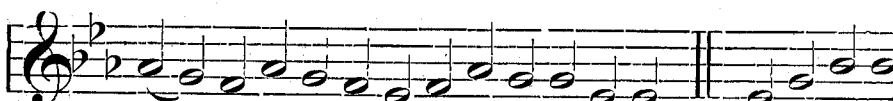
AD LAUDES.

1 Antiphona.

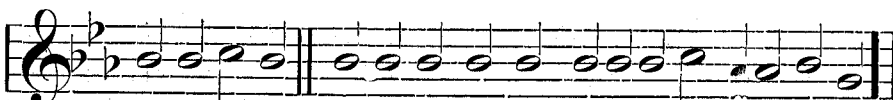
Ton. V.

Pró-pri-o fi-li-o su-o non pe-pér-cit De-us:
Własnemu Synowi swemu nie przepuścił Bóg,

sed pro no-bis ómni-bustrá-di-dit il-lum. Ps. 50. Mi-se-ré-re
lecz za nas wszystkich go wydał. Zmiłuj się

me-i De-us: * se-cundum magnam mi-se-ri-cór-di-am tu-am.
nademną Boże według wielkiego miłosierdzia twego.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea, * et a peccato meo munda me.

Quóniam iniquitatem meam ego cognosco, * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci, * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas, cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Adsparges me hyssopo, et munda-bor: * lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et laetitia: * et exsultabunt ossa humiliata.

Avérte faciem tuam a peccatis meis, * et omnes iniquitates meas dele.

A według mnóstwa litości twoich zgładź nieprawość moją.

Jeszcze więcej omyj od nieprawości mojej i od grzechu mojego oczyść mię.

Albowiem ja znam nieprawość moją i grzech mój jest zawsze przeciwko mnie.

Tobiem samemu zgrzeszyłem, i uczyniłem złość przed tobą: abyś się usprawiedliwił w mowach twoich, a zwyciężył, gdy cię posądzają.

Oto bowiem w nieprawościach jestem poczęty: a w grzechach poczęła mię matka moja.

Oto bowiem umiłowałeś prawdę: niewiadome i skryte rzeczy mądrości twojej objawiłeś mi.

Pokropisz mię hyzopem, a będę oczyszczony: omyjesz mię, a będę nad śnieg wybielony.

Słuchowi memu dasz radość i we-sele: i rozradują się kości poniżone.

Odwróć oblicze twoje od grzechów moich: a zgładź wszystkie nieprawości moje.

Cor mundum crea in me, Deus, * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua, * et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui, * et spiritu principali confirma me.

Docébo iniquos vias tuas, * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * et exsultabit lingua mea iustitiam tuam.

Dómine, labia mea apéries, * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrificium, dedissem útique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spíritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum Deus, non despicies.

Benigne fac, Dómine, in bona voluntate tua Sion, * ut aedificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae oblationes, et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Próprio Filio ut supra pag 188.

Serce czyste stwórz we mnie Boże: i ducha prawego odnow we wnętrznościach moich.

Nie odrzucaj mię od oblicza twego i Ducha świętego twego nie bierz odemnie.

Przywróć mi radość zbawienia twego: i duchem przedniejszym potwierdź mię.

Będę nauczał nieprawę dróg twoich: a niebożni do ciebie się nawrócą.

Wybaw mię ze krwi Boże, Boże zbawienia mego: a język mój z radością będzie wysławiał sprawiedliwość twoją.

Panie otwórz wargi moje, a usta moje opowiadać będą chwałę twoją.

Albowiem gdybyś był chciał ofiary, wszakże dałbym być: w całopalnych nie będziesz się kochał.

Ofiara Bogu duch strapiiony: serca skruszonego i uniżonego Boże nie wzgardzisz.

Uczyn dobrze Panie Syonowi w dobrej woli twojej: aby się zbudowały mury Jeruzalem.

Tedy przyjmiesz ofiarę sprawiedliwości, oblaty i całopalenia; tedy naładaj na ołtarz twój cielców.

Własnemu Synowi itd. str. 188.

2 Antiphona

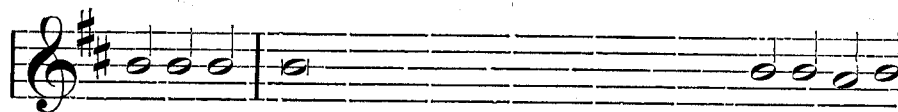
Ton IV. fin. 1.

An-xi-á-tus est su-per me Spí-ri-tus me-us: in me
Zfrasował się o mnie duch mój:

tur-bá-tum est cor me-um. Ps. 142. Dó-mi-ne exáudi oratió-serce moje we mnie się strwożyło. Panie wysłuchaj

- nem-me-am, auribus pécipe obsecrationem meam in ve-ri-tá-to
modlitwę moję, przyjmij w uszy prośbę moję w prawdzie twój;

tu-a: * e-xau-dime in tu-a ju-stí-ti-a.
wysłuchaj mię w sprawiedliwości twojej.

Et non intres in iudicium cum servo tuo, * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxius est super me spiritus meus: in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabor.

Expandi manus meas ad te, * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Dómine: * defecit spiritus meus.

Non avértas faciem tuam a me, * et similis ero descendéntibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericórdiam tuam, * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem, * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Dómine, ad te confúgi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificabis me in aequitate tua.

A nie wchódź do sądu ze sługą twoim, albowiem nie usprawiedliwi się przed tobą żaden żyjący.

Albowiem prześladował nieprzyjaciół duszę moję: poniżył na ziemi żywot moję.

Posadził, mię w ciemnych miejscach jako zdawna pomarłe i zfrasował się o mię duch mój: serce moje we mnie się strwożyło.

Pamiętałem na dni stare, rozmyślałem o wszystkich sprawach twoich: i uczynki rąk twoich rozbrajałem.

Wyciągałem ku tobie ręce swoje: dusza moja jako ziemia bez wody tobie.

Wysłuchajże mię prędko Panie, duch mój ustał.

Nie odwracaj oblicza twego ode mnie: i będę podobnym zstępującym do dołu.

Daj mi usłyszeć rano miłosierdzie twoje, bom w tobie nadzieję miał.

Ukaż mi drogę, którąbym miał chodzić, bom ku tobie podniósł duszę moję.

Wyrwij mię od nieprzyjaciół moich Panie: do ciebiem się uciekł: naucz mię czynić wolę twoję, albowiem tyś jest Bogiem moim.

Duch twój dobry poprowadzi mię do ziemi prawej: dla imienia twego Panie, ożywisz mię w sprawiedliwości twojej.

Edúces de tribulatione animam meam, * et in misericórdia tua dispédes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Anxius ut supra pag. 189.

Wywiedziesz z utrapienia duszę moję, a z miłosierdzia twego wytrącisz nieprzyjaciół moje.

I zagubisz wszystkie, którzy dręczą duszę moję, albowiem ja sługa twój.

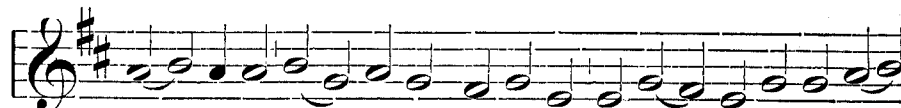
Ant. Zfrasował się itd. str. 189.

3 Antiphona.

Ton. I, fin. 1.

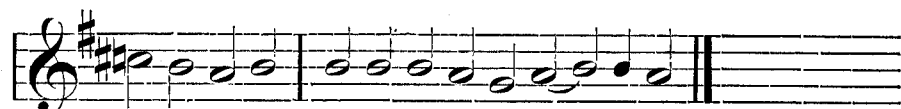
A-it la-tro ad la-tro - nem:nosquidem digna fa-ctis re-
Rzekł lotr do lotra: my wszakże godną zapłatę

- ci - pimus: hic au-tem quid fe-cit? mement - to me - i Dó -
za uczynki odnosimy, lecz ten cóż uczynił? Pomnij na mnie,

- mi-ne, dum vé-ne-ris in re-gnum tu - um. Ps. 62. De - us
Panie, gdy przyjdiesz do królestwa twego. Boże,

De - us me - us: * ad te de lu-ce ví - gi - lo.
Boże mój, do ciebie czuję na świtaniu.

Sitivit in te anima mea, * quam multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, et invia, et inaquósa: * sic in sancto apparui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: *

Pragnęła cię dusza moja: jako rozmaicie tobie ciało moje.

W ziemi pustej i bezdrożnej i bezwodnej, jako w świątyni stawilem się przed tobą, abym widział moc twoję i chwałę twoję.

Gdyż lepsze jest miłosierdzie twoje, niżli życia: wargi moje będą cię chwalić.

Tak cię błogosławić będę za ży-

et in nómine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe et pinguédine repleatur anima mea, * et labiis exsultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exsultabo. Adhaesit anima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam: introibunt in inferiora terrae: * tradentur in manus gladii: partes vulpium erunt.

Rex vero laetabitur in Deo: laudabuntur omnes qui jurant in eo, * quia obstrictum est os loquentium iniqua.

Psalmus 66.

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus salutem tuam.

Confiteantur tibi populi, Deus: * confiteantur tibi populi, omnes.

Laetentur et exultantes gentes: * quoniam iudicas populos in aequitate, et gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi, Deus: * confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * et metuant eum omnes fines terrae.

Ant. Ait latro *ut supra* pag. 191.

4 Antiphona.

Ton. I, fn. 1.

Cum contur - ba - ta fú - e - rit a - ni - ma me - a Dó - mi - ne
Gdy będzie zatrwożona dusza moja, Panie,

vota mego; a w imię twoje będę podnosił ręce moje.

Jako sadłem i tłustością niechaj będzie napelniona dusza moja: a wargami wesołości będą wychwalać usta moja.

Jeśli na cię pamiętał na łożu mojem, rano będę rozmyślał o tobie, boś był pomocnikiem moim.

I w zasłonie skrzydeł twoich rozraduję się: przylgnęła dusza moja do ciebie, bronila mię prawica twoja.

A oni próżno szukali duszy mojej: wnidą w nizkości ziemi, będą podani w ręce miecza: częściami liszek będą.

Ale król będzie się weselił w Bogu i chlubić się będą wszyscy, którzy nań przysięgają, bo zatkanie są usta mówiących nieprawości.

Psalm 66.

Niech się nad nami Bóg zmiłuje, i błogosławi nam: niech rozświeci oblicze swe nad nami: a zlituje się nad nami.

Żebyśmy poznali na ziemi drogę twoją: między wszystkimi narody zbawienie twoje.

Niech ci wyznawają ludzie, Boże! niech ci wyznawają wszyscy ludzie.

Niech się radują i weselą narody: iż sądzisz ludzie sprawiedliwie i narody na ziemi sprawujesz.

Niech ci wyznawają ludzie, Boże! niech ci wyznawają wszyscy ludzie: ziemia dała swój owoc.

Niech nas błogosławi Bóg, Bóg nasz, niech nas błogosławi Bóg: a niech się go boją wszystkie kraje ziemi.

Ant. Rzekł łotr itd. str. 191.

Dómine, opus tuum * in médio annorum vivifica illud:

In médio annorum notum facies: * cum iratus fueris, misericordiae recordaberis.

Deus ab austro veniet, * et Sanctus de monte Pharan.

Operuit coelos gloria ejus, * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * cornua in manibus ejus:

Ibi abscondita est fortitudo ejus, * ante faciem ejus ibit mors.

Et egrediatur diabolus ante pedes ejus. * Stetit, et mensus est terram.

Adspexit, et dissolvit gentes, * et contriti sunt montes saeculi.

Incurvati sunt colles mundi * ab itineribus aeternitatis ejus.

Pro iniquitate vidi tentoria Aethiopiae; * turbabuntur pelles terrae Madian.

Numquid in fluminibus iratus es, Dómine? * aut in fluminibus furor tuus? vel in mari indignatio tua?

Qui ascendes super equos tuos, * et quadrigae tuae salvatio.

Suscitans suscitabis arcum tuum: * juramenta tribubus, quae locutus es.

Fluvios scindes terrae; viderunt te, et doluerunt montes: * gurges aquarum transiit.

Dedit abyssus vocem suam, * altitudo manus suas levavit.

Panie, dzieło twoje: w pośrodku lat ożyw je.

W pośrodku lat oznajmisz, gdy się rozgniewasz, wspomnisz na miłosierdzie.

Bóg od południa przyjdzie: a święty z góry Faran.

Okryła niebiosy chwała jego: a wysławiania jego pełna jest ziemia.

Blask jego jako światłość będzie: rogi w ręku jego.

Tam jest zakryta moc jego: przed obliczem jego pójdzie śmierć.

I wynidzie djabeł przed nogami jego: stanął i rozmierzył ziemię.

Pojrzał i rozwiązał narody: i skruszone są góry wieku.

Zniżyły się pagórki świata przed drogami wieczności jego.

Dla nieprawości widziałem namioty murzyńskie: strwożą się skóry ziemi Madian.

Izaliż na rzeki rozgniewałeś się, Panie? albo na rzeki zapalczywość twoja? albo na morze rozgniewanie twoje?

Który wsiedzisz na konie twoje: a poczwórne twoje zbawienie.

Wzbudzając wzbudzisz łuk twój: przysięgi pokoleniom, któreś rzekł.

Rzeki przerwiesz ziemi, widziały cię i bolały góry: nawałność wód przemień.

Wydała przepaść głos swój: wysokość podniosła ręce swoje.

Sol et luna steterunt in habitaculo suo, * in luce sagittarum tuarum, ibunt in splendore fulgurantis hastae tuae.

In fremitu conculcabis terram, * et in furore obstupescies gentes.

Egressus es in salutem populi tui, * in salutem cum Christo tuo.

Percussisti caput de domo impij: * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus, capiti bellatorum ejus, * venientibus ut turbo ad dispergendum me.

Exsultatio eorum * sicut ejus, qui devorat pauperem in abscondito.

Viam fecisti in mari equis tuis, * in luto aquarum multarum.

Audivi, et conturbatus est venter meus: * a voce contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in ossibus meis, * et subter me scateat.

Ut requiescam in die tribulationis, * ut ascendam ad populum accinctum nostrum.

Ficus enim non florabit, * et non erit germen in vineis.

Mentietur opus olivae, * et arva non afferent cibum.

Abscindetur de ovili pecus * et non erit armamentum in praeseptibus.

Ego autem in Domino gaudabo, * et exultabo in Deo Jesu meo.

Deus Dominus fortitudo mea, * et ponet pedes meos quasi cervorum.

Et super excelsa mea deducet me victor, * in psalmis canentem.

Ant. Cum conturbata ut supra pag. 192.

Słońce i księżyc stanęły w mieszkaniu swoim: w światłości strzał twoich, pójdą w blasku błyskającej się włóczni twojej.

W zagniewaniu podepciesz ziemię: w zapalczywości uczynisz zdumiałe narody.

Wyszedłeś na zbawienie ludu twojego: na zbawienie z Chrystusem twoim.

Zbiłeś głowę z domu niebożnego: obnażyłeś grunt jego aż do szyi.

Przekląłeś berła jego, głowę waleczników jego: przychodzących jako wichur, aby mię rozproszyli.

Radość ich jako tego, który pożera ubogiego w skrytości.

Uczyniłeś w morzu drogę koniom twoim: na błocie wód wielkich.

Usłyszałem, a wzruszył się żywot mój: od głosu zadrżały wargi moje.

Niech wnidzie zgniłość w kości moje: a podemną niech się zamnoży.

Abym odpoczął w dzień utrapienia abym wstąpił do ludu naszego przepasanego.

Albowiem figa nie zakwitnie: a nie będzie owoców w winnicach.

Omyli robota oliwy: i pola nie dadzą żywności.

Odcięty będzie z owczarni drób: i nie będzie skotu u żłobów.

A ja będę się w Panu radował: i będę się weselił w Bogu Jezusie moim.

Bóg Pan jest moc moja i postawi jako jeleni nogi moje.

I po wysokościach moich poprowadzi mię zwycięzca: psalmy śpiewającego.

Ant. Gdy będzie zatrwożona itd. str. 192.

5 Antiphona.

Ton. VIII, fin. 1.

Me-ménto me - i Dó - mi-ne dumvé - ne-ris in
Pomnij na mnie Panie, gdy przyjdiesz do

re - gnum tu-um. Ps. 148. Laudá-te Dó-mi-num de coe - lis: *
królestwa twego. Chwalcie Pana na niebiosach:

lau-dá-te e - um in ex-cél-sis.
chwalcie go na wysokościach.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: laudáte eum omnes virtutes ejus.

Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellae et lumen.

Laudáte eum coeli coelorum: * et aquae omnes, quae super coelos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandavit et creata sunt.

Statuit ea in aeternum, et in saeculum saeculi: * praecceptum posuit, et non praeteribit.

Laudáte Dominum de terra * dracones, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus, procellarum, * que faciunt verbum ejus.

Montes et omnes colles, * ligna fructifera et omnes cedri.

Bestiae et universa pecora, * serpentes et volucres pennatae:

Reges terrae et omnes populi: * principes, et omnes iudices terrae.

Juvenes et virgines: senes cum junioribus laudent nomen Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super coelum et terram: * et exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus: * filijs Israel, populo appropinquanti sibi.

Psalmus 149.

Cantáte Domino canticum novum: * laus ejus in ecclesia sanctorum.

Chwalcie go wszyscy Aniołowie jego: chwalcie go wszystkie wojska jego.

Chwalcie go słońce i miesiące: chwalcie go wszystkie gwiazdy i światłości.

Chwalcie go niebiosa nad niebiosy: i wody, które są na niebie, niech Imię Pańskie chwala.

Albowiem on rzekł i uczynione są on rozkazał i stworzone są.

Postanowił je na wieki i na wieki wieków: ustawę dał, i nie przeminie.

Chwalcie Pana na ziemi smokowie i wszystkie przepaści.

Ogniu, gradzie, śniegu, lodzie i wie- trze gwałtowny, które czynią słowo jego.

Góry i wszystkie pagórki: drzewa owocowe, i wszystkie cedry.

Zwierzęta i wszystko bydło: płazy i ptastwo skrzydłaste.

Królowie ziemscy i wszystkie narody: książęta i wszyscy sędziowie ziemscy.

Młodzieńcy i panienki, starzy i młodzi niech imię Pańskie chwala: bo wywyższyło się imię jego samego.

Wyznanie jego na niebie i na ziemi: i wywyższył róg ludu swego.

Chwała wszystkim świętym jego: synom Izraelskim, ludowi przybliżającemu się do niego.

Psalm 149.

Śpiewajcie Panu pieśń nową: chwala jego w zgromadzeniu świętych.

Laetétur Israël in eo, qui fecit eum: * et filii Sion exsultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro, * in tympano et psaltero psallant ei.

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * et exsáltabit mansuétos in salútem.

Exsultábunt sancti in glória, * laetabúntur in cubilibus suis.

Exsultatíones Dei in gútture eórum, * et gládii ancípites in mánicis eórum:

Ad faciéndam vindíctam in natió-nibus: * increpatíones in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédi-bus, * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciat in eis iudícium conscri-ptum: * glória haec est ómnibus sanctis ejus.

Psalmus 156.

Laudáte Dóminum in sanctis ejus: laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndum multitudínem magnítudinis ejus.

Laudáte eum in sono tubae: * laudáte eum in psalterio et cíthara.

Laudáte eum in tympano et cho-ro: * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneso-nántibus: laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Meménto mei *ut suprag.* 194.

W. Collocávit me in obscuris.

R. Sicut mórtuos saeculi.

Niech się weseli Izrael w tym, który go stworzył: a synowie Syońscy niech się radują w Królu swoim.

Niechaj imię jego chwałą w śpiewaniu społecznem: na bębnie i na arfie niechaj mu grają.

Bo się kocha Pan w ludu swoim: i podwyższy ciche ku zbawieniu.

Rozwesela się święci w chwale: rozradują się w łożnicach swoich.

Wysławiania Boga w gardłach ich a miecze z obu stron ostre w ręku ich.

Aby czynili pomstę nad pogany: skaranie między narody.

Aby powiązali króle ich pętami: a szlachtę ich okowami żelaznymi.

Aby uczynili o nich prawo napi-sane: tać jest chwała wszystkim świę-tym jego.

Psalm 150.

Chwalcie Pana w świętych jego: chwalcie go na utwierdzeniu mocy jego.

Chwalcie go w możnościach jego: chwalcie go według mnóstwa wielko-ści jego.

Chwalcie go głosem trąby: chwalcie go na arfie i na cytrze.

Chwalcie go na bębnie i na pi-szczałce: chwalcie go na strunach i na organach.

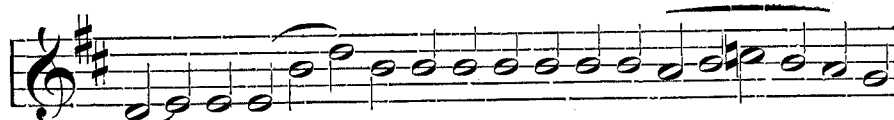
Chwalcie go na cymbałach gło-śnych: chwalcie go na cymbałach krzykliwych: wszelki duch niechaj Pana chwali.

Ant. Pomnij na mnie itd. str. 194.

W. Posadził mię w ciemnych miejscach.

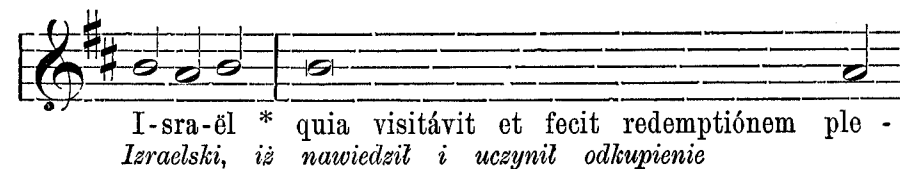
R. Jako zdawna pomarle.

Antiph. ad Benedictus.

Po - su - é - runt super ca-put e-jus
Postawili nad głową jego przyczynę

cau-

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a saeculo sunt, prophetárum ejus: Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos.

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memórari testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abra-ham patrem nostrum, * datúrum se nobis.

Ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi. In sanctitáte et justítia coram ipso * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, prophéta Altíssimi vocáberis, * praeibis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus.

I podniósł róg zbawienia nam: w domu Dawida służebnika swego.

Jako mówił przez usta świętych: którzy od wieku są, proroków swoich.

Wybawienie od nieprzyjaciół naszych: i z ręki wszystkich, którzy nas nienawidzą.

Aby uczynił miłosierdzie z ojcy naszymi: i wspomniał na testament swój święty.

Przysięgę, którą przysiągł Abrahamowi ojcu naszemu: że nam to dać miał.

Izbyśmy wybawieni z ręki nieprzyjaciół naszych: bez bojaźni mu służyli.

W świątobliwości i w sprawiedliwości przed nim: po wszystkie dni nasze.

A ty dzieciątko, Prorokiem Najwyższego będziesz nazwane, bo uprzedzisz przed oblicznością Pańską, abyś gotował drogi jego.

Ad dandam sciéntiam salútis ple-
bi ejus, * in remissíonem peccátórum
córum.

Per víscera misericórdiae Dei no-
stri, * in quibus vistavit nos, óriens
ex alto:

Illumináre his, qui in ténebris et
in umbra mortis sedent: * ad diri-
géndos pedes nostros in viam pacis.

Ant. Posuérunt *ut supra* pag. 196.

Deinde dicitur „Christus factus est“ cum reliquis *ut supra* pag. 124.

Statio ad Sanctam Crucem in Jerusalem.

Finita Nona, Sacerdos, et ministri
induti paramentis nigri coloris, sine
luminaribus et incenso, procedunt ad
Altare: et ante illud prostrati aliquam-
diu orant. Interim Acolythi unam tantum
tobaleam extendunt super Altare.
Sacerdos cum ministris facta Oratione
ascendit ad Altare, et osculatur illud
in medio: deinde Lector accedit ad le-
gendum Prophetiam in loco, ubi legi-
tur Epistola, et incipit eam sine titulo,
quam etiam Sacerdos legit submissa
voce apud Altare in cornu Epistolae.

Prophetia Osee. Cap. 6.

V Haec dicit Dóminus: In tribula-
tíone sua mane consúrgent ad me:
Veníte, et revertámur ad Dóminum:
quia ipse cepit, et sanabit nos: per-
cútiet, et curabit nos. Vivificabit nos
post duos dies: in die tértia suscita-
bit nos, et vivémus in conspéctu
ejus. Sciémus, sequemúrque, ut co-
gnoscamus Dóminum: quasi dilucu-
lum praeparatus est egréssus ejus,
et véniet quasi imber nobis tempo-
raneus, et serótinus terrae. Quid fa-
ciam tibi Ephraím? quid faciam tibi
Juda? Misericórdia vestra quasi nu-
bes matutína, et quasi ros mane per-
tránsiens. Propter hoc dolavi in pro-
phétis, et occídi eos in verbis oris mei; et
judicia tua quasi lux egrediéntur. Quia
misericórdiam vólui, et non sacrificium,
et sciéntiam Dei, plus quam holocausta.

Iżbyś dał naukę zbawienia ludowi
jego: na odpuszczenie grzechów ich.

Dla wnętrzości miłosierdzia Boga
naszego: przez które nawiedził nas
wschód z wysokości,

Aby zaświecił tym, którzy w cie-
mności i w cieniu śmierci siedzą: ku
wyprostowaniu nóg naszych na drogę
pokoju.

Ant. Postawili itd. str. 196.

Po skończeniu nony, kapłan ubrany
w czarne aparata mszalne, wychodzi
z ministrantami do ołtarza bez świece
i bez kadziła: kładzie się z nimi na
stopnie ołtarza i przez chwilę się mo-
dli. Tymczasem kościelny rozpościera
na ołtarzu jedną tylko tuwalnię (obrus).
Pomodliwszy się, idzie kapłan do oł-
tarza i zaczyna następną lekcję bez
tytułu:

Prorocstwo Ozeasza rozdz. 6.

Te słowa mówi Pan: W utrapie-
niu swém rano wstaną do mnie, mó-
wiąc: Pójdźcie, a nawróćmy się do
Pana: bo on pojął i uleczy nas:
ubije, a uzdrowi nas. Ożywi nas po
dwu dniach: trzeciego dnia wzbudzi
nas i żyć będziemy przed obliczem
jego. Poznajmy, a będziemy naślado-
wać, abyśmy poznali Pana. Jako zo-
rza zgotowane jest wyjście jego, i
przyjdzie nam jako deszcz ranny i
późny ziemi. Co uczynię tobie Efra-
imie? Co uczynię tobie Juda? Miło-
sierdzie wasze jako obłok poranny: a
jako rosa rano przemijająca. Dla te-
go heblowałem przez proroki, polu-
biłem je słowy ust moich, a sądy
twoje jako światłość wynidą. Bom
miłosierdzia żądał, a nie ofiary, a zna-
jomości Bożej więcej, niż całopalenia.

V TRACTUS.

Dó-mi-ne au - dí - vi au-dí-tum
Panie słyszałem słuch

tu - um et tí - mu-i: † con-si - de -
twój i ułękłem się: rozważałem

- rá - vi ó - pe-ra tu -
dzieła twoje

- a, et expá - vi.
i zadrżałem.

In médio duórum animálium in-
notescérís: † dum appropinquáverint
anni, cognoscérís: † dum advénerit tem-
pus, ostendérís.

In eo, dum conturbata fuerit ani-
ma mea: † in ira, misericórdiae me-
mor eris.

Deus a Libano véniet et Sanctus
de monte umbrósó: † et condénso.

Opéruit coelos majéstas ejus: † et
laudis ejus plena est terra.

Finito Tractu, Sacerdos in cornu
Epistolae dicit:

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.

Subdiaconus. Léuate.

V Deus, a quo et Judas reatus sui
poenam, et confessiónis suae latro
praemium sumpsit, concéde nobis tuae

Miedzy dwoma bydlęty dasz się
widzieć: gdy się dopełnią lata, dasz
się poznać: gdy nastąpi czas, uka-
żesz się.

Wtenczas, gdy dusza moja zatrwo-
żoną będzie: wśród gniewu na miło-
sierdzie wspomnisz.

Bóg od Libanu przyjdzie, święty od
góry pokrytej cieniem i ciemnością.

Okryła niebiosa chwała jego, a wy-
sławiania jego pełna jest ziemia.

Po skończeniu traktusu kapłan po
stronie epistoły śpiewa:

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.

Subdyakon. Wstawajcie.

Boże, od którego Judasz swój zbro-
dni karę, łotr zaś wyznania swego
nagrodę odebrał: daj nam doznać

propitiati6nis effectum: ut, sicut in passio6ne sua Jesus Christus D6minus noster diversa utrisque intulit stipendia merit6rum; ita nobis, abluto vetustatis errore, resurrecti6nis suae gratiam largiatur. Qui tecum vivit...

R. Amen.

Exod. 12.

In di6bus illis: Dixit D6minus ad M6ysen, et Aaron in terra Aegypti: Mensis iste, vobis principium m6nsium: primus erit in m6nsibus anni. Loquimini ad univ6rsum coetum fili6rum Israh6l, et d6cite eis: D6cima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias, et domos suas. Sin autem minor est numerus, ut sufficere possit ad vesc6ndum agnum, assumet vicinum suum, qui junctus est d6mui suae, juxta n6merum animarum quae sufficere possunt ad esum Agni. Erit autem agnus absque macula, masculus, anniculus: juxta quem ritum toll6tis et hoedum. Et servabitis eum usque ad quartad6cimam diem mensis hujus: immolabitque eum univ6rsa multitudo fili6rum Israel ad v6esperam. Et summent de sanguine ejus, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus dom6rum, in quibus c6medent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et azymos panes cum lactucis agr6stibus. Non comed6tis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum p6dibus ejus, et intestinis vorabibitis. Nec reman6bit quidquam ex eo usque mane. Si quid residuum fuerit, igne combur6tis. Sic autem comed6tis illum: Renes vestros accing6tis, et calceamenta hab6bitis in p6dibus, ten6ntes baculos in manibus, et comed6tis festinanter: est enim Phase (id est transitus) D6mini.

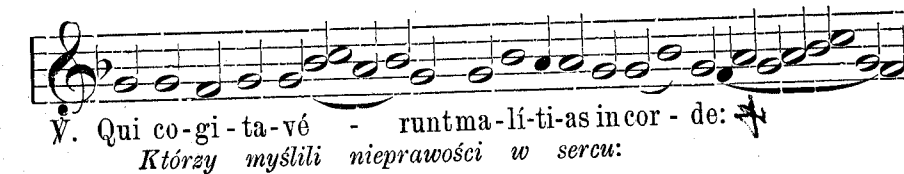
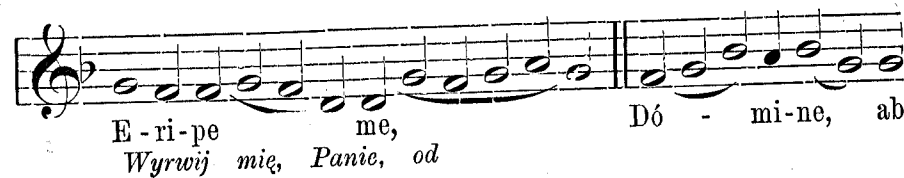
skutku mi6sierdzia twego, a jako w czasie sw6j m6ki Jezus Chrystus Pan nasz da6l wcale r6zn6 zaplat6, wed6ug zas6ug ka6dego z nich, tak i nam, zg6adziwszy b66dy zastarza6ej sk66no6ci, niech zmartwychwstania swego sowit6j 6aski udzieli6 raczy. Kt6ry z tob6 6yje itd.

R. Amen.

Lekecy z ksi6g wyj6cia rozdz. 12.

Onych dni rzek6l Pan do Moj6sza i Aarona w ziemi egipski6j: ten mie6si6c wam pocz6tkiem mie6si6cy: pierwszym b66dzie mi6dzy mie6si6cami roku. M6wcie do wszystkiego zgromadzenia syn6w Izraelowych i powiedzcie im: dziesi6tego dnia tego mie6si6ca niech we6mie ka6dy baranka wed6ug familii dom6w swoich. A je6li mniejsza liczba jest, ni6by dosy6c by66o do zjedzenia baranka, we6mie s6siada swego, kt6ry mieszka podle domu jego, wed6le liczby dusz, kt6rychby dosy6c by66o do jedzenia baranka. A baranek b66dzie bez zmazy, samczyk, roczny: wed6le kt6rego obr6zdu we6miecie i kozielka. I b66dziecie go chowa6c a6 do czternastego dnia mie6si6ca tego. I ofiaruje go wszystko zgromadzenie syn6w Izraelowych ku wieczorowi. I wezm6 z6 krwi jego i po666a na oba podwoje i na napro6zniki dom6w, w kt6rych go b66d6 po6ywa6c. I b66d6 je6s6 mi6so jego on6j nocy ogniem pieczone i prz6sne chleby z poln6 sa6at6. Nie b66dziecie nic z niego je6s6 surowego ani warzonego w wodzie, ale tylko pieczone ogniem. G66w6 i z nogami jego i z trzewy zjecie, i nie zostanie nic z niego do poranku. Je6li co zostanie, ogniem spalicie. A po6ywa6c go tak b66dziecie: biodra swe opasze6cie, a b66ty b66dziecie mie6c na nogach, trzymaj6c kije w r6kach, a b66dziecie je6s6 6pieszno. Bo jest Phase (to jest przej6cie) Pa6skie.

TRACTUS.

Acu6runt linguas suas sicut serp6ntis ven6num aspidum sub labiis e6rum. Cust6di me, D6mine, de manu peccat6ris: et ab hominibus iniquis libera me.

Qui cogitav6runt supplantare gressus meos, abscond6runt sup6rbi laqueum mihi.

Zaostrzyli j6zyki swe jako w666: jad 6mii pod ich wargami. Zachowaj mi6 Panie od r6ki grzesznika: a od ludzi niesprawiedliwych wyrwij mi6.

Kt6rzy my66lili wywr6ci6c kroki moje: zakryli pyszni sid6a na mi6.

Et funes extendérunt in laqueum
pédibus meis: juxta iter scandalum
posuerunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu:
exaudi Dómine vocem oratiónis meae.

Dómine, Dómine virtus salutis meae:
obumbra caput meum in die belli.

Ne tradas me a desiderio meo
peccatórum: cogitavérunt advérsus me
ne derelinquas me, ne umquam ex-
alténtur.

Caput circuitus eórum labor labi-
orum ipsórum opériet eos:

Verumtamen justí confitebuntur
nómini tuo: et habitabunt recti cum
vultu tuo.

I powrozy rozciągnęli na sidło no-
gom moim: zastawili mi przy ścieżce
obrażę.

Rzekłem Panu: tyś jest Bóg mój:
wysłuchaj Panie głos prośby mojej.

Panie! Panie mocy zbawienia me-
go: zasłoń głowę moją w dzień wojny.

Nie podaj mię Panie nad wołą
moję grzesznikowi: myśleli przeciwko
mnie, nie opuszczaj mię, by się snadź
nie podnieśli.

Głowa obłożenia ich: i praca warg
ich okryje je.

Ale sprawiedliwi będą wyznawać
imieniowi twemu: a prawi będą mie-
szkać z obliczem twojem.

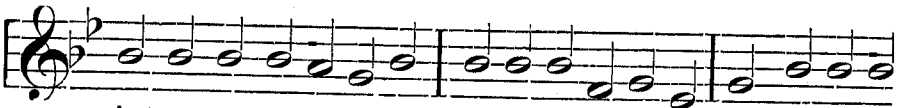
PASSIO.

Pás-si-o Dómi-ni nostri Je-su Christi se-cundum Jo-ánnem.
Męka Pana naszego Jezusa Chrystusa według ś. Jana.

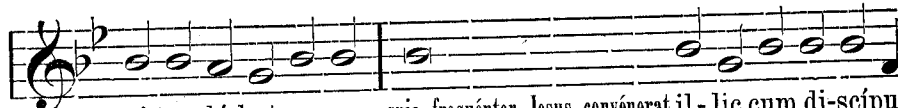
In il-lo témpo-re. E-gréssus est Je-sus cum di-sci-pu-lis su-
Onego czasu wyszedł Jezus z uczniami

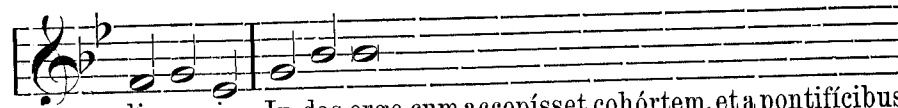
- is transtor-réntem Cedron, u - bi e - rathortus in quem intro-
swymi za potok Cedron, kędy był ogród, do którego

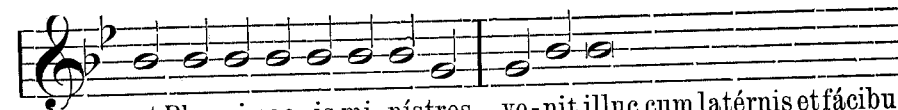
- i-vit i-pse, et di-sci-pu-li e - jus, Sci - é-batautem et Judas
wyszedł i uczniowie jego. A wiedział i Judasz

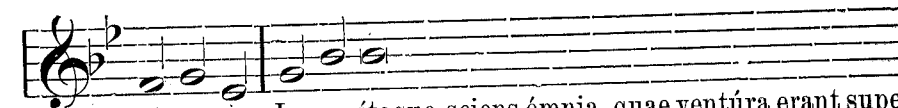
qui tra-dé-bat e - um, quia frequenter Jesus convénérat il - lic cum di-sci-pu-
który go wydawał, miejsce, iż się tam często schadzał Jezus z

- lis su - is. Ju-das ergo cum accepisset cohórtem, et a pontificibus
uczniami swoimi. Judasz tedy wziąwszy rotę i od najwyższych kapłanów

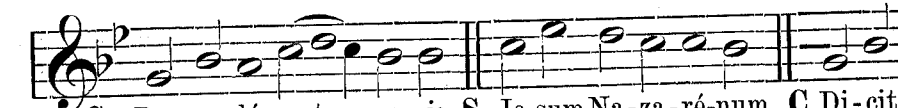
et Pha-ri-sae - is mi-nístros, ve-nit illuc cum latérnis et fáci-bus
i Faryzeuszów służebniki, przyszedł tam z latarniami i pochodniami

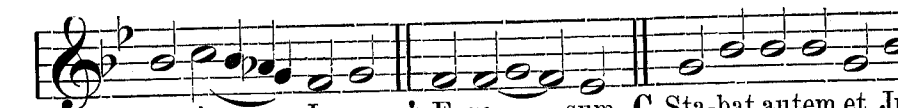
et armis. Je-sus itaque sciens ómnia, quae ventúra erant super
i z bronią. A tak Jezus wiedząc wszystko co nań przyjsć miało,

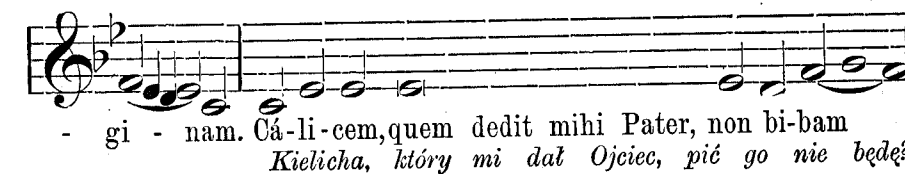
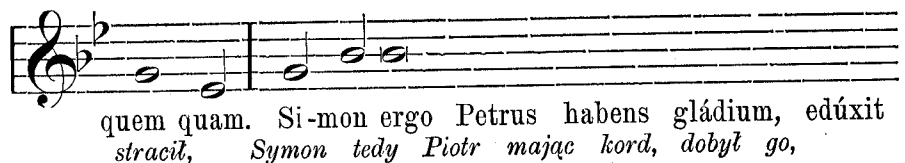
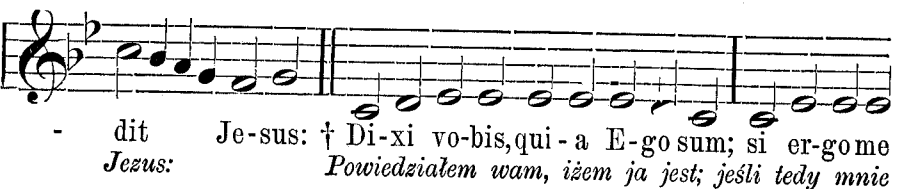
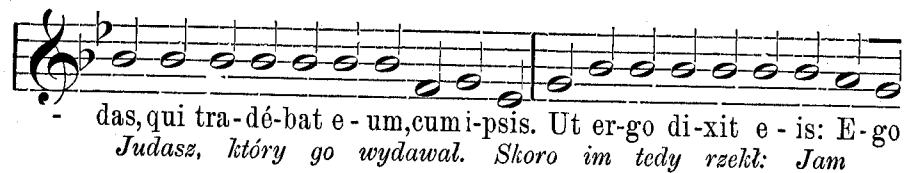
e - um, procés-sit, et di - xit é - is: † Quem quaeri-tis?
wyszedł, i rzekł im: Kogo szukacie?

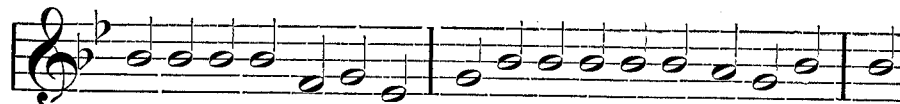

C Re-spondé-runt e - i: S Je-sum Na-za-ré-num. C Di-cit
Odpowiedzieli mu: Jezusa Nazareńskiego. Rzekł

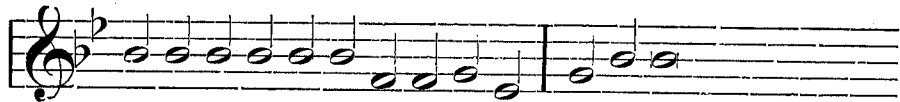

e - is Je-sus: † E-go sum. C Sta-bat autem et Ju-
im Jezus: Jam jest. A z nimi stał też

e - um, ad Annamprimum; e - rat au - tem so - cer Cá - iphae, qui
naprzód do Annasza, bo był świekier Kaifaszów, który

e - rat Pón - ti - fex an - ni il - lí - us. E - rat autem Cáiphas, qui
był najwyższym kapłanem roku onego. A Kaifasz był, który

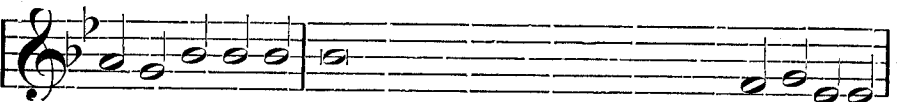
consílium déderat Judae - is: Qui - a éxpedit unum hóminem
był radę dał żydom: że pożytecznie jest, aby jeden człowiek

mo - ri pro pó - pu - lo. Se - que - bá - tur autem Jesum Simon Petrus
umarł za lud. I szedł za Jezusem Szymon Piotr

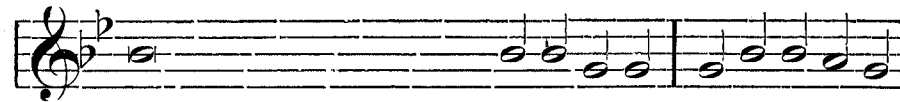
et á - li - us di - scí - pu - lus. Di - scí - pu - lus autem ille erat no
i drugi uczeń. A ten uczeń był znajomy

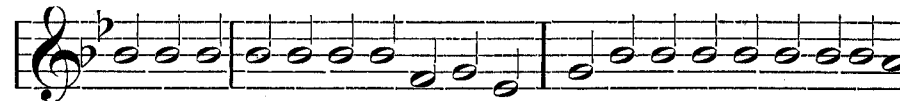
- tus Pon - tí - fi - ci, et introívit cum Jesu in átrium Pon - tí - fi - cis.
najwyższemu kapłanowi, i wszedł z Jezusem do dworu najwyższego kapłana.

Petrus au - tem sta - bat ad ó - sti - um fo - ris. Ex - í - vit ergo disci
A Piotr stał u drzwi na dworze. Wyszedł

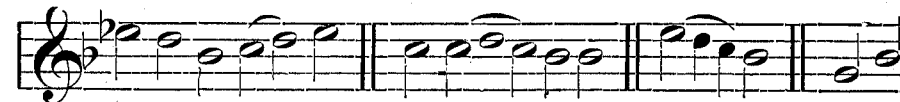
- pulus álius qui erat notus Pon - tí - fi - ci, et di - xit o - sti -
drugi uczeń, który był znajomy najwyższemu kapłanowi, i rzekł

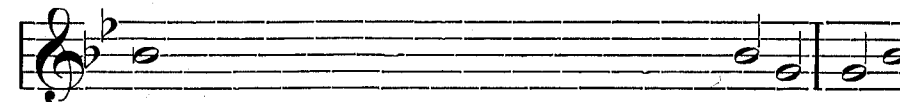
- á - ri - ae, er intro - dú - xit Petrum. Di - cit er - go Pe - tro ancíl - la
odźwiernę i wprowadził Piotra. Rzekła tedy Piotrowi służebnica

o - sti - á - ri - a: S Numquid et tu ex discípulis es hó -
odźwierna: żaliś i ty nie jest z uczniów

- mi - nis i - stí - us? C Di - cit il - le: S Non sum. C Stabant
człowieka tego? On powiedział: nie jestem. I stała

autem servi et ministri ad prunas, quia frigus e - rat, et ca
czeladź i służebnicy u żaru, bo zimno było, i

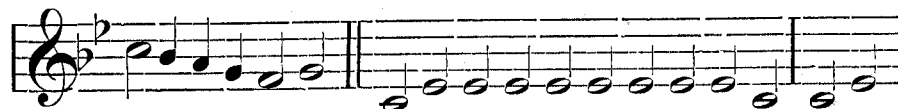
- le - fa - ci - é - bant se; e - rant autem cum eis et Petrus stans
grzali się, a był z nimi Piotr, stojąc

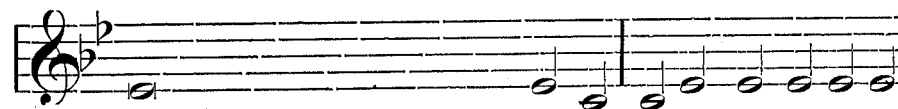
et ca - le - fá - ci - ens se. Póntifex ergo interrogávit Jesum de
i grzejąc się. Tedy najwyższy kapłan spytał Jezusa o

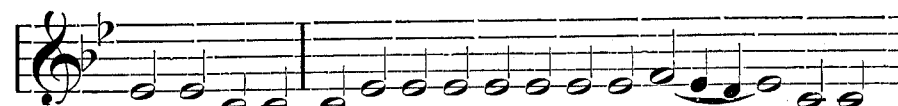
di-sci-pu-lis su-is. et de doctri-na e-jus. Respón-dit e -
jego uczniach i o nauce jego. Odpowiedział

- i Je-sus: † E-go pa-lam lo-cú-tussumundo; e-go
mu Jezus: Jam jawnie mówił światu, jam

semper dócui in Synagóga et in templo, quo o-mnes Judae-i
zawsze uczył w bóżnicy i w kościele, gdzie się żydowie

con-vé-ni-unt, et in oc-cúl-to lo-cú-tussum ni-hil.
schadzają, a w skrytości nicem nie mówił.

Quid me in-tér-ro-gas? in-tér-ro-ga eos, qui audierunt quid
Co mnie pytasz? Pytaj tych którzy słuchali com

lo-cú-tussum i-psi; ec-ce, hi sci-unt, quae dí-xe-rim e-go.
im mówił; oto ci wiedzą, com ja mówił.

C Haec au-tem cum di-xís-set, u-nus assístens ministrórum dedit
A gdy to wyrzekł, jeden ze służebników stojący tam, dał

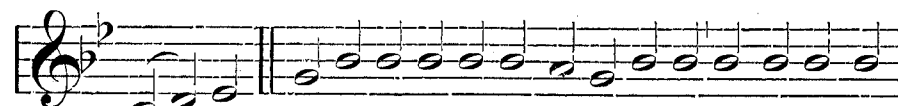
á - la-pam Je-su, di-cens: S. Sic re-spón-des Pontí - fi - ci?
policzek Jezusowi, mówiąc: tak odpowiadasz najwyższemu kapłanowi?

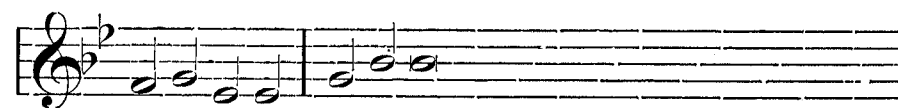
C. Re-spón-dit e - i Je-sus: † Si male locútus sum, testi-
Odpowiedział mu Jezus: Jeśli źle rzekł, daj

- mó-ni-um pér-hi-be de ma-lo: si au-tem be-ne, quid me
świadectwo o złem; a jeśli dobrze, czemu mię

cae - dis? C. Et mi-sit e - um An-nas li-gá-tum ad Cá - i-pham
bijesz? I odesłał go Annasz związanego do Kaifasza

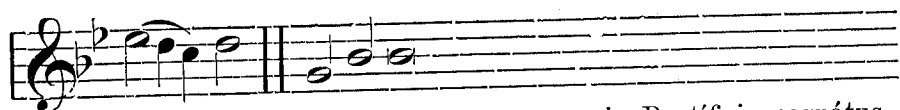
pon-tí - fi-cem. E-rat autem Simon Petrus stans, et calefá-
najwyższego kapłana. A Szymon Piotr stał i grzał się.

- ci-ensse. Di-xé-runtergo e - i: S. Numquid et tu ex
Rzekli mu tedy: iżaliś i ty nie jest

di-sci-pu - lis e - jus es? C. Negá-vit il-le, et di-xit:
z uczniów jego? zaprzął się on i rzekł:

S. Non sum. C. Di-cit ei unus ex servis Pontificis cognátus
Nie jestem. Rzekł mu jeden ze słuzebników najwyższego kapłana, powinowaty

e-jus, cu-jus ab-sci-dit Petrus au - ri-cu-lam: S. Nonne e-go
onego, któremu Piotr uciął ucho: zaliżem ja ciebie

te vi-di in hor-to cum il - lo? C. I - te-rum er-go ne-gá-vit
nie widział w ogrodzie z nim? Zaprzął się tedy znów

Petrus; et sta-tim gal-lus can-tá-vit. Addu-cunt ergo Jesum
Piotr; a natychmiast kur zapiał. Przywiedli tedy Jezusa

a Cá - ipha in prae-tó-ri-um. E-rat au-tem ma-ne; et i-psi
do Kaifasza na ratusz, A było rano, i sami

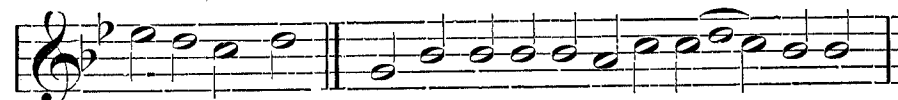
non introiérunt in prae-tó-ri-um, ut non con-ta-mi-na-réntur
nie weszli na ratusz, aby się nie zmazali,

sed ut mandu-cá-rent Pascha. Ex-í-vit ergo Pilátus ad eos
ale iżby pożywali Paschy. A tak Pilat wyszedł do nich

fo-ras, et di-xit: S. Quam accusatió-nem affértis advérsus
z ratusza i rzekł: co za skargę przynosicie przeciw

hó-mi-nem hunc? C. Respon-dé-runt et di-xé-runt e - i:
człowiekowi temu? Odpowiedzieli i rzekli mu:

S. Si non es-se the-ma-le-fá-ctor, non ti-bi tra-di-dissé-mu-se-um.
by ten nie był złoczyńcą, nie podalibyśmy go byli tobie.

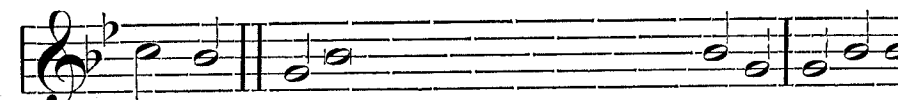
C. Di-xit er-go e - is Pi - lá-tus: S. Ac-cí-pi-te e - um vos,
Rzekł im tedy Pilat: weźmijcie go wy,

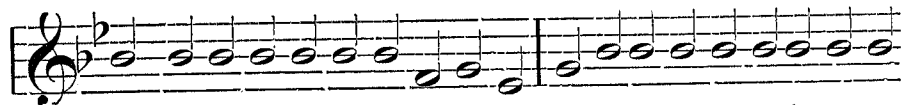
et se-cúndum le-gem vestram ju-di-cá-te e - um. C. Di-xé-runt
a według zakonu waszego osądźcie go. Rzekli

er-go e - i Ju - dae-i: S. No-bis non li-cet in-ter-fí-ce-re
mu tedy żydowie: nam się nie godzi nikogo

quemquam. C. Ut sé-rmo Jesu im-plerétur, quem di-xit, si-gní - fi
zabijać. Aby się wypełniła mowa Jezusowa, którą powiedział,

- cans quamorte es-setmo-ri-tú-rus. Intro-í-vit er-go í-te-rum
oznajmując, którą śmiercią miał umrzeć. Wszedł tedy znów

in prae-tó-ri-um Pi-lá-tus, et vo-cá-vit Je-sum, et di-xit
Pilat do ratusza, i wezwał Jezusa, i rzekł

e - i. S. Tu es Rex Judae-ó - rum? C. Respóndit Je-sus:
mu: Tyś jest król żydowski? Odpowiedział Jezus:

† A te-met-ípso hoc di-cis, an á - li - i di-xé-run-ti-bi
Sam od siebie to mówisz, czylić inni powiedzieli

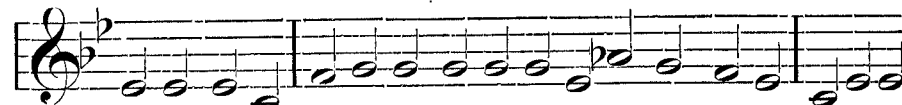
de me? C. Re-spóndit Pi - lá-tus: S. Numquid e-go Ju-dae-us
o mnie? Odpowiedział Pilat: azażem ja jest żyd?

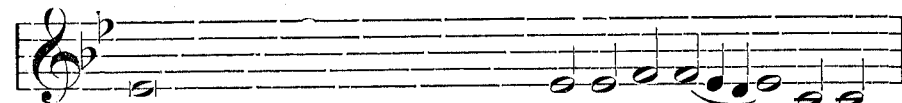
sum? Genstu - a, et Pontí - fi - ces tra-di-dé-run-t te mi - hi; quid fe-
Naród twój i najwyżsi kapłani podali mi cię, coś

- cí - sti? C Res-póndit Je-sus: † Regnum meum non est
uczynił? Odpowiedział Jezus: Królestwo moje nie jest

de hoc mundo. Si ex hoc mundo es-set regnum me - um, mi-nístri
z tego świata: gdyby królestwo moje z tego świata było, wždyby się byli

mei útique decertárent, ut non trá-de-rer Ju - dae-is;
słudzy moi ujeli, żeby nie był wydan żydom:

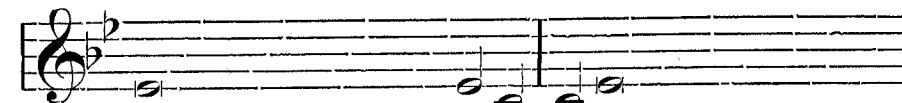
nunc autem regnum me - um non est hinc. C. Di-xit í - ta - que
lecz teraz królestwo moje nie jest ztąd. Rzekł mu tedy

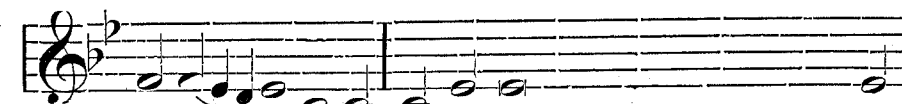
e - i Pi - lá-tus: S. Ergo Rex es tu? C. Respóndit
Pilat: toś ty jest Krol: Odpowiedział

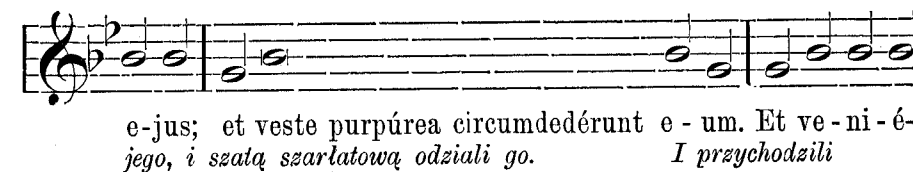
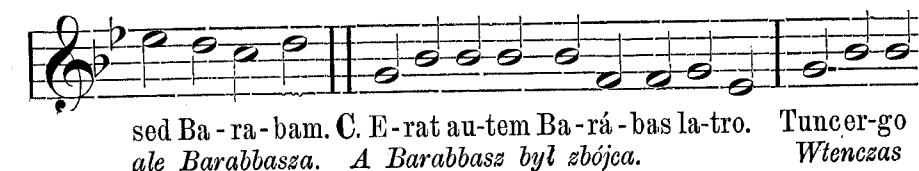
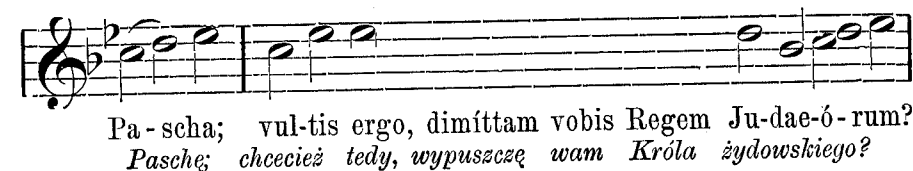
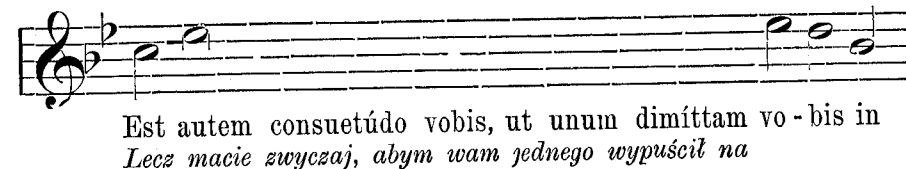
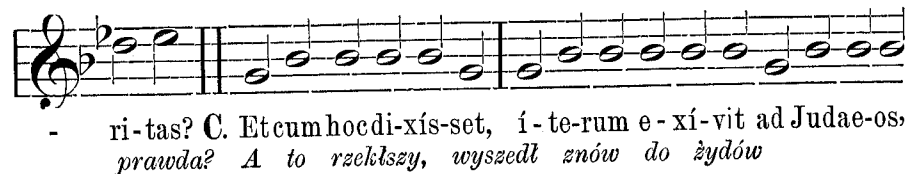
Je-sus: † Tu di-cis qui - a Rex sum e-go. E-go in hoc natus
Jezus: Ty mówisz, że ja jest Królem. Jam się na to narodził,

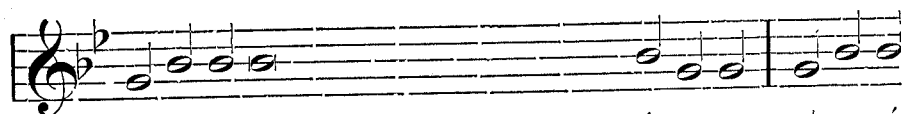

sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimónium perhibeam
i na tom przyszedł na świat, abym świadectwo dał

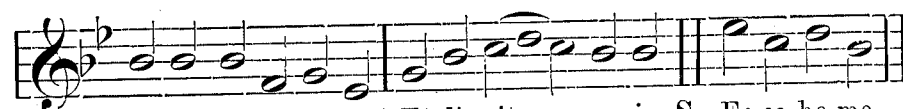

ve - ri - tá - ti; omnis qui est ex veritate, audit vo -
prawdzie. Wszelki, który jest z prawdy, słucha

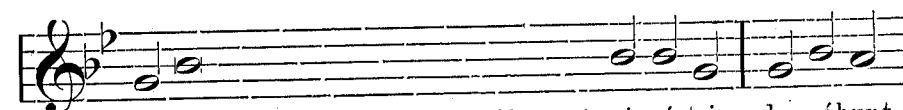

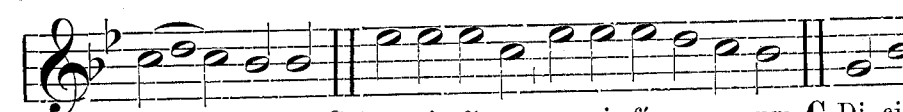
C. (Ex-í-vit ergo Jesus portans corónam spí-ne-am, et purpú
(Wyszedł tedy Jezus, niosąc cierniową koronę i szatę

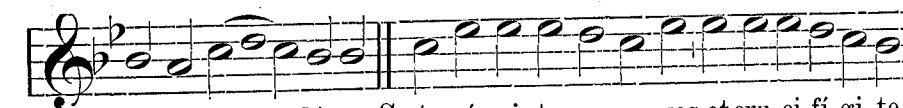
- re-um ve-stiméntum). Et di - cit e - is: S. Ec-ce ho-mo.
szarłatową.) I rzekł im: Oto człowiek!

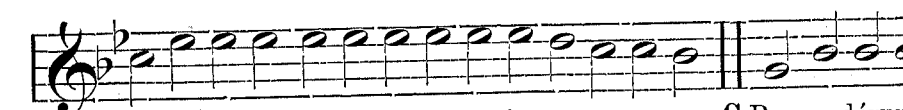
C. Cum ergo vidissent eum Pontífices et mi-nístri, cla-mábunt
Gdy go tedy ujrzeli najwyżsi kapłani i służebnicy, zawołali,

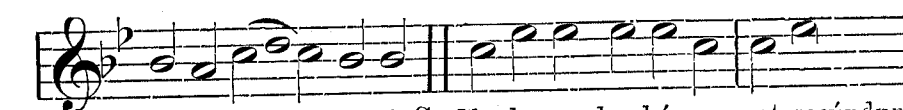
di - céntes: S. Cru-ci-fi-ge, cru-ci-fi-ge e - um. C. Di-cit
mówiąc: Ukrzyżuj, ukrzyżuj go! Rzekł

e - is Pi - látus: S. Ac-cí-pi-te e - um vos, et cru-ci-fi-gi-te
im Pilat: Weźmijcie go wy, a ukrzyżujcie,

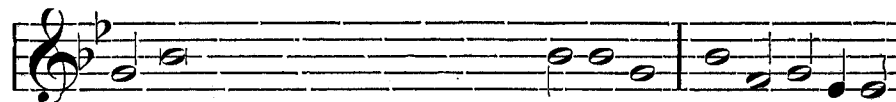
e-go e-nim non in-vé-ni-o in e-o cau-sam. C. Respondérunt
bo ja w nim winy nie znajduję. Odpowiedzieli

e - i Ju - dae-i: S. Nos le-gem ha-bé-mus, et secúndum
mu żydowie: My zakon mamy, a wedle

le-gem de-betmo-ri, qui - a Fí-li - um De - i se fe - cit.
zakonu ma umrzeć, że się Synem Bożym uczynił.

C. Cum ergo audisset Pilátus hunc sermó-nem, ma-gis tímu - it.
Gdy tedy Pilat usłyszał tę mowę, bardziej się ulękł.

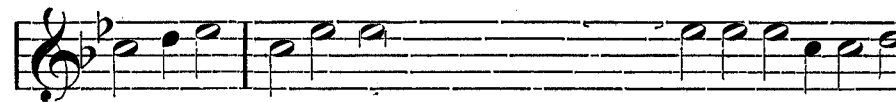
Et ingræssus est prae-tó-ri - um í - te-rum, et di-xit ad
I wszedł znów do ratusza, i rzekł do

Je-sum: S. Unde es tu? C. Je-sus autem respónsum non
Jezusa: Zkądś ty jest? Lecz mu Jezus nie

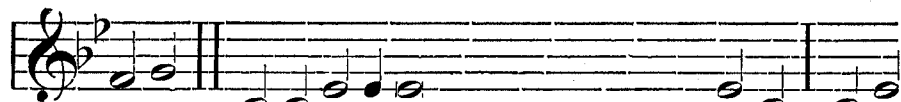
de-dit e - i. Di - cit er-go e - i Pi - látus: S. Mi-hinon
dał odpowiedzi. Rzekł mu tedy Pilat: Nie mówisz

lóque-ris? ne-scis quia potestátem hábeo cru-ci-fi-ge-re te,
ze mną? Nie wiesz, iż mam moc ukrzyżować cię

et po-te-stá-tem hábe-o di-mít-te-re te? C. Res-póndit
i mam moc puścić ciebie? Odpowiedział

Je-sus: † Non ha-bé-res potestátem advérsum me ul-lam, ni-si
Jezus: Nie miałbyś żadnej mocy przeciw mnie, gdybyś

ti-bi da-tumes-set dé - su-per. Pro-pté-re-a qui me trá -
z wierzchu nie dano. Przetoż, który mię

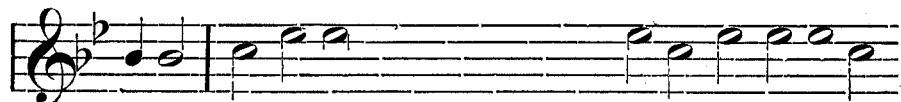
- di-dit ti-bi, ma-jus pec-cá-tum ha-bet. C. Et ex-ín-de
tobie wydał, większy grzech ma. 1 odtąd

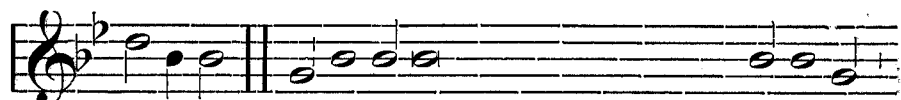
quaerébat Pilátus dimít-te-re e-um. Ju-dae-i au-tem cla-má
Pilát starał się, aby go puścić. Lecz żydowie wołali,

- bant di - céntes. S. Si hunc di-mít-tis, non es a-mí-cus Cae
mówiąc; Jaśli tego wypuścisz, nie jesteś przyjaciel

- sa-ris. Omnis enim, qui se regem fa-cit, contra-dí-cit
cesarski. Każdy bowiem, co się czyni królem, sprzeciwia się

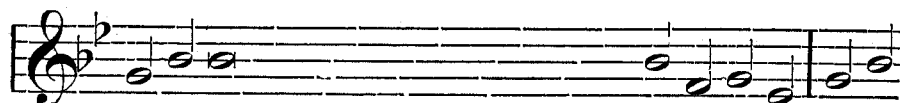
Cae-sa-ri. C. Pi-lá-tus autem cum audísset hos sermó-nes,
cesarzowi. A Pilát usłyszawszy te mowy

ad-dú-xit fo-ras Je-sum; et sedit pro tribunáli, in loco qui
wywiódł przed ratusz Jezusa, i siadł na stolicy sądowej, na miejscu, które

dí-ci-tur Li-thó-stro-tos, he-brá-i-ce au-tem Gábbatha.
zowią Lithostrotos, a po żydowsku Gabbata.

E-ratautem Parascéve Paschae, hora qua-si se-xta; et di-
A był dzień przygotowania Paschy, godzina jakoby szósta, i

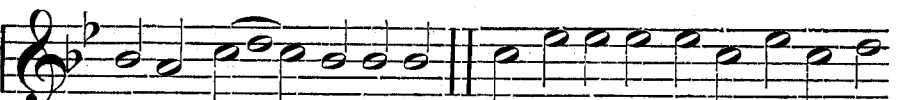
- cit Ju - dae-is: S. Ec-ce Rex vester. C. Il-li au-tem cla -
rzekł żydom: Oto król wasz! A oni

- má-bant: S. Tol-le, tol-le, cru-ci-fi-ge e - um. C. Di-cit e - is
wołali: Strać, strać, ukrzyżuj go. Rzekł im

Pi - lá-tus: S. Re-gem ve-strum cru-ci-fi - gam? C. Respon
Pilát: Króla waszego ukrzyżuję?

- dé-runt Pon - tí-fi-ces: S. Non ha-bémus re-gem, ni-si Cae
Odpowiedzieli najwyżsi kapłani: Nie mamy króla, jedno

sa-rem. C. Tunc ergo tradidit e - is il-lum, ut cruci- fi- ge- ré- tur.
cesarza. Wówczas tedy podał go im, żeby był ukrzyżowany.

Su- sce- pé- runt au- tem Je- sum, et e- du- xé- runt. Et bá- ju- lans
I wzięli Jezusa, i wywiedli. A niosąc

si- bi cru- cem, ex- í- vit in e- um, qui dí- ci- tur Cal- vá- ri- ae,
krzyż sobie, wyszedł na ono miejsce: które zwano trupiej głowy,

lo- cum, he- brá- i- ce au- tem Gólgo- tha: u- bi cru- ci- fi- xé
a po żydowsku Golgotha, gdzie go ukrzyżowali

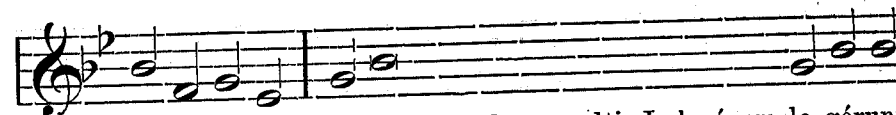
- runte- um, et cum e- o á- li- os du- os hinc et hinc, mé- di- um
a z nim drugich dwu stąd i z owąd, a w pośrodku

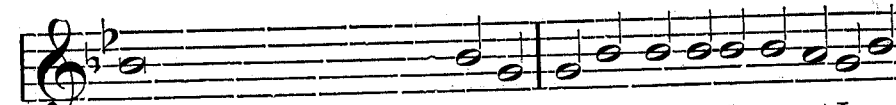
au- tem Je- sum. Scripsit autem et titulum Pilátus, et pó- su- it
Jezusa. A napisał Płat i tytuł, i postawił

su- per- cru- cem. E- rat au- tem scriptum: Je- sus Na- za- ré- nus Rex
nad krzyżem. A było napisano: Jezus Nazareński król

Ju- dae- ó- rum. Hunc ergo titulum multi Judaeórum le- gé- runt
żydowski. Ten tedy tytuł czytało wielu żydów:

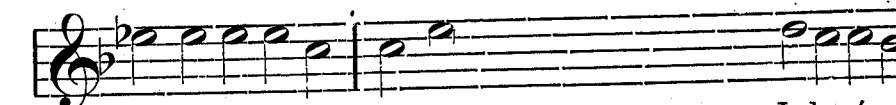
quia prope civitatem erat lo- cus, u- bi cru- ci- fi- xus est Je- sus
iż blisko miasta było miejsce, gdzie był ukrzyżowany Jezus.

Et e- rat scriptum he- brá- i- ce, graece et la- tí- ne. Di- cé- bant
A było napisano: po żydowsku, po grecku i po łacinie. Mówili

ergo Pilato Pontífices Ju- dae- ó- rum: S. No- li scri- be- re
tedy Pilatowi najwyżsi kapłani żydowscy. Nie pisz

Rex Judae- ó- rum; sed, quia ipse dixit: Rex sum Judae- ó- rum.
król żydowski, ale iż on powiadał: jestem król żydowski.

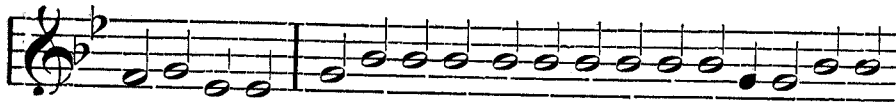
C. Respóndit Pi- la- tus: S. Quod scri- psi, scri- psi. C. Mi- li- tes
Odpowiedział Płat: Com napisał, napisałem. Żołnierze

ergo cum crucifixissent e- um, ac- ce- pé- runt ve- sti- mén- ta e- jus
tedy, gdy go ukrzyżowali, wzięli szaty jego

(et fe-cé-runtquá-tu-or par-tes, unieuíque míliti partem),
(i uczynili cátery części, każdemu żołnierzowi część)

et tú-ni-cam. E-ratau-tem tú-ni-ca in-consú-ti-lis,dé-su-
i suknią. A była suknia nie szyta, od

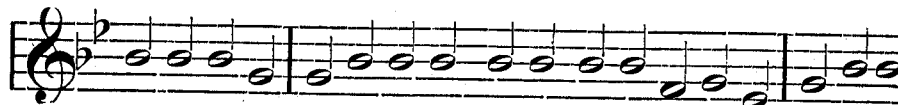
per con-téxta per to-tum. Di-xé-runter-go ad ín-vi-cem:
wierzchu całó dziana. Mówili tedy jeden do drugiego:

S. Non scindámus e-am, sed sor-ti-amur de il-la, cu-jus sit.
Nie krajmy ję, ale rzućmy o nią losy, czyja ma być.

C. Ut Scriptú-ra imple-ré-tur di-cens: Par-ti-ti sunt vestiménta
Iżby się pismo wypełniło, mówiące: Podzielili sobie szaty

me-a si-bi, et in vestem me-am mi-sé-runt sortem. Et mí-li
moje: a o suknią moją rzucili los. A żołnierze

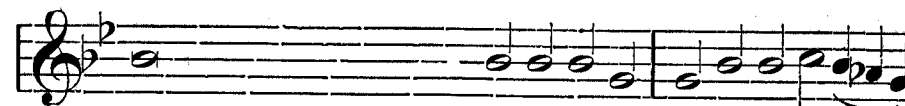
tes qui-dem haec fe-cé-runt. Stabant autem ju-xta cruce-m Je-su
to uczynili. I stały podług krzyża Jezusowego

Ma-ter e-jus, et so-ror Ma-tris e-jus, Ma-rí-a Clé-ophae, et
Matka jego i siostra matki jego, Marya Kleofasowa, i

Ma-rí-a Ma-gda-lé-ne. Cum vi-dís-set ergo Jesus Matrem, et
Marya Magdalena. Gdy tedy ujrzał Jezus Matkę i

discípulum stantem, quem di-li-gé-bat, di-cit Ma-tri
uczniá, którego miłował, stojącego, rzekł Matce

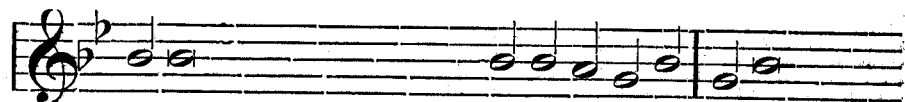
su-ae: † Mú-li-er, ec-ce Fí-li-us tu-us: C. De-in-de
swojój: Niewiasto, oto syn twój. Potém

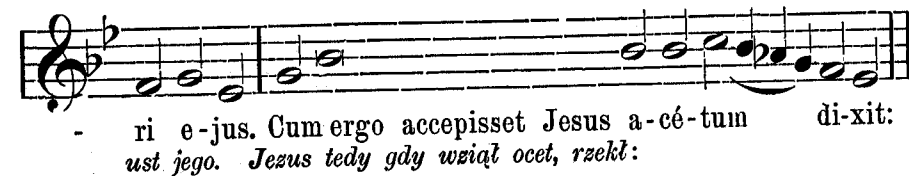
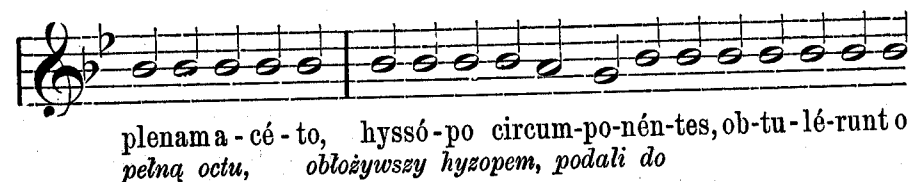
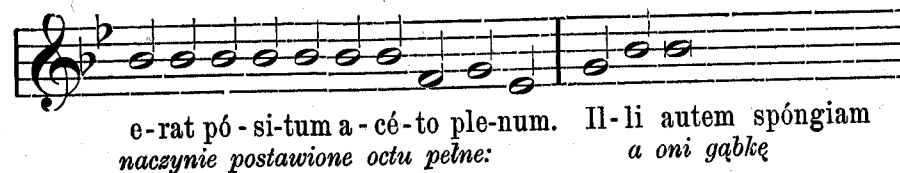
di-cit di-scí - pu-lo: † Ec-ce ma-ter tu-a. C. Et ex
rzekł uczniowi: Oto matka twoja. I od

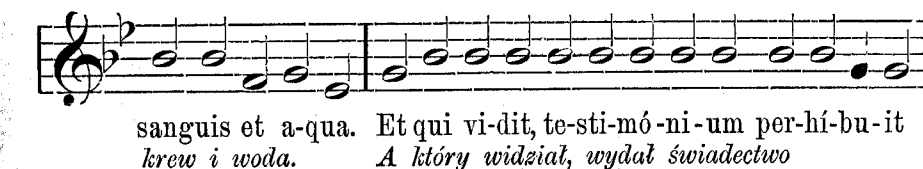
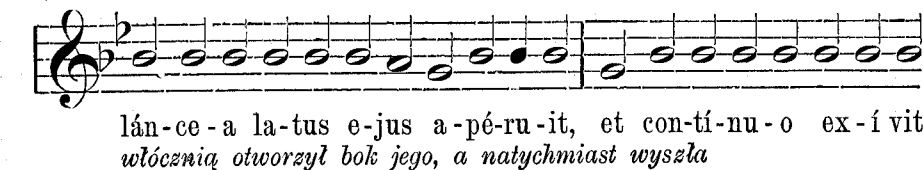
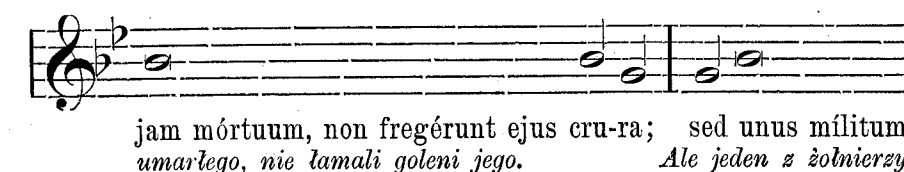
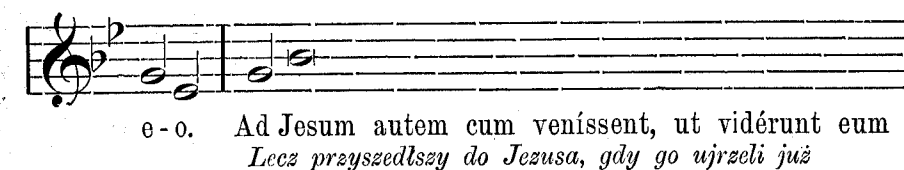
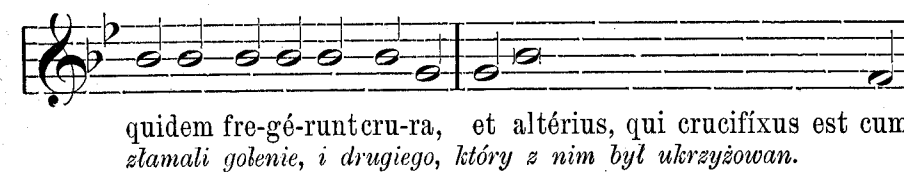
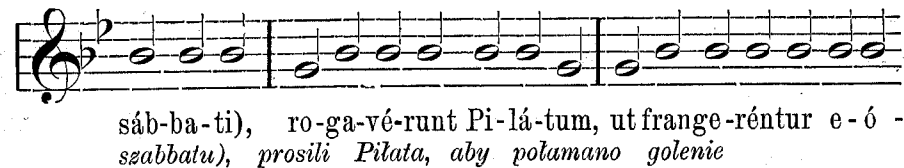
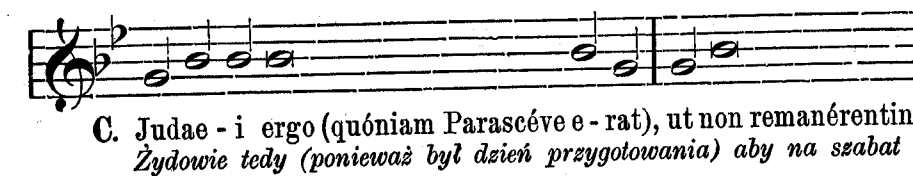
il-la ho-ra ac-cé-pit e-am di-scí-pu-lus in su-a. Pó-ste-
onę godziny wziął ją uczeń na swą pieczę. Potém

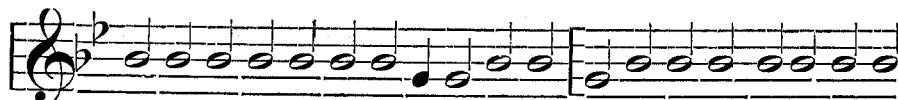

a sciens Jesus, qui ómnia consummá-ta sunt, ut consummaré-
wiedząc Jezus, iż się już wszystko wykonało, aby się wykonało

Hic genuflectitur et pausatur aliquantulum.

et ve-rum est te-stimó-ni-um e-jus. Et il-le scit, qui-a ve-ra
i prawdziwe jest świadectwo jego. A on wie, iż

- di-cit, ut et vos cre-dá-tis. Facta sunt e-nim haec, ut Scriptúra
prawdę powiada: abyście i wy wierzyli. Albowiem się to stało, aby się

im-ple-ré-tur: Os non commi-nu-é-tis ex e-o. Et í-te-rum á-
wypełniło pismo: kości nie złamiecie z niego. I znów

- li-a Scriptú-ra di-cit: Vi-dé-bunt, in quem transfi-xé-runt.
drugie pismo mówi: ujrzą, kogo przebodli.

Quod sequitur, legitur in tono Evangelii: et dicitur *Munda cor meum*,
sed non petitur benedictio, et non deferuntur luminaria, neque incensum, et Ce-
lebrans in fine non osculatur librum.

Post haec autem rogávit Pilátum Joseph ab Arimathea, (eo quod esset discipulus Jesu, occultus autem propter metum Judaeórum) ut tólleret corpus Jesu. Et permisit Pilátus. Venit ergo, et tulit corpus Jesu. Venit autem et Nicodémus, qui vénerat ad Jesum nocte primum, ferens mixtúram myrrhae et álóes, quasi libras centum. Accepérunt ergo corpus Jesu, et ligavérunt illud linteis cum aromátibus, sicut mos est Judaeis sepelire. Erat autem in loco, ubi crucifixus est, hortus: et in horto monuméntum novum, in quo nondum quisquam pósitus erat. Ibi ergo propter Parascévem Judaeórum, quia juxta erat monuméntum, posuérunt Jesum.

A potém prosił Pilata Józef z Arymathei, (przeto iż był uczniem Jezusowym, lecz tajemnym dla bojaźni żydów), iżby zdjął ciało Jezusowe. I pozwolił Pilat. Przyszedł tedy i zdjął ciało Jezusowe. Przybył téż i Nikodem, który był przyszedł w nocy do Jezusa przed tym, niosąc przyprawę myrrhy i aloes, jakoby sto funtów. Wzięli tedy ciało Jezusowe i związali je prześcieradły z rzeczami wonnymi jako jest zwyczaj żydów grześć. A na miejscu, gdzie był ukrzyżowany, był ogród, a w ogrodzie grób nowy, w którym* jeszcze żaden nie był położony. Tam tedy, dla przygotowania żydowskiego, iż grób był blisko, położyli Jezusa.

Deinde Sacerdos, stans in cornu Epistolae, incipit absolute junctis manibus.†

Orémus, dilectissimi nobis pro Ecclésia sancta Dei: ut eam Deus et Dóminus noster pacificáre, adunáre, et custodire dignétur toto orbe terrárum subjiciens ei principátus et potestátes: detque nobis quiétam et tranquillam vitam degéntibus, glorificáre Deum Patrem omnipoténtem.

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.
Subdiaconus. Leváte.

Módlmy się, najmilsi nam, za kościół Boży, ażeby Bóg i Pan nasz, raczył go na całym okręgu ziemskim obdarzyć pokojem, utrzymać w jedności i ochraniać: poddając mu wszystkie panowania i władze: i aby nam pozwolił, ażebyśmy żyjąc w pokoju i bez przesładowania, wychwalali Boga Ojca wszechmocnego.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.
Subdyakon. Wstawajcie.

Oratio cantatur in tono feriali Orationis Missae, extensis manibus. Et hic modus servatur in subsequentibus.

Omnípotens sempitérne Deus, qui glóriam tuam ómnibus in Christo gén-tibus revelásti: custódi ópera misericórdiae tuae; ut Ecclésia tua toto orbe diffúsa, stábili fide in confessió-ne tui nóminis perseveret. Per eumdem Dóminum.

R. Amen.

Orémus et pro beatíssimo Papa nostro N... ut Deus et Dóminus noster, qui elégit eum in órdine Episcopátus, salvum atque incólumem custódiat Ecclésiæ suae sanctae, ad regéndum pópulum sanctum Dei.

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.
Subdiaconus. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, cuius iudício univérsa fundántur: respice propítius ad preces nostras, et eléctum nobis Antístitem tua pietáte consérva, ut christiána plebs, quae te gubernátur auctóre sub tanto Pontífice, credulitátis suae méritis augeátur. Per Dóminum...

R. Amen.

Wszechmogący, a wieczny Boże, któryś w Jezusie Chrystusie chwałę twoję wszystkim narodom objawił: ochraniaj dzieło miłosierdzia twego: aby kościół twój po całym świecie rozszerzony, mocną wiarą trwał na zawsze w wyznaniu imienia twójgo. Przez tegoż Pana naszego itd.

R. Amen.

Módlmy się i za świętego Ojca naszego Papieża N., ażeby Bóg i Pan nasz, który go wybrał na godność biskupstwa, zdrowym i nieposzlakowanym zachował kościołowi swojemu świętemu, dla rządzenia ludem świętym Bożym.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.
Subdyakon. Wstawajcie.

Wszechmogący wieczny Boże, którego mądrość zachowuje i utrzymuje wszystko: wejrzyj łaskawie na modlitwy nasze, a wybranego nam Najwyższego Biskupa racz dobrocią twą zachowywać: aby lud chrześcijański, którym twoja zwierzchność rządzi, pod władzą takiego Namiestnika, coraz się w zasługach wiary swój pomnażał. Przez Pana naszego Jezusa itd.

R. Amen.

Orémus et pro ómnibus Episcopis, Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, Acólýthis, Exorcistis, Lectóribus, Ostiáriis, Confessóribus, Virgínibus, Víduis, et pro omni pópulo sancto Dei.

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.
Subdiaconus. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, cuius spírítu totum corpus Ecclésiæ sanctificátur et régítur: exaúdi nos pro univérsis ordinibus supplicántes, ut grátiae tuae múnere, ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviátur. Per Dóminum...

R. Amen.

Orémus et pro Christianíssimo Imperátore nostro N. ut Deus et Dóminus noster súbditas illi fáciat omnes bárbaras natiónes, ad nostram per-pétuam pacem.

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.
Subdiaconus. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, in cuius manu sunt ómnium potestátes, et ómnium jura regnórum: réspice ad Románum benígnus Impérium, ut gentes, quae in sua feritáte confidunt, poténtiae tuae dextera comprimántur. Per Dóminum...

R. Amen.

Orémus et pro catechúmenis nostris: ut Deus et Dóminus noster ad-aperíat aures praecordiórum ipsórum: januámque misericórdiae: ut per lavácrum regeneratiónis accépta remissióne ómnium peccatórum: et ipsi inveniántur in Christo Jesu Dómino nostro.

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.
Subdiaconus. Leváte.
Omnípotens sempitérne Deus, qui Ecclésiám tuam nova semper prole

Módlmy się i za wszystkich biskupów, kapłanów, dyakonów, subdyakonów, akolitów, exorcystów, lektorów, odźwiernych, wyznawców, panny, wdowy i cały lud święty Boży.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.
Subdyakon. Wstawajcie.

Wszchemogący wieczny Boże, którego się Duchem wszystko ciało kościół poświęca i rządzi: wysłuchaj nas za wszystkie stany ciebie pokornie błagających: ażeby każdy z daru twój łaski wiernie ci służył w obowiązku jemu przeznaczonym. Przez....

R. Amen.

Módlmy się i za Najjaśniejszego Imperatora naszego N., aby Bóg i Pan nasz poddał mu wszystkie barbarzyńskie narody, dla trwałego pokoju naszego.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.
Subdyakon. Wstawajcie.

Wszchemogący wieczny Boże, w którego rękę są wszystkie władze, i wszystkich państw prawa: wejrzyj łaskawie na nasze Imperyum, aby narody, które w własnej srogości zaufanie pokładają, potęgą twój prawicy poskromione zostały. Przez Pana...

R. Amen.

Módlmy się i za gotujących się do chrztu: ażeby Bóg i Pan nasz dozwolił ich sercu pojąć prawdę, a drzwi miłosierdzia swego im otworzył: aby przez chrzest odrodzeni, a wzięwszy odpuszczenie wszystkich grzechów, i oni byli razem z nami połączeni w Jezusie Chrystusie Panu naszym.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.
Subdyakon. Wstawajcie.
Wszchemogący wieczny Boże, który twój Kościół zawsze nowém po-

coecúndas: auge fidem et intelléctum batechúmenis nostris: ut renáti fonte gaptísmatis, adoptiónis tuae filiis ag-fregéntur. Per Dóminum.

R. Amen.

Orémus, dilectíssimi nobis, Deum Patrem omnipoténtem, ut cunctis mundum purget erróribus: morbos auferat; famem depéllat: apériat cár-ceres: víncula dissólvat: peregrinántibus réditum, infirmántibus sanitátem: navigántibus portum salutis indúlgeat.

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.
Subdiaconus. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, moestórum consoláto, laborántium fortitúdo: pervéniant ad te preces de quacúmque tribulatióne clamántium; ut omnes sibi in necessitatibus suis misericórdiam tuam gaúdeant affuisse. Per Dóminum...

R. Amen.

Orémus et pro haeréticis et schismáticis: ut Deus et Dóminus noster éruat eos ab erróribus univérsis, et ad sanctam matrem Ecclésiám Cathólicam, atque Apostólicam revocáre dignétur.

Orémus.

Diaconus. Flectámus génua.
Subdiaconus. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, qui salvas omnes, et néminem vis perire: réspice ad ánimas diabólica fraude decéptas, ut omni haerética pravitate depósita, errántium corda resipiscant: et ad veritátis tuae rédeant unitátem. Per Dóminum...

R. Amen.

Orémus et pro pérfidis Judaeis: ut Deus et Dóminus noster auferat ve-

tomstwem zaludniasz, przymnoż wiary i pojęcia naszym gotującym się do chrztu: aby odrodzeni będąc przez chrzest, do przysposobionych dzieci twoich przyłączeni zostali. Przez Pana...

R. Amen.

Módlmy się, nam najmilsi, do Boga Ojca Wszchemogącego, ażeby od wszelkich błędów świat oczyścił: choroby odwrócił, głód oddalił: więzienia otworzył: kajdany rozwiązał: pielgrzymującym powrót, chorującym zdrowie, żeglującym port zbawienia dać raczył.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.
Subdyakon. Wstawajcie.

Wszchemogący wieczny Boże, smutnych pociecho, pracujących męztwo: niech dojdą do Ciebie modły w jakimkolwiek bądź utrapieniu wołających: ażeby się wszyscy weselili z przybycia ku ich pomocy miłosierdzia twego. Przez Pana naszego itd.

R. Amen.

Módlmy się za heretyków i odszczepieńców: aby Bóg i Pan nasz wyrwał ich ze wszystkich błędów, a świętej Matce, Kościołowi katolickiemu i apostolskiemu przywrócić raczył.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.
Subdyakon. Wstawajcie.

Wszchemogący wieczny Boże, który wszystkich zbawiasz, i nie chcesz, aby ktokolwiek zaginął, wejrzyj na dusze djabelskie zdradą uwikłane: ażeby wszelką złość uporzeczywój herezyi odrzuciwszy, upamiętały się błądzących serca i do jedności tej prawdy powróciły. Przez Pana naszego.

R. Amen.

Módlmy się i za wiarołomnych żydów: ażeby Bóg i Pan nasz zdjął z

lumen de cōrdibus eōrum; ut et ipsi agnōscant Jesum Christum Dōminum nostrum.

Non respondetur Amen, sed statim dicitur:

Omnípotens sempitérne Deus, qui étiam judáicam perfídiam a tua misericórdia non repéllis: exáudi preces nostras, quas pro illius pópuli obcaecatióne deférimus; ut ágnita veritátis tuae luce, quae Christus est, a suis ténebris eruántur. Per eúmdem Dōminum...

R. Amen.

Orémus et pro pagánis: ut Deus omnípotens aúferat iniquitátem a cōrdibus eōrum: ut relictis idólis suis, convertántur ad Deum vivum et verum et únicum Fílium ejus Jesum Christum Deum et Dōminum nostrum.

Orémus.

Diaconus. Flectámus gēnua.

Subdiaconus. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, qui non mortem peccatórum, sed vitam semper inqúiris: súscipe propítius oratióem nostram: et libera eos ab idolórum cultúra: et ággrega Ecclēsiae tuae sanctae ad laudem et glóriam nóminis tui. Per Dōminum...

R. Amen.

Adoratio S. Crucis.

(Uczczenie Krzyża świętego).

Completis Orationibus, Sacerdos, deposita casula, accedit ad cornu Epistolae, et ibi in posteriori parte anguli Altaris accipit a Diacono Crucem jam in Altari praeparatam: quam, versa facie ad populum, a summitate parum discooperit, incipiens solus Antiph. *Ecce lignum crucis*, ac deinceps in reliquis juvatur in cantu a ministris usque ad *Venite, adorémus*. Choro autem cantante: *Venite adorémus*, omnes se prosternunt, excepto Cele-

sterc ich powłokę zaślepienia, iżby i oni poznali Jezusa Chrystusa Pana naszego.

Nie odpowiada się „Amen,” lecz zaraz mówi się:

Wszechmogący wieczny Boże, który i żydowskiej nawet wiarołomności od miłosierdzia twego nie odrzucasz, wysłuchaj modły nasze, które za ów lud oślepiiony zanosimy, aby poznawszy światło twój prawdy, którą jest Chrystus, z ciemności się swoich wydobyli. Przez tegoż Pana naszego.

R. Amen.

Módlmy się i za pogan: ażeby Bóg Wszechmogący zgładził z serc ich nieprawości: iżby porzuciwszy swych bałwanów, nawrócili się do Boga żywego, prawdziwego i Jednorodzonego Syna Jego, Jezusa Chrystusa, Boga i Pana naszego.

Módlmy się.

Dyakon. Zginajmy kolana.

Subdyakon. Wstawajcie.

Wszechmogący wieczny Boże, który nie śmierci grzeszników, lecz zawsze życia ich szukasz, przyjm łaskawie modlitwę naszą, i wybaw ich od czci bałwanów, i przyłącz do świętego Kościoła twego, na cześć i na chwałę Imienia twego. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa.

R. Amen.

Po odśpiewaniu modlitw kapłan zdejmuje ornat, staje w głębi ołtarza po stronie Epistoły i bierze przygotowany na ołtarzu krzyż; obraca się następnie do ludu, uchyła cokolwiek zastonę u krzyża i zaczyna antyfonę: *Ecce lignum Crucis*, i śpiewa przy pomocy ministrantów (lub organisty) aż do *Venite adoremus*. Podczas gdy chór śpiewa: *Venite adoremus*, wszyscy prócz celebransa klękają. Następnie celebrans wychodzi na przodek ołtarza,

brante. Deinde procedit ad anteriorem partem anguli ejusdem cornu Epistolae: et discooperiens brachium dextrum Crucis, elevansque eam paulisper altius quam primo, incipit *Ecce lignum Crucis*, aliis cantantibus, et adorantibus, ut supra. Deinde Sacerdos procedit ad medium Altaris: et discooperiens Crucem totaliter, ac elevans eam, tertio altius incipit: *Ecce lignum Crucis*, aliis cantantibus, et adorantibus ut supra.

odkrywa prawe ramię krzyża, podnosi cokolwiek tenże krzyż i podwyższonym tonem zaczyna znów: „Ecce lignum Crucis,” a inni śpiewają i klękają jak wyżej. W końcu kapłan idzie na środek ołtarza, odkrywając krzyż zupełnie i podniósłszy go, śpiewa jeszcze wyżej „Ecce lignum crucis,” a inni śpiewają i klękają jak wyżej.

Mod. VI.

Ec-ce li - gnum Cru - cis, in quo sa -
Oto drzewo Krzyża, Na którym

- lus mun - di pe - pén - dit. R. Ve -
zbawienie świata wisiło.

- ni - te ad - o - ré - mus.
Przyjdźcie, pokłońmy się.

Postea Sacerdos solus portat Crucem ad locum ante Altare praeparatum, et genuflexus ibidem eam locat: mox depositis calcamentis, accedit ad adorandam Crucem, ter genua flectens antequam eam deoseuletur. Hoc facto, revertitur, et accipit calcamenta, et casulam. Postmodum ministri Altaris, deinde alii clerici et laici, bini et bini, ter genibus flexis, ut dictum est, Crucem adorant. Interim, dum fit adoratio Crucis, cantantur Improperia, et alia quae sequuntur: vel omnia, vel pars eorum, prout multitudo adorantium vel paucitas requirit, hoc modo:

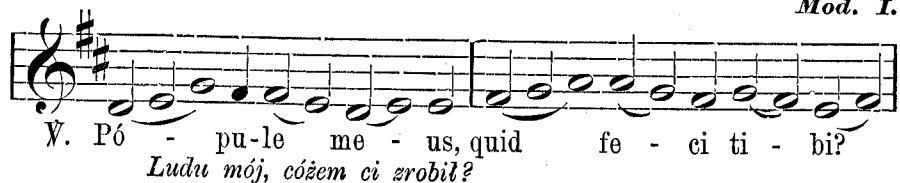
Duo Cantores in medio chori cantant *¶ Pópule meus* usque ad *Agios o Theos*.

Następnie kapłan sam niesie krzyż na miejsce przed ołtarzem przygotowane i uklękawszy tamże go kładzie; zdjawszy obuwie, trzykrotnie przed krzyżem klęka, następnie krzyż całuje. Uczyniwszy to, wdziewa obuwie i ornat. Potem w ten sam sposób klękają i całują krzyż ministranci i lud, parami do krzyża przystępując. Podczas adoracji krzyża chór śpiewa następujące *Improperia* tak długo, aż się adoracya nie skończy.

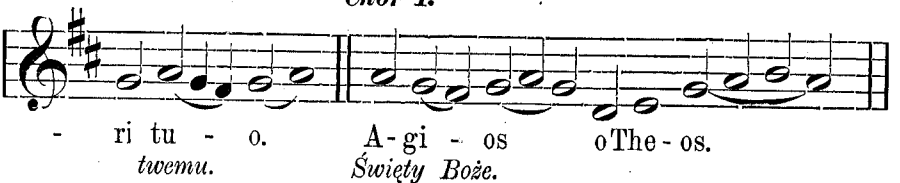
Dwóch kantorów w środku chóru śpiewa *Popule meus* aż do *Agios o Theos*.

IMPROPERIUM I.

Mod. I.

Chór I.

Chór II.

Chór I.

Chór II.

Chór I.

Chór II.

Uterque chorus repetit *Popule me-* || Obydwa chóry powtarzają *Popule*
us ad Quia eduxi. *meus až do Quia eduxi.*

IMPROPERIUM II.

quadra-gin-ta annis, et man - na ci - bá - vi -
lat czterdzieści i manną cię karmilem,

- te, et in-tro - dú - xi te in ter -
i wprowadziłem cię do ziemi

- ram sa - tis bo - nam.
dosyć dobrzej.

Repet.: Agios o Theos ut supra.

Quid ultra débui fácere tibi, et non feci? Ego quidem plantávi te vineam meam speciosíssimam: et tu facta es mihi nimis amára: acéto namque sitim meam potásti: et lancea perforásti latus Salvatóri tuo.

Cóżem więcéj miał uczynić tobie, i nie uczyniłem? Wszakżem to ja nasadził cię, winnicę moją najśliczniejszą: a tyś się stała dla mnie nader gorzką, gdyż octem w pragnieniu mojem poiłás mię, i włóczyńią przebodłás bok Zbawicielowi twojemu.

Repet.: Agios o Theos ut supra. Versus sequentis Improperii a duobus Cantoribus alternatim cantantur, utroque choro simul repetente post quemlibet Versum Pópule meus usque ad V. Quia eduxi ut supra pag. 232.

Ego propter te flagellávi Aegyptum cum primogénitis suis; et tu me flagellátum tradidísti.

Chorus repetit: Pópule meus.

Ego edúxi te de Aegypto, demérso Pharaóne in Mare rubrum: et tu me tradidísti princípibus sacerdotum.

Chorus repetit: Pópule meus.

Ego ante te apérui mare: et tu aperuísti lancea latus meum.

Chorus: Pópule meus.

Ego ante te praeivi in colúmna

Jam za ciebie plagami karał Egipt z pierworodnemi jego: a tyś mię u-biczowanego na śmierć wydał.

Chór: Ludu mój.

Jam cię wyprowadził z Egiptu, zatopiwszy Faraona w czerwonym morzu: a tyś mię wydał książętom kapłańskim.

Chór: Ludu mój.

Jam przodkując ci otworzył tobie morze, a tyś mi włóczyńią bok otworzył.

Chór: Ludu mój.

Jam ci przodkował w słupie obło-

nubis: et tu me duxisti ad praetórium Piláti.

Chorus: Pópule meus.

Ego te pavi manna per desértum: et tu me cecidísti álapis et flagéllis.

Chorus: Pópule meus.

Ego te potávi aqua salútis de petra: et tu me potásti felle, et acéto.

Chorus: Pópule meus.

Ego propter te Chananaeorum reges percússi: et tu percussisti arúndine caput meum.

Chorus: Pópule meus.

Ego dedi tibi sceptrum regále: et tu dedísti cápiti meo spineam corónam.

Chorus: Pópule meus.

Ego te exaltávi magna virtúte: et tu me suspendísti in patíbulo crucis.

Chorus: Pópule meus.

ku: a tyś mię zaprowadził na ratusz do Piláta.

Chór: Ludu mój.

Jam cię karmił manną na puszczy, a tyś mię policzkami i biczami ubił.

Chór: Ludu mój itd.

Jam cię poił wodą zbawienia ze skały, a tyś mię żółcią i octem napoił.

Chór: Ludu mój itd.

Jam pobił dla ciebie Chananejskich królów, ty zaś trzcina głowę mi zbiłeś.

Chór: Ludu mój itd.

Jam ci dał królewskie berło: a ty cierniową koronę na głowę mi wtłoczyłeś.

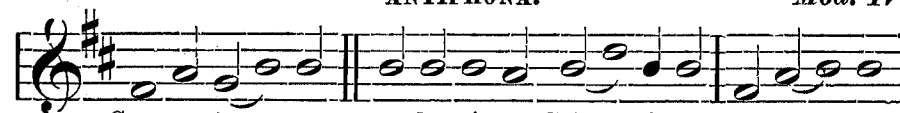
Chór: Ludu mój itd.

Jam cię wielką potęgą wywyższył: a tyś mię na krzyżowej szubienicy zawiesił.

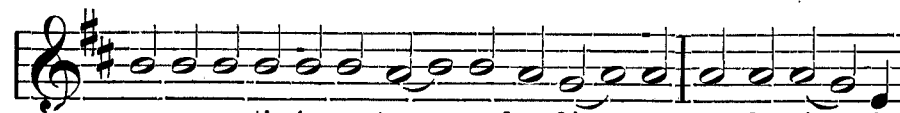
Chór: Ludu mój itd.

ANTIPHONA.

Mod. IV.

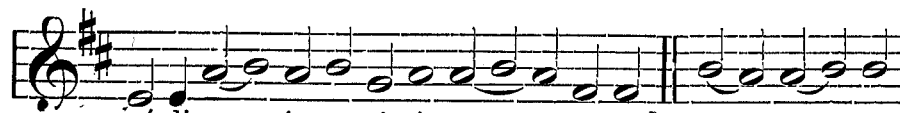
Cru-cem tu - am a-do-rá-mus, Dó - mi-ne: et san - etam
Krzyż twój Panie czcimy, a święte

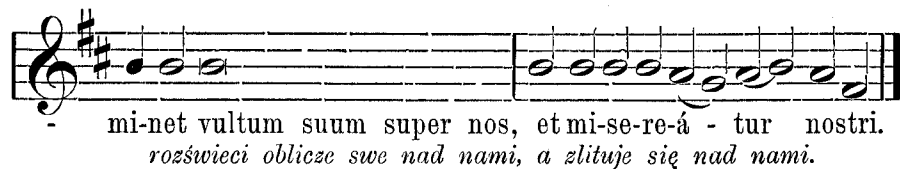
re-sur-re-cti-ó-nem tu - am lau-dá - mus, et glo-ri - fi -
zmartwychwstanie twoje wychwalamy i wielbimy.

- cá-mus: ec-ce e-nim pro-pter lignum ve - nit
oto bowiem przez drzewo na cały

gaú-di-um in u-ni-vér-so mundo. Ps. De - us mi -
świat radość przyszła. Niech się

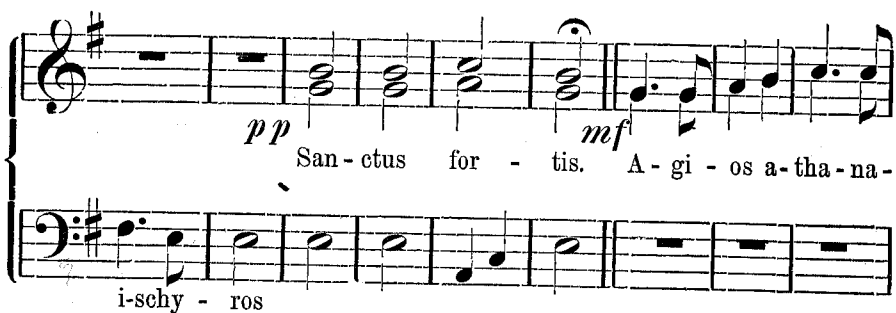
Et repetitur immediate Antiphona: || Powtarza się antyfonę: *Crucem Crucem tuam.*

Improperium in cantu figurali.

TENOR I.
TENORII.

BAS.

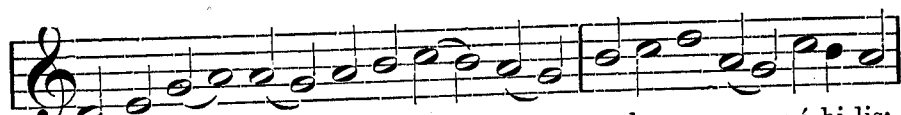

Postea cantatur:

Następnie śpiewa się:

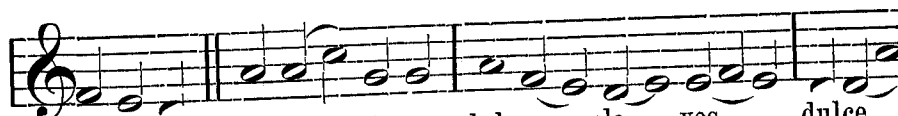
HYMNUS.

Crux fi - dé - lis, in - ter o - mnes ar - bor u - na nó - bi - lis:
O drzewo krzyża, o wiernych obrona! Jedno z drzew wszystkich świetnie

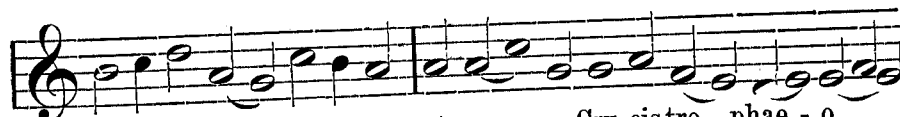
nul - la sil - va ta - lem pro - fert, fron - de, flo - re,
uzacnione. Zamiast gałęzi masz Stwórcy ramiona. Twe kwiaty, rany Pańskie

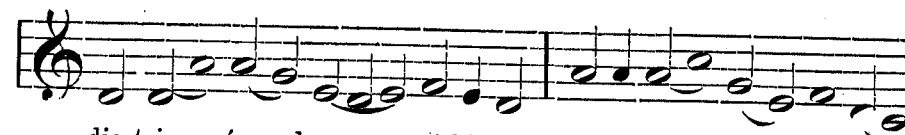
gérmi - ne. Dul - ce lignum, dul - ces cla - vos, dulce
niezliczone. Twój owoc, Ciało Słowa przedwiecznego. Witaj! ty z

pon - dus sústi - net. Pange lin - gua glo - ri - ó - si,
gwoźdźmi dźwigasz Najwyższego. Walkę przedziwną niech język wystawia,

laú - re - am cer - támi - nis, et su - per Cru - cistro - phae - o
Niech tryumf głosi na krzyżu wskazany, Ofiara śmierci świat od śmierci

dic tri - úm - phum nó - bi - lem: quá - li - ter Re - démptor
zbawia, Śmiercią śmierć niszczy Zbawca, Pan nad Pany. Krepuje wrogi,

or - bis im - mo - lá - tus ví - ce - rit.
potęgę wydziera Ten, co na krzyżu w męczarniach umiera.

Repetitur: *Crux fidelis.*

Powtarza się: *Crux fidelis.*

De paréntis protoplásti fraude Fa -
ctor cóndolens, quando pomi noxiális
in necem morsu ruit: ipse lignum
tunc notávit, damna ligni ut sólveret.
Repetitur: Dulce lignum.

Hoc opus nostrae salútis ordo de -
popóscerat: multifórmis prodtóris
ars ut artem fálleret: et medélan
ferret inde, hostis unde laeserat.
Repetitur: *Crux fidélis.*

Quando venit ergo sacri plenitúdo
témporis, missus est ab arce Patris
Natus, orbis Cónditor: atque ventre
virgináli carne amíctus pródiit.
Repetitur: Dulce lignum.

Vagit infans inter arcta cónditus
praesépiá: membra pannis involúta
Virgo mater álligat: et Dei manus
pedésque stricta cingit fáscia.
Repetitur: *Crux fidélis.*

Lustra sex qui jam perégit, tempus
implens córporis, sponte líbera Re -

Litość czuł Stwórca nad Adama
losem, że zdrady głosu słuchając za -
ginał. Zjadł zgubne jabłko, zranion
śmierci ciosem. Spętany biedą, bo
Boga ominał. Bóg wybrał drzewo, aby
złości siły Przez drzewo wyszłe, drze -
wem starte były.

Ten tor zbawienia mądrość za -
kreśliła. Zginionym ludziom, sta -
nowiąc wyrokiem: Iż choć złość
zdrajcy chytróść wysiliła, zdradzi się
sama, bo ma Bóg pod okiem kunszt
działania, zabitym wskreszenie bro -
nią, co on wzięł na pokaleczenie.

Gdy się czas spełnił Bogiem za -
kreślony, zstępuje z tronu wieko -
wiecznej chwały, w łonie Ojcowskiem
Syn wiecznie zrodzony. On rzekł:
istoty wnet się wszystkie stały. Cu -
dnie się rodzi z Panny, Bóztwo kry -
je. Słowo jest człkiem i Bóg z lu -
dźmi żyje.

Dał się Pan widzieć dziecięciem na
ziemi. Nie ma on domku, w jasiach
położony. Jak inne dziatki płacze i
on z niemi. Panna Najświętsza skarb
jój powierzony kryje w pieluchach,
członeczki krepuje. Cierpi. Na krwa -
we męki się gotuje.

Gdy już trzydziestu lat dopełnił
miary, czuł mocną siłę, chciał umrzeć
za ludzi, by doskonalej dał dowód

démptor passióni déditus, Agnus in Crucis levátur immolándus stípíte.
Repetitur: Dulce lignum.

Felle potus ecce languet, spina, clavi láncea mite corpus perforárunt, unda manat, et cruor: terra, pontus, astra, mundus, quo lavántur flúmíne.
Repetitur: Crux fidélis.

Flecte ramos arbor alta, tensa laxa viscera, et rigor lentéscat ille, quem dedit natívtas: et supérni membra Regis ténde miti stípíte.
Repetitur: Dulce lignum.

Sola digna tu fuisti, Ferre mundi victimam: Atque portum praeparare Arca mundo naufrago: Quam sacer cruor perúnxit, Fusus Agni corpore.
Repetitur: Crux fidélis.

Sempitérna sit beátae Trinitáti glória: aequa Patri, Filióque; par decus Paráclito: Uníus, Triníque nomen laudet unívérsitas.

R. Amen.
Repetitur: Dulce lignum.

Circa finem adorationis Crucis accenduntur candelae super Altare: et Diaconus accipiens bursam corporali-um, extendit corporale more solito, et juxta illud ponit purificatorium: et finita adoratione, Crucem reverenter accipit, et reportat ad Altare. Postea ordinatur processio ad locum, ubi pridie Sacramentum repositum fuerat. Praecedit Subdiaconus cum Cruce inter duos Acolythos deferentes candelabra cum cereis accensis, et Clerus per ordinem, ultimus Sacerdos cum ministris. Cum perventum fuerit ad locum Sacramenti, accenduntur intorticia, quae non extinguuntur nisi post summptionem Sacramenti: et Sacerdos genu-

ofiały. Chętnie Zbawiciel cierpi, nie zaś ludzi. Baranek Boży z krzyżem podniesiony, na tym ołtarzu umarł zamęczony.

Na nim zółte pije w śmiertelném pragnieniu. Przychylić głowy ciernie mu nie dają, Gwoździe ból nowy sporzą w skaleczeniu, Włóczyń najświętsze Serce przeszzywają. Krew z niego ściekła. Woda występuje, Omywa grzechy i świat odkupuje.

O drzewo święte! schył się pod ciężarem, Daj ulgę Panu, niech się nie drą rany, Zmiękczy twarzość twoją, będzie dla nas darem. Wszak wisi Zbawca narodów kochany. Schył się o krzyżu! gdy wróg przesładuje, Niechże go wierny z serca ucałuje.

Jedyne drzewo, godne świętej chwały! Za życie świata dźwigasz okup dany. Arko, broniąca od potopu zguby! Droga do ziemi wiernym obiecanej! Drzewo! zboczył cię krwią świętą przelana, Baranek Boży za trzodę kochaną.

Chwała bądź Bogu w Trójcy jedy-nemu, Ojcu od wieków, od wieków Synowi, Niech będzie chwała także przedwiecznemu, W tajemnym Bóstwie świętemu Duchowi. Bóg w swój potędze świat pziś przez krzyż zbawia, Niech go stworzenie na wieki wysławia.
R. Amen.

Po zakończeniu ucaławiania krzyża, zapalają stojące na ołtarzu świece. Dyakon bierze korporat, rozkłada go na ołtarzu, odchodzi dla wzięcia leżącego wśród kościoła krzyża i przyniosszy go, stawia na ołtarzu: wtenczas Subdyakon przenosi mszał ze strony gdzie się czyta lekcya, na stronę ewan-gelii. Kapłan z asystencyą obleczony w ornat, zaczyna zwyczajnym sposobem psalm do mszy należący; po skończeniu onego duchowieństwo bierze nie zapalone świece, idzie w porządku z kapłanem za przodkującym krzyżem na owe miejsce, gdzie zostaje Najświętszy Sakrament. Tam wszyscy padają na kolana, oddając pokłon Bogu utajonemu

flectit ante Sacramentum, et orat aliquantum: Diaconus interim aperit capsulam, in qua reconditum est Corpus Domini: postea Sacerdos surgens, absque benedictione imponit incensum in duobus thuribulis, Diacono naviculam ministrante et genuflexus incensat Sacramentum: tum Diaconus extrahens calicem cum Sacramento de capsula, dat ad manus Sacerdotis, et tegit extremitatibus veli, quod humeros illius circumdat: et procedunt ordine quo venerunt: defertur baldachinum super Sacramentum: et duo Acolythi cum thuribulis continue Sacramentum incensant interim cantantur Hymnus: *Vexilla Regis proudeunt*:

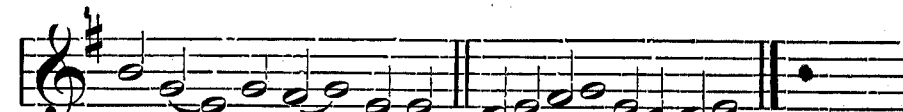
w najświętszym Sakramencie. Gdy celebrujący krótką skończy w duchu modlitwę, dyakon podaje mu kadzidło, które kapłan bez błogosławieństwa zwyczajnego kładzie do kadzielnicy. Dyakon wyjmuje Najświętszy Sakrament, kłęczący kapłan oddaje głęboki Bogu-Człowiekowi pokłon, kadzi i bierze na ramiona białą materią. Wstają: dyakon oddaje Boski Sakrament w ręce kapłana, który go okrywa końcami białej materii. Tymczasem trzymający świece zapalają one, kapłan zaś obrócony do ludu śpiewa: *Vexilla Regis proudeunt* itd. Wszyscy idą procesjonalnie za poprzedzającym krzyżem. Przenajświętszy zaś Sakrament, niosą pod baldachinem.

Ve-xíl-la Re - gis pró - de - unt, fulget Cru-cis my
Chorągiew króla wiecznego Nadchodzi: krzyż święty

- sté - ri-um Qua vi - ta mor - tempér - tu-lit, et mor -
jego Lśni się: na który skazany, Bóg

- te vi - tampró - tu-lit. A - men.
w ciele zamordowany.

Quae vulnerata lanceae
Mucrone diro criminum
Ut nos lavaret sordibus,
Manavit unda et sanguine.

Impléta sunt, quae concinit,
David fideli carmine,
Dicendo nationibus:
Regnavit a ligno Deus.

Na którym od włóczni srogiej
Ranę podjął, skąd krwi drogiej
Z wodą żywą szły strumienie,
Na dusz naszych oczyszczenie.

Wzięło skutek Dawidowe
Dawne proroctwo takowe:
Bóg od drzewa opanował
Narody, i w nich królował.

Arbor decóra et fúlgida,
Ornáta Regis púrpura,
Elécta digno stípíte
Tam sancta membra tángere.

Beáta cujus bráchiis
Prétium pepéndit saeculi,
Statéra facta córporis,
Tulítque praedam tártari.

O Crux, ave, spes única,
Hoc passiónis témpore
Piis adaúge grátiam,
Reísque dele crimina.

Te, fons salútis Trínitas,
Collaúdet omnis spíritus:
Quibus Crucis victóriam
Largiris, adde praemium.

Drzewie krwią drogą polane
W szariat królewski przybrane
Z tak godnegoś pnia ucięte,
Że nosisz członki tak święte.

Szczęśliwe twoje ramiona,
Na których jest odważona
Summa za świat: okup drogi:
Skąd i czart zbył plonu srogi.

O krzyżu bądź pozdrowiony,
Nadziejo naszej korony:
Przyczyn dobrym pobożności,
W ten czas święty, zgładź złych złości.

Ciebie Trójco, Boże wielki,
Niechaj wysławia duch wszelki:
Rządź nas na wieki łaskawie,
Zbawionych w krzyżowej sprawie.

Idem hymnus quatuor vocum aequalium: || Ten sam hymn na 4 głosy męskie:

Tenor I.
Tenor II.
Bassus I.
Bassus II.

Ve - xil - la Re - gis pro - de - unt,

Ful - get cru - cis my - ste - ri - um, Qua vi - ta

mor - tem per - tu - lit, Et mor - te vi - tam
pro - tu - lit. A - men.

Cum venerit Sacerdos ad Altare, posito super illud calice, genuflexus rursum incensat, et accedens deponit Hostiam ex calice super patenam, quam Diaconus tenet: et accipiens patenam de manu Diaconi, Hostiam sacram ponit super corporale, nihil dicens. Si tetigerit Sacramentum, digitos abluat in aliquo vase. Interim Diaconus imponit vinum in calicem, et Subdiaconus aquam, quam Sacerdos non benedicit, nec dicit super eam Orationem consuetam: sed accipiens calicem a Diacono ponit super Altare, nihil dicens: et Diaconus illum cooperit palla: deinde imponit incensum in thuribulo absque benedictione, et incensat oblata et Altare more solito, genuflectens ante et post, et quandocumque transit ante Sacramentum.

Cum incensat oblata, dicit:

Incensum istud a te benedictum, ascéndat ad te, Dómine: et descéndat super nos misericórdia tua.

Cum incensat Altare, dicit:

Dirigátur, Dómine, orátio mea, sicut incensum in conspéctu tuo: ele-

Celebrujący stawia Najświętszy Sakrament na ołtarzu. Wyjmuje Najświętszą Hostyą dla dzisiejszej ofiary wiecznej przygotowaną, kładzie na patenę, którą dyakon trzyma: i biorąc patenę z rąk dyakona, kładzie hostyą na korporał, nie mówiąc: tymczasem dyakon nalewa wino do kielicha, a subdyakon wodę. Duchowieństwo klęczy w porządku ze świecami.

Celebrujący czyniąc kadzenie około Hostyi, mówi:

To kadzidło przez cię pobłogosławione, do Ciebie Panie niech wstąpi, i niechaj na nas twoje miłosierdzie zejdzie.

Kadząc ołtarz, mówi:

Niech idzie modlitwa moja jako kadzenie przed obliczność twoją: a

vátio manuum meárum sacrificium vespertinum. Pone, Dómine, custódiam ori meo, et óstium circumstántiae lábiis meis: ut non declinet cor meum in verba malítiae, ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Quando reddit thuribulum Diacono, dicit:

Accéndat in nobis Dóminus ignem sui amóris, et flammam aetérne caritátis. Amen.

Et ipse non incensatur. Postea aliquantulum extra Altare in cornu Epistolae lavat manus, nihil dicens: deinde in medio Altaris inclinatus, junctis manibus, dicit:

In spíritu humilitátis, et in ánimo contrito suscipiámur a te, Dómine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

Deinde versus ad populum in cornu Evangelii, dicit more solito:

Oráte fratres, ut meum, ac vestrum sacrificium acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

Et per eandem viam revertitur, non perficiens circulum: et consequenter, omisis aliis, dicit:

Orémus. Praeceptis salutáribus mónti, et divína institutióne formáti, audémus dicere. Pater noster, qui es in coelis: Sanctificétur nomen tuum: Advéníat regnum tuum: Fiat volúntas tua, sicut in coelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hódie: Et dimítte nobis débíta nostra, sicut et nos dimíttimus debitoribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

Sed líbera nos a malo.

Sacerdos, sub silentio dicto *Amen*, eadem voce, qua dixit *Pater noster*, absolute sine *Orémus*, in tono Orationis Missae ferialis dicit:

Líbera nos, quaesumus Domine, ab ómnibus malis, praetérítis, praeséntibus, et futúris: et intercedénte beáta et gloriósa semper Vírgine Dei genitríce María, cum beátis Apóstolis

podnoszenie rąk moich, ofiara wieczorna. Postaw Panie straż ustom moim, a drzwi osadzone wargom moim: nie nachylaj serca mego ku słowom złośliwym, ku wymawianiu wymówek w grzechach.

Oddając kadzielnicę dyakonowi:

Niech Pan zapali w nas ogień swjej miłości i płomień wiecznego sięg kochania. Amen.

Celebrujący umywa ręce, lecz nie mówi psalmu. Przykłęka przed Najświętszym Sakramentem, i schyliwszy się, mówi:

W duchu pokory i z sercem skruszonym przyjmijże nas, o Panie! a ta ofiara nasza niech się taką przed oblicznością twoją stanie, aby się tobie Panie Boże podobala.

Całuje ołtarz, a obróciwszy się ku ludowi, mówi:

Módlcie się bracia, aby moja i wasza ofiara przyjemną była Bogu Ojcu Wszechmogącemu.

Potém wnet śpiewa:

Módlmy się. Zbawiennemi rozkazami ostrzeżeni, i Boską ustawą wyuczeni, odważamy się mówić: Ojcie nasz, któryś jest w niebiesiech, święć się Imię twoje, przyjdź królestwo twoje, bądź wola twoja jak w niebie tak i na ziemi. Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj i odpuść nam winy nasze, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódz nas na pokuszenie.

Ale nas zbaw od złego.

Kapłan rzekłszy cicho *Amen*, dalej się modli:

Wybaw nas, prosimy Panie, od wszelkich nieszczęść przeszłych, terażniejszych i przyszłych, a za wstawieniem się błogosławionej i chwalebnej zawsze Panny Bogarodzicy

tuis Petro et Paulo, atque Andréa, et ómnibus Sanctis (*non signat se patena*) da propítius pacem in diébus nostris; ut ope misericórdiae tuae adjúti, et a peccáto simus semper líberi, et ab omni perturbatióne securi. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum. R. Amen.

Tunc Celebrans, facta reverentia usque ad terram, sponit patenam Sacramento quod in dextera accipiens, elevat ut videri possit a populo, et statim supra calicem dividit in tres partes, quarum ultimam mittit in calicem more solito, nihil dicens. *Pax Dómini* non dicitur, nec *Agnus Dei* neque pael osculum datur. Postmodum praetermissis duabus primis Orationibus, dicit tantum sequentem:

Percéptio córporis tui, Dómine Jesu Christe quod ego, indignus súmere praesúmo, non mihi provénit in iudícium et condemnatióne: sed pro tua pietáte prosi mihi ad tutamentum mentis et córporis, et ad medélam percipiéndam. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate. Amen.

Tunc genuflectit, et accipit patenam cum Corpore Christi: et maxima humilitate ac reverentia dicit:

Panem coeléstem accípíam, et nomen Dómini invocábo.

Percutit pectus suum, ter dicens:

Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dico verbo, et sanábitur ánima mea.

Postea signat se Sacramento, dicens:

Corpus Dómini nostri Jesu Christi custódiat ánimam meam in vitam aetérnam. Amen.

Et sumit Corpus reverenter. Deinde, omisis omnibus, quae dici solent ante sumptionem Sanguinis, immediate particulam Hostiae cum vino reverenter sumit de calice. Et more solito facta ablutione digitorum, et sumpta purificatione in medio Altaris inclinatus, manibus junctis, dicit:

Maryi, z błogosławionymi Apostołami twoimi Piotrem i Pawłem, także Andrzejem, i ze wszystkimi świętymi, racz miłościwie udzielić pokoju we dni nasze: ażebyśmy pomocą miłosierdzia twego wsparci, od grzechu byli zawsze wolni i od wszelkiego zagrożenia bezpieczni. Przez tegoż Pana naszego Jez. Chrystusa Syna twego..

Kapłan przykłęka, kładzie Hostyę na patenę, potém wzięwszy w prawą rękę, podnosi w górę, pokazując ludowi. Kapłan łamie nad kielichem Najświętszą Hostyę na trzy części, z których ostatnią, nie mówiąc, wpuszcza w kielich. Kapłan nie mówi: „Pokój wam,“ ani „Baranku Boży,“ lecz czyta tylko następną modlitwę:

Przyjęcie ciała twego, Panie Jezu Chryste, które ja niegodny pożyć odważam się, niechaj mi nie idzie na sąd i potępienie, lecz z miłosierdzia twego niech mi będzie obroną duszy i ciała, i posłuży za lekarstwo. Spraw to, który żyjesz i królujesz z Bogiem Ojcem w jedności Ducha świętego Bóg na wieki wieków. Amen.

Przykłękawszy, mówi:

Chleb niebieski wezmę, i Imienia Pańskiego wzywać będę.

Bijąc się w piersi, trzykroć mówi następną modlitwę:

Panie, nie jestem godzien, abys wszedł pod dach mój: lecz tylko rzeknij słowem, a ozdowieje dusza moja. Czyniąc nad sobą krzyż Ciałem Pańskim, mówi:

Ciało Pana naszego Jezusa Chrystusa niech strzeże duszy mojej na żywot wieczny. Amen.

Po komunii, nie mówiąc modlitwy, bierze kielich, a nie czyniąc nim nad sobą znaku krzyża, pije wino, czyni ablucyę, tylko swych palców, lecz nie kielicha, a wypijwszy, schylony nad ołtarzem mówi:

Quod ore sumpsimus, Dómine, pura mente capiámus: et de múnere temporáli fiat nobis remédium sempitérnum.

Non dicitur *Corpus tuum, Dómine, nec Postcommunio, nec Placeat tibi, nec datur benedictio: sed facta reverentia Altari, Sacerdos cum ministris discedit: et dicuntur Vesperae sine cantu: et denudatur Altare: Ad Vesperas Antiph. et Psalmi praeteriti diei dicuntur sine cantu pag. 148.*

Ad Magnificat Ant. *Cum accepisset acetum, dixit: Consummatum est: et inclinato capite emisit spiritum.*

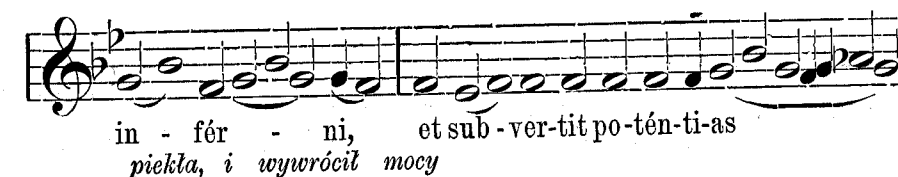
Deinde dicitur *Christus factus est, cum reliquis ut supra pag. 124.*

Cośmy do ust przyjęli, daj Panie, abyśmy czystą myślą pojowali i niech ten dar doczesny lekarstwem wiecznem dla nas się stanie.

Po mszy ś. zaraz odprawiają się nieszpory przed Najśw. Sakram. (str. 148). Po nieszporych celebrujący syple do kadzielnicy kadzidło, a z głębokim pokłonem kadzi przed Najśw. Sakram. i procesyjnie z całym duchowieństwem zanoszą go na przygotowane miejsce dla grobu, przy śpiewaniu następnego responsorium:

Responsorium.

Ton. VIII.

Repet. Nam et ille.

Vel aliud in cantu figurali:

TENOR I.
TENOR II.

p

Re - ces-sit Pa-stor no-ster fons a-quae

BASSUS I.
BASSUS II.

sol ob - scu-

vi - vae: Ad cu-jus tran-si - tum

sol ob-scu-

- ra - tus est.

mf Nam et il-le ca - ptus est qui captivum te

- ra - tus est.

pp

- ne - bat pri - mum ho - mi-nem ho-di - e

pri - mum ho-mi - nem

f

por - tas mor - tis et se - ras pa - ri - ter Sal

mf *f*

- va - tor no - ster dis - ru - pit De-stru-xit

et subver -

qui - dem claustra in fer - ni et sub-ver-tit po-ten -

et sub-ver -

tit po - ten - ti - as

po - ten - ti - as di - a - bo - li.

ti - as

Repetitur: % Nam et ille usque ad ~

Se pul to Do mi no sig na tum est mo -
nu men tum; vo lven tes la pi dem ad
os ti um mo nu men ti, po nen tes mi li tes
qui cu sto di rent il lu d. Ne for te ve -
niant dis ci pu li ejus, et fu ren tur eum,
et di cant ple bi: sur re xit a mor tu is.

Gdy Pa na w gro bie po cho wa no, grób
za pie cze tó wa no, na wa liw sz y ka mie niem
we jście do gro bu i po sta wiw sz y żo ł -
nier zy, któ rzy by go strzeg li. Aby snadź
nie przy szli uc zni owie je go i nie ukra -
dli go i nie po wie dzieli po spół stwu:
pow stał od umar łych.

O zwykłej porze mówi się Kompletu.

SABBATO SANCTO.

(Wielka sobota).

Ad Matutinum.

(Ciemna jutrznia).

1 Antiph. IN I NOCTURNO. Ton. VIII, fn. 1.

In pa-ce in id - í - psu m dór-mi-am, et re -
W pokoju pospołu będę spał i

qui-é-scant. Ps. 4. Cum invo-cá-rem, exaudivit me Deus justítiae
odpoczywał. Kiedym wzywał, wysłuchał mię Bóg sprawiedliwości

me-ae: * in tribulatione di-la-tá-sti mi-hi.
mojój: i w uciśnieniu rozprzestrzeniłeś mi.

Miserere mei, * et exaudi oratio -
nem meam.

Filii hóminum úsquequo gravi
corde? * ut quid diligitis vanitatem,
et quaeritis mendacium?

Zmiłuj się nademną: a wysłuchaj
modlitwę moję.

Synowie ludzcy, pókiż ciężkiego
serca? czemu miłujecie marność, i
szukacie kłamstwa?

Et scitote, quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare: * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiae, et sperate in Domino: * multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini et olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam et requiescam.

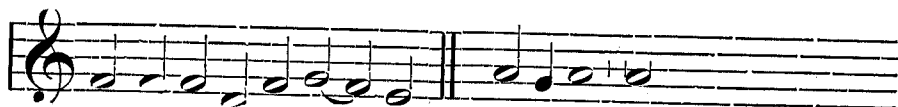
Quoniam tu, Domine, singulariter in spe * constituisti me.

A n t. In pace ut supra.

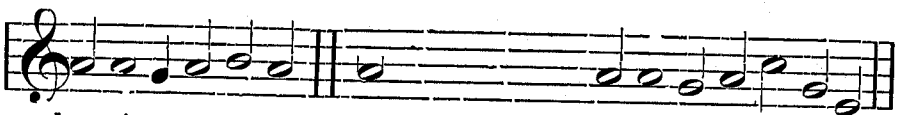
2 Antiphona.

Ha - bi-tá-bit in ta-ber-ná-cu-lo tu - o, requi-é - scet
Będzie mieszkał w przybytku twoim: odpocznie

in monte sancto tu - o. Ps. 14. Dómi-ne, quis habi-tá-bit in ta -
na górze świętej. Domine, quis habitabit in

- ber-ná-cu-lo tu-o? * aut quis requi-é-scet in monte sancto tu - o.
przybytku twoim? albo kto odpocznie na górze świętej twojej?

Qui ingreditur sine macula, * et operatur justitiam:

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Non fecit proximo suo malum, *

Który chodzi bez zmyślenia i czyni sprawiedliwość.

Który mówi prawdę w sercu swoim: który nie czyni zdrady językiem swoim.

Ani uczynił bliźniemu swemu złe-

Wiedzieć, iż dziwnym uczynił Pan świętego swego: wysłucha mię Pan, gdy zawołam do niego.

Gniewajcie się, a nie grzeszcie, co mówicie w sercach waszych, na łozach waszych żałujcie.

Ofiarujcie ofiarę sprawiedliwości, a a ufajcie w Panu: wiele ich mówią: któż nam okazał dobra?

Naznamionowana jest nad nami światłość oblicza twego, Panie: dałeś wesele w sercu mojem.

Od rodzaju zboża, wina i oliwy swój: rozmnożeni są.

W pokoju pospołu będę spał i i odpoczywał.

Bo ty Panie osobliwie w nadziei: postanowiłeś mię.

A n t. W pokoju pospołu itd.

et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit: * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit:

Qui facit haec, * non movébitur in aeternum.

A n t. Habitabit ut supra.

go: i zelżywości nie przyjął przeciw bliźnim swoim.

W niwecz obrócony jest w oczach jego złośliwy, a bojących się Pana wysławia.

Który przysięga bliźniemu swemu, a nie zdradza, który pieniędzy swych nie dał na lichwę, i darów na niewinne nie przyjmuje.

Kto to czyni, nie będzie poruszony na wieki.

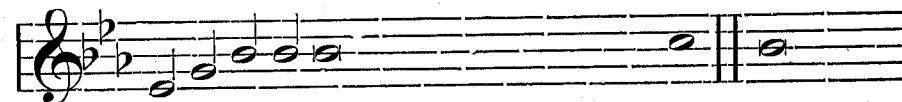
A n t. Będzie mieszkał itd.

3 Antiphona.

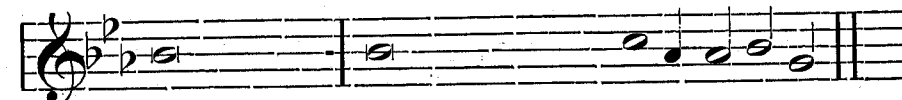
Ton. V.

Ca - ro me - a requi-és - cet in spe.
Ciało moje w nadziei odpoczywać będzie.

Ps. 15. Con-sérva me, Domine, quoniam speravi in te * Dixi Domino: Zachowaj mię Panie, bom nadzieję miał w tobie, Rzekłem Panu:

Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non e-ges.
Tyś jest Bogiem moim, albowiem dóbr moich nie potrzebujesz.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars hereditatis meae, et caliceis mei: * tu es, qui restituas haereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praeclá-

Świętym, którzy są na ziemi jego: dziwne uczynił wszystkie chęci moje ku nim.

Rozmnożyły się niemocy ich: potem się kwapili.

Nie będę zgromadzał schadzek ich ze krwi: i nie będę wspominał imion ich usty memi.

Pan częśćka dziedzictwa mego, i kielicha mego: tyś jest, który mi przywrócisz dziedzictwo moje.

Sznury przypadły mi na osobli-

ris: * étenim haeréditas mea praeclára est mihi.

Benedicam Dóminum, qui tribuit mihi intelléctum: * insuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Provídebam Dóminum in conspéctu meo semper, * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc laetátum est cor meum, et exsultávit lingua mea: * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno, * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecisti vias vitae, adimplébis me laetitia cum vultu tuo: * delectatiónes in dextera tua usque in finem.

Antiph. Caro mea ut supra.

wych: albowiem dziedzictwo moje jest mi na znamienie.

Będę błogosławił Pana, który mi dał rozum: k'temu aż do nocy éwicyły mię nerki moje.

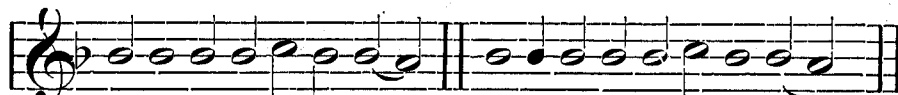
Miałem Pana zawsze przed oczyma swemi: bo mi jest po prawicy, abym nie był poruszony.

Przetoż się uweseliło serce moje, i rozradował się język mój; nadto i ciało moje w nadziei odpoczywać będzie.

Albowiem nie zostawisz duszy mojej w piekle: ani dasz świętemu twemu oglądać skażenia.

Oznajmiłeś mi drogi żywota, napełnisz mię weselem z obliczem twojem: rozkoszy na prawicy twój aż do końca.

Ant. Ciało moje itd.

V. In pa-ce in id-ípsum. R. Dór-mi-am, et requi-é-sciam.
W pokoju pospolu. Będę spał i odpoczywał.

Pater noster...

Ojcze nasz...

LAMENTATIO.

De La-menta-ti-ó-ne Je-re-mí-ae
Treny Jeremiasza

Pro-phé-tae. Heth.
Proroka.

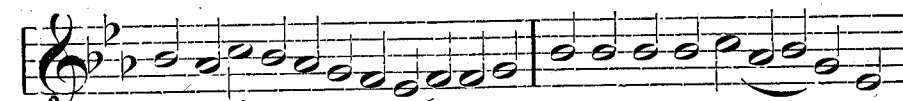
Mi-se-ri-cór-di-ae Dó-mi-ni, qui-a non su-mus consúm
Miłosierdzie Pańskie, żeśmy nie zniszczeni,

pti: qui-a non de-fe-cé-runt mi-se-ra-ti-ó-nes
bo nie ustały litości jego.

jus Heth. No-vi
Poznałem

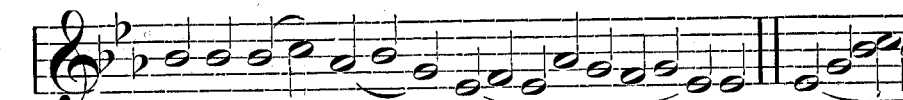
di-lú-cu-lo, mul-ta est fi-des tu
rano, wielka jest wiara

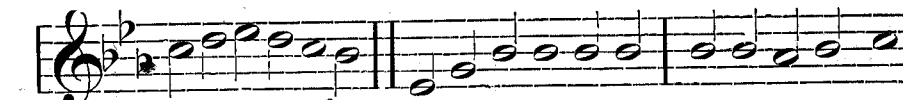
a. Heth. Pars me
twoja. Działem moim

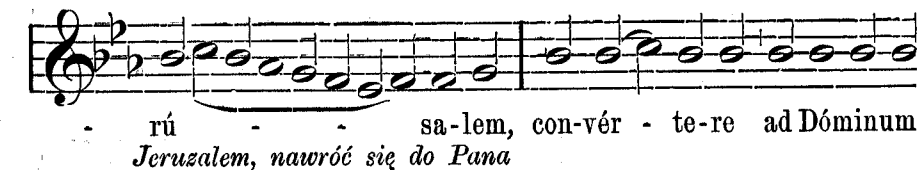
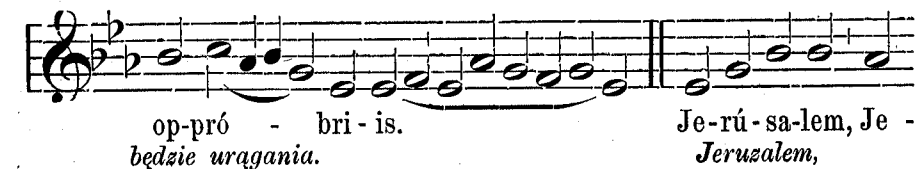
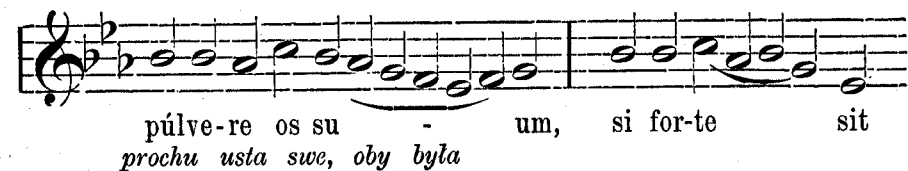
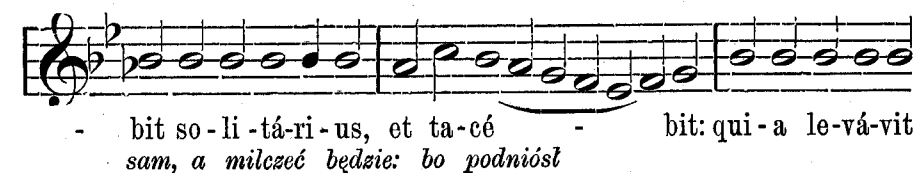
a Dó-mi-nus, di-xit á-ni-ma me
Pan, rzekła dusza moja: dla tego

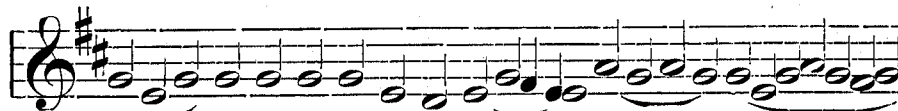
ex-pe-ctá-bo e-um. Teth.
nań czekać będę.

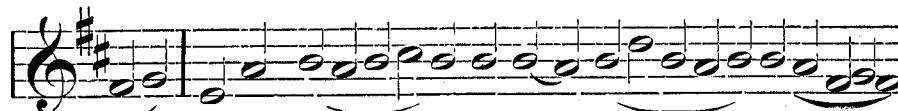
Bo-nus est Dó-mi-nus spe-rán-ti-bus in
Dobry jest Pan nadzieję mającym

RESPONSORIUM I.

Si-cut o-vis ad oc-ci-si-ó - nemdu - ctus
Jako owca na zabicie jest wiedzion,

est, et dum ma - le tra-cta - ré - tur
a gdy złośliwie z nim się obchodzone,

non a-pé-ru-it os su -
nie otworzył ust

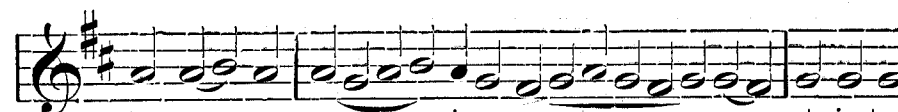
- um, trá - di-tus est ad mor - tem, *
swoich, wydan jest na śmierć,

Ut vi - vi - fi-cá - ret pó - pu -
aby ożywił swój naród.

- lum su - um. V. Trá-di-dit
Wydał

in mor - tem a - nimamsu - am, et in-ter
na śmierć duszę swoją i między

sce-le-rá - tos re - pu-tá - tus est.
złoczyńcami jest policzon.

Rep.: Ut vivificaret.

LAMENTATIO OCTAVA.

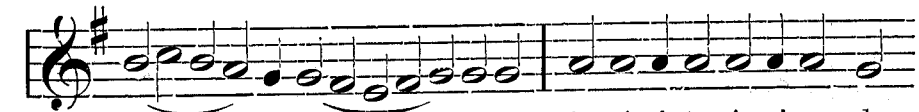
A-leph. Quó-mo-do ob -
Jako pośniedziało

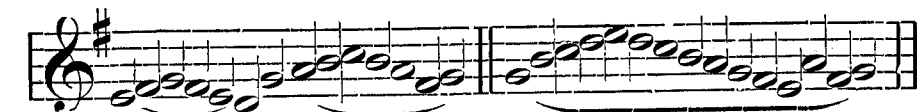
- scu-rá-tum est au-rum, mu-tá-tus est
złoto, zmieniła się

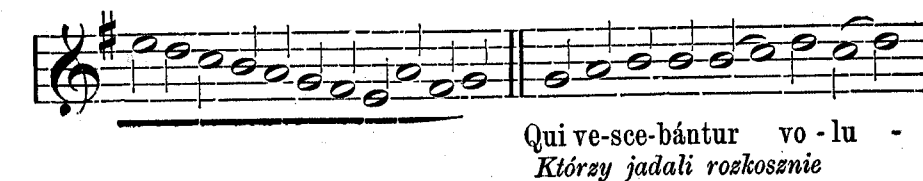
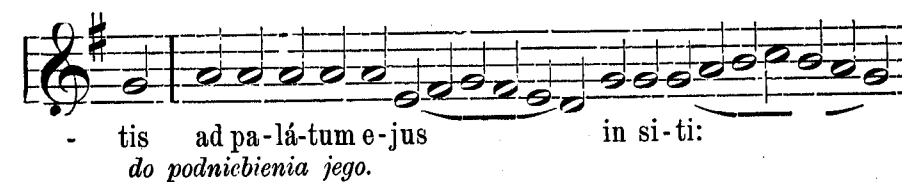
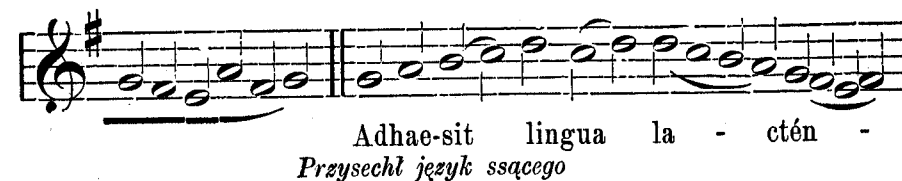
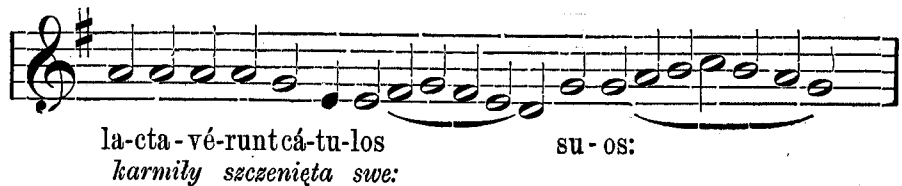
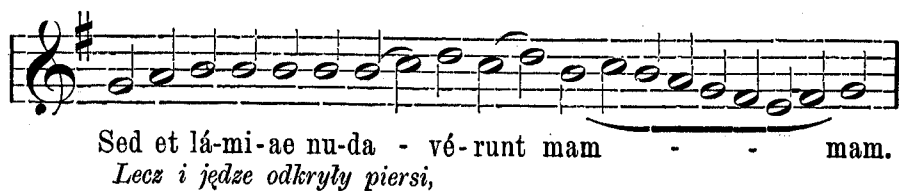
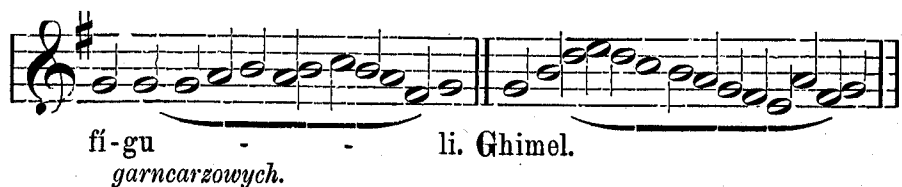
co-lor ó - pti-mus, dis-pér-si sunt lá-pi-des
barwa najlepsza: rozmiotano kamienie

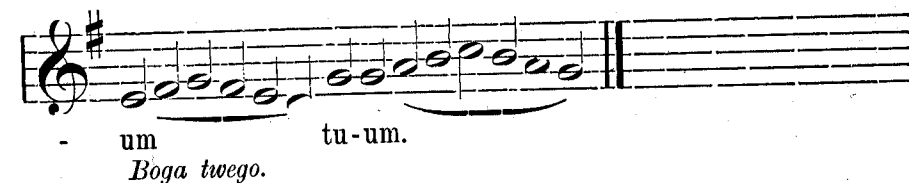
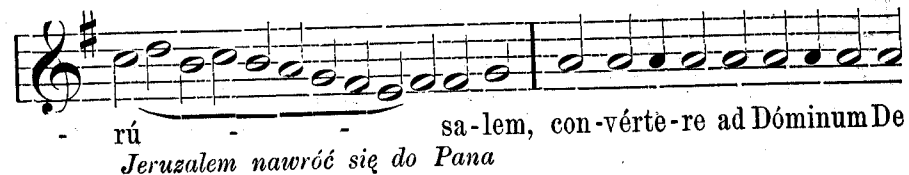
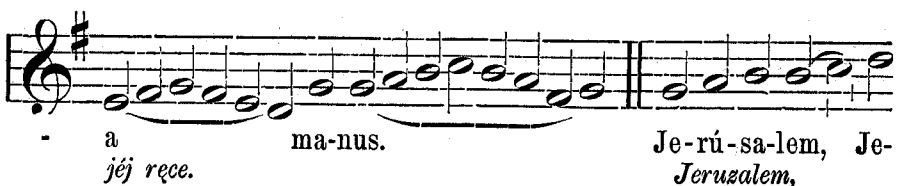
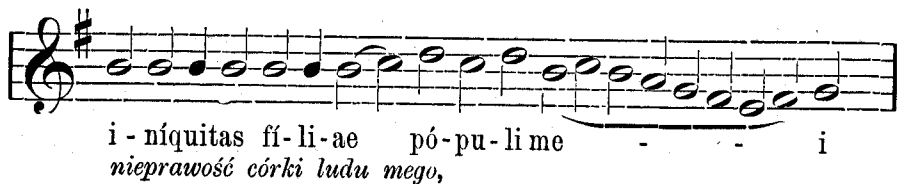

san - etu - á - ri - i in cá-pi-te ómni-um pla -
świętyni po rogach wszystkich

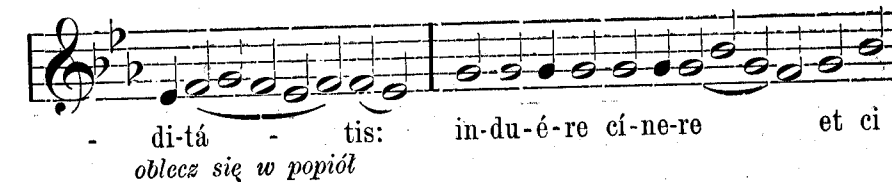

- te á-rum, Beth.
ulic.

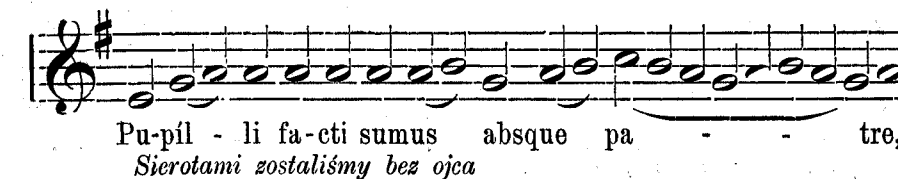
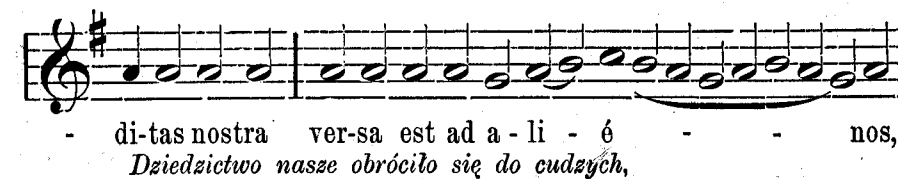
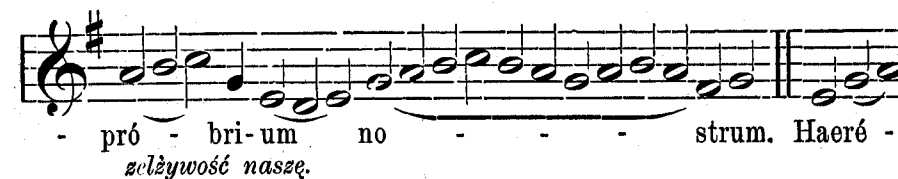
RESPONSORIUM II.

Repet.: Quia in te.

LECTIO III.

ligna no-stra pré-ti-o compa - rá
drwa nasze za pieniądze kupowaliśmy.

vi-mus. Cer-vi - ci-bus nostris mi-na - bá - mur,
Za szyję naszą gnano nas.

lassis non da - bá-tur ré - qui-es.
spracowanym nie dano odpoczynku.

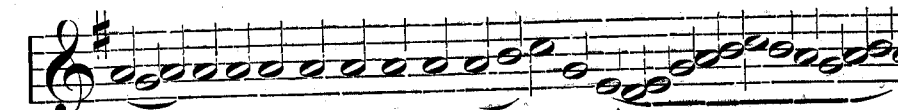
Ae-gy - pto dé-dimus ma-num, et As - sy - ri-is,
Egiptowi daliśmy rękę i Assyryanom

ut sa-tu - ra - ré-mur pa - ne.
żebyśmy się najedli chleba.

Patres no-stri pec-ca-vé-runt, et non sunt: et
Ojcowie nasi zgrzeszyli, a

nos i-niqui-tá-tes e - ó-rum por-tá
nie masz ich, a myśmy nieprawości ich nosili.

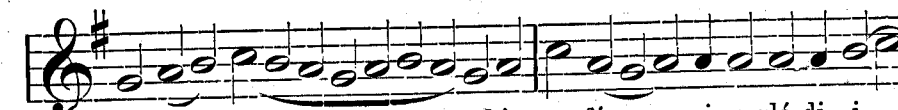
vimus. Ser-vi do-mi-ná-ti sunt no - stri:
Niewolnicy panowali nad nami:

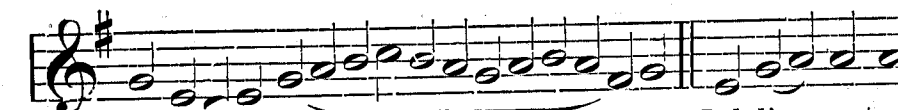
non fu - it, qui re-dí-me-ret de ma-nu e - ó
nie był, który z rąk ich wykupił

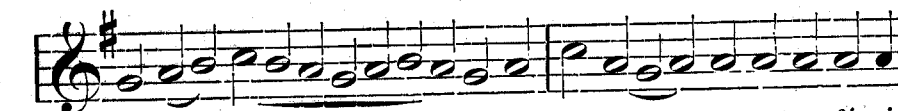
rum. In a - ni-má-bus nostris af-fe-re-bá-mus
W duszach naszych (z niebezpieczeństwem życia) przynosiliśmy

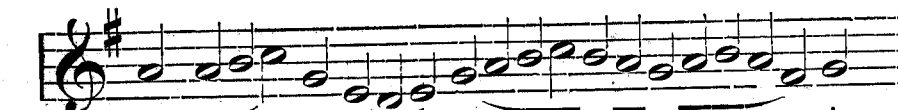
pa-nem no - bis, a fá - ci-e glá-di-i
sobie chleba przed mieczem

in de - sér - to. Pel-lis nostra,
w puszczy. Skóra nasza

qua-si cli - ba-nus, ex-ú - sta est a fá-ci-e
jako piec wygorzała.

tem-pe - stá-tum fá - mis.
od głodu.

Mu-li - e-res in Si-on hu-mi-li - a - vé - runt,
Niewiasty na Syonie poniżyli,

et vír - gines in ci-vi-tá - tibus Ju - da.
i panny w miastach judzkich.

Je-rú - sa-lem, Je-rú - sa-lem, convér -
Jeruzalem, Jeruzalem nawróć

- te-re ad Dómi-num De-um tu - um.
się do Pana Boga twego.

RESPONSORIUM III.

Plange qua - si vir - go
Płacz jako dziewica

plebs me a: u - lu - lá - te
ludu mój; jęćcie

pa-stó - res, in-cínc-re et ci-lí -
pasterze w popiele i włosiennicy,

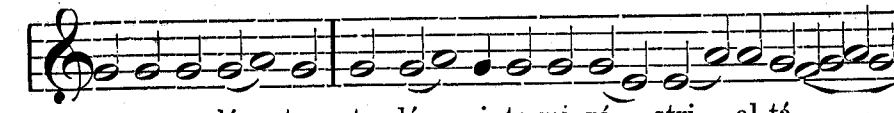
- ci - o: Qui - a vé-ni-et di-es Dó - mi-ni
gdyż przyszedł dzień Pański

ma gna, et a-má - ra
wielki i nader

gorzki. val - de. V. Accín-gi-te
Przepaszcie

vos, sa-cer-dó - tes, et plán - gi-te mi-ni - stri al-tá -
się kapłani, i płaczcie stłudy ołtarza

- ris, a-spér-gi-te vos cí - ne-re.
posypcie się popiołem.

Rep. Quia veniet. Rep. Plange.

IN II NOCTURNO.

A n t. Elevámini, portae aeternáles, || A n t. Podnieście się bramy wie-
et introíbit rex glóriae. || czne, i wnidzie król chwały.

Psalmus 23.

Dómini est terra et plenitudo ejus,
* orbis terrarum, et universi qui há-
bitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum,
* et super flúmina praeparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini?
* aut quis stabit in loco sancto
ejus?

Innocens manibus et mundo cor-
de, * qui non accépit in vano áni-
mam suam, nec jurávit in dolo pró-
ximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dó-
mino, * et misericórdiam a Deo sa-
lutári suo.

Haec est generatio quaeréntium
eum, * quaeréntium faciém Dei Jacob.

Attólite portas, príncipes, vestras,
et elevámini portae aeternáles: * et
introiit rex glóriae.

Quis est iste rex glóriae? Dóminus for-
tis et potens, Dóminus potens in praelio.

Attólite portas, príncipes, vestras,
et elevámini portae aeternáles: * et
introiit rex glóriae.

Quis est iste rex glóriae? * Dómi-
nus virtutum ipse est rex glóriae.

A n t. Elevámini *ut supra*.

A n t. Credo vidére bona Dómini
in terra vivéntium.

Psalmus 26.

Dóminus illuminatio mea, et salus
mea, * quem timébo.

Dóminus protéctor vitae meae, *
a quo trepidábo?

Dum appropíant super me nocén-
tes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimíci mei, *
ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant advérsus me castra,
* non timébit cor meum.

Si exsúrgat advérsus me proeli-
um, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino: hanc re-
quíram, * ut inhábitem in domo
Dómini ómnibus diébus vitae meae:

Psalm 23.

Pańska jest ziemia i napełnienie
jój: okrąg ziemi i wszyscy, którzy mie-
szkają na nim.

Bo go. on nad morzami ugrunto-
wał: i nad rzekami nagotował go.

Któż wstąpi na górę Pańską: albo
kto będzie stał na świętém miejscu
jego?

Niewinnych rąk a czystego serca:
który nie wziął na marność duszy
swojej, ani przysięgał na zdradzie
bliźniemu swemu.

Ten weźmie błogosławieństwo od
Pana i miłosierdzie od Boga Zbawi-
ciela swojego.

Ten jest naród szukających go,
szukających oblicza Boga Jakóbowego.

Podnieście książęta bramy wasze,
i podnieście się bramy wieczne i wni-
dzie król chwały.

Któż to jest król chwały? Pan mo-
cny i możny: Pan możny na walce.

Podnieścież książęta bramy wasze
i podnieście się bramy wieczne i wni-
dzie król chwały.

Któryż to jest król chwały? Pan
zastępów, ten ci jest król chwały.

A n t. Podnieście się bramy itd.

A n t. Wierzę, iż oglądam dobra
Pańskie w ziemi żyjących.

Psalm 26.

Pan oświecenie moje i zbawienie
moje: kogoż się będę bał?

Pan obrońca żywota mego: kogoż
się będę lękał?

Gdy się przybliżają na mnie szko-
dnicy: aby żarli ciało moje.

Którzy mię trapią nieprzyjaciele
moi: sami zemdleli i upadli.

Choćby stanęły przeciwko mnie woj-
ska: nie będzie się bało serce moje.

Choćby powstała przeciwko mnie
bitwa: w tym ja nadzieję pokładać będę.

O jedną prosilem Pana, téj szukać
będę: abym mieszkał w domu Pań-
skim po wszystkie dni żywota mego.

Ut vídeam voluptátem Dómini, *
et visitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in taber-
náculo suo: * in die malórum pro-
texit me in abscondito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me, * et nunc
exaltávit caput meum super inimícos
meos.

Circuivi et immolávi in taberná-
culo ejus hóstiam vociferatiónis: *
cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Exáudi, Dómine, vocem meam, qua
clamávi ad te: * miserére mei, et
exáudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te
facies mea: * faciém tuam, Dómine,
requiram.

Ne avértas faciém tuam a me: *
ne declínes in ira a servo tuo.

Adjutor meus esto: * ne derelin-
quas me, neque despicias me, Deus
salutáris meus.

Quóniam pater meus et mater
mea dereliquerunt me: * Dóminus
autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via
tua, * et dirige me in sémitam re-
ctam propter inimícos meos.

Ne tradideris me in ánimas tri-
bulántium me: quóniam insurrexé-
runt in me testes iníqui, et mentíta
est iniquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in
terra vivéntium.

Exspécta Dóminum, viriliter age: * et
confortétur cor tuum, et sústine Dnum.

A n t. Credo *ut supra*.

A n t. Dómine, abstraxísti ab ín-
feris ánimam meam.

Psalmus 29.

Exaltábo te, Dómine, quóniam su-
scepísti me: * nec delectásti inimí-
cos meos super me.

Dómine, Deus meus, clamávi ad
te, * et sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inférno áni-
mam meam: * salvásti me descen-
déntibus in lacum.

Abym patrzył na rozkosz Pańską
i nawiedzał kościół jego.

Albowiem skrył mię w przybytku
swoim: we dni złe obronił mię w skry-
tości przybytku swego.

Na skale wywyższył mię: a teraz
wywyższył głowę moję nad nieprzy-
jaciół memi.

Obszedłem i ofiarowałem w przy-
bytku jego ofiarę krzykliwą: będę
śpiewał i psalmy grał Panu.

Wysłuchaj Panie głos mój, którym
wołam do ciebie: zmiłuj się nademną,
a wysłuchaj mię.

Tobie rzekło serce moje, szukało
cię oblicze moje: oblicza twego Pa-
nie szukać będę.

Nie odwracaj oblicza twego odemnie:
nie odstępuj w gniewie od sługi twego.

Bądź pomocnikiem moim: nie opu-
szczaj mię, ani mię wzgardzaj, Boże
Zbawicielu mój.

Albowiem ojciec mój i matka mo-
ja opuścili mię, ale Pan przyjął mię.

Zakon mi ustaw Panie w drodze
twojej i prowadź mię prostą ścieżką
dla nieprzyjaciół moich.

Nie podawaj mię na duszę tra-
piących mię: albowiem powstał prze-
ciwko mię świadkowie fałszywi i skła-
mała nieprawość sobie.

Wierzę, iż oglądam dobra Pańskie
w ziemi żyjących.

Oczekuj Pana i mężnie czyn i niech
się zmoćni serce twoje, a czekaj na Pana.

A n t. Wierzę itd. jak wyżej.

A n t. Panie, wywiodłeś z piekła
duszę moję.

Psalm 29.

Wywyższając cię będę Panie, żeś
mię przyjął: a nie dał pociechy nie-
przyjaciółom moim nademną.

Panie Boże mój wołałem do Cie-
bie i uzdrowiłeś mię.

Panie, wywiodłeś z piekła duszę
moję: wybawiłeś mię od zstępujących
do dołu.

Psállite Dómino, sancti ejus, * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus. Quóniam ira in indignatióne ejus, * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * et ad matutínium lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in aetérnum.

Dómine, in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti faciém tuam a me, * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo, * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utilitas in ságuine meo, * dum descéndo in corruptiódinem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misértus est mei: * Dóminus factus est adjutor meus.

Convertísti planetum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia:

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar: * Dómine Deus meus, in aetérnum confitébor tibi.

Ant. Dómine ut supra.

V. Tu autem Dómine, miserére mei.

R. Et resúscita me, et retríbuam eis. Pater noster... *secreto*.

Lectio IV.

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalmos. Ps. 63.

Accédet homo ad cor altum. et exaltábitur Deus. Illi dixerunt: Quis nos vidébit? Defecérunt scrutántes scrutatiónes, consília mala. Accéssit homo ad ipsa consília, passus est se tenéri ut homo. Non enim tenerétur nisi homo, aut viderétur nisi homo, aut caederétur nisi homo, aut crucifigerétur, aut morerétur nisi homo. Accéssit ergo homo ad alias omnes passiónes, quæ in illo nihil valérent, nisi esset homo. Sed si ille non esset homo, non liberarétur homo. Accéssit homo ad cor altum, id est

Śpiewajcie Panu święci jego: a wyznawajcie pamiętce świątobliwości jego.

Bo gniew w zapalczywości jego: a żywot na woli jego.

Do wieczora będzie trwał płacz, a do poranku wesele.

A jam rzekł w dostatku moim: nie będę poruszony na wieki.

Panie, według woli twojej dałeś moc ozdobie mojej.

Odwróciłeś oblicze swe odemnie: i stałem się zatrzwożonym.

Do Ciebie Panie wołać będę i do Boga mego modlić się będę.

Cóż za pożytek we krwi mojej: gdy zstępuję do skażenia?

Iżali proch wyznawać ci będzie, albo opowiadać będzie prawdę twoją?

Usłyszał Pan i zmiłował się nademną: Pan się stał pomocnikiem moim.

Odmieniłeś mi płacz mój w wesele: zdarłeś wór mój, a oblokłeś mię wesele.

Aby tobie śpiewała chwała moja, a nie żałował: Panie Boże mój na wieki wyznawać ci będę.

Ant. Panie, wywiodłeś itd. jak wyżej.

V. Ty zaś Panie zmiłuj się nademną.

R. I wzbudź mię, a oddam im. Ojcie nasz...

Lekcja 4.

Z rozprawy św. Augustyna biskupa na psalmy. Ps. 63.

Przystąpi człowiek do serca głębokiego, a Bóg wywyższon będzie. Oni mówili: któż nas obaczy? Wyniszczyli się badacze w wyszukiwaniu rad złośliwych. Przystąpił człowiek do samych rad: dopuścił, aby był pojman jako człowiek. Albowiem nie mógłby być pojman, gdyby nie był człowiekiem; ani być widzian, gdyby nie był człowiekiem; ani być bitym, gdyby nie był człowiekiem; ani być ukrzyżowan, ani umrzeć, gdyby nie był człowiekiem. Przystąpił więc człowiek do owych wszystkich mąk, któ-

cor secrétum, objiciens adspéctibus humanis hóminem; servans intus Deum: celans formam Dei, in qua aequalis est Patri, et offerens formam servi, qua minor est Patre.

R. Recéssit pastor noster, fons aquae vivae ad cuius tránsitum sol obscurátus est: * Nam et ille captus est, qui captívum tenébat primum hominem: hódie portas mortis, et seras páriter Salvátor noster dirúpit.

V. Destrúxit quidem claustra inférni, et subvértit poténtias diabóli. Nam et ille. *ut supra*.

Lectio V.

Quo perduxérunt illas scrutatiónes suas, quas perscrutántes defecérunt, ut étiam, mórtuo Dómino et sepúlto, custódes pónerent ad sepúlcrum? Dixerunt enim Pilátus: Sedúctor ille; hoc appellabátur nómine Dóminus Jesus Christus, ad solátium servórum suórum, quando dicúntur seductóres. Ergo illi Pilátus: Sedúctor ille, inquit, dixit adhuc vivens: Post tres dies resúrgam. Jube itaque custodiri sepúlcrum usque in diem tértium, ne forte véniant discípuli ejus, et furéntur eum, et dicant plebi: Surréxit a mórtuis: et erit novíssimus error peior prióre. Ait illis Pilátus: Habétis custódiam, ite; custodite sicut scitis. Illi autem abeúntes, muniérunt sepúlcrum, signántes lápidem cum custódis.

R. O vos omnes, qui tránsitis per viam, atténdite et vidéte: * Si est dolor símilis sicut dolor meus.

V. Atténdite, univérsi pópuli, et vidéte dolórem meum. Si est dolor *ut supra*.

Wielki Tydzień.

reby nad nim nie nie skutkowały, gdyby nie był człowiekiem. Lecz gdyby on nie był człowiekiem, nie byłby człowiek wybawion. Przystąpił człowiek do serca głębokiego, to jest: do serca skrytego, stawiając oczom ludzkim człowieka, a chowając w sobie bóstwo i ukrywając postać Boga, dla której równy jest Ojcu, jedynie pokazując postać sługi, dla której mniejszym był, niż Ojciec.

Pasterz nasz odszedł, źródło żywěj wody: na jego odejście słońce się zaćmiło: gdyż i ten jest uwięzion, który pierwszego człowieka w niewoli trzymał: dziś bramy śmierci, również i zawory Zbawiciel nasz pokruszył.

V. Zrujnował bowiem więzienia piekła i wywrócił potęgę czarta. Gdyż i ten jest itd. jak wyżej.

Lekcja 5.

Do jakiego końca doprowadzili owe swe badania, w których się badacze wyniszczyli? Oto, aby nawet do grobu umarłego i pogrzebionego Pana na straż postawili. Rzekli bowiem Pilátowi: Ten zwodziciel. Tem to imieniem nazywali Pana Jezusa Chrystusa, dla pociechy sług jego, gdy ich zwodzicielami zowią. Mówili więc oni Pilátowi: Ten zwodziciel rzekł jeszcze żyjąc: Po trzech dniach wstanę z martwych. Rozkaż przeto strzedz grobu aż do trzeciego dnia, aby czasem nie przyszli uczniowie jego i nie ukradli go, i nie powiedzieli ludowi: Powstał z martwych; a będzie błąd ostatni gorszy, niż pierwszy. Rzekł im Pilát: macie straż, idźcie, strzeżcie jako umiecie. Oni zaś odszedłszy, obwarowali grób, zapieczętowawszy kamień i straż zostawiwszy.

R. O wy wszyscy, którzy przechodziecie przez drogę, zastanówcie się i obaczcie, czyli jest boleść podobna, jako boleść moja?

V. Zastanówcie się wszystkie narody i obaczcie boleść moją. Czyli jest boleść itd. jak wyżej.

Lectio VI.

Posuerunt custódes mílites ad sepúlcrum. Concússa terra, Dóminus resurréxit: mirácula facta sunt talia circa sepúlcrum, ut et ipsi mílites, qui custódes advénérunt, testes fíerent, si vellent vera nuntiáre. Sed avarítia illa, quae captívavit discípulum cómitem Christi, captívavit et militem custódem sepúlchri. Damus, inquiunt, vobis pecúniam, et dícite quia vobis dormiéntibus venérunt discípuli ejus, et abstulérunt eum. Vere defecérunt scrutántes scrutatiónes? Quid est quod dixisti, o infélux astútia? Tantúmne déseris lucem consílii pietátis, et in profúnda versútiae demérgeris, ut hoc dicas: Dícite, quia vobis dormiéntibus venérunt discípuli ejus, et abstulérunt eum? Dormiéntes testes ádhibes? vere tu ipse obdormísti, qui scrutándó talia defecísti.

R. Ecce quómodo móritur justus, et nemo pécipit corde: et viri justí tollúntur, et nemo consíderat: a fácie iniquitátis sublátus est justus: * Et erit in pace memória ejus.

W. Tamquam agnus coram tondénte se obmútuit, et non apéruit os suum: de angústia, et de júdicio sublátus est.

Et erit... Ecce quómodo móritur ut supra.

IN III NOCTURNO.

Ant. Deus ádjuvat me, et Dóminus suscéptor est ánimae meae.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac, et in virtúte tua júdica me.

Lekcy a 6.

Postawili straż żołnierską przy grobie. Zatrząsłszy ziemię Pan zmarłych powstał: około grobu takie się cuda działy, iż i sami żołnierze, którzy byli strzedz przyszli, świadkami by byli, jeśliby prawdziwe rzeczy opowiedzieć chcieli. Lecz owe to łakomstwo, które ułowiło ucznia, towarzysza Chrystusowego, ułowiło i żołnierza, strażnika grobu. Macie oto, mówią, macie pieniądze, a powiedzcie, iż gdy spaliście, uczniowie jego przyszli i unieśli go. O! zaprawdę wyniszczyli się badacze w wymyślaniach. Cóż to wyrzekłś o nieszczęśliwa chytróści!

I tak tedy widocznego światła zdrowego rozumu, rady i pocziwości odrzekasz się, a w przepaść wykretów siebie pogrążasz, abyś rzekła: Powiedzcie, iż gdy spaliście, przyszli uczniowie jego, i unieśli go. Śpiących świadków stawisz? O zaprawdę! tyś sam zasnął, który w wymyślaniu tak widocznego fałszu, (samego) siebie wyniszczył.

R. Oto, jak sprawiedliwy umiera, a żaden nie rozważa sercem: i mężowie sprawiedliwi ze świata są zbierani, a żaden nie zwraca uwagi. Z oblicza niegodziwości wzięty jest sprawiedliwy i pamiątka jego w pokoju przebywać będzie.

R. Jako baranek przed strzygącym go zamilkł i nie otworzył ust swoich z ucisku i od sądu jest uniesiony; i pamiątka itd. jak wyżej.

Oto, jak sprawiedliwy umiera itd. jak wyżej.

Ant. Bóg mię podpomaga, a Pan jest obrońcą duszy mojej.

Psalm 53.

Boże, w Imię twoje zbaw mię, a w mocy twojej sądz mię.

Deus, exaudi oratióne meam, * aúribus pécipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsus me, et fortes quaesierunt ánimam meam: * et non proposuerunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim, Deus ádjuvat me, * et Dóminus suscéptor est ánimae meae.

Avérte mala inimícis meis, * et in veritáte tua dispérde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me, * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Ant. Deus ádjuvat me ut supra.

Ant. In pace factus est locus ejus, et in Sion habitatio ejus.

Psalmus 75.

Notus in Judea Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: et habitatio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias arcuum, * scutum gladium et bellum.

Illúminans tu mirabíliter a móntibus aetérnis: * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormiérunt somnum suum, * et nihil invenérunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De coelo auditum fecísti júdicium * terra trémuit et quíevit,

Cum exsúrgeret in júdicium Deus, ut salvos faceret omnes mansuétos terrae.

Quóniam cogitatio hóminis confitébitur tibi, * et reliquiae cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro: * omnes, qui in circúitu ejus affértis múnera.

Terríbili, et ei, qui aufert spíritum principum: * terríbili apud reges terrae.

Boże, wysłuchaj modlitwę moję: przyjmij w uszy słowa ust moich.

Albowiem obcy powstałi przeciwko mnie, a mocarze szukali duszy mojej: a nie kładli Boga przed oczyma swemi.

Bo oto Bóg mię podpomaga, a Pan jest obrońcą duszy mojej.

Odwróć zło na nieprzyjaciele moje, a zatrać je według prawdy twojej.

Dobrowolnie będę ofiarował tobie: i będę wyznawał Imieniowi twemu Panie, albowiem dobre jest.

Bo ze wszelkiego utrapienia wyrwałeś mię, a oko moje wzgardziło nieprzyjacioły moje.

Ant. Bóg mię podpomaga itd.

Ant. Stało się w pokoju miejsce jego: i mieszkanie jego na Syonie.

Psalm 75.

Znajomy Bóg w Judzie; w Izraelu wielkie Imię jego.

I stało się w pokoju miejsce jego: i mieszkanie jego na Syonie.

Tam połamał mocności łuków: tarczę, miecz i wojnę.

Ty oświecający dziwnie z gór wiekuistych: strwożyli się wszyscy głupiego serca.

Zasnęli snem swoim: a nie nie należli bogacze w rękach swoich.

Od fukania twego Boże Jakóba, drzymali co wsiadali na konie.

Tyś jest straszliwy, a któż się sprzeciwi tobie? odtąd gniew twój.

Z nieba dałeś słyszeć sąd: ziemia zadrżała i zamilkła,

Gdy powstał Bóg na sąd, aby wybrał wszystkie ciche ziemi.

Bo myśl człowieka będzie wyznawała tobie, a ostatki myśli będąc święto święcić.

Śluby czyńcie, a oddawajcie Panu Bogu waszemu wszyscy, którzy około niego przynaszacie dary.

Straszliwemu, a temu, który odejmuje ducha książętom: straszniemu u królów ziemskich.

Ant. In pace *ut supra*.

Ant. Factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber.

Psalmus 87.

Dómine Deus salutis meae, * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo oratio mea, * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea, * et vita mea inférno appropinquavit.

Aestimatus sum cum descéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepúlcris, quorum non es memor amplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferióri. * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuerunt me abominatióne sibi.

Traditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languerunt prae inópia.

Clamavi ad te, Dómine, tota die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia: * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepúlculo misericórdiam tuam, * et veritatem tuam in perditiónem?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabilia tua, * et iustitia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi, * et mane oratio mea praeveniet te.

Ut quid, Dómine, repélis oratióne meam: * avértis faciem tuam a me.

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltatus autem, humiliatus sum et conturbatus.

In me transierunt irae tuae, * et terróres tui conturbaverunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.

Ant. Stało się w pokoju itd.

Ant. Stałem się jako człowiek bez pomocy, między umarłymi wolny.

Psalm 87.

Panie Boże zbawienia mego: we dniem wołał i w nocy przed tobą.

Niechaj modlitwa moja przyjdzie przed obliczność twoją: nakłoń ucha twego ku prośbie mojej.

Albowiem dusza moja napelniona jest złém: a żywot mój przybliżył się do piekła.

Poczytano mię z zstępującymi do dołu: stałem się jako człowiek bez pomocy, między umarłymi wolny.

Jako zranieni, którzy śpią w grobach, na których więcej nie pamiętasz: i oni z ręki twój wyrzuceni są.

Wsadzili mię w dół głębszy: do ciemności i do cienia śmierci.

Zmocnił się gniew twój nademną; i przywiodłeś na mię wszystkie nawałności twoje.

Oddaliłeś odemnie znajome moje: uczynili mię obrzydzeniem sobie.

Jestem podany i nie wychodziłem: oczy moje zemdlaly dla nędzy.

Wołałem ku tobie Panie cały dzień: wyciągałem do ciebie ręce moje.

Iżali umarłym cuda czynić będziesz: albo lekarze wskrzeszą i wyznawać ci będą?

Iżali kto w grobie będzie opowiadał miłosierdzie twoje i prawdę twoją w zginieniu?

Iżali poznane będą w ciemnościach cuda twoje: a sprawiedliwość twoja w ziemi zapamiętana?

A jam Panie wołał ku tobie: a modlitwa moja uprzedzi cię rano.

Czemuż Panie odrzucasz modlitwę moją: odwracasz oblicze twoje odemnie?

Jam-ci jest ubogi i w pracy od młodości mojej; a będąc wywyższony, jestem poniżony i zatrwożony.

Na mnie się przeniosły gniewy twoje: a strachy twoje zatrwożyły mię.

Ogarnęły mię cały dzień jako woda; obtoczyły mię spolem.

Elongasti a me amicum, et proximum, * et notos meos a miseria.

Ant. Factus sum *ut supra*.

R. In pace factus est locus ejus.

V. Et in Sion habitatio ejus.

Pater noster... *secreto*.

Lectio VII.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebraeos.

Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum, id est non hujus creatio: neque per sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum et taurorum, et cinis vitulae adspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad serviendum Deo viventi?

R. Adstitérunt reges terrae, et principes convenérunt in unum, * Advérsus Dnum, et advérsus Christum ejus.

V. Quare fremuerunt gentes, et populi meditati sunt inania? Advérsus Dóminum *ut supra*.

Lectio VIII.

Et ideo novi testamenti mediator est, ut, morte intercedente, in redemptionem earum praevaricationum, quae erant sub priori testamento, repositionem accipiant, qui vocati sunt, aeternae hereditatis. Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.

R. Aestimatus sum cum descendéntibus in lacum: * Factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber.

Oddaliłeś odemnie przyjaciela blizkiego: i znajome moje dla nędzy.

Ant. Stałem się jako człowiek itd.

V. Stało się w pokoju miejsce jego.

R. I mieszkanie jego na Syonie.

Ojciec nasz...

Lekcja 7.

Z listu błogosławionego Pawła Apostoła do żydów. (R. 9).

Chrystus stawiający się najwyższym kapłanem dóbr przyszłych, przez większy i doskonalszy przybytek nie ręką uczyniony, to jest: nie tego stworzenia: ani przez krew kozłów, albo cielców, ale przez własną krew wszedł raz do świątnicy, nalazłszy wieczne odkupienie. Albowiem jeśli krew kozłów i wołów, i popiół jałowicy pokropiony, splugawione poświęca na oczyszczenie ciała: jako daleko więcej krew Chrystusowa, który przez Ducha świętego samego siebie ofiarował niepokalanym Bogu, oczyści sumienie nasze od martwych uczynków, ku słужeniu Bogu żyjącemu?

R. Stanęli wespół królowie ziemscy, a książęta zeszli się w gromadę: przeciw Panu i przeciw Chrystusowi jego.

V. Czemu się wzburzyli poganie, a ludzie rozmyślali próżne rzeczy przeciw Panu itd. jak wyżej.

Lekcja 8.

I dla tego jest nowego testamentu pośrednikiem; żeby za przystąpieniem śmierci, na odkupienie występków tych, które były pod pierwszym testamentem, obietnicę wzięli, którzy wezwani są, wiecznego dziedzictwa. Albowiem gdzie testament jest, musi przystąpić śmierć tego, który testament czyni. Bo testament w umarłych potwierdzony jest, inaczej jeszcze nie jest ważny, póki żyw, który testament uczynił. Zkąd ani pierwszy bez krwi nie był poświęcony.

R. Poczytano mię z zstępującymi do dołu. Stałem się jak człowiek bez pomocy, między umarłymi wolny.

¶. Posuerunt me in lacu inferi-
ori, in tenebris, et in umbra mor-
tis. Factus sum ut supra.

Lectio IX.

Lecto enim omni mandato legis
a Mójse univérso pópulo, accipiens
sanguinem vitulórum et hircórum, cum
aqua et lana coccinea et hyssópo,
ipsum quoque librum, et omnem pó-
pulum adspérsit, dicens: Hic sanguis
testaménti, quod mandavit ad vos
Deus. Etiam tabernaculum, et ómnia
vasa ministérii sanguine similiter ad-
spérsit. Et ómnia pene in sanguine
secúndum legem mundántur, et sine
sanguinis effusióne non fit remissio.

R. Sepúlto Dómino signatum est
monuméntum, volvéntes lapidem ad
óstium monuménti: * Ponéntes mí-
lites, qui custodírent illum.

¶ Accedéntes príncipes sacerdot-
um ad Pilatum, petíerunt illum.
Ponéntes mílites ut supra.

R. Sepúlto Dómino ut supra.

V. Wsadzili mię w dół głębszy,
do ciemności i do cienia śmierci.
Stałem się itd. jak wyżej.

Lekcja 9.

Albowiem, gdy Mojżesz wszystko
przykazanie zakonne przeczytał wszy-
stkiemu ludowi, wziawszy krew ciel-
ców i kozłów z wodą i wełną szar-
łatową i izopem: same też księgi i
lud wszystek pokropił, mówiąc: Ta
krew testamentu, który do was Bóg
nakazał. Do tego i przybytek i wszy-
stko naczynie służby krwią także
pokropił. A niemal wszystko we krwi
według zakonu bywa oczyszczono: a
bez rozlania krwi nie bywa odpuszczenie.

R. Gdy Pan był już pogrzebion,
zapieczętowano grób, przywaliwszy ka-
mien do grobowego wejścia. Postawili
żołnierzy, którzyby strzegli.

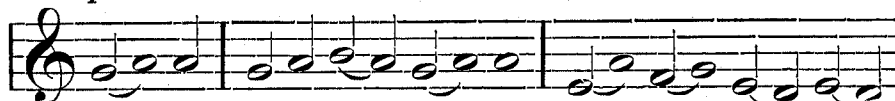
V. Przystąpiwszy książęta kapłań-
scy do Pilata, prosili go. Postawili
żołnierzy itd. jak wyżej.

R. Gdy Pan był już itd. jak wyżej.

AD LAUDES.

1 Antiphona.

Ton. IV.

O mors, e-romors tu - a, mor - sus tu - us
O śmierci! śmiercią twą będę. O piekło! śmiertelnym ciosem

e-ro in - fér-ne. Ps. 50. Mi-se - ré-re me - i De - us * secúndum
twym będę. Zmiłuj się nademną Boże, według

magnam misericór-di-am tu-am.
wielkiego miłosierdzia twego.

Et secundum etc. p. 188.

Ton. IV.

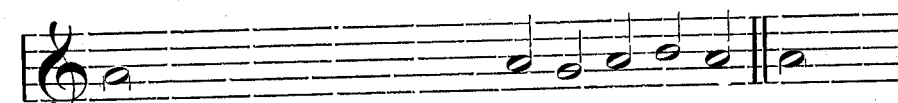
2 Antiph.

Plan-gent e - um qua - si u - ni-gé - ni-tum, qui - a
Będą go oplakiwali jako jednorodzonego, albowiem

inno-cens Dó-mi-nus oc-cis-sus est. Ps. 42. Jú-di-ca me, De-us,
Pan niewinny jest zabity, Osądź mię, Boże,

et discérne causam meam de gen-te non san-cta, * ab hómine
a rozeznaj sprawę moją od narodu nie świętego: od człowieka

iníquo et do-ló-so é-ru-e me.
niesprawiedliwego i zdraдлиwego wyrwij mię.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: *
quare me repulisti? et quare tristis
incédo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam, et veritatem
tuam: * ipsa me deduxérunt et ad-
duxérunt in montem sanctum tuum,
et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad De-
um, qui laetificat juventútem meam.

Confitébor tibi in cithara, Deus,
Deus meus: * quare tristis es, anima
mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc con-
fitébor illi: * salutare vultus mei, et
Deus meus.

Bo ty jesteś Bóg, moc moja: cze-
muś mię odrzucił? czemu smutny
chodzę, gdy mię trapi nieprzyjaciół?

Wyslij światłość twoją i prawdę
twoją: te mię poprowadziły i przy-
prowadziły na górę świętą twoją i
do przybytków twoich.

I wynidę do ołtarza Bożego: do
Boga, który uwesela młodość moją.

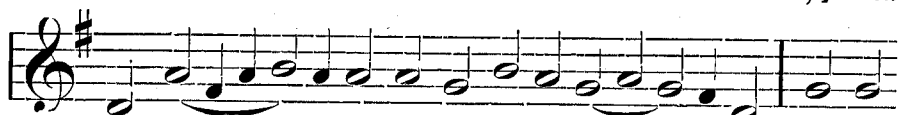
Będęc wyznawał na cytrze, Boże,
Boże mój: czemuś smutna dusza mo-
ja, a czemu mię trwożysz?

Miej nadzieję w Bogu, bo mu je-
szcze wyznawać będę: zbawienie obli-
cza mego i Bóg mój.

Plangent eum ut supra.

3 Antiph.

Ton. VII, fn. 1.

At-tén - di-te, u - ni-vér-si pó - pu-li, et vi -
Uważajcie wszystkie narody i

- dé - te do-ló - rem me - um. Ps. 62. De - us
i patrzcie na boleść moję. Boże

De - us me - us, * ad te de lu - ce ví-gi-lo.
Boże mój, do Ciebie czuję na świtanie.

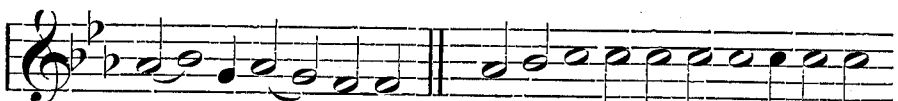
Sitivit in te ut supra pag. 191.

4 Antiphona.

Ton. I, fn. 1.

A por - ta ín - fe - ri é - ru - e, Dómi-ne,
Od wrót piekielnych wybaw, Panie,

á - nimam me-am. Cant. E-go di-xi: in di-mí-di-o di -
duszę moję. Jam rzekł: w połowicy

- é - rum me - ó - rum * va - dam ad por - tas ín - fe - ri.
dni moich: pójdę do bram piekielnych.

Quaesivi residuum annorum meorum * dixi: non videbo Dominum Deum in terra viventium.

Non aspiciam hominem ultra * et habitatorem quietis.

Generatio mea ablata est, et convoluta est a me * quasi tabernaculum pastorum.

Praecisa est velut a texente vita mea, dum adhuc ordire, succidit me * de mane usque ad vesperam finies me.

Sperabam usque ad mane * quasi leo sic contrivit omnia ossa mea.

De mane usque ad vesperam finies me * sicut pullus hirundinis: sic clamabo; meditabor ut columba.

Attenuati sunt oculi mei * suscipientes in excelsum.

Domine vim patior: responde pro me * quid dicam, aut quid respondit mihi cum ipse fecerit.

Recogitabo tibi omnes annos meos * in amaritudine animae meae.

Domine si sic vivitur, et in talibus vita spiritus mei, corripies me, et vivificabis me * ecce in pace amaritudo mea amarissima.

Tu autem eruiisti animam meam, ut non periret * projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

Quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te, * non expectabunt qui descendunt in lacum veritatem tuam.

Vivens, vivens ipse confitebitur tibi, sicut et ego hodie * Pater filiis notam faciet veritatem tuam.

Domine, salvum me fac, * et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vitae nostrae in domo Domini.

Antiph.: A porta inferi etc. ut supra.

5 Antiph.

Ton. V.

O vos o - mnes qui tran - sí - tis per - vi - am.
O wy wszyscy, którzy przechodzicie przez drogę,

Szukałem ostatka lat moich; rzekłem: nie ujrzę Pana Boga na ziemi żyjących.

Nie oglądałem więc człowieka, i obywatela pokoju.

Wiek mój przeminął i zwinion jest odemnie: jako namiotek pasterski.

Przerznięty jest jako od tkacza żywot mój: gdy się jeszcze zaczynał, przerznął mię: od zarania aż do wieczora dokonasz mię.

Miałem nadzieję aż do zarania: jako lew tak połamał wszystkie kości moje.

Od zarania aż do wieczora dokonasz mię: jako młode jaskółcze tak będę szczebiotał: a będę stękał jako gołębia.

Zemdlaly oczy moje, poglądając ku górze.

Panie! gwałt cierpię, odpowiedz za mię: cóż rzekę, albo co mi odpowie, gdyż sam uczynił.

Będzie rozmyślał wszystkie lata moje, w gorzkości duszy mojej.

Panie, jeśli tak żyją i taki żywot ducha mego, pokażesz mię i ożywisz mię. Oto w pokoju gorzkość moja najgorzszczej.

Aleś ty wyrwał duszę moję, aby nie zginęła: zarzuciłeś w tył twój wszystkie grzechy moje.

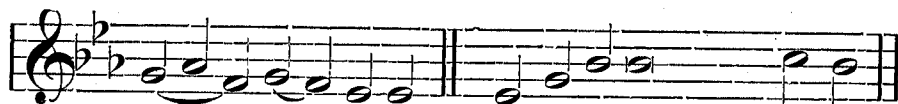
Albowiem nie piekło wyznawać ci będzie, ani śmierć chwalić cię będzie: nie będą czekać, którzy w dół zstępują, prawdy twojej.

Żywy, żywy ten cię wyznawać będzie, jako i ja dzisiaj: Ojciec synom będzie opowiadał prawdę twoję.

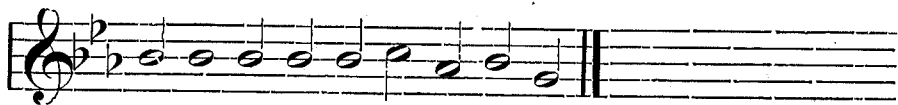
Panie, zachowaj mię: a psalmy nasze śpiewać będziemy w domu Pańskim po wszystkie dni żywota naszego.

at-tén-di-te et vi-dó-te si est do - lor si-cut
zastanówcie się, a obaczcie, zaliż jest boleść,

do - lor me-us. Ps. 148. Lau-dá-te Dóminum de coe-lis: *
jako boleść moja. Chwalcie Pana na niebiosach

lau-da-te e - um in ex-cél-sis.
chwalcie go na wysokościach.

Laudate eum etc. pag. 195. O vos omnes ut supra.

V. Caro mea requiescet in spe.

V. Ciało moje będzie odpoczywa-
ło w pokoju.

R. Et non dabis Sanctum tuum
videre corruptiōnem.

R. I nie dasz świętemu swemu
widzieć zepsucia.

Ad Benedictus Antiph.

Ton. I, fn. 5.

Mu - lí - e-res se-dén-tes ad mo-nu-méntum
Niewiasty siedząc u grobu

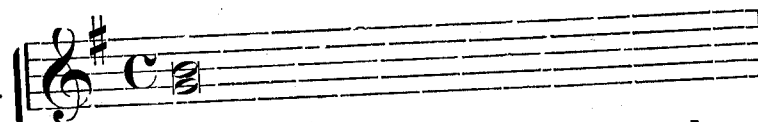

la - men-ta - bán - tur flen - tes Dó-mi-num.
lamentowały oplakując Pana.

Cant. Benedictus vid. pag. 197. Antiph. Mulieres ut supra. Deinde
dicitur Christus factus est cum reliquis ut supra pag. 124.

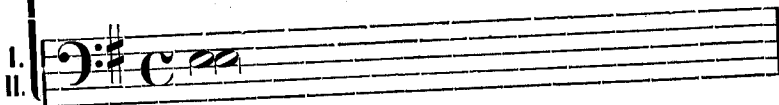
Falsi bordoni 4 vocum aequalium pro Cantico Benedictus in sacro triduo Majoris Hebdomadae.

TENOR I.
TENOR II.

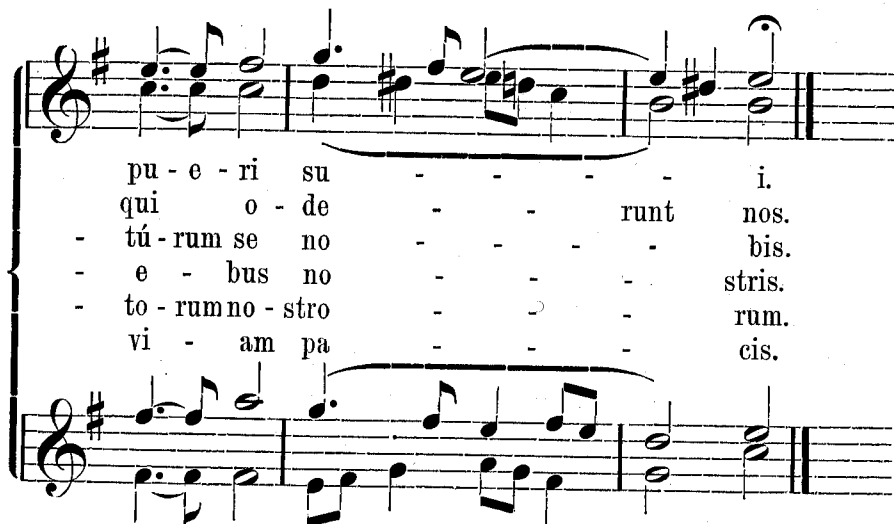
2. Et eréxit | cornu sa - - -
4. Salútem | ex ini - - -
6. Jusjurándum | quod jurávit ad Abraham |
8. In sanctitáte et justítia
10. Ad dandam sciéntiam salútis |
12. Illuminare his | qui in ténebris | et in umbra

BASSUS I.
BASSUS II.

- lú - tis no - bis * in domo David
- mí - cis no - stris * et de manu ómnium
- pa - trem no - strum * da - - -
co - ram i - pso * ómnibus di - - -
ple - bi e - jus * in remissiōnem pecca -
mor - tis se - dent * ad dirigēdos pedes nostros in

Statio ad St. Joannem in Laterano.

Hora competenti cooperiuntur Altaria, et dicuntur Horae candelis Altaris exstinctis usque ad principium Missae. Interim executitur ignis de lapide foris Ecclesiam, et ex eo accenduntur carbones.

Dieta nona, Sacerdos indutus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali violaceo, vel sine casula, adstantibus sibi ministris cum Cruce, aqua benedicta, et incenso, ante portam Ecclesiae, si commode potest, vel in ipso aditu Ecclesiae benedicit novum ignem dicens:
V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Deus, qui per Filium tuum, angularem scilicet lapidem, claritatis tuae ignem fídelibus contulisti: productum e silice, nostris profuturum usibus, novum hunc ignem sancti tificae, ut concedé nobis, ita per haec festa paschalia coeléstibus desíderiis inflammari; ut ad perpétuae claritatis puris mentibus, valeamus festa pertingere. Per eundem Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

O godzinie odpowiedniej przykrywa się ołtarze i mówi się godziny kanoniczne. Świece na ołtarzach zapalają się dopiero na początku mszy. Tymczasem wydobywa się ognia z krzemienia w kruchcie kościelnej i zapala się nim węgle.

Po skończeniu nony, kapłan ubrany w humerał, albę, cyngulum, stółę i kapę fioletową, lub bez ornatu, błogosławi przed bramą kościelną, jeżeli się da, lub w kruchcie, nowy ogień; obok kapłana stoją ministranci z krzyżem, wodą święconą, i kropidłem. Kapłan mówi:
Pan z wami.

I z duchem twoim.

Módlmy się.

Boże, któryś przez Syna twojego, przez ów to węgielny kamień, światłości twojej ognia wiernym udzielił: pobłogosław wydobyty z krzemienia ten nowotny ogień dla użytku naszego: i racz pozwolić, niech przez te Wielkanocne święta tak silnie serca nasze zapalają się chęcią dóbr niebieskich, iżbyśmy z czystymi umysłami do owego święta wiecznej już światłości przyjsć mogli. Przez tegoż Chrystusa Pana naszego. Amen.

Orémus.

Dómine Deus, Pater omnipotens, lumen indeficiens, qui es conditor ómnium lúminum: béne t dic hoc lumen, quod a te sanctificatum, atque benedictum est, qui illuminasti omnem mundum: ut ab eo lumine accendamus, atque illuminémur igne claritatis tuae: et sicut illuminasti Móysen exeuntem de Aegypto, ita illumines corda, et sensus nostros: ut ad vitam, et lucem aetérnam pervenire mereamur. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Orémus.

Dómine sancte, Pater omnipotens, aetérne Deus: benedicéntibus nobis hunc ignem in nómine tuo, et unigéniti Filii tui Dei ac Dómini nostri Jesu Christi, et Spiritus sancti, cooperari dignéris; et adjuva nos contra ignita tela inimici, et illustra gratia coeléstii. Qui vivis et regnas cum eódem Unigénito tuo, et Spiritu sancto, Deus: per ómnia saecula saeculórum.

R. Amen.

Deinde benedicit quinque grana incensí ponenda in Cereo, dicens absolute hanc Orationem:

Véniat, quaesumus, omnipotens Deus, super hoc incénsusum larga tuae bene t dictiónis infusio: et hunc nocturnum splendórem invisibilis regenerator accénde: ut non solum sacrificium, quod hac nocte litatum est, arcana luminis tui admixtióne refulgeat; sed in quocumque loco ex hujus sanctificatiónis mystério aliquid fuerit deportatum, expulsa diabólica fraudis nequitia, virtus tuae majestatis assistat. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Módlmy się.

Panie Boże, Ojcie wszechmogący, światłości nieustająca, któryś jest Stwórcą wszelkiego, światła: pobłogosław to światło, które przez Ciebie już jest pobłogosławione i poświęcone, który sam świat cały oświeciłeś: niech będziem zapaleni i oświeceni ogniem światłości twojej: a jakoś świecił Mojżeszowi z Egiptu wychodzącemu, również oświeć serca i zmysły nasze; iżbyśmy do wiecznego życia i światłości dojść zasłużyli. Przez Chrystusa Pana naszego.

Amen.

Módlmy się.

Panie Święty, Ojcie wszechmogący, wieczny Boże, racz wspólnie działać z nami, błogosławiącymi ten ogień w Imię twoje i Jednorodzonego Syna twego Boga i Pana naszego Jezusa Chrystusa, a także Ducha Świętego; i wspomagać nas przeciw ognistym pociskom nieprzyjaciela, tudzież oświecać nas niebieską łaską twoją. Który żyjesz i królujesz z tymże Jednorodzonym Synem i z Duchem ś. Bóg przez wszystkie wieki wieków.

Amen.

Służący kładzie do kadzielnicy węgle, ogniem poświęconym rozżarzone, poczem kapłan poświęca grany, mówiąc:

Błagamy Cię wszechmogący Boże, wyléj na to kadzidło szczodre błogosławieństwo Twoje: a to nocne światło, Ty sam niewidomy Odnawicielu, racz zapalić: iżby nietylko ofiara, która się tej nocy święci, tajemnem połączeniem Boskiego światła twego jaśniała, lecz z tej tajemnicy poświęcenia, gdy cokolwiek na jakie bądź miejsce zaniesionem będzie, niechaj potęgą Twego Majestatu, wypędziwszy djabelskiej zdrady niegodziwość, pomocą swoją zasila. Przez Chrystusa Pana naszego.

R. Amen.

Dum benedicit grana incensi, Acolythus assumens de carbonibus benedictis ponit in thuribulo: et finita Oratione supradicta, Sacerdos de navicula ponit incensum in thuribulo, benedicens illud more solito: deinde praedicta grana incensi et ignem ter adspersit aqua benedicta, dicens: *Asperges me Domine sine cantu, et sine Psalmo, et ter adolet incenso.*

Interim omnia luminaria Ecclesiae extinguuntur, ut de igne benedicto postmodum accendantur. Tum Diaconus indutus dalmatica albi coloris, accipit arundinem cum tribus candelis in summitate illius, triangulo distinctis. Praecedunt Thuriferarius cum Acolytho deferente in vase quinque grana incensi: sequitur Subdiaconus cum Cruce, et Clerus per ordinem: deinde Diaconus cum arundine, post eum Celebrans. Cum Diaconus ingressus est Ecclesiam, inclinat arundinem, et Acolythus deferens candelam accensam de novo igne, accendit unam ex illis tribus candelis desuper positis: et Diaconus elevans arundinem, genuflectit, similiter et omnes alii cum eo, praeter Subdiaconum Crucem ferentem: et cantat solus: *Lumen Christi. R. Deo gratias.*

Et procedens ad medium Ecclesiae, ibi accendit alia candela: et iterum genuflectus, ut supra, altius cantat: *Lumen Christi. R. Deo gratias.*

Tertio procedit ante Altare, ubi accenditur tertia candela: et rursum genuflectus, ut prius, adhuc altius dicit: *Lumen Christi. R. Deo gratias.*

Deinde Celebrans ascendit ad Altare in cornu Epistolae, et Diaconus dat arundinem uni Acolytho: et accipiens librum, petit a Celebrante benedictionem, ut sit ad Evangelium. Sacerdote dicente:

Dominus sit in corde tuo, et in labiis tuis: ut digne, et competenter annunties suum paschale praeconium: In nomine Patris, et Filii, † et Spiritus sancti. Amen.

Postea vadit ad pulpitem, et ponit super eo librum, et incensat. A dextris Diaconi stent Subdiaconus cum Cruce, et Thuriferarius: a sinistris duo Acolythi, ille qui tenet arundinem, et alius tenens in vase quinque grana incensi benedicti figenda in Cereis. Tunc, surgentibus omnibus, et stantibus, ut fit ad Evangelium, Diaconus cantat:

Podczas gdy kapłan benedykuje grana, kładzie ministrant poświęcone węgle do turybularza: po skończeniu modlitwy powyższej kapłan sypie kadzidło do turybularza i błogosławi je jak zwykle: następnie trzy razy kropi grana i ogień świeconą wodą, mówiąc: *Asperges me Domine bez śpiewu i bez psalmu i trzy razy kadzi.*

Tymczasem zagasza się wszystkie świece w kościele, ażeby mogły następnie być zapalone ogniem poświęconym. Kapłan (lub dyakon) ubrany w białą dalmatykę, bierze tryangul i wchodzi do kościoła. Przed nim idą ministranci z turybularzem i z granami, ministrant z krzyżem i duchowieństwo. Wszedłszy do kościoła, nachyla tryangul, a ministrant świecą nowym ogniem zapaloną, zapala jedną ze świec na tryangule: następnie kapłan podnosi tryangul, i podczas gdy wszyscy razem z nim klękają, śpiewa: *Lumen Christi. R. Deo gratias.*

Przyszedłszy na środek kościoła, to samo czyni przy zapaleniu drugiej świecy, i wyżej śpiewa: *Lumen Christi. R. Deo gratias.*

Przed ołtarzem zapala się trzecia świeca: i znówu uklękawszy, jeszcze wyżej śpiewa: *Lumen Christi. R. Deo gratias.*

Oddawszy tryangul jednemu z ministrantów, staje po stronie Epistoły, i jeżeli msza jest z asystą, daje benedykę dyakonowi:

Pan niech będzie w twym sercu, i w uścicach twoich; ażebyś godnie i należycie jego Wielkanocną chwałę ogłosił. W Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

i stoi tak długo, aż dyakon nie prześpiewa prefacyi. Jeżeli zaś sam ceremonie odprawia, idzie na stronę Ewangelii i śpiewa z mszału:

Exultet jam Angelica turba coelorum; exultent divina mysteria: et pro tanti Regis victoria, tuba insonet salutaris. Gaudeat et tellus tantis irradiata fulgoribus: et aeterni Regis splendore illustrata, totius orbis se sentiat amisisse caliginem. Laetetur et mater Ecclesia tanti luminis adornata fulgoribus: et magnis populorum vocibus haec aula resultet. Quapropter adstantes vos, fratres carissimi, ad tam miram hujus sancti luminis claritatem, una mecum quaeso, Dei omnipotentis misericordiam invocate. Ut qui me non meis meritis intra Levitarum numerum dignatus est aggregare, luminis sui claritatem infundens. Cerei hujus laudem implere perficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum: qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

V. Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo

nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, invisibilem Deum Patrem omnipotentem, Filiumque ejus unigenitum, Dominum nostrum Jesum Christum, toto cordis ac mentis affectu, et vocis ministerio personare. Qui pro nobis aeterno Patri Adae debitum solvit: et veteris piaculi cautionem pio cruore deterisit. Haec sunt enim Festa Paschalia, in quibus verus ille Agnus occiditur, cujus sanguine postes fidelium consecrantur. Haec nox est, in qua primum patres nostros filios Israel eductos de Aegy-

Niech się już Anielski orszak niebian raduje; niech się z weselem boskie tajemnice sprawują, i niech brzmienie zbawiennej trąby, zwycięztwo tak potężnego Króla ogłosi. Niech się cieszy i ziemia, tak niezmiernej jasności promieniami okryta, a wiecznego Króla światłością będąc oświecona, niech czuje, iż światła całego ciemności pozbyła. Niech się weseli i Kościół matka nasza, ozdobiony takiej światłości blaskiem: a radośnymi głosy narodów, niechaj grzmi ta świątnica. Przeto i wy najmilsi bracia, którzy tu będziecie oświeceni jasnością tego świętego światła, wspólnie ze mną wzywajcie, proszę was, miłosierdzia Wszechmocnego Boga; aby Ten, który mię nie z pobudek mych zasług w rządzie Lewitów umieścić raczył, chwałę tej Paschalnej świecy, przez wylanie jasności światła swego, dopełnił i udoskonalił. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa Syna swego, który w Nim żyje i króluje w jedności Ducha św. Bóg.

V. Przez wszystkie wieki wieków.

R. Amen.

V. Pan z wami.

R. I z duchem twoim.

V. Podnieście serca.

R. Mamy wzniesione ku Panu.

V. Dzięki czynimy Panu Bogu

naszemu.

R. Godną i sprawiedliwą jest rzeczą.

Prawdziwie godną i sprawiedliwą jest rzeczą, abyśmy niewidomego Boga Ojca Wszechmocnego, także i Syna Jego Jednorodzonego Pana naszego Jezusa Chrystusa, z całej siły serca i umysłu głośno wychwalali. Który za nas przedwiecznemu Ojcu dług Adamowi wypłacił, i zastarzałego, grzechu cyrograf Najświętszą Krwią wygładził. Te są albowiem Wielkanoce Uroczystości, w które ów prawdziwy Baranek jest zabity, krwią którego przybytki wier-

pto, mare Rubrum sicco vestigio transire fecisti. Haec igitur nox est, quae peccatorum tenebras columnae illuminatione purgavit. Haec nox est, quae hodie per universum mundum, in Christo credentes, a vitiis saeculi, et caligine peccatorum segregatos reddit gratiae, sociat sanctitati. Haec nox est, in qua destruxit vinculis mortis, Christus ab infernis victor ascendit. Nihil enim nobis nasci profuit: nisi redimi profuisset. O mira circa nos tuae pietatis dignatio! O inaestimabilis dilectio caritatis: ut servum redimeres, filium tradidisti! O certe necessarium Adae peccatum, quod Christi morte deletum est! O felix culpa, quae talem ac tantum meruit habere redemptorem! O vere beata nox, quae sola meruit scire tempus et horam, in qua Christus ab inferis resurrexit! Haec nox est, de qua scriptum est: Et nox sicut dies illuminabitur: et nox illuminatio mea in deliciis meis. Hujus igitur sanctificatio noctis, fugat scelera, culpas lavat, et reddit innocentiam lapsis, et moestis laetitiam. Fugat odia, concordiam parat, et curvat imperia.

Hic Diaconus infligit quinque grana incensi benedicti in Cereo in modum Crucis, hoc ordine.

1
2 5
3

In hujus igitur noctis gratia, suscipe Sancte Pater, incensi hujus sacrificium vespertinum: quod tibi haec

nych poświęcają się. Ta to jest noc, w którą, o Boże; naprzód Ojców naszych, synów Izraela wyprowadzonych z Egiptu, suchą nogą przez Czerwone morze przeprowadził. Ta właśnie jest owa noc, która grzechu ciemności, światłością ognistego słupa rozproszyła. Ta to jest noc, która dzisiaj na całym świecie wierzących w Chrystusa, odłączonych od zbrodni świata i grzechowej ciemności, wraca Boskiej łasce i z towarzystwem świętych łączy. Ta noc jest, w której Chrystus pokruszywszy więzy śmierci, piekieł zwycięzca wyszedł. Niepożytecznym byłby dla nas dar życia, gdybyśmy nie zostali odkupieni. O cudowna łasko! z twego miłosierdzia nam udzielona! O nie wymowny zbytku miłości! abyś sługę odkupił, Synaś na śmierć wydał! O zapewne potrzebny grzechu Adamowy, który śmiercią Chrystusową zgładzony jesteś! O wino szczęśliwa, którąś Takiego i tak potężnego zasłużyła mieć Odkupiciela! O noc prawdziwie błogosławiona! która sama jedna godną była wiedzieć porę i godzinę, o której Chrystus od piekieł zmartwychwstał. Ta to jest noc, o której napisano: A noc jako dzień będzie oświecona, i noc oświecenie moje w rozkoszach moich. Tej więc nocy świętość: występki wypędza, winy zmywa, upadłym niewinność, a smutnym radość przywraca. Wygania nienawiści, gotuje zgodę, zniewala panowania.

Dyakon rozsadza pięć gran, wtykając je w roztwory na Wielkanocnej świecy w znak krzyża uporządkowane.

Na pamiątkę więc łaski takowej mocy, przyjmij, święty Ojcze, tego kadzidła wieczorną ofiarę, którą To-

in hac Cérei oblatiōne solémni, per ministrórum manus de opéribus apum, sacrosáncta reddit Ecclésia. Sed jam columnae hujus praecónia nóvimus, quam in honórem Dei rútilans ignis accéndit.

Hic Diaconus accendit Cereum cum una ex tribus candelis in arundine positis.

Qui licet sit divisus in partes, multa tamen luminis detrimenta non novit. Aliter enim liquantibus ceris, quas in substantiam pretiosae hujus lampadis, apis mater eduxit.

Hic accenduntur lampades.

O vere beata nox, quae expoliavit Aegyptios, ditavit Hebraeos! Nox, in qua terrénis coeléstia, humanis divina junguntur. Orámus ergo te, Dómine, ut Céreus iste in honórem tui nóminis consecrátus, ad noctis hujus caliginem destruendam, indeficiens perseveret. Et in odórem suavitatis acceptus, supérnis lumináribus miscéatur. Flammas ejus lúifer matutinus invéniat. Ille, inquam, lúifer, qui nescit occásus. Ille, qui regréssus ab inferis, humano géneri sérénus illúxit. Precámur ergo te, Dómine: ut nos fámulos tuos, omnémque clerum, et devotíssimum

Si non est coronatus, dicatur:

(eléctum Imperátorem) Imperátorem nostrum N. cujus tu Deus desidérii vota praenóscens, ineffábili pietátis et misericórdiae tuae múnere, tranquillum perpétuae pacis accómmoda: et coeléstem victóriam cum omni pópulo suo. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus: per ómnia saecula saeculórum.

R. Amen.

bie najświętszy Kościół przez ręce sług swoich przynosi w tém uroczystem ofiarowaniu świecy, z pracy pszczołek zrobionej. Lecz już poznałszy chwałę tej kolumny, którą na cześć Boga jasny ogień zapala.

Tutaj Dyakon zapala paschal jedną ze świec na tryangule zatkniętych.

Jakowy ogień chociaż na części podzielony, jednak udzieleniem światła uszczerbku w sobie nie doznaje. Podnieca się albowiem topniejącym woskiem, który wydała matka pszczoły na utworzenie istoty tej drogiej pochodni.

Tutaj zapala się świece.

O noc prawdziwie błogosławiona, która Egipcyan złupiła, Hebrejczyków wzbogaciła! Noc, w której ziemskie rzeczy z niebieskimi, ludzkie z boskimi się łączą. Błagamy Cię więc, Panie, aby ta świeca na cześć Imienia twego poświęcona, na zniweczenie ciemności tej nocy nieustannie trwała, i aby jej światło, wznosząc się niby wonne kadzidło, połączyło się z górną światłością. Płomienie jej niech zastanie zaranna jutrzienka. Owa (mówię) jutrzienka, która zachodu, nie zna. Owa, która wróciwszy z piekieł, ludzkiemu rodzajowi wesoło zajaśniała. Prosimy Cię więc, Panie, abyś nas sług swoich, całe duchowieństwo i najpotężniejszy lud twój, wspólnie z świętym Ojcem naszym, papieżem N., i biskupem naszym, N., udzieliwszy spokojnych czasów, w tych wielkanocnych radościach, raczył nieustającą opieką swoją rządzić, kierować i zachowywać. Wejrzyj także na Najjaśniejszego Imperatora naszego, N., którego Ty Boże zamysły i chęci znając, użyż Mu z niewypowiedzianego miłosierdzia i niewysławionej twój dobroci daru, stałego i nieprzerwanego pokoju i niebieskiego zwycięstwa z całym ludem jego. Przez tegoż Pana naszego Jezusa Chrystusa Syna twojego, który z Tobą żyje

Completa benedictione Cerei, Diaconus, depositis albis, sumit violacea paramenta. et vadit ad Celebrantem: qui exiit pluviali, et sumit manipulum et casulam violacei coloris. Postea leguntur Prophetiae sine titulo, nec in earum fine respondetur *Deo gratias*, et Celebrans legit eas submissa voce ad Altare in cornu Epistolae. In fine Prophetiarum dicuntur Orationes modo subscripto. Ante, vel interim dum Prophetiae leguntur, presbyteri catechizent catechumenos baptizandos, et praeparent ad baptismum.

Prophetia prima.

Gen. 1 et 2.

In principio creavit Deus coelum et terram. Terra autem erat inanis, et vacua, et tenebrae erant super faciem abyssi: et Spiritus Dei ferebatur super aquas. Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quod esset bona: et divisit lucem a tenebris. Appellavitque lucem Diem, et tenebras Noctem: factumque est vespere, et mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in medio aquarum: et dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum, divisitque aquas, quae erant sub firmamento, ab his, quae erant super firmamentum. Et factum est ita. Vocavitque Deus firmamentum coelum: et factum est vespere, et mane, dies secundus. Dixit vero Deus: Congregentur aquae, quae sub coelo sunt, in locum unum: et appareat arida. Et factum est ita. Et vocavit Deus, aridam, Terram: congregationesque aquarum appellavit Maria. Et vidit Deus, quod esset bonum. Et ait: Germinet terra herbam virentem, et facientem semen, et lignum pomiferum faciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetipso sit super terram. Et protulit terra herbam virentem, et facientem semen juxta genus suum, li-

i króluje w jedności Ducha św. Bóg na wieki wieków.

R. Amen.

Poświęciwszy paschał, dyakon składa białe, a bierze fioletowe aparaty i idzie do celebransa, który zdejmując kape, bierze manipularz tudzież stół fioletową i czyta następujące proroctwa.

Proroctwo pierwsze.

Gen. 1 i 2.

Na początku stworzył Bóg niebo i ziemię. A ziemia była pusta i próżna: i ciemności były nad głębokością: a duch Boży unaszał się nad wodami. I rzekł Bóg: niech się stanie światłość. I ujrzał Bóg światłość, że była dobra: i przedzielił światłość od ciemności. I nazwał światłość dniem a ciemność nocą. I stał się wieczór i zaranek, dzień jeden. I rzekł Bóg: Niech się stanie utwierdzenie między wodami, a niech przedzieli wody od wód. I uczynił Bóg utwierdzenie, i przedzielił wody, które były pod utwierdzeniem, od tych, które były nad utwierdzeniem. I stało się tak. I nazwał Bóg utwierdzenie niebem. I był wieczór i zaranek, dzień wtóry. Potem rzekł Bóg: Niech się zbiorą wody, które są pod niebem, na jedno miejsce, a niech się ukaże sucha. I stało się tak. I nazwał Bóg suchą, ziemią, a zebranie wód przewoził morzem. I widział Bóg, że było dobre. I rzekł: Niech zrodzi ziemia ziele zielone i dawające nasienie: i drzewo rodzajne, owoc czyniące według rodzaju swego, którego by nasienie było w samym sobie na ziemi. I stało się tak. I zrodziła ziemia ziele zielone i dawające nasienie według rodzaju swego, i drzewo czynią-

gnumque faciens fructum, et habens unumquodque seminem secundum speciem suam. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere, et mane, dies tertius. Dixit autem Deus: Fiant luminaria in firmamento coeli, et dividant diem ac noctem, et sint in signa, et tempora, et dies, et annos: ut luceant in firmamento coeli et illuminent terram. Et factum est ita. Fecitque Deus duo luminaria magna: luminare majus, ut praeesset diei: et luminare minus, ut praeesset nocti: et stellas. Et posuit eas in firmamento coeli, ut lucerent super terram, et praeessent diei, ac nocti, et dividerent lucem, ac tenebras. Et vidit Deus quod esset bonum. Et factum est vespere, et mane, dies quartus. Dixit etiam Deus: Producant aquae reptile animae viventis, et volatilis super terram sub firmamento coeli. Creavitque Deus cete grandia, et omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquae in speciebus suas, et omne volatilis secundum genus suum. Et vidit Deus quod esset bonum. Benedixitque eis, dicens: Crescite, et multiplicamini, et replete aquas maris: aversque multiplicentur super terram. Et factum est vespere, et mane, dies quintus.

Dixit quoque Deus: Producat terra animam viventem in genere suo: jumenta et reptilia, et bestias terrae secundum species suas. Factumque est ita. Et fecit Deus bestias terrae juxta species suas, et jumenta, et omne reptile terrae in genere suo. Et vidit Deus quod esset bonum. Et ait: Faciamus hominem ad imaginem, et similitudinem nostram: et praesit piscibus maris, et volatilibus coeli, et bestiis, universaeque terrae, omnique reptili, quod movetur in terra. Et creavit Deus hominem ad imaginem suam: ad imaginem Dei creavit illum, masculum

ce owoc i mające każde z nich nasienie według rodzaju swego. I widział Bóg, że było dobre. I stał się wieczór i zaranek, dzień trzeci. I rzekł Bóg: Niech się staną światła na utwierdzeniu nieba, a niech dzielą dzień od nocy: i niech będą na znaki, i czasy, i dni i lata. Aby świeciły na utwierdzeniu nieba, a oświecały ziemię. I stało się tak. I uczynił Bóg dwa światła wielkie: światło większe, aby rządziło dzień: i światło mniejsze, aby rządziło noc: i gwiazdy. I postawił je na utwierdzeniu nieba, aby świeciły nad ziemią: żeby rządziły dzień i noc, i dzieliły światłość od ciemności. I widział Bóg, iż było dobre. I stał się wieczór i zaranek, dzień czwarty. Rzekł też Bóg: Niech wywiodą wody płaz duszy żyjącej, i ptactwo nad ziemią pod utwierdzeniem nieba. I stworzył Bóg wieloryby wielkie i wszystką duszę żyjącą i ruszającą się, którą wywiodły wody według rodzaju ich: i wszelkie ptactwo według rodzaju jego. I widział Bóg, iż było dobre. I błogosławił im, mówiąc: Roście i mnożcie się, i napelniajcie wody morskie: i ptactwo niech się mnoży na ziemi. I stał się wieczór i zaranek, dzień piąty.

Rzekł także Bóg: Niech zrodzi ziemia duszę żyjącą według rodzaju swego: bydło i płaz, i bestie ziemne według rodzajów swoich. I stało się tak. I uczynił Bóg bestie ziemne według rodzajów ich, i bydło i wszelki ziemioślaz, według rodzaju swego. I widział Bóg, że było dobre. I rzekł: Uczyńmy człowieka na obraz i podobieństwo nasze: a niech przełożony będzie rybom morskim i ptactwu powietrznemu i bestiom wszystkiój ziemi i nad wszystkimi płazami, który się płaza po ziemi. I stworzył Bóg człowieka na wyobrażenie swoje, na wyobrażenie boże stworzył go: mężczyznę i błogostwę stworzył je. I błogosławił im Bóg, i rzekł: Roście i mnożcie się, i

et féminam creávit eos. Benedixitque illis Deus et ait: Créscite, et multiplicámini, et replete terram, et subjícite eam, et dominámini píscibus maris, et volatílibus coeli, et univér-sis animántibus, quae movéntur super terram. Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, et univér-sa ligna, quae habent in semetipsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: et cunctis animántibus terrae, omníque volúcri coeli, et univér-sis, quae movéntur in terra, et in quibus est anima vivens, ut habeant ad vescéndum. Et factum est ita. Viditque Deus cuncta, quae fécerat: et erant valde bona. Et factum est vé-spere, et mane, dies sextus. Igitur perfécti sunt coeli, et terra, et omnis ornátus eórum. Complevitque Deus die séptimo opus suum, quod fécerat: et requiévít die séptimo ab univérso ópere, quod patraret.

Qua completa, Sacerdos dicit: *Ore-mus. Diaconus: Flectamus genua. Subdiaconus: Levate.*

Deus, qui mirabíliter creasti hó-minem, et mirabílius redemísti: da nobis, quaesumus, contra oblectamén-ta peccati, mentis ratióne persistere, ut mereamur ad aetérna gaudia pervénire. Per Dóminum nostrum...

Prophetia secunda.

Gen. 5, 6, 7 et 8.

Noë vero cum quingentórum esset annórum, genuit Sem, Cham et Japheth. Cumque coepissent hómines multiplicari super terram, et filias procreassent, vidéntes filii Dei filias hóminum, quod essent pulchrae, acceperunt sibi uxóres ex ómnibus, quas elégerant. Dixitque Deus: Non permanébit spiritus meus in hómine in aetérnum, quia caro est: eruntque dies illius centum viginti annórum. Gigantes autem erant super terram in diébus illis. Postquam enim ingrési sunt filii Dei ad filias hóminum, il-

napełniajcie ziemię, a czynicie ją sobie poddaną: i panujcie nad rybami morskimi i nad ptastwem powietrznem i nad wszystkimi zwierzęty, które się ruchają na ziemi. I rzekł Bóg: Oto dałem wam wszelkie ziele rodzące nasienie na ziemi, i wszystkie drzewa, które same w sobie mają nasienie rodzaju swego, aby wam były na pokarm i wszystkim zwierzętom ziemnym; i wszystkiemu ptastwu powietrznemu, i wszystkiemu co się rusza na ziemi, i w czémkolwiek jest dusza żyjąca, aby miały co jeść. I stało się tak. I widział Bóg wszystkie rzeczy, które był uczynił, i były bardzo dobre. I stał się wieczór i zaranek, dzień szósty.

Dokończone są tedy niebiosy i ziemia, i wszystkie ozdoby ich. I dokonał Bóg w dzień siódmy dzieło swoje, które uczynił: i odpoczął w dzień siódmy od wszelkiego dzieła, które sprawił.

Po tem pierwszym proroctwie, kapłan mówi: *Módlmy się. Dyakon: Zegnijmy kolana. Subd.: Powstańcie.*

Boże, któryś człowieka cudownym sposobem stworzył, a cudowniej odkupił: umocnij, prosimy, rozum nasz przeciwko powabom grzechowym tak: ażebyśmy do wiecznego wesela dojsz zasłużyli. Przez Pana naszego...

Proroctwo 2.

Ks. Rodzaju. 5, 6, 7 i 8.

Noe zaś, gdy był pięciuset lat, zrodził Sema, Chama i Jafeta. A gdy się ludzie poczęli rozmnażać na ziemi i zrodzili córki, widząc synowie Boży córki ludzkie, iż były piękne, wzięli sobie za żony ze wszystkich, które obrali. I rzekł Bóg: Nie będzie trwał duch mój na wieki w człowieku, gdyż jest ciałem: i będą dni jego sto i dwadzieścia lat.

A olbrzymi byli na ziemi w one dni: bo gdy weszli synowie Boży do córek ludzkich, a one porodziły: ci są mocarze od wieku mężowie sławni.

laeque genuerunt, isti sunt poténtes a saeculo viri famósi. Videns autem Deus, quod multa malitia hóminum esset in terra, et cuncta cogitatio cordis intentá esset ad malum omni tempore, poenituit eum, quod hóminem fecisset in terra. Et tactus dolore cordis intrinsecus, Delébo, inquit, hominem, quem creavi a facie terrae, ab hómine usque ad animantia, a réptili usque ad volucres coeli: poenitet enim me fecisse eos. Noë vero invenit gratiam coram Dómino. Hae sunt generationes Noë: Noë vir justus atque perfectus fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit. Et genuit tres filios, Sem, Cham et Japheth. Corrupta est autem terra coram Deo, et repléta est iniquitate. Cumque vidisset Deus terram esse corruptam (omnis quippe caro corrumperat viam super terram) dixit ad Noë: Finis universae carnis venit coram me: repléta est terra iniquitate a facie eórum, et ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis laevigatis: mansiunculas in arca facies, et bitumine linies intrinsecus et intrinsecus. Et sic facies eam: Trecentórum cubitorum erit longitudo arcae, quinquaginta cubitorum latitudo, et triginta cubitórum altitudo illius. Fenestram in arca facies, et in cubito consummabis summitatem ejus: ostium autem arcae pones ex latere: deorsum coenacula, et tristega facies in ea. Ecce ego adducam aquas diluvii super terram, ut interficiam omnem carnem, in qua spiritus vitae et subter coelum. Univér-sa quae in terra sunt, consuméntur. Ponamque foedus meum tecum: et ingredieris arcam tu. et filii tui, uxor tua, et uxores filiorum tuorum tecum. Et ex cunctis animantibus universae carnis bina induces in arcam, ut vivant tecum: masculini sexus, et feminini. De volucris juxta genus suum, et de jumentis in genere suo,

A widząc Bóg, że wiele było złości ludzkiej na ziemi, a wszystka myśl serca była napięta ku złemu we wszystek czas: żal mu było, że uczynił człowieka na ziemi, i ruszony serdeczną boleścią wewnątrz, rzekł: Wygładzę człowieka, którego stworzył, z obliczności ziemi: od człowieka aż do zwierząt, od ziemiopłazu aż do ptastwa powietrznego: bo mi żal, że je uczynił. Noe zaś znalazł łaskę przed Panem. Noego rodzaje te są:

Noe mąż sprawiedliwy i doskonały był w rodzajach swoich, z Bogiem chodził. I zrodził trzech synów: Sema, Chama i Jafeta. Ale ziemia skażiła się przed Bogiem i napełniła się nieprawością. A gdy ujrzał Bóg ziemię być skażoną (bo wszelkie ciało popsało było drogę swą na ziemi), rzekł do Noego: Koniec wszelkiemu ciału przyszedł przedemną: napełniona jest ziemia nieprawością od oblicza ich, a ja wytracę ich z ziemi. Uczyni sobie korab z drzewa heblowanego, mieszkaneczka w nim poczynisz i namażesz klejem wewnątrz i zewnątrz. A uczynisz go tak: Trzysta łokci będzie długość korabia, pięćdziesiąt łokci szerokość, a trzydzieści łokci wysokość jego. Okno w korabiu uczynisz, a na łokciu dokonasz wierzch jego: a drzwi w korabiu postawisz z boku: na dole izby i troje piętra uczynisz w nim. Oto ja przywiodę wody potopu na ziemię, abym wytracił wszelkie ciało, w którym jest duch żywota pod niebem. Wszystko co na ziemi jest zniszczeje. I uczynię przymierze moje z tobą: i wnijdiesz do korabia ty i synowie twoi, żona twoja i żony synów twoich z tobą, i ze wszystkich zwierząt wszelkiego ciała po dwojga wwdziesz do korabia, aby zostały żywe z tobą, samca i samicę. Z ptastwa według rodzaju jego: i z bydła według rodzaju jego: i ze wszystkiego ziemiopłazu według rodzaju jego: po dwojgu z każdego wnijdą z tobą, aby mo-

et ex omni réptili terrae secundum genus suum: bina de omnibus ingredientur tecum, ut possint vivere. Tolles igitur tecum ex omnibus es-cis, quae mandi possunt, et compor-tabis apud te: et erunt tibi, quam illis in cibum. Fecit igitur Noë omnia quae praeceperat illi Deus. Eratque sexcentorum annorum, quando dilu-vii aquae inundaverunt super terram. Rupti sunt omnes fontes abyssi ma-gnae, et cataractae coeli apertae sunt: et facta est pluvia super terram quadraginta diebus, et quadraginta noctibus. In articulo diei illius in-gressus est Noë, et Sem, et Cham, et Japheth, filii ejus, uxor illius, et tres uxores filiorum ejus cum eis in arcam; ipsi, et omne animal secun-dum genus suum, universaque ju-menta in genere suo, et omne, quod movetur super terram in genere suo, cunctumque volatile secundum genus suum. Porro arca ferebatur super aquas. Et aquae prae-valuerunt nimis super terram: oper-tique sunt omnes montes excelsi sub universo coelo. Quindecim cubitis altior fuit aqua super montes, quos operuerat. Consumptaque est omnis caro, quae movebatur super terram, volucrum, animantium, bestiarum, omniumque reptilium quae reptant super terram. Remansit autem solus Noë, et qui cum eo erant in arca. Obtinueruntque aquae terram centum quinquaginta diebus. Recordatus au-tem Deus Noë cunctorumque ani-mantium, et omnium jumentorum, quae erant cum eo in arca, adduxit spiritum super terram, et imminutae sunt aquae. Et clausi sunt fontes abyssi, et cataractae coeli; et prohi-bitae sunt pluviae de coelo. Reversaeque sunt aquae de terra euntes, et redeuntes: et coeperunt minui post centum quinquaginta dies. Cumque transissent quadraginta dies, aperiens Noë fenestram arcae, quam fecerat,

gly żyć. Przetoż weźmiesz z sobą ze wszelkich pokarmów, które jedzone być mogą, i zniesiesz do siebie i bę-dą tak tobie jako i onym na pokarm. I uczynił Noe wszystko co mu Bóg przykazał.

A było mu sześćset lat, gdy wody potopu wylały po ziemi. Przerwały się wszystkie źródła przepaści wiel-kiej i upusty niebieskie otworzone są, i spadł deszcz na ziemię czterdzieści dni i czterdzieści nocy. Onegoż dnia wszedł Noe, i Sem, i Cham i Jafet, synowie jego, żony jego i trzy żony synów jego z nimi do korabiu: sami i wszelki zwierz według rodzaju swego, i wszystko bydło według rodzaju swego: i wszystko co płaza po ziemi według rodzaju swego: i wszystko latające według rodzaju swego. A ko-rab pływał po wodach. I wody się wzniosły zbyt nad ziemią; i okry-ły się wszystkie góry wysokie pod wszystkiem niebem. Piętnaście łokci wyższa była woda nad górami, które była okryła. I zgładzone jest wszel-kie ciało, które się ruchalo na ziemi ptaków, zwierząt, bestyi i wszystkich ziemiopłazów, które się plazają po ziemi. I został sam Noe i ci, którzy z nim byli w korabiu. I opanowały wody ziemię sto i pięćdziesiąt dni.

Wspomniawszy potem Bóg na No-ego i na wszystkie zwierzęta, i na wszystkie bydła, które były z nim w korabiu: przywiódł wiatr na ziemię, i upadły wody. I zawarte są źródła przepaści i upusty niebieskie, i za-hamowane są dżdże z nieba. I wró-ciły się wody z ziemi idące i wra-cające się: i poczęły upadać po stu i pięćdziesiąt dni. A gdy minęły czter-dzieści dni, otworzywszy Noe okno korabiu, które był uczynił, wypuścił kruka, który wychodził, a nie wracał się, aż oschły wody na ziemi. Wy-puścił też gołębicę za nim, aby po-znał jeśli już ustały wody na ziemi, która nie znalazłszy, gdzieby odpoczę-

dimisit corvum, qui egrediebatur, et non revertebatur, donec siccaréntur aquae super terram. Emisit quoque columbam post eum, ut videret si jam cessassent aquae super faciem terrae. Quae cum non invenisset ubi requiesceret pes ejus, reversa est ad eum in arcam: aquae enim erant super universam terram: extenditque manum, et apprehénsam intulit in arcam. Expectatis autem ultra sep-tem diebus aliis, rursum dimisit co-lumbam ex arca. At illa venit ad eum ad vesperam. portans ramum olivae virentibus foliis in ore suo. Intellexit ergo Noë, quod cessassent aquae super terram. Expectavitque nihilominus septem alios dies: et e-misit columbam, quae non est re-versa ultra ad eum. Locutus est au-tem Deus ad Noë, dicens: Egredere de arca, tu, et uxor tua, filii tui, et uxores filiorum tuorum tecum. Cun-cta animantia, quae sunt apud te, ex omni carne, tam in volatilibus, quam in bestiis, et universis reptili-bus, quae reptant super terram, educ tecum, et ingredimini super terram: crésceite, et multiplicamini super eam. Egredus est ergo Noe, et filii ejus, uxor illius, et uxores filiorum ejus cum eo. Sed et omnia animantia, ju-menta, et reptilia, quae reptant su-per terram, secundum genus suum, egressa sunt de arca. Aedificavit au-tem Noë altare Domino; et tollens de cunctis pecoribus, et volucris mundis, obtulit holocausta super al-tare. Odoratusque est Dominus odo-rem suavitatis.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, incommutabilis virtus, et lu-men aeternum: respice propitius ad totius Ecclesiae tuae mirabile sacra-mentum et opus salutis humanae; perpetuae dispositionis effectu tran-quillus operare; totusque mundus experiatur et videat, dejecta erigi,

ła noga jój, wróciła się k'niemu do korabiu. Wody bowiem były po wszy-stkiej ziemi: i wyciągnął rękę, a uchwy-ciwszy ją, wniósł do korabiu. I po-czekawszy jeszcze siedm dni drugie, powtóre wypuścił gołębicę z korabiu. A ona przyleciała do niego pod wie-czór, niosąc gałązkę oliwy z zielonym liściem w gębie swojej: a tak poznał Noe, że przestały wody na ziemi. I poczekał przed się jeszcze siedm dni drugich i wypuścił gołębicę, która się nie wróciła więcćj do niego. Rzekł tedy Bóg do Noego, mówiąc: Wynidź z korabiu ty i żona twoja, synowie twoi i żony synów twoich z tobą. Wszystkie zwierzęta, które są u cie-bie ze wszelkiego ciała, tak w pta-stwie jako i w bestyach, i we wszel-kich płazach, które plazają po ziemi, wywiedź z sobą, a wnidźcie na zie-mię, roście i mnożcie się na niej. A tak wyszedł Noe i synowie jego, żo-na jego i żony synów jego z nim. Ale i wszystkie zwierzęta, bydła i plazy, które się plazają po ziemi we-dług rodzaju swego, wyszły z kora-biu. I zbudował Noe ołtarz Panu: a wzięwszy z każdego bydła i ptastwa czystego, ofiarował całopalenia na oł-tarzu. I zawoniał Pan wonność wdzięczności.

Módlmy się. Zegnijmy kolana. Powstańcie

O Boże, nieporuszona mocy i wie-czna światłości! wejrzyj łaskawie na dziwną tajemnicę, którą jest cały twój kościół, a dzieło zbawienia ludz-kiego nieustanném rozporządzeniem skutecznój obrony racz w pokoju do-konywać: niechaj świat cały doświad-

inveterata renovari, et per ipsum redire omnia in integrum, a quo sumpsere principium: Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat.

Prophetia tertia.

Gen. 22.

✠ In diebus illis: Tentavit Deus Abraham, et dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille respondit: Adsum. Ait illi: Tolle filium tuum unigenitum, quem diligis, Isaac, et vade in terram visionis: atque ibi offeres eum in holocaustum super unum montium, quem monstravero tibi. Igitur Abraham de nocte consurgens, stravit asinum suum: ducens secum duos juvenes, et Isaac filium suum. Cumque concidisset ligna in holocaustum, abiit ad locum, quem praeceperat ei Deus. Die autem tertio, elevatis oculis, vidit locum procul: dixitque ad pueros suos: Expectate hic cum asino: ego, et puer illuc usque properantes, postquam adoraverimus, revertemur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti, et imposuit super Isaac filium suum: ipse vero portabat in manibus ignem, et gladium. Cumque duo pergerent simul, dixit Isaac patri suo: Pater mi. At ille respondit: Quid vis, fili? Ecce, inquit, ignis, et ligna: ubi est victima holocausti? Dixit autem Abraham: Deus providebit sibi victimam holocausti fili mi. Pergebant ergo pariter: et venerunt ad locum, quem ostenderat ei Deus, in quo aedificavit altare, et desuper ligna composuit: cumque alligasset Isaac filium suum, posuit eum in altare super struem lignorum. Extenditque manum, et arripuit gladium, ut immolaret filium suum. Et ecce Angelus Domini de coelo clamavit, dicens: Abraham, Abraham. Qui respondit: Adsum. Dixitque ei: Non extendas

czy i widzi: że poniżone podwyższasz, zastarzałe odnawiasz; i że wszystko do całości nieskażonej powraca przez tego, od którego początek swój wzięło: Pana naszego Jezusa Chrystusa, Syna twojego, który żyje i króluje...

Prophetia tertia.

Ks. Rodzaju 22.

W one dni: Próbował Bóg Abraham i rzekł do niego: Abrahamie, Abrahamie! A on odpowiedział: Owom ja. Rzekł mu: Weźmij syna twego jednorodzonego, którego milujesz, Izaaka, a idź do ziemi widzenia: i tam go ofiarujesz na całopalenie na jednej górze, którą ukazę tobie. Abraham tedy wstawszy w nocy, osiodłał osła swego, wzięwszy z sobą dwu młodzieńców i Izaaka, syna swego. A nabrawszy drzew do całopalenia, szedł na miejsce, na które mu Bóg rozkazał. A dnia trzeciego, podniósłszy oczy ujrzał miejsce z daleka, i rzekł do sług swoich: poczekajcie tu z osłem, a ja z dziećciem aż do onąd pospieszywszy, skoro uczynimy pokłon, wrócimy się do was. Nabrał też drzew całopalenia i włożył na Izaaka: a sam niósł w rękach ogień i miecz. A gdy oba szli pospołu, rzekł Izaak ojcu swemu: Ojcie mój! A on odpowiedział: Czego chcesz, synu. Oto, prawi, ogień i drwa, a gdzież ofiara całopalenia? A Abraham rzekł: Bóg opatrzy sobie ofiarę całopalenia, synu mój! Szli tedy pospołu. I przyszli na miejsce, które mu ukazał Bóg, na którym zbudował oltarz, i ułożył drwa na nim: a zwiąawszy Izaaka, syna swojego, włożył go na oltarz, na stós drzew. I wyciągnął rękę i porwał miecz, aby ofiarował syna swego. A oto Anioł Pański z nieba zawołał, mówiąc: Abrahamie, Abrahamie! który odpowiedział: Owom ja. I rzekł mu: Nie ściągaj ręki twój na dziecie, ani mu uczyni najmniejszą: terazem doznał, że się boisz Boga, i nie sfolgo-

manum tuam super puerum, neque facias illi quidquam: nunc cognovi, quod times Deum, et non pepercisti unigenito filio tuo propter me. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres haerentem cornibus, quem assumens obtulit holocaustum pro filio. Appelavitque nomen loci illius, Dominus videt. Unde usque hodie dicitur: In monte Dominus videbit. Vocavit autem Angelus Domini Abraham secundum de coelo, dicens: Per memetipsum juravi, dicit Dominus: quia fecisti hanc rem, et non pepercisti filio tuo unigenito propter me: benedicam tibi, et multiplicabo semen tuum sicut stellas coeli, et velut arenam, quae est in littore maris: possidebit semen tuum portas inimicorum suorum, et benedicentur in semine tuo omnes gentes terrae, quia obedisti voci meae. Reversus est Abraham ad pueros suos, abieruntque Bersabee simul, et habitavit ibi.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, fidelium pater summe, qui in toto orbe terrarum, promissionis tuae filios diffusa adoptionis gratia multiplicas: et per paschale sacramentum, Abraham puerum tuum universarum, sicut jurasti, gentium efficis patrem; da populis tuis digne ad gratiam tuae vocationis introire. Per Dominum...

Prophetia quarta.

Exodi 14 f. et 15.

✠ In diebus illis: Factum est in vigilia matutina, et ecce respiciens Dominus super castra Aegyptiorum per columnam ignis, et nubis, interfecit exercitum eorum: et subvertit rotas curruum, ferebanturque in profundum. Dixerunt ergo Aegyptii: Fugamus Israellem; Dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Moysen: Extende manum tuam

waleś jednemu synowi twemu dla mnie. Podniósł Abraham oczy swoje i ujrzał za sobą barana, a on uwiązał za rogi w cierniu, którego wzięwszy, ofiarował na całopalenie zamiast syna. I nazwał imię miejsca onego: Pan widzi. Ztąd aż po dziś dzień zowią: Na górze Pan ujrzy. I zawołał Anioł Pański Abrahama powtórę z nieba, mówiąc: Przez mię samego przysiągłem, mówi Pan: ponieważś uczynił tę rzecz, a nie sfolgowaś synowi twojemu jednorodzonemu dla mnie: błogosławić ci będę i rozmnożę nasienie twoje jako gwiazdy niebieskie i jako piasek, który jest na brzegu morskim: posiedzie nasienie twoje bramy nieprzyjaciół swoich. I błogosławione będą w nasieniu twojem wszystkie narody ziemi, żeś był posłuszny głosowi mojemu. I wrócił się Abraham do sług swoich, i przyszli pospołu do Bersabei i mieszkał tam.

Módlmy się. Zegnijmy kolana. Powstańcie

Boże, najwyższy wiernych Ojcie, który na całym okręgu ziemskim obietnicy twojej synów, przez wylanie łaski przysposobienia rozmnażasz, a przez wielkanocną tajemnicę czynisz Abrahama, sługę twojego, jakoś zaprzysiągł, ojcem wszystkich narodów, daj ludom twoim godnie wniść do łaski powołania twego. Przez Pana naszego...

Proroctwo czwarte.

Ks. Wyjścia 14 i 15.

Onych dni: Stało się, gdy już była straż zaranna przyszła, alie oto wejrzawszy Pan na wojsko Egiptianów przez słup ognia i obłoku, pobił wojsko ich. I powywracał koła wozów, i pogrążył w głębią. Rzekli tedy Egiptianie: Uciekajmy przed Izraelem, Pan bowiem walczy za nimi przeciwko nam. I rzekł Pan do Mojżesza: wyciągnij rękę twą na morze, że się

super mare, ut revertantur aquae ad Aegyptios super currus, et equites eorum. Cumque extendisset Moyses manum contra mare, reversum est primo diluculo ad priorem locum: fugientibusque Aegyptiis occurrerunt aquae, et involvit eos Dominus in mediis fluctibus. Reversaeque sunt aquae, et operuerunt currus, et equites cuncti exercitus Pharaoni, qui sequentes ingressi fuerant mare: nec unus quidem superfuisset ex eis. Filii autem Israel perrexerunt per medium sicci maris, et aquae eis erant quasi pro muro a dextris et a sinistris: liberavitque Dominus in die illa Israel de manu Aegyptiorum. Et viderunt Aegyptios mortuos super littus maris et manum magnam, quam exercuerat Dominus contra eos: timuitque populus Dominum, et crediderunt Domino, et Moysi servo ejus. Tunc cecinit Moyses, et filii Israel carmen hoc Domino, et dixerunt:

wrócą wody na Egipcyan, na wozy i na jezdne ich. A gdy wyciągnął Mojżesz rękę przeciw morzu, zwróciło się na pierwszym świtanu, na pierwsze miejsce: a uciekającym Egipcyanom zaskoczyły wody, i ogarnął je Pan wpośród nawałności. I wróciły się wody i okryły wozy i jezdne wszystkiego wojska Faraonowego, którzy goniąc, weszli byli w morze: nawet i jednego z nich nie zostało. A synowie Izraelowi szli przez środek suchego morza, a wody im były jako zamiast muru, po prawej i lewej stronie. I wybawił Pan w on dzień Izraela z ręki Egipcyan. I widzieli Egipcyan martwe na brzegu morskim, i rękę wielką, której użył Pan przeciwko im: i bał się lud Pana i wierzyli Panu i Mojżeszowi, słudze jego. Śpiewał tedy Mojżesz i synowie Izraelscy tę pieśń Panu i rzekli:

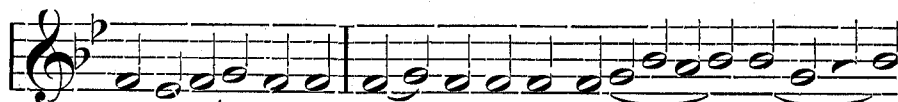
TRACTUS.

Can-té - mus Dó - mi-no:, * glo-ri-ó-se
Śpiewajmy Panu chwalebnie

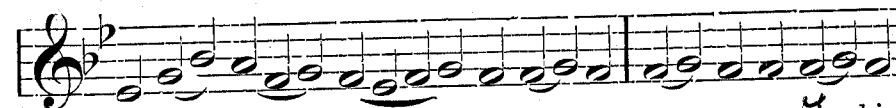
e - nim ho-no-ri -
bowiem uwielbiony

- fi-ca - tus est: e - quum, et a-scen - so -
jest: konia i jeźdźca

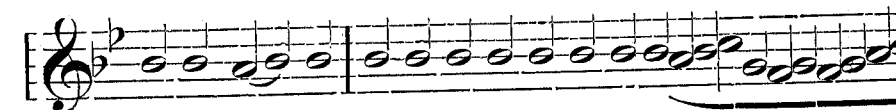
- rem pro-jé - cit in ma - re: *
zrzucił w morze:

ad-jú - tor, et pro-té - ctor fa - ctus est mi - hi
pomocnik i obrońca stał mi się

in sa - lú - tem. | ♯. Hic est
zbawieniem. Ten jest

De-us me - us, et ho-no-ri-fi-cá-bo e
Bóg mój, i wielbić Go będę.

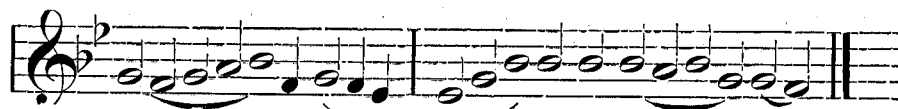
- um * De-us pa-tris me - i,
Bóg Ojca mego

et e - xal - tá - bo e - um.
i wywyższać Go będę.

♯. Dó - mi-nus cón-te-rens bel - la: *
Pan kruszący wojny:

Dó - mi-nus no - men est il - li.
Pan Imię jest Jemu.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, cujus antiqua miracula etiam nostris saeculis coruscare sentimus: dum quod uni populo, a persecutione Aegyptiaca liberando, dexterarum tuarum potentia contulisti, id in salutem gentium per aquam regenerationis operaris: praesta, ut in Abrahae filios, et in Israeliticam dignitatem, totius mundi transeat plenitudo. Per Dominum nostrum...

Prophetia quinta.

Isa 54 g. et 55.

Haec est haereditas servorum Domini et justitia eorum apud me, dicit Dominus. Omnes sitientes venite ad aquas: et qui non habetis argentum, properate, emite, et comedite: venite, emite absque argento, et absque ulla commutatione, vinum, et lac. Quare appenditis argentum non in panibus, et laborem vestrum non in saturitate? Audite audientes me, et comedite bonum, et delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram, et venite ad me: audite, et vivet anima vestra, et feriam vobiscum pactum sempiternum, misericordias David fideles. Ecce testem populis dedi eum, ducem, ac praeceptorem gentibus. Ecce gentem, quam nesciebas, vocabis: et gentes, quae te non cognoverunt, ad te current propter Dominum Deum tuum, et sanctum Israel, quia glorificavit te. Quaerite Dominum, dum inveniri potest: invocate eum, dum prope est. Derelinquat impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas, et revertatur ad Dominum, et miserebitur ejus, et ad Deum nostrum: quo-

Módlmy się. Zegnijmy kolana. Powstańcie

Boże, którego starodawne cuda doznawamy, jak i w naszych wiekach jaśnieją, gdy coś jednemu narodowi z niewoli egipskiej wybawionemu mocą twą prawię uczynił, to i na zbawienie narodów przez wodę odrodzenia się czynisz: spraw, aby w Abrahamowych synów i w Izraelską godność przemieniły się narody wszystkiego świata. Przez Pana naszego...

Proroctwo piąte.

Izajasz. Roz. 54 i 55.

To jest dziedzictwo sług Pańskich i sprawiedliwości ich u mnie, mówi Pan. Wszyscy pragnący pójść do wód: i którzy nie macie srebra, kupcie się, kupujecie a jedzcie, chodźcie, kupujecie bez srebra i bez żadnej zamiany wino i mleko. Czemu odważacie srebro nie za chleb, a pracę waszą nie za nasycenie. Słuchajcie słuchając mnie i jedzcie dobro a rozkoszować będzie w tłustości dusza wasza. Nakłońcie ucha swego a przyjdźcie do mnie, słuchajcie, a żyć będzie dusza wasza: i uczynię z wami przymierze wieczne, miłosierdzia Dawidowe wierne. Otom go dał świadkiem narodom, wodzem i nauczycielem narodom. Oto naród, któregoś nie znał, powołasz, a narody, które cię nie znały pobiegą do ciebie, dla Pana Boga twego, i świętego Izraelowego, że cię uwielbił. Szukajcie Pana póki jest blisko. Niech opuści złoślik drogę swoją, a mąż nieprawdy myśli swe: i niech się nawróci do Pana, a zmiłuje się nad nim: i do Boga naszego, bo hojny jest ku odpuszczeniu.

niam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meae, cogitationes vestrae: neque viae vestrae, viae meae, dicit Dominus. Quia sicut exaltantur coeli a terra, sic exaltatae sunt viae meae a viis vestris, et cogitationes meae a cogitationibus vestris. Et quomodo descendit imber, et nix de coelo, et illuc ultra non revertitur, sed inebriat terram, et infundit eam, et germinare eam facit, et dat semen serenti, et panem comedenti: sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo: non revertetur ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, et prosperabitur in his, ad quae misi illud: dicit Dominus omnipotens.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Omnipotens sempiternus Deus, multiplica in honorem nominis tui, quod patrum fidei spopondisti: et promissionis filios sacra adoptione dilata: ut quod priores sancti non dubitarent futurum, Ecclesia tua magna jam ex parte cognoscat impletum. Per Dominum.

Prophetia sexta.

Baruch 3 b.

Audi Israel mandata vitae: auri-bus percipe, ut scias prudentiam. Quid est, Israel, quod in terra inimicorum es? Inveterasti in terra aliena, coinquinatus es cum mortuis: deputatus es cum descendentibus in infernum.

Dereliquisti fontem sapientiae. Nam si in via Dei ambulasses, habitasses utique in pace sempiterna. Disce ubi sit prudentia, ubi sit virtus, ubi sit intellectus: ut scias simul ubi sit lumen oculorum, et pax. Quis invenit locum ejus? et quis intravit in thesaurus ejus? Ubi sunt principes gentium, et qui dominantur super bestias, quae sunt super terram? qui in avibus coeli ludunt, qui ar-

Albowiem myśli moje nie są myśli wasze, a drogi wasze nie są drogi moje, mówi Pan. Bo jako podniesione są niebiosa od ziemi, tak wyniesione są drogi moje od dróg waszych. A jako zstępuje deszcz i śnieg z nieba, a tam się więcej nie wraca, ale napaja ziemię i namacza ją i czyni, że rodzi i dawa nasienie siejącemu i chleb jedzącemu, tak będzie słowo moje, które wyjdzie z ust moich. Nie wróci się do mnie próżne, ale uczyni cokolwiek chciałem, i będzie skutecznem w tem, na com je posłał: mówi Pan wszechmocny.

Módlmy się. Zegnijmy kolana. Powstańcie

Wszechmogący, a wieczny Boże, rozmażaj na cześć Imienia twojego to, coś przyrzekł mocnej wierze Ojców: a liczbę dzieci obietnicy twojej przez święte przysposobienie powiększaj, i spraw, iżby, o czem pierwsi święci nie wątpili że się spełni, to Kościół Twój po większej części ujrzał już dopełnionem. Przez Pana...

Proroctwo szóste.

Baruch Rozdz. 3.

Słuchaj Izraelu przykazania żywota, przyjmij w uszy, abyś wiedział mądrości. Cóż to jest Izraelu, żeś jest w ziemi nieprzyjacielskiej? Zestarzałeś się w cudzej ziemi, splugawiłeś się umarłymi: policzony jest między te, którzy zstępują do piekła. Opuściłeś źródło mądrości. Jeźeli byś chodził w drodze Bożej, mieszkał byś był w pokoju wiecznym. Ucz się, gdzie jest mądrość, kędy jest moc, gdzie jest rozumienie, abyś zaraz wiedział, gdzie jest przedłużenie żywota i życie, gdzie jest światło oczu i pokój. Kto znalazł miejsce jój? albo kto wszedł do skarbców jój? Gdzie są książęta narodów, i którzy panują

gentum thesaurizant, et aurum, in quo confidunt homines, et non est finis acquisitionis eorum? qui argentum fabricant, et solliciti sunt, nec est inventio operum illorum? Exterminati sunt, et ad inferos descenderunt, et alii loco eorum surrexerunt. Juvenes viderunt lumen, et habitaverunt super terram: viam autem disciplinae ignoraverunt, neque intellexerunt semitas ejus, neque filii eorum susceperunt eam, a facie ipsorum longe facta est: non est audita in terra Chanaan, neque visa est in Theman. Filii quoque Agar, qui exquirunt prudentiam, quae de terra est, negotiatores Merhae, et Theman, et fabulatores, et exquisitores prudentiae, et intelligentiae: viam autem sapientiae nescierunt, neque commemorati sunt semitas ejus. O Israel, quam magna est domus Dei, et ingens locus possessionis ejus! Magnus est, et non habet finem: excelsus, et immensus. Ibi fuerunt gigantes nominati illi, qui ab initio fuerunt, statura magna, scientes bellum. Non hos elegit Dominus, neque viam disciplinae invenerunt: propterea perierunt. Et quoniam non habuerunt sapientiam, interierunt propter suam insipientiam. Quis ascendit in coelum, et accepit eam, et eduxit eam de nubibus? Quis transfretavit mare, et invenit illam? et attulit illam super aurum electum? Non est qui possit scire vias ejus, neque qui exquirat semitas ejus: sed qui scit universa, novit eam, et adinvenit eam prudentia sua: qui praeparavit terram in aeterno tempore, et replevit eam pecudibus, et quadrupedibus: qui emit tit lumen, et vadit: et vocavit illud, et obedit illi in tremore. Stellae autem dederunt lumen in custodiis suis, et laetatae sunt: vocatae sunt, et dixerunt: Adsumus: et luxerunt ei cum jucunditate, qui fecit illas. Hic est Deus noster, et non aesti-

nad zwierzęty, które są na ziemi? Którzy grają ptaki powietrznymi, którzy skarbią srebro i złoto, w którym ludzie ufają, i nie masz końca nabywania ich? Którzy robią srebro i troszczą się: a nie można znaleźć spraw ich? Wytraceni są i zstąpili do piekła: a inni na miejsca ich powstali. Młodzieńcy widzieli światłość i mieszkali na ziemi: ale nie poznali drogi umiejętności, ani zrozumieli ścieżek jej, ani synowie ich przyjęli jej, od oblicza ich oddaliła się. Nie słychano jej w ziemi Chananejskiej, ani jej widziano w Theman. Synowie też Agar, którzy szukają mądrości, która z ziemi jest, kupcy Merhy i Theman, i rozprawiacze bajek, i szukający roztropności i rozumienia: a drogi mądrości nie wiedzieli, ani pamiętali ścieżek jej. O Izraelu! jak wielki jest dom Boży i niezmiernie miejsce osiadłości jego. Wielki jest, a nie ma końca, wysoki i niezmierny. Tam byli olbrzymowie oni sławni, którzy byli od początku wzrostu wielkiego, umiający wojnę. Nie tych Pan obrał, ani należeli drogi umiejętności, przetoż poginęli. A ponieważ nie mieli mądrości, poginęli dla swój nieroztropności. Kto wstąpił do nieba, a dostał jej, i wywiódł ją z obłoków? Kto się przewiózł przez morze, a znalazł ją i przyniósł ją, ceniąc nad złoto wyborne? Nie masz, ktoby mógł wiedzieć drogi jej, ani ktoby wyszukał ścieżki jej. Ale który wszystko wie, zna ją, i znalazł ją roztropnością swoją. Który ziemię zgotował na wieczny czas, i napelił ją bydlety i czworonogami: który wypuszcza światłość, a idzie, i przyzwał jej, a posłuszna mu jest ze drżeniem. Gwiazdy zaś dały światłość na strażach swoich i radowały się. Zawołano ich, i rzekły: Owośmy: i świeciły mu z radością, kto je stworzył. Tenci jest Bóg nasz, i nie będzie poczytan inny przeciw jemu. Ten wynalazł wszy-

mabitur alius adversus eum. Hic adinvenit omnem viam disciplinae, et tradidit illam Jacob puero suo, et Israel dilecto suo. Post haec in terris visus est, et cum hominibus conversatus est.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, qui Ecclesiam tuam semper gentium vocatione multiplicas: concede propitius: ut quos aqua baptismatis abluis, continua protectione tuearis. Per Dominum...

Prophetia septima.

Ezech. 37.

In diebus illis: Facta est super me manus Domini, et eduxit me in spiritu Domini: et dimisit me in medio campi, qui erat plenus ossibus: et circumduxit me per ea in gyro: erant autem multa valde super faciem campi, siccaeque vehementer: Et dixit ad me: Fili hominis, putasne vivent ossa ista? Et dixi: Domine Deus, tu nosti. Et dixit ad me: Vaticinare de ossibus istis: et dices eis: Ossa arida audite verbum Domini. Haec dicit Dominus Deus ossibus his: Ecce ego intromittam in vos spiritum et vivetis. Et dabo super vos nervos, et succrescere faciam super vos carnes, et superextendam in vobis cutem: et dabo vobis spiritum, et vivetis, et scietis quia ego Dominus. Et prophetavi sicut praeceperat mihi: factus est autem sonitus prophetante me, et ecce commotio: et accesserunt ossa ad ossa, unumquodque ad juncturam suam. Et vidi, et ecce super ea nervi et carnes ascenderunt: et extenta est in eis cutis desuper et spiritum non habebant. Et dixit ad me: Vaticinare ad spiritum, vaticinare fili hominis, et dices ad spiritum: Haec dicit Dominus Deus: A quatuor ventis veni spiritus, et insuffla super interfectos istos, et reviviscant. Et prophetavi sicut praeceperat mihi: et ingressus est in ea

stkę drogę umiejętności, i podał ją Jakóbowi, słudze swemu, Izraelowi milemu swemu. Potem na ziemi był widzian, i z ludźmi obcował.

Módlm się. Zegnijmy kolana Powstańcie

Boże, który Kościół twój powołaniem narodów zawsze pomnażasz: racz łaskawie tych, których wodą chrztu obmywasz, nieustanną obroną swoją ochraniać. Przez Pana naszego....

Proroctwo siódme.

Ezech. Rozdz. 37.

Owych dni: Stała się nademną ręką Pańską, i wyprowadził mię w duchu Pańskim, i postawił mię wśród pola, które było pełne kości: i obwiał mię po nich wokoło: a było ich bardzo wiele po polu, i bardzo suchych. I rzekł do mnie: Synu człowieczy, mniemasz, że żyć będą te kości? I rzekłem: Panie Boże, ty wiesz. I rzekł do mnie: Prorokuj o tych kościach, i rzeczesz im: kości suche, słuchajcie słowa Pańskiego. To mówi Pan Bóg tym kościom. Oto ja wpuszczę w was ducha i żyć będziecie. I dam na was żyły i uczynię, że porośnie na was mięso, i powlokę was skórą, i dam wam ducha, i żyć będziecie, a poznacie, że ja Pan. I prorokowałem jako mi był rozkazał: i stał się szum, gdy prorokowałem, a oto poruszenie. I przystąpiły kości do kości, każda do stawu swego. I ujrzałem, a ono po nich żyły i ciała wstąpiły: i rozciągnęła się na nich skóra po wieczn, a ducha nie miały. I rzekł do mnie: Prorokuj do ducha, prorokuj synu człowieczy, a rzeczesz do ducha: To mówi Pan Bóg: Od czterech wiatrów przyjdź duchu, a natęgnij te pobite, a niech ożyją. I prorokowałem jako mi był rozkazał: i przyszedł w nie duch, a ożyły i stały na nogach swych, wojsko wielkie bardzo wielce. I rzekł do mnie:

spiritus, et vixerunt: steteruntque super pedes suos exercitus grandis nimis valde. Et dixit ad me: Fili hominis, ossa haec universa, domus Israel est: ipsi dicunt: Aruerunt ossa nostra, et periit spes nostra, et abscissi sumus. Propterea vaticinare, et dices ad eos: Haec dicit Dominus Deus: Ecce ego aperiā tumulos vestros, et educā vos de sepulchris vestris, populus meus: et inducā vos in terram Israel. Et scietis, quia ego Dominus, cum aperuero sepulchra vestra, et eduxero vos de tumulis vestris, popule meus: et dederō spiritum meum in vobis, et vixeritis, et requiescere vos faciam super humum vestram: dicit Dominus omnipotens. Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, qui nos ad celebrandum paschale sacramentum, utriusque testamenti paginis instruis: da nobis intelligere misericordiam tuam; ut ex perceptione praesentium munerum, firma sit exspectatio futurorum. Per Dominum...

Prophetia octava.

Isaiae 4.

Apprehendent septem mulieres virum unum in die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus, et vestimentis nostris operiemur: tantummodo invocetur nomen tuum super nos aufer opprobrium nostrum. In die illa erit germen Domini in magnificentia, et gloria, et fructus terrae sublimis, et exsultatio his, qui salvati fuerint de Israel. Et erit: Omnis qui relictus fuerit in Sion, et residuus in Jerusalem, sanctus vocabitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerusalem. Si abluerit Dominus sordes filiarum Sion, et sanguinem Jerusalem laverit de medio ejus, in spiritu iudicii, et spiritu ardoris. Et creabit Dominus super omnem locum montis Sion, et ubi invocatus est, nubem per diem, et fumum, et

Synu człowieczy, kości te wszystkie, sąc dom Izraelski: oni mówią: wyschły kości nasze, i zginęła nadzieja nasza, i jesteśmy odcięci. Przeto prorokuj, a mów do nich: To mówi Pan Bóg: Oto ja otworzę groby wasze, a wywiodę was z grobów waszych, ludu mój; i wprowadzę was do ziemi Izraelskiej. A poznacie, że ja Pan, gdy otworzę groby wasze i wywiodę was z grobów waszych, ludu mój! I gdy dam ducha mego w was, i gdy ożyjecie, i gdy wam dam odpocząć w ziemi waszej: mówi Pan wszechmocny.

Módlmy się Zegnijmy kolana. Powstańcie

Boże, który obydwu testamentów wyrokami nauczysz nas obchodzić uroczystość Wielkanocnej tajemnicy: daj nam zrozumieć miłosierdzie twoje, ażebyśmy z przyjętych terazniejszych darów twoich, byli stałymi w oczekiwaniu przyszłych. Przez Pana..

Proroctwo ósme.

Izajasz 4.

I uchwycą siedm niewiast męża jednego w on dzień, mówiąc: chleb swój jeść będziemy, i odzieniem swem przyodziewać się będziemy, tylko niech będzie mianowane Imię twoje nad nami; zdejmij sromotę naszą. W on dzień będzie płód Pański w wielmożności i chwale, a owoc ziemi wyniosły i radość tym, którzy będą zbawieni z Izraela. I będzie wszelki, który się zostanie w Syonie, i kto się ostoi w Jeruzalem, świętym go nazwają każdego, który jest napisany w żywocie w Jeruzalem. Jeśli omyje Pan plugawstwa córek Syonu, a krew Jeruzalem omyje z pośrodku jego w duchu sądu i w duchu zapalenia. I stworzy Pan nad wszystkiem miejscem góry Syonu, i gdzie zwywany był, obłok we dnie, a dym i światło

splendorem ignis flammantis in nocte: super omnem enim gloriā protēctio. Et tabernaculum erit in umbraculo diēi ab aestu, et in securitate, et absconsione a turbine, et a pluvia.

ognia palającego w nocy, bo nad każdą sławą nakrycie. I będzie przybytek na zasłonę we dnie od grąca, a na ubezpieczenie i na skrycie od wichru i od deszczu.

TRACTUS.

Ví-ne-a fa - cta est di -
Winnica udziałana jest

- lé - cto in cor - nu, in
ukochanemu na placu siły, na

lo - co ú - be-ri. V. Et ma -
miejscu najżyźniejszym. Ołoczył

- cé - ri-am circúm-de-dit, et cir-cum-fó
onę murem i okopem

- dit: et plan - tá-vit víne-am So - rec,
i nasadził winnicę Sorek,

et ae - di - fi-cá - vit tur - rim in mé - di - o
i wybudował wieżę w środku

Et tórcular fodit in ea: vínea enim Dómini Sábaoth, domus Israëł est.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, qui in ómnibus Ecclésiae tuae filiis, sanctorum prophetarum voce manifestásti, in omni loco dominatiónis tuae, satórem te bonórum séminum, et electórum pálmítum esse cultórem: tribue pópulis tuis, qui et vineárum apud te nómine censentur, et ségetum; ut, spinárum, et tribulórum squalóre reseccáto, digna efficiántur fruge foecúndi. Per Dóminum

Prophetia nona.

Exodi 12.

In diébus illis: Dixit Dóminus ad Móysen, et Aaron in terra Aegypti: Mensis iste, vobis princípium ménsium: primus erit in ménsibus anni. Loquimini ad univérsum coetum filiórum Israëł, et dícite eis: Décima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Sin autem minor est númerus, ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicínium suum, qui junctus est dómui suae, juxta númerum animárum, quae sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus: juxta quem ritum tollétis et hoedum. Et servábitis eum usque ad quartam décimam diem mensis hujus: immobilítque eum univérsa multitúdo filiórum Israëł ad vésperam. Et summent de ságuine ejus, ac ponent super utrúmque postem, et in superlimináribus domórum, in quibus comedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, et ázymos panes cum

I urządził w niéj winną prasę. Winnica albowiem Pana Zastępów, dom jest Izraela.

Módlmy się Zegnijmy kolana Powstańcie

Boże, który wszystkim synom kościoła twego przez głosy Proroków świętych objawiłeś się być na wszelkiem miejscu panowania twego, dobrych nasion zasiewcą i wybranych latorośli uprawiaczem, daj ludom twoim, które u ciebie są i winnicami i zbożem, aby za wycięciem ostu i ciernia stały się godnemi do przyniesienia owocu obfitego. Przez Pana...

Proroctwo dziewiąte.

Ks. Wyjścia. 12.

Onych dni rzekł Pan do Mojżesza i Aarona w ziemi Egipskiej: Ten miesiąc wam początkiem miesiąców, pierwszym będzie między miesiącami roku. Mówcie do wszystkiego zgromadzenia synów Izraelowych i powiedzcie im: Dziesiątego dnia tego miesiąca niech weźmie każdy baranka według familii i domów swoich. A jeśli mniejsza liczba jest, niżby dosyć było do zjedzenia baranka, weźmie sąsiada swego, który mieszka podle domu jego, wedle liczb dusz, którychby dosyć było do jedzenia baranka. A baranek będzie bez zmary, samczyk roczny, według którego obrzędu weźmiecie i kozielka, i będziecie go chować aż do czternastego dnia miesiąca tego i ofiaruje go wszystko zgromadzenie synów Izraelowych ku wieczorowi. I wezmą ze krwi jego i położą na oba podwoje i na naproźniki domów, w których go będą pożywać. I będą jeść mięso jego onéj noey ogniem pieczone i przasne chleby z

lactítis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum pédibus ejus, et intestinis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo usque mane. Si quid resíduum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum: Renes vestros accingétis, et calceaménta habébitis, tenéntes báculos in mánibus, et comedétis festinánter: est enim Phase (id est tránsitus) Dómini.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Omnípotens sempitérne Deus, qui in ómnium óperum tuórum, dispensatiónem mirábilis es: intélligant redempti tui, non fuisse excelléntius quod initio factus est mundus, quam quod in fine saeculórum Pascha nostrum immolátus est Christus: Qui tecum vivit et regnat in unitate...

Prophetia decima.

Jonae 3.

In diébus illis: Factum est verbum Dómini ad Jonam prophétam secúndo, dicens: Surge, et vade in Níniven civitátem magnam: et praedica in ea praedicationem, quam ego loquor ad te. Et surréxit Jonas, et abiit in Níniven juxta verbum Dómini. Et Nínive erat civitas magna itinere diérum trium. Et coepit Jonas introíre in civitátem itinere diéi unius: et clamávit, et dixit: Adhuc quadraginta dies, et Nínive subvertétur. Et crediderunt viri Nínivítæ in Deum: et praedicavérunt jejúnium, et vestíti sunt saccis a majóre usque ad minórem. Et pervénit verbum ad regem Nínive: et surréxit de sólio suo, et abjécit vestiméntum suum a se, et indútus est sacco, et sedit in cinere. Et clamávit, et dixit in Nínive ex ore regis, et principum ejus, dicens: Hómines, et juménta, et boves, et pécora non gustent quidquam:

połą sałatą. Nie będziecie nic z niego jeść surowego, ani warzonego w wodzie, ale tylko pieczone ogniem: głowę i z nogami jego i z trzewy zjecie. I nie zostanie nic z niego do poranku, jeśli co zostanie, ogniem spalicie. A pożywać go tak będziecie; biodra swe opaszecie, a bóty mieć będziecie na nogach, trzymając kije w rękach, a będziecie jeść śpieszno, bo jest Phase, (tj. przejście) Pańskie.

Módlmy się Zegnijmy kolana. Powstańcie

Wszechmogący a przedwieczny Boże, który w rozporządzeniu wszystkich dzieł twoich przecudownym jesteś, spraw, ażeby odkupieni przez Ciebie zrozumieli, iż nie tak to było dzieło twoje zaczętsze, kiedyś na początku świat stworzył, jako gdy na końcu wieków Pascha nasza Jezus Chrystus za nas ofiarowany był. Który z Tobą żyje i króluje...

Proroctwo dziesiąte.

Jonasz 3.

Onych dni: Stało się słowo Pańskie do Jonasza Proroka powtóre, mówiąc: Wstań, a idź do Niniwy, miasta wielkiego, a opowiadaj w niem opowiadanie, które ja mówię do ciebie. I wstał Jonasz i poszedł do Niniwy według słowa Pańskiego, a Niniwa było miasto wielkie, trzy dni chodu. I począł Jonasz wchodzić do miasta, ile mógł ujść dnia jednego, i wołał, i rzekł: Jeszcze czterdzieści dni, a Niniwa będzie wywrócona. I uwierzyli mężowie Niniwitowi w Boga: i zapowiedzieli post, a oblekli się w wory, od większego, aż do mniejszego. I doszło słowo do króla Niniwy i wstał z tronu swego, a zrzucił z siebie odzienie swoje i oblekł się w wór, a usiadł w popiele. I obwołał i mówił w Niniwie z ust królewskich i książąt jego, i rzekł: Ludzie i bydło i woły i owce niech nie nie kosztują, i niech im nie dawają jeść,

nec pascantur, et aquam non bibant. Et operiantur saccis homines, et iumenta, et clament ad Dominum in fortitudine, et convertatur vir a via sua mala, et ab iniquitate, quae est in manibus eorum. Quis scit, si convertatur, et ignoret Deus: et revertatur a furore irae suae, et non peribimus? Et vidit Deus opera eorum, quia conversi sunt de via sua mala: et misertus est populo suo, Dominus Deus noster.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, qui diversitatem gentium in confessione tui nominis adunasti: da nobis, et velle, et posse quae praecipis; ut populo ad aeternitatem vocato, una sit fides mentium, et pietas actionum. Per Dominum...

Prophetia undecima.

Deut 31 f.

In diebus illis: Scripsit Moyses canticum, et docuit filios Israel. Praecipitque Dominus Josue filio Nun, et ait: Confortare, et esto robustus: tu enim introduces filios Israel in terram, quam pollicitus sum, et ego ero tecum. Postquam ergo scripsit Moyses verba legis hujus in volumine, atque complavit: praecipit Levitis, qui portabant arcam foederis Domini, dicens: Tollite librum istum, et ponite eum in latere arcae foederis Domini Dei vestri: ut sit ibi contra te in testimonium. Ego enim scio contentione tuam, et cervicem tuam durissimam. Adhuc vivente me, et ingrediente vobiscum, semper contentiose egistis contra Dominum: quanto magis cum mortuus fuero. Congregate ad me omnes majores natu per tribus vestras, atque doctores, et loquar audientibus eis sermones istos, et invocabo contra eos coelum, et terram. Novi enim quod post mortem meam inique ageritis, et declinabitis cito de via, quam prae-

i wody niech nie piją. A niech się okryją worami ludzie i bydło, a niech wołają do Pana mocno. a niech się nawróci mąż od drogi swojej złej i od nieprawości, która jest w ręku ich. Kto wie, jeśli się nie nawróci, a zlituje się Bóg: i wróci się od zapalczywości gniewu swego, i nie zginiemy? I ujrzał Bóg uczynki ich, że się nawrócili od drogi swojej złej, i zlitował się nad ludem swoim Pan Bóg nasz.

Módlmy się. Zegnijmy kolana Powstańcie

Boże, który różne narody przez wyznawanie Imienia twego w jedno połączyłeś, daj nam i chęć i moc wykonać to, co rozkazujesz: ażeby lud wezwany do szczęśliwej wieczności, miał jedną wiarę w umyśle, i jedną pobożność w uczynkach. Przez Pana

Prorocstwo jedenaste.

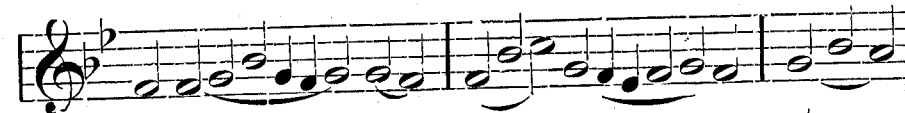
Deut 31 f.

Onych dni: Napisał Mojżesz pieśń i nauczył syny Izraelowe. I przykazał Pan Jozuemu, synowi Nun, i rzekł: Umacniaj się i bądź posilny, ty bowiem wwieziesz syny Izraelowe do ziemi, którąm obiecał, i ja będę z tobą. Gdy tedy napisał Mojżesz słowa zakonu tego w księgach i dokonał, przykazał lewitom, którzy nosili skrzynię przymierza Pańskiego, mówiąc: Weźmijcie te księgi, a położcie je przy boku skrzyni przymierza Pana Boga waszego: żeby tam były przeciw tobie na świadectwo. Znam ja bowiem upór twój, i kark twój najtwardszy. Jeszcze gdym był żyw i chodził z wami, zawżdyście spornie czynili przeciw Panu: jakoż daleko więcej, gdy umrę. Zgromadźcież do mnie wszystkie starsze według pokoleń waszych i nauczycieli: i będę mówił słowa te w uszy ich, i będę wzywał na nie nieba i ziemię. Wiem bowiem, że po śmierci mojej źle czynić będziecie, i zboczyćce prędko z drogi, którąm wam przykazał.

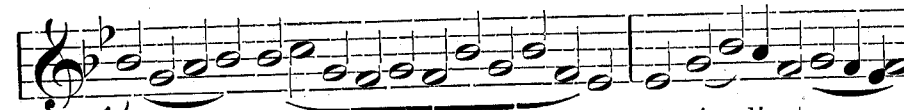
cépi vobis: et occurrent vobis mala in extremo tempore, quando feceritis malum in conspectu Domini, ut irretitis eum per opera manuum vestrarum. Locutus est ergo Moyses, audiens universo coetu Israel, verba carminis hujus, et ad finem usque complavit.

I nadbiegną wam nieszczęścia ostatniego czasu, kiedy czynić będziecie złość przed oblicznością Pańską, ażebyście go rozdrażnili robotami rąk waszych. Mówił więc Mojżesz, gdy słyszało wszystko zgromadzenie Izraelskie słowa pieśni tej, i aż do ostatka, póki nie skończył.

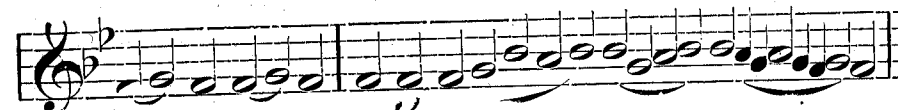
TRACTUS.

At-tén - de coe - lum, et
Uważaj niebo i

lo - quar: et au - di-at
będę mówił: niechaj słucha

ter - ra ver - ba ex ó-re me - o.
ziemia słów ust moich.

Y. Exspe-cté - tur si-cut plú-vi-a e-lóqui-um me
Niech się oczekuje jako deszcz wymowa moja,

um: et descén - dant si-cut ros ver - ba
i niech zstąpią jako rosa słowa

me - a. Si-cut imber
moje. Jako drobny

su - per gra - men, et si - cut nix
deszcz na ziele, i jako śnieg

su-per foe - num: et no - men
na trawę, gdyż Imię

Dó - mi-ni in - vo-cá - bo.
Pańskie przyzwie.

Date magnitudinem Deo nostro: Deus, vera ópera ejus, et omnes viae ejus júdicia.

Deus fidélis, in quo non est iníqtas: jústus, et sanctus Dóminus.

Oremus. Flectamus genua. R. Levate.

Deus, celsitúdo humílium, et fortitúdo rectórum, qui per sanctum Móysen púerum tuum, ita erudíre pópulum tuum sacri cárminis tui decantatióne voluísti, ut illa legis iterátio, fierit étiam nostra diréctio: éxcita in omnem justificáturum gén-tium plenitúdinem poténtiam tuam, et da laetitiam, mitigándo terrórem; ut ómnium peccátis tua remissióne delétis, quod denuntiátum est in ultió-nem, tránseat in salútem. Per Dóminum....

Dajcie uwielbienie Bogu naszemu. Bóg, dzieła jego są samą prawdę, a wszelkie drogi jego sądy.

Bóg wierny w obietnicy, w Nim ani się dojrzy nieprawość: sprawiedliwy i święty Pan.

Módlmy się. Zegnijmy kolana. Powstańcie

O Boże, wielkości pokornych i męztwo sprawiedliwych! który przez świętego Mojżesza, sługę Twego, w tym celu chciałeś wyuczyć lud twój odśpiewywania świętej pieśni twojej, ażeby owo powtarzanie prawa było także i naszym prawidłem: wzbudź potęgę twoją w całym mnóstwie usprawiedliwionych narodów, i obdarz nas radością, łagodząc przestroch: ażeby po zglądzeniu wszystkich grzechów przez twoje przebaczenie: to co było ogłoszone na pomstę, obróciło się im na zbawienie. Przez Pana...

Prophetia duodecima.

Dan. 3.

In diébus illis: Nabuchodónosor rex fecit státuam aúream, altitúdine cubitórum sexagínta, latitúdine cubitórum sex, et státuit eam in campo Dura provinciae 'Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregándos sátrapas, magistrátus, et júdices, duces, et tyránnos, et prae-féctos, omnesque príncipes regiónum, ut convenirent ad dedicatió-nem státuae, quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Tunc congregáti sunt sátrapae, magistrátus, et júdices, duces, et tyranni, et optimátes, qui erant in potestatibus constitúti, et univér-si príncipes regiónum, ut convenirent ad dedicatió-nem statu-ae, quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Stabant autem in conspéctu statu-ae, quam posúerat Nabuchodónosor rex, et praeco clamabat valénter: Vobis dicitur pópulis, tribubus, et linguis: In hora, qua audieritis sónitum tubae, et fistulae, et cítharae, sambúcae, et psalterii, et symphóniae, et univér-si géneris musicórum cadéntes adorate statuam aúream, quam constituit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostratus adoraverit, eádem hora mittétur in fornácem ignis ardéntis. Post haec igitur statim ut audierunt omnes pópuli sónitum tubae, fistulae, et cítharae, sambúcae, et psalterii, et symphóniae, et omnis géneris musicórum, cadéntes omnes pópuli, tribus, et linguae adoravérunt statuam aúream, quam constitúerat Nabuchodónosor rex. Statim-que in ipso témpore accedéntes viri Chaldaei accusavérunt Judaeos, dixerúntque Nabuchodónosor regi: Rex in aetérnum vive: tu rex posuísti decretum, ut omnis homo, qui audierit sónitum tubae, fistulae, et cítharae, sambúcae, et psalterii, et symphóniae, et univér-si géneris mu-

Proroctwo 12.

Daniel 3.

Onych dni Nabuchodonozor król uczynił bałwan złoty, na wwyż sześćdziesiąt łokci, a na szerz sześć łokci: i postawił go na polu Dura, krainy babilońskiej. A tak król Nabuchodonozor posłał, aby zebrano przednie pany, urzędniki i sędzie, książęta i tyrany, i starosty, i wszystkie przełożone krain, aby się zeszli na poświęcenie bałwana, który był wystawił król Nabuchodonozor. Tedy się zgromadzili przedni panowie, urzędnicy i sędziowie, książęta i tyrany, i przedni ludzie, którzy byli na władzy postanowieni, i wszyscy przedniejsi z krain, aby się zeszli na poświęcenie bałwana, który był podniósł król Nabuchodonozor. I stali przed bałwanem, który był postawił król Nabuchodonozor. A woźny wołał głośno: Wam mówię: ludom, narodom i językom: w godzinę, której usłyszycie głos trąby i piszczałki i cytry, fletnie i harfy i symfonała i wszelakię muzyki, padłszy, pokłońcie się bałwanowi złotemu, który postawił król Nabuchodonozor. A ktoby upadłszy, nie pokłonił się, ten teźe godziny będzie wrzucon w piec ognia palającego. Potem tedy, skoro usłyszeli wszystkie narody głos trąby, piszczałki i cytry, fletni i harfy i symfonału i wszelkię muzyki: upadłszy wszystkie narody, pokolenia i języki, kłaniali się bałwanowi złotemu, który postanowił król Nabuchodonozor. A wnet tegoż czasu przystąpiwszy mężowie Chaldejscy, oskarżyli żydów: i rzekli Nabuchodonozorowi królowi: Królu, żyj na wieki! Ty królu dałeś wyrok, aby każdy człowiek, któryby usłyszał głos trąby, piszczałki, cytry, fletni i harfy, i symfonału i wszelkię muzyki, aby upadł i pokłonił się obrazowi złotemu, a ktoby upadłszy, nie pokłonił się, żeby był wrzucony

sicórum, prostérnat se, et adóret statuam aúream: si quis autem non prócicens adoráverit, mittatur in fornácem ignis ardéntis. Sunt ergo viri Judaei, quos constituísti super ópera regiónis Babylónis, Sidrach, Misach, et Abdénago: viri isti contempsérunt, rex, decretum tuum: deos tuos non colunt, et statuam aúream, quam erexisti, non adórant. Tunc Nabuchodonósor in furóre et in ira praecépít ut adduceréntur Sidrach, Misach, et Abdénago: qui conféstim addúcti sunt in conspéctu regis. Pronunciansque Nabuchodonósor rex. ait eis: Vérene Sidrach, Misach, et Abdénago deos meos non cólitis, et statuam, aúream, quam constitui, non adoratis? Nunc ergo si estis parati, quacúmque hora audieritis sónitum tubae, fistulae, cítharae, sambúcae. et psalterii, et symphóniae, omnisque géneris musicórum, prostérnite vos, et adoráte statuam quam feci: quod si non adoráveritis, eadém hora mittemini in fornácem ignis ardéntis: et quis est Deus, qui eripiet vos de manu mea? Respondéntes Sidrach, Misach, et Abdénago, dixerunt regi Nabuchodonósor: Non opórtet nos de hac re respondére tibi. Ecce enim Deus noster, quem cólimus, potest eripere nos de camíno ignis ardéntis, et de mánibus tuis, o rex, liberáre. Quod si nolúerit, notum sit tibi, rex. quia deos tuos non cólimus, et statuam aúream, quam erexisti, non adorámus. Tunc Nabuchodonósor replétus est furóre, et adspéctus fáciei illíus immutátus est super Sidrach, Misach, et Abdénago, et praecépít, ut succenderétur fornax séptuplum, quam succéendi consuéverat. Et viris fortíssimis de exércitu suo jussit, ut ligátis pédibus Sidrach, Misach, et Abdénago, mitterent eos in fornácem ignis ardéntis. Et conféstim viri illi vincti, cum braccis suis, et tíaris, et calceaméntis, et véstibus,

w piec ognia gorejącego. Są tedy mężowie żydowscy, któreś postanowił nad sprawami krain babilońskich, Sidrach, Misach i Abdenago: ci mężowie wzgardzili, królu, wyrokiem twoim, bogom twym nie służą, i bałwanowi złotemu, któryś podniósł, nie kłaniają się. Tedy Nabuchodonozor w zapalczywości i w gniewie rozkazał, aby byli przywiezieni Sidrach, Misach i Abdenago, których wnet przywieziono przed oblicze króla. I mówiąc Nabuchodonozor król, rzekł im: Zaliż to prawda, Sidrach, Misach i Abdenago, że bogów moich nie czcicie i bałwanowi złotemu, któremu postawił, nie kłaniacie się? Przeto teraz, jeśliście gotowi, którejkolwiek godziny usłyszycie głos trąby, piszczałki, cytry, fletni i harfy, i symfonału, i wszelkiej muzyki, padnijcie i pokłońcie się bałwanowi, któremu uczynił, a jeśli się nie pokłonicie, téżże godziny będziecie wrzuceni w piec ognia palającego, a któryż jest Bóg, który was wyrwie z ręki mojej? Odpowiadając Sidrach, Misach i Abdenago, rzekli królowi Nabuchodonozorowi: Nie trzeba nam o téj rzeczy odpowiadać tobie. Bo oto Bóg nasz, którego czcimy, może nas wyrwać z pieca ognia palającego i z ręki twoich, o królu, wybawić. A jeśli by nie chciał, niech będzie wiadomo tobie, królu, że bogów twoich nie czcimy, i bałwanowi złotemu, któregoś wystawił, nie kłaniamy się. Tedy Nabuchodonozor napęłnił się zapalczywością, i spojrzenie twarzy jego odmieniło się na Sidrach, Misach i Abdenago, i rozkazał, żeby rozpalono piec siedmkrát więcej, niżli był zwycaj palić. A mężom najmocniejszym z wojska swego rozkazał, aby zwiąawszy nogi Sidrach, Misach i Abdenago, wrzucili je w piec ognia gorejącego. I natychmiast oni mężowie związani z odzieniem swoim i z czapkami i obuwem i szatami, wrzu-

missi sunt in médium fornácis ignis ardéntis: nam jússio regis urgébat: fornax autem succénsa erat nimis. Porro viros illos, qui míserant Sidrach, Misach, et Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdénago, ceciderunt in médio camíno ignis ardéntis colligáti. Et ambulábant in médio flammae laudántes Deum, et benedicéntes Dómino.

Hic non dicitur *Flectamus genua*, sed tantum:
Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, spes única mundi, qui prophetárum tuórum praecónio, praeséntium temporum declarásti mystéria: auge pópuli tui vota placátus: quia in nullo fidélium, nisi ex tua inspiratióne provéniunt quarúmlibet incrementa virtútum. Per Dóminum ..

His expletis, si ecclesia habuerit fontem baptismalem, Sacerdos benedicturus fontem, accipit pluviale violaceum, et praecedente Cruce, cum candelabris et Cereo benedicto, descendit cum Clero, et ministris paratis, ad fontem: et interim cantatur sequens.

ceni są pośród pieca ognia palającego. Bo rozkazanie królewskie przynaglało, a piec był bardzo rozpalony. Lecz mężów owych, którzy byli wrzucili Sidracha, Misacha i Abdenago, pobili płomień ognia. A ci trzej mężowie, tj. Sidrach, Misach i Abdenago wpadli wpośród pieca ognia palającego związani. I chodzili wpośród płomienia, chwając Boga i błogosławiać Pana.

Tutaj nie mówi się: *Zegnijmy kolana*, lecz zaraz:
Módlmy się.

Wszchemocny przedwieczny Boże, jedyna nadziejo świata, któryś przez przepowiedzenie proroków Twoich terazniejszych czasów tajemnice nam objawił, racz przebłagany przymnożyć ludu twojego żądania, gdyż w każdym z wiernych, nie zkadınad, tylko z twojego natehnienia, wzrost wszelkich cnót pochodzi. Przez Pana...

Jeżeli kościół ma chrzcielnicę, kapłan mający święcić wodę, ubiera się w kapę fioletową i idzie do téżże chrzcielnicy — przed nim niosą ministranci krzyż, dwie świece, paschał, ręcznik, próżne naczynie do wody i kropidło. Podczas procesyi śpiewa się:

TRACTUS.

Si-cut cer - vus de - sí - de-rat
Jako jeleni pragnie

ad fon - tes a-quá - rum:
do źródeł wód,

i - ta de - sí - de - rat á - ni - ma me - a ad te,
tak dusza moja pragnie do Ciebie,

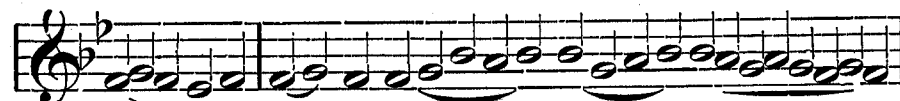
De - us. V. Si - ti - vit á - ni - ma
Boże! Pragnęła dusza

me - a ad De - um
moja do Boga

vi - vum: quan - do vé - ni -
żywego: kiedyż

- am, et ap - pa - ré - bo
przyjdę i okażę się

an - te fá - ci - em De - i?
przed obliczem Boga?

Fuerunt mihi lacrymae meae, pannes die ac nocte, dum dicitur mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus? Deinde Sacerdos antequam intret ad benedictionem fontis, dicit hanc Orationem iuxta fontem.

V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Czy moje były dla mnie chlebem we dnie i w nocy, gdy mi codziennie mówiono: gdzież jest Bóg twój? Celebrujący doszedłszy nieco do chrzcielnicy, śpiewa co następuje:

Pan z wami.
I z duchem twoim.

Oremus.

Omnipotens sempiterna Deus, respice propitius ad devotionem populi renascentis, qui sicut cervus, aquarum tuarum expetit fontem: et concede propitius: ut fidei ipsius sitis, baptismatis mysterio, animam, corpusque sanctificet. Per Dominum....
R. Amen.

Postea procedit ad benedictionem fontis, dicens:

V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterna Deus, adesto magnae pietatis tuae mysteriis, adesto sacramentis: et ad recreandos novos populus, quos tibi fons baptismatis parturit, spiritum adoptionis emitte: ut quod nostrae humilitatis gerendum est ministerio, virtutis tuae impleatur effectus. Per Dominum....

Elevans vocem in modum Praefationis, prosequitur junctis manibus:

V. Per omnia saecula saeculorum.
R. Amen.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.
V. Sursum corda.
R. Habemus ad Dominum.
V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterna Deus. Qui in visibili potentia, sacramentorum tuorum mirabiliter operaris effectum: Et licet nos tantis mysteriis exsequendis simus indigni: Tu tamen gratiae tuae dona non desers, etiam ad nostras preces, aures tuae pietatis inclinas. Deus, cujus Spiritus super aquas, inter ipsa mundi primordia ferebatur: ut jam tunc

Módlmy się:

Wszchemogący wieczny Boże! wejrzyj łaskawie na pobożność odradzającego się ludu, który jako jeleń pragnie wód twoich źródła i dozwól litościwie, ażeby wiary jego pragnienie poświęciło mu duszę i ciało tajemnicą chrztu św. Przez Pana...
Amen.

Począwszy celebrujący podchodzi do chrzcielnicy, mówiąc:

Pan z wami.
I z duchem twoim.

Módlmy się.

Wszchemogący wieczny Boże! racz być przytomnym przy tych wielkich tajemnicach, racz się znajdować przy Sakramentach, a dla odrodzenia tego nowego ludu, który tobie źródło chrztu rodzi, zeszlj ducha przyspasabiającego ich za dzieci, ażeby to co naszej pokory posługą ma być sprawowane, mocy twojej skutkiem się dopełniło. Przez Pana...

Potem wyższym głosem śpiewa następującą prefacją:

Przez wszystkie wieki wieków.
Amen.

Pan z wami.
I z duchem twoim.
Podnieście serca.

Mamy wzniesione ku Panu.
Dzięki czytamy Panu Bogu naszemu.

Godną i sprawiedliwą jest rzeczą. Prawdziwie godną i sprawiedliwą, słuszną i zbawienną jest rzeczą, abyśmy tobie zawsze i wszędzie dzięki czynili, Panie święty, Ojczy wszechmogący, wieczny Boże, który niewiadomą potęgą, skutek Sakramentów twoich dziwnie sprawujesz. A chociaż my do sprawowania tak wielkich tajemnic jesteśmy niegodni, ty jednak darów łaski twojej nie przestajesz udzielać; i na nasze nawet modły uszy miłosierdzia twego nakłaniasz. Boże, którego się duch nad wodami

virtutem sanctificationis, aquarum natura conciperet. Deus, qui nocentis mundi crimina per aquas abluens, regenerationis speciem in ipsa diluvii effusione signasti: ut unius ejusdemque elementi mysterio, et finis esset vitiis, et origo virtutibus. Respice Domine in faciem Ecclesiae tuae, et multiplica in ea regenerationis tuas, qui gratiae tuae affluentis impetu lactificas civitatem tuam: fontemque baptismatis aperis toto orbe terrarum gentibus innovandis: ut tuae majestatis imperio, sumat Unigeniti tui gratiam de Spiritu sancto.

Hic Sacerdos manu extensa dividit aquam in modum crucis, et eam statim linteo extergit, dicens:

Qui hanc aquam regenerandis hominibus praeparatam, arcana sui numinis admixtione foecundet: ut sanctificatione concepta, ab immaculato divini fontis utero, in novam renata creaturam, progenies coelestis emergat: Et quos aut sexus in corpore, aut aetas discernit in tempore, omnes in unam pariat gratia mater infantiam. Procul ergo hinc, jubente te, Domine, omnis spiritus immundus abscedat: procul tota nequitia diabolicae fraudis absistat. Nihil hic loci habeat contrariae virtutis admixtio: non insidiando circumvolet: non latendo subrepat: non inficiendo corrumpat.

Aquam manu tangit.

Sit haec sancta, et innocens creatura, libera ab omni impugnatoris incursu, et totius nequitiae purgata discessu. Sit fons vivus, aqua rege-

w samych początkach świata unaszał, przeto, iżby już wtenczas przyrodzenie wód brało moc poświęcenia. Boże, którzyś występnego świata zbrodnie wodą zmywając, odrodzenia obraz w samym wylewie potopu oznaczył, ażeby przez tajemnicę tenże sam żywioł stał się i końcem zbrodni i początkiem cnót wszelkich. Wejrzyj, Panie, na oblicze Kościoła twojego i rozmnoż w nim odrodzenia twoje, który obfitę łaski twojej hojnem wyłaniem rozweselasz miasto twoje i źródło chrztu po całej ziemskiej przestrzeni świata na odnowienie narodów otwierasz, przeto, ażeby z woli twego majestatu, odbierał świat łaskę jednorodzonego Syna twojego, przez Ducha świętego.

Kapłan czyniąc znak krzyża świętego, rozdziela wody, i otarłszy rękę, śpiewa:

Który Duch święty tę wodę przygotowaną dla odrodzenia ludzi, niechaj tajemnnem swęj łaski boskiej dołączeniem. płodną uczyni: ażeby ci, którzy będą poczęci i poświęceni w czystem łonie tych wód boskich, stali się nowem stworzeniem przez narodzenie się niebieskie, a twa łaska, która jest jego matką, niech wszystkich porodzi w jednostajnej młodości, bez różnicy wieku i płci, które ich różnią co do ciała lub czasu. Niechaj więc daleko ztąd ucieka za rozkazem twoim, Panie, wszelki duch nieczysty, niech wszelka niegodziwość djabelskiej zdrady daleko odstępować. Niechaj tu nie ma miejsca żadne przymieszanie, przeciwne twęj potędze, niech nie oblatuje zasadzki czyniąc, niech się kryjomo nie wciska, niechaj nie psuje, zarażając.

Dotyka się wody ręką.

Niechaj to święte i niewinne stworzenie wolne będzie od wszelkiego zabiegu napastującego nieprzyjaciela, i oczyszczone od wszelkiej złości.

nerans, unda purificans: ut omnes hoc lavacro salutifero diluendi, operante in eis Spiritu sancto, perfectae purgationis indulgentiam consequantur.

Facit tres cruces super fontem, dicens:

Unde benedico te, creatura aquae, per Deum + vivum, per Deum + verum, per Deum + sanctum: per Deum, qui te in principio, verbo separavit ab arida: cujus Spiritus super te ferebatur.

Hic manu aquam dividit, et effundit eam versus quatuor mundi partes, dicens:

Qui te de paradisi fonte manare fecit, et in quatuor fluminibus totam terram rigare praecepit. Qui te in deserto amaram, suavitate indita fecit esse potabilem, et sitienti populo de petra produxit. Be + nedico te et per Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum: qui te in Cana Galilaeae signo admirabili, sua potentia convertit in vinum. Qui pedibus super te ambulavit: et a Joanne in Jordane in te baptizatus est. Qui te una cum sanguine de latere suo produxit: et discipulis suis jussit, ut credentes baptizarentur in te, dicens: Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti.

Mutat vocem, et prosequitur in tono Lectionis:

Haec nobis praecepta servantibus, tu Deus omnipotens clemens adesto: tu benignus adspira.

Halat ter in aquam in modum crucis, dicens:

Tu has simplices aquas tuo ore benedicto: ut praeter naturalem emundationem, quam lavandis pos-

Niech się stanie źródłem żywym, wodą odradzającą, wodą oczyszczającą, iżby wszyscy omyci tą zbawieną kąpielą, przez działanie w nich Ducha świętego, odpuszczenia win dostąpili.

Kapłan czyni nad wodą krzyże.

Przeto błogosławie ciebie stworzenie wody: przez Boga żywego, przez Boga prawdziwego, przez Boga świętego, przez Boga, który ciebie na początku słowem oddzielił od ziemi, którego się duch nad tobą unosił.

Kapłan wodę rozlewa ku czterem częściom świata.

Który zdziałał, abyś z rajskiego źródła wypłynęła, i rozkazał, abyś czterema potokami całą ziemię skropiła. Który cię z gorzkiej na puszczy, przez nadanie przyjemności, uczynił sposobną do picia, i upragnionemu ludowi ze skały wyprowadził. Błogosławie ciebie i przez Jezusa Chrystusa Syna jego jednorodzonego, Pana naszego, który cię w Kanie Galilejskiej cudownym sposobem w wino swoją wszechmocnością przemienił. Który nogami po tobie chodził i w Jordanie przez Jana w tobie był ochrzczony. Który ciebie, wspólnie ze krwią ze swego boku wytoczył, i uczniom swoim rozkazał, ażeby ci, którzy wierzą, byli ochrzczeni w tobie, mówiąc im: Idźcie, nauczajcie wszystkie narody, chrzcząc je w Imię Ojca i Syna i Ducha świętego.

Potem kapłan przestaje śpiewać, i umiarkowanym głosem czyta:

Te przykazania nam zachowującym, ty Boże wszechmogący łaskawej pomocy twojej nie ubliżaj: ty łaskawy natchnij.

Kapłan trzykroć chucha w wodę w znak krzyża świętego, a potem mówi:

Ty sam te proste wody usty twojemi pobłogosław, iżby prócz naturalnego oczyszczenia, które mogą

sunt adhibere corporibus, sint etiam purificandis mentibus efficaces.

Hic sacerdos paululum demittit Cereum in aquam: et resumens tonum Praefationis, dicit:

Descendat in hanc plenitudinem fontis, virtus Spiritus sancti.

Deinde extractum Cereum de aqua, iterum profundius mergit, aliquanto altius repetens: *Descendat in hanc.* Postea Cereum rursus de aqua extractum, tertio immergens usque ad fundum, altiori adhuc voce repetit: *Descendat ut supra.* Et deinde sufflans ter in aquam, secundum hanc figuram *prosequitur:*

Totamque hujus aquae substantiam regenerandi foecundet effectum:

Hic tollitur Cereus de aqua, et prosequitur:

Hic omnium peccatorum maculae deleantur: hic natura ad imaginem tuam condita, et ad honorem sui reformata principii, cunctis vetustatis squaloribus emundetur: ut omnis homo sacramentum hoc regenerationis ingressus, in verae innocentiae novam infantiam renascatur.

Sequentia dicit legendo:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem.

R. Amen.

Deinde per assistentes sacerdotes spargitur de ipsa aqua benedicta super populum. Et interim unus ex ministris ecclesiae accipit in vase aliquo de eadem aqua ad aspergendum in domibus, et aliis locis. His peractis, Sacerdos qui benedixit fontem, infundit de oleo catechumenorum in aquam in modum crucis, intelligibili voce dicens:

Sanctificetur, et foecundetur fons iste oleo salutis renascentibus ex eo, in vitam aeternam.

R. Amen.

przynieść niemi omywającemu się ciału, były także dzielnymi i dla oczyszczenia duszy.

Tutaj kapłan zanurza cokolwiek paschał w wodzie, i śpiewa:

Niech zstąpi do tego całego źródła moc Ducha świętego.

Wyjmuje następnie paschał, poczem głębiej go zanurza, i wyższym tonem to samo śpiewa. Wyjmuje znów paschał z wody, zanurza go aż do dna, i jeszcze wyższym tonem toż samo śpiewa. Potem technie trzykroć na wodę i dalej śpiewa:

I całą istotę tej wody niech sposobną do odrodzenia i płodną uczyni.

Wydobywa paschał z wody i kończy modlitwę:

Tu wszystkich grzechów skazy niech będą zgładzone: tu natura na twój obraz utworzona, i do pierwotnego dostojęstwa swego przywrócona, niech od wszelkich zastarzałych zmaz oczyszczoną będzie, iżby każdy człowiek przystąpiwszy do przyjęcia tego Sakramentu odrodzenia, w nową młodość prawdziwej niewinności był odrodzony.

Dalaj niższym tonem mówi:

Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa Syna twego, który na przyjsie sądzić żywych i umarłych i świat przez ogień.

R. Amen.

Celebrujący lub inny kapłan wodą poświęconą lud kropi. Z téjże wody biorą wierni do naczyn dla zaniesienia do swych domów. Potem celebrujący do wody, oddzielonej do chrzezenia, wlewa, czyniąc krzyż, święty olej katechumenów, potem krzyżmo święte, miesza i jednoczy z nią.

Niech się poświęci i niech się rozmnaża przez olej zbawienia to źródło dla odradzających się z niego na żywot wieczny.

R. Amen.

Deinde infundit de chrismate, modo quo supra, dicens:

Infusio chrismatis Domini nostri Jesu Christi, et Spiritus sancti Paracliti, fiat in nomine sanctae Trinitatis.

R. Amen.

Postea accipit ambas ampullas dieti olei sancti, et chrismatis, et de utroque simul in modum crucis infundendo, dicit:

Commixtio chrismatis sanctificationis, et olei unctionis, et aquae baptismatis, pariter fiat in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti.

R. Amen.

Tunc miscet ipsum oleum cum aqua, et spargit manu sua per omnem fontem. Si aderunt baptizandi, eos baptizet more consueto. Deinde revertentibus Sacerdote et ministris ad Altare, cantantur Litaniae a duobus Cantoribus, et Chorus idem simul repetit, ut dicitur infra.

Ubi vero non est fons baptismalis, finita ultima Prophetia cum sua Oratione, Celebrans casulam deponit, et cum ministris ante Altare procumbit: et aliis omnibus genuflexis, cantantur Litaniae in medio Chori a duobus Cantoribus, utroque Choro idem simul respondente. Cum autem perventum fuerit ad *Peccatores, Te rogamus.* Sacerdos, et ministri surgunt, et accedentes ad sacristiam, induuntur paramentis albi coloris pro Missa solemniter celebranda: et interim accenduntur luminaria in Altari. In fine Litaniarum cantantur solemniter *Kyrie eleison*, et repetuntur, ut in Missa moris est.

Tymże sposobem leje do wody i krzyżmo święte, mówiąc:

Wlewanie krzyżma Pana naszego Jezusa Chrystusa i Ducha świętego Pocięzyciela, niech się stanie w Imię świętęj Trójcy.

R. Amen.

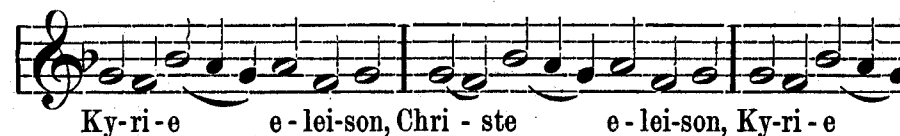
Potem kapłan bierze w jedną rękę olej święty, a w drugą krzyżmo święte, i połączwszy otwory naczyn, leje razem oleje święte do wody, mówiąc:

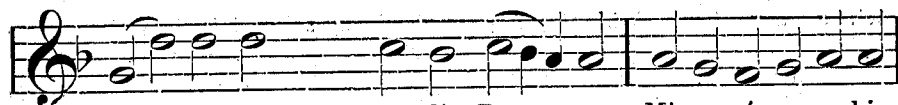
Złączenie krzyżma poświęcenia, i oleju namaszczenia, i wody chrztu, również niech się stanie w Imię Ojca i Syna i Ducha świętego.

R. Amen.

Kapłan miesza prawą ręką, aby się połączyły oleje święte z wodą. Jeżeli jest ktokolwiek do chrztu, więc chrzci. Następnie wracają się wszyscy do wielkiego ołtarza, śpiewając litanie.

W braku chrzcielnicy, po skończeniu ostatniego proroctwa i oracyi, celebrujący składa kapę i z ministrantami kładzie się na stopnie ołtarza: podczas gdy wszyscy kłęczą, dwóch kantorów śpiewa litanie w środku chóru, a chór to samo powtarza. Na słowa *Peccatores, Te rogamus* kapłan z ministrantami wstaje i idzie do zakrystyi i ubiera się do mszy, a tymczasem zapalają się świece na ołtarzu. Na końcu litanii śpiewa się uroczyste *Kyrie eleison*, jak na zwykłych mszach śpiewanych.

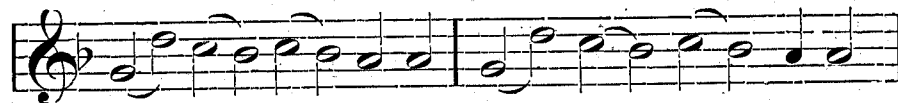
Pa - ter de coe - lis De - us, Mi-se-ré-re no-bis.
Fi - li Redemptor mun-di De - us, Mi-se-ré-re no-bis.
Spi - ri - tus san-cte De - us, Mi-se-ré-re no-bis.
San - cta Trínitas, u - nus De - us, Mi-se-ré-re no-bis.

San - cta Ma - ri - a, O - ra pro no - bis.

San - cta De - i ge - ni-trix, San - cta Vir-go vír - gi-num,

San - cte Mi - cha - òl, San - cte Ga - bri - òl,

San - cte Ra - pha - òl, O - mnes sancti Ange - li et Ar -

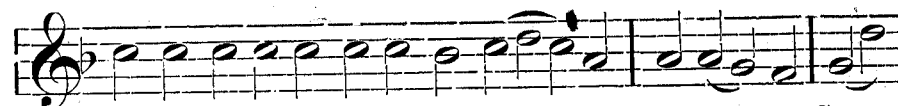
- chán - ge - li, O - ra - te pro no-bis. O - mnes sancti

be - a - tó-rum spi - rí - tu - um ór - di - nes. San - cte Jo

- an - nes Bapti - sta. San - cte Jo - seph. O - mnes

san-cti Pa-tri - árchae, et Prophé - tae, o - rá - te. San -

- cte Pe - tre, San - cte Pau - le, San - cte André - a,

San - cte Jo - án - nes, O - mnes sancti A - pósto - li, et E -

- van - ge - lí - stae, o - rá - te. O - mnes sa - ncti Di - scí -

- pu - li Dó - mi - ni, San - cte Sté - pha - ne, San - cte

Lau - rén - ti, San - cte Vincén - ti, San - cte Sta - ni - sla - e,

San - cte A - dal - ber - te. O - mnes san - cti Már - ty - res,

San - cte Sil - vé - ster. San - cte Gre - gó - ri. San - cte

Au - gu - stí - ne. O - mnes san - cti Pon - tí - fi - ces, et Con - fes -

- só - res. O - mnes san-cti Doctó - res. San - cte An -
 - tó - ni. San - cte Be-ne-dí - cte. San - cte Do-mí -
 - ni-ce. San - cte Fran-cí - sec. San - cte Hy - a - cin - the.
 O - mnes san-cti Sa-cer-do-tes et Le-vi - tae. O - mnes
 san-cti Mó-na-chi et E-re-mí - tae, San - cta An-na,
 San - cta Ma-ri - a Ma-gda-lé - na. San - cta A - gnes.
 San - cta Cae - cí - li - a. San - cta A - ga-tha. San -
 - cta A-na-stá - si - a. San - cta He - dvi - gis. O -
 - mnes sanctae Vír-gi-nes et Ví - du-ae. O - mnes Sancti,

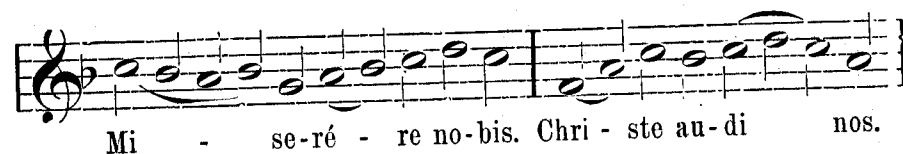
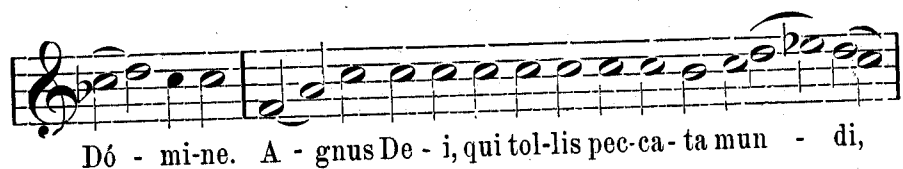
et Sanctae De - i. In-ter-có-di-te pro no-bis. Pro - pí -
 - ti-us e - sto, Par-ce no-bis Dómi-ne, Pro - pí-ti-us
 e - sto, Ex-aú-di nos Dómi-ne. Ab o-mni ma - lo,
 Lí-be-ra nos Dómi-ne. A mor-te per-pé - tu - a. Per
 my-sté-ri-um sanctae in-carna-ti - ó-nis tu-ae. Per
 ad-véntum tu - um, Per na - ti-vi-tá-tem tu - am.
 Per ba-ptísmum et sanctum je-jú-ni-um tu - um. Per
 cru-cem, et pas-si-ó-nem tu - am, Per mor-tem et se-púl-tu
 - ram tu - am. Per sanctam Resurrectiónem tu - am.

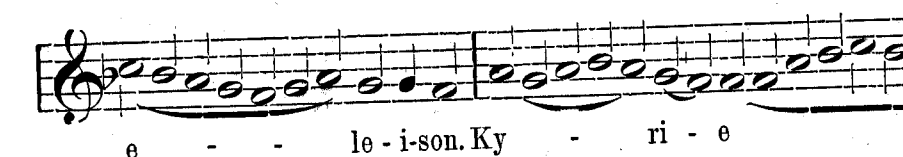
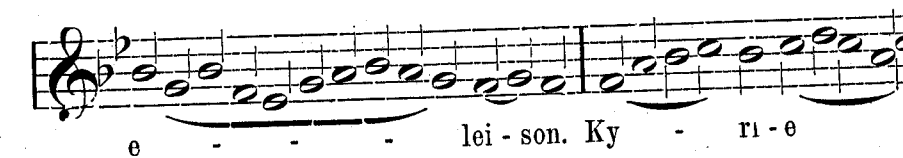
Per ad-mi-rá-bi-lem as-cen-si-ó-nem tu-am. Per ad
 - vén-tum Spí-ri-tus sancti Pa-rá - cli-ti. In di-e ju-
 - dí - ci - i. Pec-ca-tó-res, Te ro-gá-mus au-di nos.
 Ut no-bis par - cas. Ut Ecclési-am tuam sanctam
 ré-gere, et conservá-re di-gné - ris. Ut domnum Apo-
 - stólicum, et omnes Ecclesiásticos ór-dines in sancta religió-ne
 conser-va-re di-gné - ris. Ut inimícos sanctae Ec-
 - clé-si-ae hu-mi-li-á-re di-gné - ris, Ut ré-gi -
 - bus et princípibus Christiánis pacem, et veram concórdiam

do-ná-re di-gné - ris. Ut nosmetípsos in tuo sancto
 servitio confortare, et conservare di-gné - ris. Ut
 ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bo-na re-
 - tri - bu-as. Ut fructus terrae dare, et conserva-re di-
 - gné - ris, Ut ómnibus fidélibus defúctis réquiem
 ae-térnam do-ná-re di-gné - ris. Ut nos ex-au-dí -
 - re di-gné - ris. A - gnus Dei, qui tollis peccata
 mun - di, Par - ce no-bis Dó - mi-ne. A - gnus
 Dei, qui tollis peccata mun - di, Ex - aú-di nos

Hic Cantores solemniter incipiunt:

Interim Sacerdos cum ministris in paramentis albis accedit ad Altare: et dicto Psalmo *Judica me* cum *Gloria Patri* facit Confessionem, ut moris est, in loco consueto, deinde ascendens, osculatur Altare, incensat more solito, et finitis a Choro *Kyrie eleison* incipit solemniter *Gloria in excelsis Deo*

Tymczasem kapłan przystępuje z ministrantami do ołtarza i odmawia ministranturę jak zwykle, całuje i incenzuje ołtarz, a skoro śpiewacy skończyli śpiewanie *Kyrie eleison*, intonuje uroczystie *Gloria in excelsis Deo* (ob. wyżej str. 134).

Postea Sacerdos dicit: *Dominus vobiscum. V. Et cum spiritu tuo.*

Orémus.

Deus, qui hanc sacratissimam noctem glória Dominicae Resurrectionis illútras: conserva in nova familiae tuae prógenie adoptionis spiritum, quem dedisti; ut corpore et mente renovati puram tibi exhibeant servitútem. Per eúndem Dóminum, in unitáte Spiritu sancti Deus.

Lectio Epistolae beati Pauli Apostoli ad Colossenses. Coloss. 3.

Fratres: Si consurrexistis cum Christo, quae sursum sunt quærite, ubi Christus est in dextera Dei sedens: quae sursum sunt sápite, non quae super terram. Mórui enim estis, et vita vestra est abscondita cum Christo in Deo. Cum Christus apparuerit, vita vestra: tunc et vos apparébitis cum ipso in glória.

Finita Epistola Celebrans incipit:

Módlmy się.

Boże, który tę noc najświętszą chwałą Pańskiego Zmartwychwstania uświetniasz, racz zachowywać w nowych dzieciach kościoła twego ducha przysposobienia, któregoś im dał, iżby odrodzeni ciałem i duszą, czystą posługę Tobie oddawali. Przez tegoż Pana naszego...

Czytanie listu błogosławionego Pawła Apostoła do Kolos. r. 3.

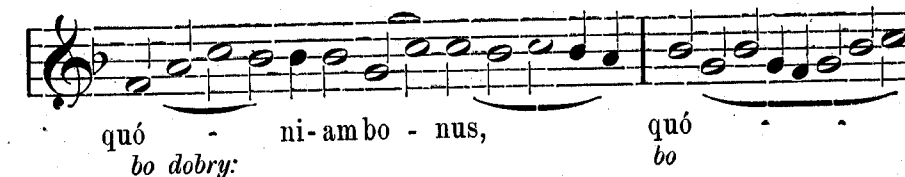
Bracia! jeśli spól powstaliście z Chrystusem, co wzgórę jest szukajcie, gdzie Chrystus jest na prawicy Bożej siedzący: co wzgórę jest miłujcie, nie co na ziemi, albowiemście umarli: i żywot wasz skryty jest z Chrystusem w Bogu. Gdy się Chrystus żywot wasz okaże, tedy i wy z nim okażecie się w chwale.

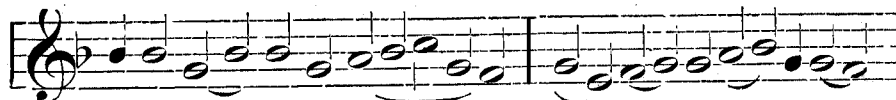
Po skończeniu lekcji celebrans śpiewa:

Et totum decantat ter, elevando vocem gradatim: et Chorus post quamlibet vicem, in eodem tono repetit illud idem. Postea Chorus prosequitur:

Śpiewa trzy razy, głos stopniowo podnosząc; chór zaś w tym samym tonie trzy razy za kapłanem powtarza. Następnie chór tak dalej śpiewa:

- ni-am in sae-cu-lum mi - se - ri-cór-di-a
na wieki miłosierdzie

e - - - - - jus.
jego.

Laudáte Dóminum omnes gentes:
et collaudáte eum omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos
misericórdia ejus: et véritas Dómini
manet in aetérnum.

Ad Evangelium non portantur lumi-
naria, sed tantum incensum: petitur be-
nedictio, et alia fiunt de more.

V. Dóminus vobiscum.
R. Et cum spíritu tuo.

*Sequentia sancti Evangelii secundum
Matthaeum.*

Véspere autem sábbati, quae lu-
céscit in prima sábbati, venit María
Magdaléne, et áltera María vidére
sepúlchrum. Et ecce terraemótus fa-
ctus est magnus. Angelus enim Dó-
mini descendit de coelo: et accedens
revólvit lápidem, et sedebat super
eum: erat autem adspéctus ejus sicut
fulgur: et vestiméntum ejus sicut nix.
Prae timóre autem ejus extérriti
sunt custódes, et facti sunt velut
mórtui. Respóndens autem Angelus.
dixit muliéribus: Nolite timére vos:
scio enim, quod Jesum, qui crucifi-
xus est, quaeritis: non est hic: sur-
réxit enim, sicut dixit: venite, et vi-
dète locum, ubi pósitus erat Dómi-
nus. Et cito eúntes, dicite discíplis
ejus, quia surréxit: et ecce praecédit
vos in Galilaeam: ibi eum vidébitis.
Ecce praedíxi vobis.

Non dicitur *Credo* sed finito Eua-
gelio Sacerdos dicit *Dominus vobi-*

Chwalcie Pana wszysey poganie,
chwalcie go wszystkie narody.

Bo się umocniło nad nami miło-
sierdzie jego, a prawda Pańska trwa
na wieki.

Na Ewangelią świec się nie niesie,
lecz tylko turybularz — kapłan udzie-
la dyakonowi benedykcją.

V. Pan z wami.
R I z duchem twoim.

*Następujące są słowa świętej Ewan-
gelii według Mat. r. 28.*

A w wieczór sobotni, który zaświta
na dzień pierwszy szabatu, przyszła
Marya Magdalena i druga Marya o-
glądać grób. A oto się stało wielkie
drżenie ziemi, albowiem anioł pański
zstąpił z nieba: i przystąpiwszy od-
walił kamień i siedział na nim. I
było wejrzenie jego jako błyskawica,
a odzienie jego jako śnieg. Od bo-
jaźni zaś jego stróże przestraszeni są,
i stali się, jakoby umarli. I odpowia-
jąc anioł, rzekł niewiastom: Nie bój-
cie się wy, gdyż wiem, iż Jezusa,
który ukrzyżowany jest szukacie. Nie
masz go tu, albowiem powstał, jako
powiedział. Chódźcież, a oglądajcie
miejscę, gdzie był położony Pan. A
prędko idąc, powiedźcie uczniom jego,
iż powstał, a oto uprzedzi was do
Galilei, tam go ujrzycie: otom wam
przepowiedział.

Nie śpiewa się *Credo*, lecz po skoń-
czeniu ewangelii kapłan mówi *Domi-*

scum postea *Oremus*. Non dicitur
Offertorium. Ad *Lavabo*, dicitur *Glo-*
ria Patri.

nus vobiscum, potem *Oremus*. Także
i *Offertorium* w dniu tym wypada.

Secreta.

Súscipe, quaesumus Dómine, pre-
ces pópuli tui, cū oblatiōnibus ho-
stiárum: ut paschálibus initiáta my-
stériis, ad aeternitátis nobis medélam
te operánte, proficiant. Per Dó-
minum nostrum...

Przyjmij, błagamy Cię, Panie, mo-
dły ludu Twego z przynoszeniem ofiar,
izby to co my święcimy dla uwielbie-
nia wielkanocnych tajemnic, stało się
nam, za twojem działaniem, lekar-
stwem do osiągnięcia szczęśliwej wie-
czności. Przez Pana naszego...

Prefacya.

V. Per omnia saecula saeculorum.
R. Amen.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.
V. Sursum corda.
R. Habemus ad Dominum.
V. Gratias agamus Domino Deo

nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum
et salutáre: Te quidem Dómine omni
tēpore, sed in hac potissimum no-
cte gloriósius praedicáre, cum Pa-
scha nostrum immolátus est Chri-
stus. Ipse enim verus est Agnus, qui
abstulit peccáta mundi. Qui mortem
nostram moriēdo destrúxit, et vitam
resurgēdo reparávit. Et ideo cum
Angelis et Archángelis, cum Thronis
et Dominationibus, cumque omni
milítia coeléstis exércitus, hymnum
glóriae tuae cánimus, sine fine
dicētes:

Przez wszystkie wieki wieków.
Amen.
Pan z wami.
I z duchem twoim.
Podnieście serca.
Mamy wzniesione ku Panu.
Dziękujemy Panu Bogu na-
szemu.

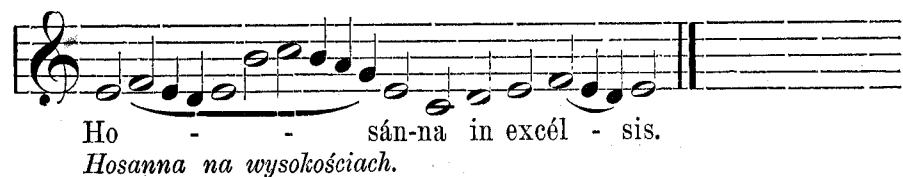
Godną i sprawiedliwą jest rzeczą.
Prawdziwie godną i sprawiedliwą,
słuszną i zbawienną jest rzeczą, wy-
sławiać ciebie Panie wprawdzie ka-
żdego czasu, lecz najbardziej téj no-
cy, gdy Pascha nasza ofiarowany
jest Chrystus. On bowiem prawdzi-
wym jest Barankiem, który zgładził
grzechy świata: który umierając śmierć
naszą zrujnował: a zmártwychwsta-
jąc życie nam wrócił. I przeto z
Aniołami i z Archaniołami, z Trona-
mi i Mocarstwami i ze wszystkimi hu-
fcami niebieskiego wojska pieśń chwały
twojej śpiewamy bez końca, mówiąc:

Sanctus.

Ton. III—IV.

San - - - ctus, San - - - ctus.
Święty, - - - święty,

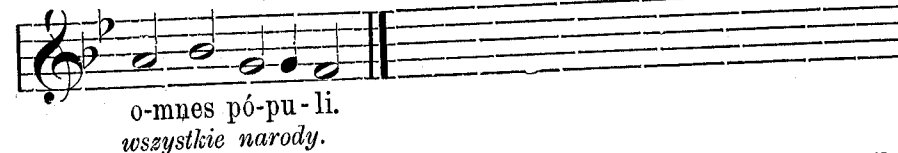
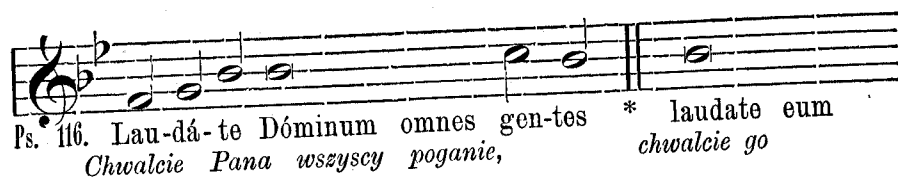
Benedictus.

Dicitur Pax Domini sit semper vobiscum, sed pacis osculum non datur.

Agnus Dei non dicitur, nec Post-communio: dicuntur tamen tres consuetae Orationes ante Communionem. Post sumptionem Sacramenti, pro Vesperis in Choro cantatur Antiphona.

Nie śpiewa się ani *Agnus Dei*, ani modlitwy po Komunii; odmawia się tylko trzy modlitwy przed Komunią. Po spożyciu Najświętszej Krwi śpiewa się zamiast nieszpór:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in aetérnum.

Glória Patri et Filio, * et Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio, et nunc et semper, * et in saecula saeculórum. Am.

Repetitur Antiph. Alleluja, alleluja, alleluja ut supra.

Capitulum, Hymnus et Versus non dicuntur, sed statim Celebrans in cantu incipit Antiph. ad Magnificat, et prosequitur Chorus: Quae lucéscit.

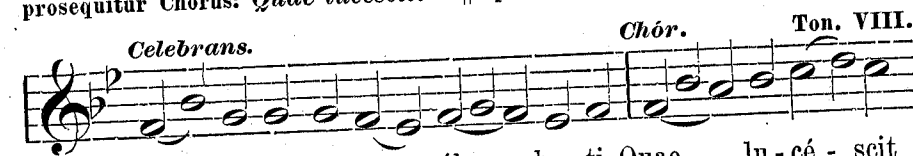
Bo się umocniło nad nami miłosierdzie jego: a prawda Pańska trwa na wieki.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu.

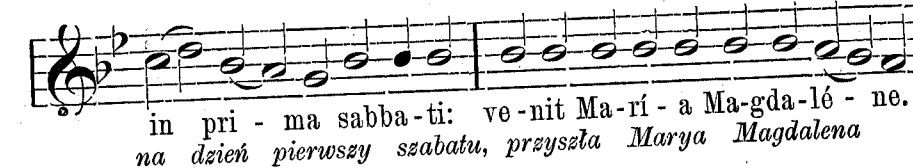
Jak była na początku i teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

Powtarza się Antiph. Alleluja, alleluja, alleluja jak wyżej.

Ani kapitulum, ani hymnu, ani wierszu nie śpiewa się, lecz zaraz kapłan intonuje antyfonę do Magnificat, a chór śpiewa dalej Quae lucéscit.

A w wieczór sobotni, który zaświta

Et exsultávit spíritus meus: * in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancillae suae: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes:

Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo, * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis: * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiae suae.

Sicut locútus est ad patres nostros * Abraham, et sémini ejus in saecula.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto.

Sicut erat in princípío et nunc, et semper, * et in saecula saeculórum. A.

Et fit incensatio, ut alias in Vespéris. Repetita Antiphona *Vespere autem*. Celebrans dicit:

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Spirítum nobis, Dómine, tuae caritátis infúnde: ut, quos sacraméntis paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concordés. Per Dóminum...

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Et diaconus vertens se ad populum, cantat:

I - te mis - sa est, al - le - lú - ja, al - le - lú - ja.

R. De - o gra - ti - as, al - le - lú - ja, al - le - lú - ja.

I rozradował się duch mój w Bogu Zbawicielu moim.

Iż wejrzał na pokorę służebnicy swojej: albowiem oto odtąd błogosławioną mię zwać będą wszystkie narody.

Albowiem uczynił mi wielkie rzeczy, który możny jest: i święte Imię jego

A miłosierdzie jego od narodu do narodu, bojącym się jego.

Uczynił moc ramieniem swoim, rozproszył pyszne myślą serca ich.

Złożył mocarze z stolicy, a podwyższył pokorne.

Łaknące napełnił dobrami, a bogacze z niczem puścił.

Przyjął Izraela sługę swego, wspomniawszy na miłosierdzie swoje.

Jako mówił do ojców naszych, Abrahamowi, i nasieniu jego na wieki.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu.

Jak była na początku teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

Podczas śpiewu incenzuje kapłan ołtarz jak zwykle. Powtarza się Antyfonę *Vespere autem*, poczem kapłan śpiewa:

Pan z wami.

I z duchem twoim.

Módlmy się.

Wlój w nas Panie Ducha twój miłości, iżby ci, których Paschalnemi Sakramentami nasyciłeś, w jedności i zgodzie, przez twe miłosierdzie, trwali. Przez Pana naszego...

R. Amen.

V. Pan z wami.

R. I z duchem twoim.

DOMINICA RESURRECTIONIS DOMINI.

Apertio Sepulchri et Processio.

(Otwarcie grobu i procesya).

In nocte Resurrectionis Domini, ante Matutinum, et pulsum campanarum, Sacerdos cum Ministris, et Cantoribus sepulchrum Domini procedunt, ibique flexis genibus, sequentem Antiphonam cum Psalmis concinunt, voce primo submissa.

Przed jutrznią i przed dzwonieniem odprawia się rezurekcyja. Kapłan idzie z ministrantami i śpiewakami do grobu, tamże klęcząc śpiewają następną antyfonę z psalmami, głos z początku stłumiając:

Antiphona.

Glo - ri - a ti - bi Tri - ni - tas, ae - qua - lis, u - na

Chwała tobie, o Trójco! jedyne i równe

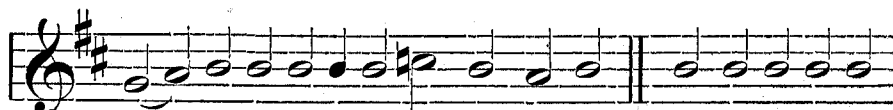
De - i - tas: et an - te o - mni - a sae - cu -

Bóstwo: chwala przed wszystkie

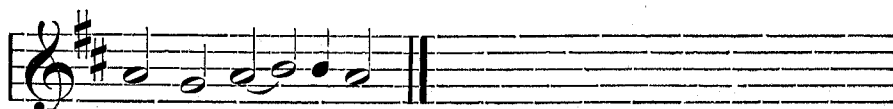

la, et nunc et in per - pe - tu - um.

wieki i teraz i przez nieskończone wieki wieków.

Lau - da-te Dó-minum o-mnes gen-tes: * Lau-da-te e - um
Chwalcie Pana wszyscy poganie: chwalcie go

o-mnes po - pu-li.
wszystkie narody.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus, * et veritas Domini manet in aeternum.

Gloria Patri et Filio et Filio et Spiritui sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper, * et in saecula saeculorum. A.

Psalmus 3.

1 Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

2 Multi dicunt animae meae, * non est salus ipsi in Deo ejus.

3 Tu autem Domine susceptor meus es, * gloria mea, et exaltans caput meum.

4 Voce mea ad Dominum clamavi, et exaudivit me de monte sancto suo.

5 Ego dormivi, et soporatus sum * et exurrexi, quia Dominus suscepit me.

6 Non timebo millia populi circumdantis me, * exurge Domine, salvum me fac, Deus meus.

7 Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatorum contrivisti.

8 Domini est salus, * et super populum tuum benedictio tua.

9 Gloria Patri et Filio * et Spiritui Sancto:

Sicut erat in principio et nunc et semper, * et in saecula saeculorum. A m.

A n t. Gloria tibi Trinitas ut supra.

Bo się umocniło nad nami miłosierdzie jego: a prawda Pańska trwa na wieki.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu.

Jak była na początku i teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen.

Psalm 3.

Panie, dla czego się rozmnożyli, którzy mię trapią? wielu ich powstają przeciwko mnie?

Wielu ich mówią duszy mojej: nie ma ten zbawienia w Bogu swoim.

Ty zaś Panie jesteś obrońca mój: chwała moja i podwyższający głowę moję.

Głosem moim wołałem do Pana i wysłuchał mię z góry świętej swojej.

Jam spał, i twarodom zasnął: i wstałem, bo Pan obronił mię.

Nie będę się bał tysięcy ludu otaczającego mię: powstań Panie, wybaw mię, Boże mój.

Boś ty pobili wszystkie sprzeciwiające mi się bez przyczyny: pokruszyłeś zęby grzeszników.

Pańskie jest wybawienie: a nad ludem twoim błogosławieństwo twoje.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu.

Jak była na początku i teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

A n t. Chwała Tobie Trójco! itd. jak wyżej.

V. Kyrie eleison.

R. Chryste eleison, Kyrie eleison.
Pater noster...

V. Et ne nos inducas in tentationem

R. Sed libera nos a malo.

V. In Resurrectione tua Christe, alleluja.

R. Coelum et terra laetantur, all.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, Rex gloriae, humilis in passione, potens in resurrectione, mortis infernique destructor, quod olim per Prophetas in scripturis promisisti, hodie devicta morte resurgendo implesti; propter quod omnis coelestis militiae Spiritus, et totus terrarum orbis profuso mentis gaudio, exultando te resurgentem adorant et glorificant: tartareae quoque nimium formidant, ac tremunt potestates. Nos autem, tuae dignationis humiles servuli, gloriosae resurrectionis tuae memoriam unamini voto devotissime celebrantes, ecce frequentes adsumus, et exuberantis tuae in nos charitatis memores, pias non continemus lacrymas. Respice, quaesumus, humilitatis nostrae obsequia: et praesta, ut detersis peccatorum nostrorum sordibus, in his Paschalibus solemnibus tibi resurgere, ac sanctissimae passionis ac resurrectionis tuae, fructus capaces esse mereamur. Qui vivis et regnas Deus in saecula saeculorum.

R. Amen.

Finis oratione, Sacerdos aspergit et incensat Sepulchrum, tum Crucem et imaginem Resurrectionis tradit deferendas in Processione ministris: ipse vero elevans Sacrosanctam Eucharistiam incipit sequens:

V. Kyrie eleison.

R. Chryste eleison, Kyrie eleison.
Ojcie nasz...

V. I nie wódz nas na pokuszenie.

R. Ale zbaw nas od złego.

V. W zmartwychwstaniu twojem, Chryste, alleluja.

R. Niebo i ziemia się radują, all.

V. Pan z wami.

R. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Panie Jezu Chryste, Królu chwały, pokorny w męce, potężny w zmartwychwstaniu: zburzycielu śmierci i piekła! Ty wszystko to, coś niegdyś przez Proroków w piśmie ś. obiecał, dziś po zwyciężeniu śmierci, zmartwychwstając, spełniłeś. Przeto więc wszelki duch niebieskiego wojska i cały świata okrag, wylewając radość duszy, z uczuciem pociechy tobie zmartwychwstającemu czołem bije i ciebie wysławia: piekielne nawet potęgi drżą i bojaźnią nawet są przeżalone. My zaś twego dostojenstwa pokorni służebnicy, jednomyślnym afektem najpobożniej odbywając pamiętkę chwały twego zmartwychwstania, oto gromadnie przybyliśmy, a pomni na tak zbytnią ku nam miłość twoją, łez pobożnej wdzięczności utrzymać nie możemy. Wejrzyjże, prosimy cię, na hołdy pokory naszej i spraw, iżbyśmy zgładziwszy grzechów naszych zmyły, tobie podczas tych wielkanocnych uroczystości ożyli, a najświętszej męki i zmartwychwstania twego skutków godnymi uczestnikami być zasłużyli. Który żyjesz i królujesz Bóg na wieki wieków.

R. Amen.

Następnie kapłan kropi i incenzuje grób, poczem podaje ministrantom krzyż i figurę zmartwychwstania: sam zaś podnosząc Najświętszy Sakrament, rozpoczyna:

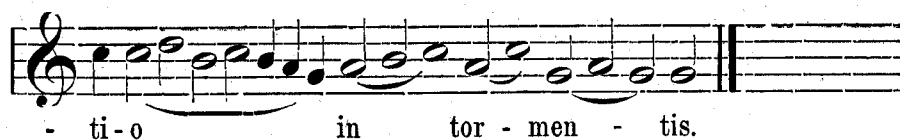
Responsorium.

Celebrans.

Chorus.

*) W niedzielę wielkanocnego czasu procesja dopiero na **Adwentisti** wyrusza.

- ti-o in tor-men-tis.

Finita Antiphona a Choro cantatur: || Po skończeniu antyfony śpiewa chór:

HYMNUS.

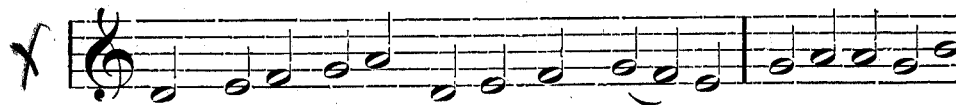
Sal-ve fe-sta di-es, to-to ve-ne-rá-bi-lis

Witaj dniu święty, na wieki pamiętny

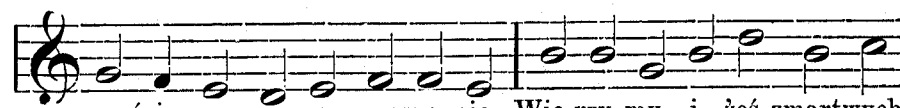

ae-vo, qua De-us infér-num vi-cit, et astra te-net.

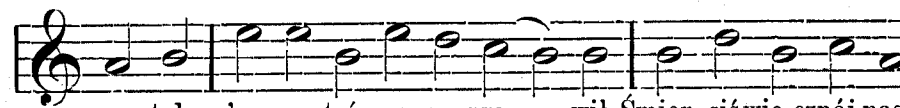
w którym Bóg piekło zwyciężył i niebo otworzył.

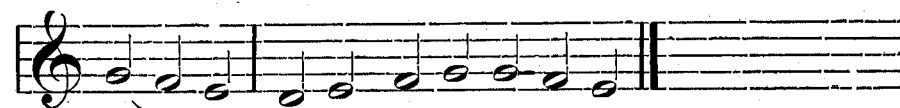
Przez Two-je świę-te Zmartwychpo-wsta-nie, Bo-ży Sy-nu od

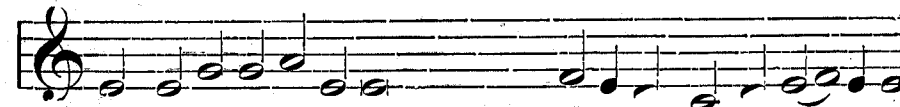
pu-ścisz nam na-sze zgrzesze-nie. Wie-rzy-my i-żes zmartwych

po-wstał, ży-wo-teś nasz na-pra-wił Śmier-ciświe-cznej nas

zba-wił swo-jeś świę-tą moczja-wił.

1. Ec-ce re-nascentis testatur gra-ti-a, mun-di ó-mni-a

2. Namque tri-umphanti post tristia tár-ta-ra Chri-sto ún-dique

3. Le-gibus in-fer-ni oppressis super astra me-an-tem lau-dant

cum Dó-mi-no
fron-de ne-mus
ri-te De-um,

do-na re-dis-se su-o.
gra-mi-na flo-refa-vent. } Przez Twoje święte
lux, polus, ar-va, fre-tum }

4. Qui cru-ci-fixus e-rat De-us, ec-ce per ó-mni-a re-gnat,

dantque cre-a-to-ri cuncta cre-a-ta pre-cem.

Chry-stus zmartwychwstał jest, nam na przy-kład dan jest: Iż mamy

zmar-twych powstać, Z Panem Bo-giem kró-lo-wać, al-le-lu-ja.

Leżał trzy dni w grobie, Dał bok przebić sobie;
Bok, ręce, nodze obie, Na zbawienie człowiecze tobie, allel.
Trzy Marye poszły, Drogie maści niosły,
Chciały Chrystusa pomazać, Jemu cześć i chwałę dać, allel.
Gdy na drodze były, Tak sobie mówiły:
Jest tam kamień niemały, A któż nam go odwali? allel.
Powiedz nam Marya, Gdzieś Pana widziała?
Widziałam go po męce, Trzymał chorągiew w ręce, allel.
Gdy nad grobem stały, Rzekł im Anioł biały:
Nie lękajcie się dziewice, Ujrzycie Boże lice, allel.
Jezusa szukacie? Tu go nie znajdziecie;
Wstałci zmartwych tu Go nie, tylko jego odzienie, allel.
Łukasz z Kleofasem, Oba jednym czasem,
Szli do miasteczka Emaus, Spotkali ich Pan Jezus, allel.
Bądźmy wszyscy weseli, Jako w niebie Anieli;
Czegośmy pożąдали, Tegośmy doczekali, allel.

Finita Processione, Sacerdos in summo gradu altaris genuflexus, tenens crucifixum, canit ter *Surrexit Dominus de sepulchro*; et Chorus respondet: *Qui pro nobis* etc.

Po skończeniu procesyi kapłan klęcząc na najwyższym stopniu ołtarza i trzymając krucyfiks, śpiewa trzy razy *Surrexit Dominus de sepulchro*, a chór odpowiada *Qui pro nobis* itd.

Kapłan.

Chór.

Sur-ré - xit Dó-mi-nus de sepulchro. Qui pro no - bis
Zmartwychwstał Pan z grobu. Który za nas

pe-péndit in li-gno, al-le-lú - ja.
wisiał na drzewie krzyża, alleluja.

Altera et tertio vice, paulisper magis ac magis vocem elevat.

Za drugim i trzecim razem głos o jeden ton wyżej się podnosi.

V. In resurrectione tua Christe, alleluja.

V. W zmartwychwstaniu twojem Chryste, alleluja.

R. Coelum et terra laetantur, allel.

R. Niebo i ziemia się cieszy, all.

Oremus.

Módlmy się.

Deus, qui nos Resurrectionis Dominicae annua solemnitate laetificas: concede propitius, ut per temporalia festa, quae agimus, pervenire ad gaudia aeterna mereamur. Per eundem Dominum nostrum..

Boże, który nas co rok uroczystością Zmartwychwstania Pańskiego uweselasz; pozwól łaskawie, iżbyśmy przez odbywanie świąt doczesnych, wieczne radości osiągnąć zasłużyli. Przez tegoż Pana naszego... itd.

R. Amen.

R. Amen.

AD MATUTINUM.

Pater noster... Ave Maria... Credo..

Ojciec nasz.. Zdrowaś Marya.. Wierzę..

V. Dómine, lábia mea apéries.

V. Panie otworzysz wargi moje.

R. Et os meum annuntiábit laudem tuam.

R. A usta moje będą opowiadały chwałę twoję.

V. Deus, in adjutórium meum in-ténde.

V. Boże ku wspomózeniu memu wejrzyj.

R. Dómine ad adjuvándum me festína.

R. Panie ku ratunkowi memu po-spiesz się.

V. Glória Patri, et Filio, et Spi-ritui sancto.

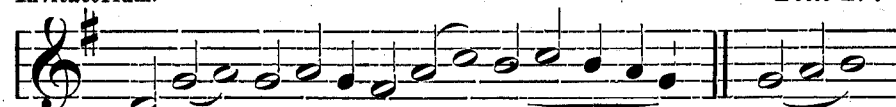
V. Chwała Ojcu i Synowi i Du-chowi świętemu.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum, Amen, alleluja.

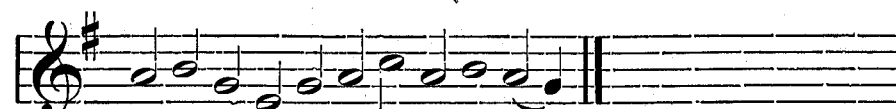
R. Jak była na początku i teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen, alleluja.

Invitatorium.

Ton. IV.

Sur-ré - xit Dómi-nus ve - re * al -
Zmartwychwstał Pan prawdziwie,

- le - lú - ja. Repet. Surrexit.

Ton. VI.

Ps. 94. Ve - ní-te, exsultémus Dó - mi-no, ju-bi-lé - mus Deo sa
Pójdźcie, radujmy się Panu: śpiewajmy Bogu.

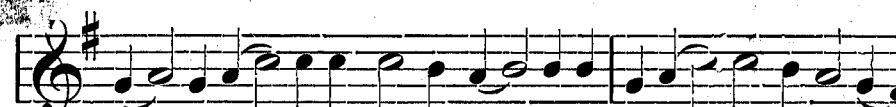

- lu - tá-ri no-stro: prae - occu-pé - mus fá-ci-eme - jus
Zbawicielowi naszemu. Uprzedźmy oblicze jego

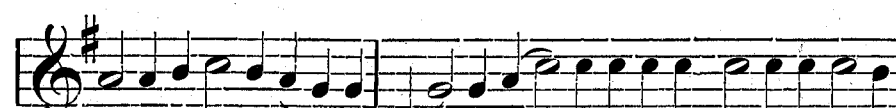

in-con - fes - si-ó - ne: et in psal-mis ju-bi-lémuse - i.
z wyznawaniem: a psalmami śpiewajmy mu.

R. Surrexit Dominus vere, Alleluja ut supra.

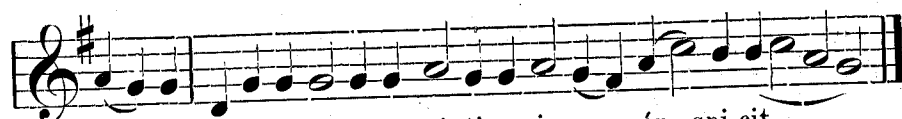
Quó - ni-am De-us magnus Dó - minus, et Rex magnus super
Albowiem Bóg wielki Pan, i Król wielki nad

omnes de - os: quó - ni-am non repéllet Dóminus plebem
wszystkiemi bogi: ponieważ nie odrzuci Pan ludu

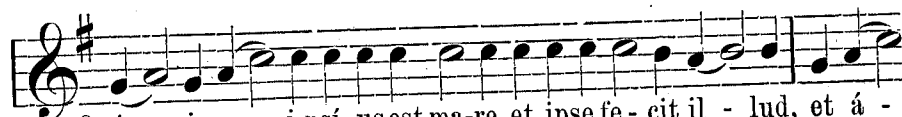

su - am, qui-a in manu e-jus sunt omnes fi-nes
swego: bo w ręku jego są wszystkie

ter - rae, et al-ti-tú-dines mónti-um ipse cón - spi-cit.
kraje ziemi, i gór wysokości jego są.

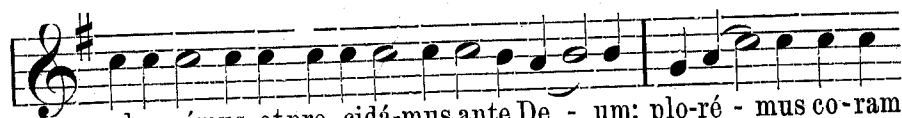
R. *Allelúja* ut supra.

Quó - ni-am i-psí-us est ma-re, et ipse fe - cit il - lud, et á -
Bo jego jest morze, a on je uczynił i ziemię

- ridam fun-da - vé-runt ma-nus e - jus: ve - ní-te
utworzyły ręce jego. Pójdźcie

ad-o-rémus, et pro-cidá-mus ante De - um: plo-ré - mus co-ram
pokłonmy się i upadajmy przed Bogiem, płaczmy przed

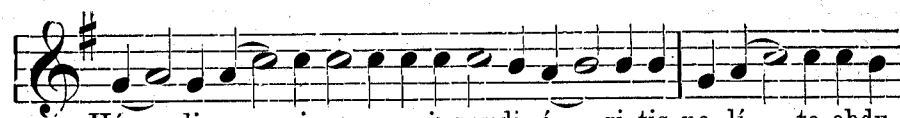

Dó-mino, qui fe - cit nos: qu-ia i-pse est Dó - minus De - us
Panem, który nas stworzył: gdyż on jest Panem Bogiem

no - ster, nos autem pópu-lus e-jus, et o - ves pá-scu-ae e - jus.
naszym, a my ludem jego, i owcami pastwiska jego.

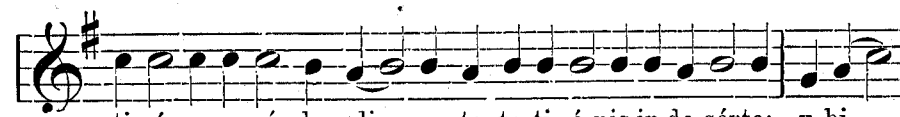
R. *Surrexit Dóminus vere, Allelúja* ut supra.

Hó - di-e si vo-ceme-jus audi-é - ri-tis, no-lí - te obdu-
Dzisiaj jeśli głos jego usłyszycie, nie zatwardzajcież

- rá - re cor-da ve-stra, si - cut in ex-a-cerba
serc waszych: jako w drażnieniu

- ti-ó-ne se-cúndum di - em tenta-ti-ó-nis in de-sérto: u-bi
wedle dnia kuszenia na puszczy, gdzie

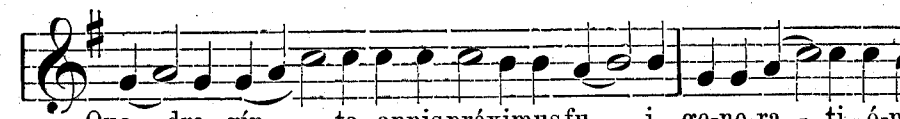

tenta-vé-runt me pa-tres ve - stri, pro - ba-vé-runt
mnie kusili ojcowie wasi: doświadczali

et vi-dé - runt ó - pe-ra me - a.
mnie i ujrzeli uczynki moje.

R. *Allelúja* ut supra.

Qua - dra-gín - ta annis próximus fu - i ge-ne-ra - ti-ó-ni
Czterdzieści lat gniewałem się na ten naród,

hu - ic, et di-xi: Semper hi er-rant cor - de: i - psi
i rzekłem: zawsze ci błądzą sercem. Oni

ve - ro non cognovérunt vi - as me - as, quibus ju - rá - vi in
zaś nie poznali dróg moich, jakom przysiągł

i - ra me - a, si in - tro - í - bunt in réqui - em me - am.
w gniewie moim, jeśli wniedą do pokoju mego.

V. *Surréxit Dóminus vere, Alleluja* ut supra.

Gló - ri - a Pa - tri et Fí - li - o et Spi - ri - tu - i san - cto
Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu:

Si - cut e - rat in prin - ci - pi - o, et nunc, et sem - per
Jak była na początku i teraz i zawsze

et in sae - cu - la sae - cu - ló - rum. A - men.
i na wieki wieków. Amen.

R. *Alleluja*. Cant. *Surréxit Dóminus vere*. Chor. *Alleluja*. Hymnus non dicitur.

1 Antiph.

Ton. II.

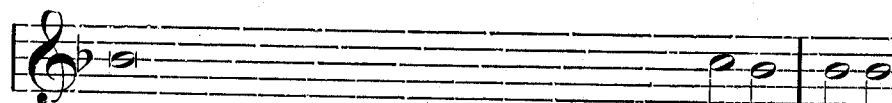
E - go sum, * qui sum, et con - sí - li - um me - um non
Ja jestem, który jestem, a rada moja nie

est cum ím - pi - is, sed in le - ge Dó - mi - ni vo - lúntas me -
jest z bezbożnymi, ale w zakonie Pańskim wola moja.

- a est, al - le - lú - ja. Ps. 1. Be - á - tus vir, qui non ábiit in
alleluja. Błogosławiony mąż, który nie chodził

consílio impiórum, et in via peccatórum non ste - tit, * et in
w radzie niebożnych: i na drodze grzesznych nie stał i na

cáthedra pestiléntiae non se - dit.
stolicy zaraźliwości nie siedział.

Sed in lege Dómini volúntas ejus,
* et in lege ejus meditábitur die
ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod
plantátum est secus decúrsus aquá -
rum, * quod fructum suum dabit in
témpace suo:

Et fólium ejus non défluet: * et
ómnia, quaecúmque fáciat, prospera -
búntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tam -
quam pulvis, quem prójicit, ventus
a fácie terrae.

Ideo non resúrgent ímpii in ju -
dicio, * neque peccatóres in concílio
justórum.

Quóniam novit Dóminus viam ju -
stórum, * et iter impiórum peribit.

Gloria Patri, et Fílio, et Fílio, *
et Spirítui sancto:

Sicut erat in principio, et nunc, et
semper: * et in saecula saeculórum. A.

A n t. Ego sum ut supra.

Ale w zakonie Pańskim wola jego:
a w zakonie jego będzie rozmyślał
we dnie i w nocy.

I będzie jako drzewo, które wsadzone jest nad ściekaniem wód, które swój owoc da czasu swego.

I liść jego nie opadnie, i wszystko co tylko czynić będzie, poszczęści się.

Nie tak niebożni, nie tak: ale jako proch, który rozmiata wiatr z wierzchu ziemi.

Przetoż nie powstaną bezbożni z pociechą na sądzie: ani grzesznicy w zebraniu sprawiedliwych.

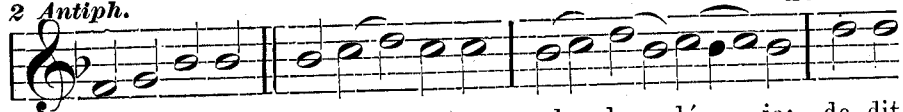
Albowiem zna Pan drogę sprawiedliwych, a droga niebożnych zginie. Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi świętemu.

Jak była na początku i teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

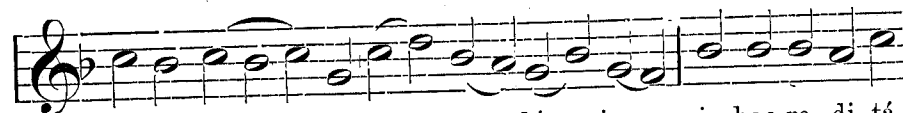
A n t. Ja jestem itd. jak wyżej.

2 Antiph.

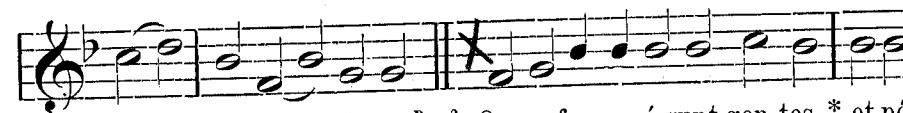
Ton. II.

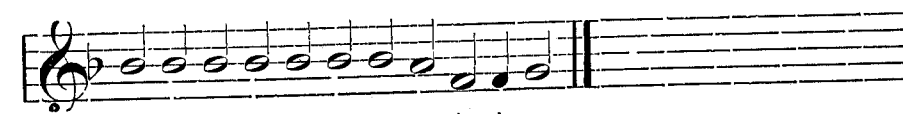
Po-stu-lá-vi * Pa-trem me-um, al - le - lú - ja: de-dit
Żądałem od Ojca mego, alleluja, i dał

mi-hi gen - tes, al - le - lú - ja, in hae-re-di-tá-
mi pogany, alleluja, w dziedzictwo

- tem, al - le - lú - ja. Ps. 2. Quare fremu-é-runt gen-tes, * et pó
alleluja. Czemu się wzburzyli poganie, a

- pu - li me-di-tá - ti sunt in - á - ni - a.
ludzie rozmyślali próżne rzeczy.

Adstitérunt reges terrae, et prin-
cipes, convenérunt in unum, * advérsus
Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * et
proiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in coelis, irridébit eos,
* et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua,
* et in furóre suo conturbabit eos.

Ego autem constitútus sum rex
ab eo super Sion montem sanctum
ejus, * praedicans praecéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Filius
meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi gentes
haereditátem tuam, * et possessiónem
tuam téminos terrae.

Reges eos in virga férrea, * et
tamquam vas figuli confrínges eos.

Stanęli wespół królowie ziemscy,
a książęta zesłi się w gromadę prze-
ciw Panu, i przeciw Chrystusowi jego.

Potargajmy związki ich i zrzucemy
z siebie jarzmo ich.

Który mieszka w niebiesiech na-
śmiej się z nich: a Pan szydzić z
nich będzie.

Tedy będzie mówił do nich w gnie-
wie swoim i w zapaleczywości swéj
potrwoży je.

A jam jest postawion królem od
niego nad Syonem górą świętą jego,
opowiadając przykazanie jego.

Pan rzekł do mnie: tyś jest Sy-
nem moim, jam ciebie dziś zrodził.

Żądaj odemnie, i dam ci pogany
dziedzictwo twoje, a osiadłość twą
kraje ziemi.

Będziesz je rządził laską żelazną, a
jako naczynie garncarskie pokruszysz je.

Et nunc. reges, intelligite: * eru-
dímmini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et
exsultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequan-
do irascátur Dóminus, * et pereátis
de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, *
beáti omnes, qui confidunt in eo.

Gloria Patri et Fílio, * et Spirí-
tui sancto:

Sicut erat in principio, et nunc, et
semper, * et in saecula saeculórum. Am.

A n t. Postulávi ut supra.

A teraz królowie rozumieście: ówcz-
cie się, którzy sądzicie ziemię.

Służcie Panu w bojaźni: a radujcie
się mu ze drżeniem.

Chwyćcie się nauki, by się kiedy
nie rozgniewał Pan: i nie poginęli-
ście z drogi sprawiedliwój.

Gdy się wkrótce zapali gniew jego:
błogosławieni wszyscy, którzy w nim
ufają.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi
świętemu.

Jak była na początku i teraz i za-
wsze i na wieki wieków. Amen.

A n t. Żądałem od Ojca itd. jak wyż.

3 Antiphona.

Ton. VIII.

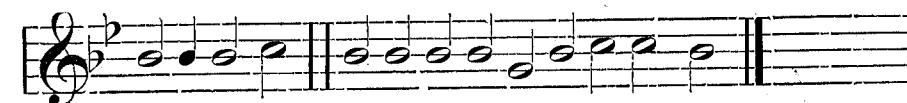
E-go dormí - vi, * et so - mnum ce - pi: et e-xur
Jam spał i twardom zasnął: i spałem

- ré - xi, quó-ni-am Dó-mi-nus su-scé-pit me, al-le-lú-ja,
bo Pan obronił mię, alleluja,

al-le-lú-ja. Ps. 3. Dómi-ne, quid multiplicáti sunt qui
Panie, dla czego się rozmnożyli, którzy

tri-bu-lant me? * mul-ti insúrgunt ad-vérsum me.
mię trapią? wielu ich powstają przeciwko mnie.

Multi dicunt ánimae meae: * Non
est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor me-
us es, * glória mea, et exáltans ca-
put meum.

Wielu ich mówią duszy mojej: nie
ma ten zbawienia w Bogu swoim.

Ty zaś Panie jesteś obrońca mój:
chwała moja i podwyższający głowę
moję.

Voce mea ad Dóminum clamávi: *
et exaudivit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: *
et exsurréxi, quia Dóminus suscepit me.
Non timébo mília pópuli circum-
dántis me: * exsúrge, Dómine, salvum
me fac, Deus meus.

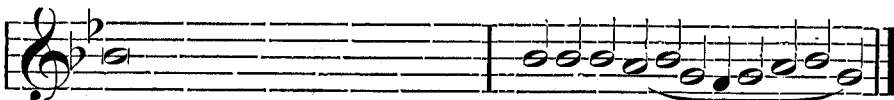
Quóniam tu percussísti omnes ad-
versántes mihi sine causa: * dentes
peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pó-
pulum tuum benedictio tua.

Glória Patri, et Filio, * et Spíritui
sancto.

Sicut erat in princípío, et nunc, et
semper, * et in saecula saeculórum. Am.

A n t. Ego dormívi ut supra.

V. Surréxit Dóminus de sepúlchro, al-lelú-ja.

R. Qui pro nobis pepéndit in ligno, al-lelú-ja.

Pater noster...

V. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

R. Sed libera nos a malo.

Absolutio.

Exaúdi, Dómine Jesu Christe, pre-
ces servórum tuórum, et miserére
nobis, qui cum Patre et Spíritu san-
cto vivis et regnas in saecula sae-
culórum.

R. Amen.

V. Jube Domine benedicere.

Benedictio.

Evangélica lécitio sit nobis salus,
et protéctio. R. Amen.

Lectio 1.

Lectio sancti Evangelii secundum Mar-
cum. Cap. 16.

In illo témpore, María Magdaléne,
et María Jacóbi, et Salóme emérunt
arómata, ut veniéntes úngerent Je-
sum. Et reliqua.

Glosem moim wołałem do Pana i
wysłuchał mię z góry świętej swojej.
Jam spał i twardom zasnął: i
wstałem, bo Pan obronił mię.

Nie będę się bał tysięcy ludu o-
taczającego mię: powstań Panie, wy-
baw mię, Boże mój.

Boś ty pobił wszystkie sprzeciwia-
jące mi się bez przyczyny: pokruszy-
łeś zęby grzeszników.

Pańskie jest wybawienie: a nad
ludem twoim błogosławieństwo twoje.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi
świętemu.

Jak była na początku i teraz i
zawsze i na wieki wieków. Amen.

A n t. Jam spał itd. jak wyżej.

Ojcze nasz...

V. I nie wódź nas w pokuszenie.

R. Ale nas zbaw ode złego.

Rozgrzeszenie.

Wysłuchaj Panie Jesu Chryste
modlitwy sług twoich i zmiłuj się
nad nami, który z Ojcem i Duchem
świętym żyjesz i królujesz na wieki
wieków.

R. Amen.

V. Rozkaż Panie błogosławić.

Błogosławieństwo.

Czytanie Ewangelii niech nam zba-
wieniem i obroną będzie.

Lekcy a 1.

Czytanie świętej Ewangelii według św.
Marka rozdz. 16, w. 1.

Onego czasu: Marya Magdalena i
i Marya Jakóbow a i Salome, naku-
piły wonnych olejków, aby przyszedł-
szy, namazały Jezusa... I tam dalej.

Homilia sancti Gregorii Papae.

Audistis, fratres carissimi, quod san-
ctae mulieres, quae Dóminum fúe-
rant secútæ, cum aromátibus ad mo-
numéntum venérunt, et ei, quem vi-
véntem diléxerant, étiam mórtuo,
stúdio humanitátis obsequúntur. Sed
res gesta, áliquid in sancta Ecclesia
signat geréndum. Sic quippe necesse
est ut audiamus quae facta sunt,
quatenus cogitémus étiam quae no-
bis sint ex eórum imitatióne facién-
da. Et nos ergo in eum, qui est mórtu-
us, credéntes, si odóre virtútum
reférti cum opinióne bonórum ópe-
rum Dóminum quaerimus, ad monu-
méntum profécto illius cum aroma-
tibus venimus. Illae autem mulieres
Angelos vident, quae cum aromati-
bus venérunt: quia vidélicet illae
mentes supérnos cives adspiciunt,
quae cum virtutum odóribus ad Dó-
minum per sancta desidéria profi-
ciscúntur.

Tu autem Dómine miserére nobis.

R. Deo gratias.

V. Angelus Dómini descéndit de
coelo, et accédens revólvit lapidem,
et super eum sedit, et dixit mulieri-
bus: Nolite timére; scio enim quia
crucifixum quaeritis: jam surréxit,
venite, et vidéte locum, ubi pósitus
erat Dóminus, allelúja.

V. Et intro-e-ún - tes

A wszedłszy w grób,

in monumén - tum.

vi-déruntjú - ve-nem se-dén-tem in de - xtris, co-o-pértum
ujrzały młodzieńca siedzącego po prawej stronie, ubranego

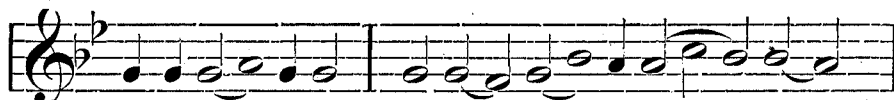
Nauka św. Grzegorza papieża.

Słyszeliście, bracia najmilsi, iż świę-
te niewiasty, które za Panem cho-
dziły, i które miłowały, gdy był w
życiu, temu nawet umarłemu, uczyn-
nością ludzkości usługują. Lecz ta
rzecz, która się stała, oznacza co w
świętym kościele w dalszym czasie
ma się uczynić. Tak bowiem potrze-
ba nam słuchać opisanja tego co się
już stało, iżbyśmy myślili, co nam,
naśladując ich przykładu, uczynić
należy. Więć i my wierząc w tego,
który umarł, jeśli napelnieni wonno-
ścią cnót, ze sławą dobrych uczyn-
ków, Pana szukamy, niby z wonne-
mi olejkami do grobu jego przycho-
dzimy. A jak owe niewiasty, które z
wonnymi olejki przyszły, widziały
aniołów, tak i dusze, które się zbli-
żają do Boga przez święte żądze z
z wonnością cnót, mogą oglądać tych
błogosławionych duchów, w niebie
mieszkających.

Ty zaś Panie zmiłuj się nad nami.

R. Bogu dziękczynienia.

V. Anioł Pański zstąpił z nieba,
a przystąpiwszy odwalił kamień i
siedział na nim, a rzekł niewiastom:
Nie bójcie się wy, gdyż wiem, iż
ukrzyżowanego szukacie, już powstał:
chodźcie, a oglądajcie miejsce, gdzie
był położony Pan, alleluja.

sto-la can - di-da, et ob - stu - pu - é - runt:
w szatę białą i zdumiały się.

qui di - xit il - lis.
Który im rzekł:

Nolite timere ut supra pag. 439.

V. Gló - ri-a Pa - tri, et Fi - li-o,
Chwała Ojcu i Synowi

et Spi - ri - tu - i san - cto.
i Duchowi świętemu.

Et repet. R. *Angelus Dómini ut supra.*

II V. Jube Domine benedicere.

Benedictio.

Divinum auxilium maneat semper nobiscum.

R. Amen.

Lectio II.

Notandum vero nobis est, quidnam sit, quod in dextris sedere Angelus cernitur. Quid namque per sinistram nisi vita praesens: quid vero per dexteram, nisi perpétua vita designatur? Unde in Canticis canticorum scriptum est: Laeva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. Quia ergo Redemptor noster jam praesentis vitae corruptionem transierat recte Angelus, qui nuntiare pe-

V. Rozkaż Panie błogosławić.

Błogosławieństwo.

Boska pomoc niech zawsze z nami przebywa.

R. Amen.

Lekcja 2.

Trzeba nam jeszcze zważyć, co by to znaczyło, iż Anioł po prawej stronie siedzący widzieć się daje. Cóż bowiem innego lewica oznacza, jeśli nie życie teraźniejsze? Co zaś prawica daje poznać, jeśli nie wieczny żywot? Przeto w pniach Salomonowych napisano: Lewica jego pod głowę moją, a prawica jego uściśnie mnie. Ponieważ zaś Odkupiciel nasz niniejszego życia skazitłość już przebył,

rennem ejus vitam vénerat, in dextera sedébat. Qui stola candida coopértus apparuit: quia festivitatis nostrae gaudia nuntiavit. Candor etenim vestis splendórem nostrae denuntiat solemnitis. Nostrae dicamus, an suae? Sed ut fateamur vérius, et suae dicamus, et nostrae. Illa quippe Redemptóris nostri resurrectio, et nostra festivitas fuit, quia nos ad immortalitatem reduxit: et Angelórum festivitas éxstitit, quia nos revocando ad coeléstia, eórum numerum implévit.

Tu autem, Dómine, miserére nobis.
R. Deo gratias.

V. Cum transisset Sabbatum. Maria Magdaléne, et Maria Jacóbi, et Salóme emérunt arómata: * Ut venientes úngerent Jesum, alleluja, alleluja.

sprawiedliwie więc Anioł, który przybył, aby wieczny jego żywot zwiastował, po prawicy siedział. W bieluchną zaś obleczony szatę dał się widzieć, bo wesele naszej uroczystości znamionował. Śnieżność albowiem sukni przepowiadała okazała świetność naszej uroczystości. Naszej, mamy mówić, czy téż anielskiej? Lecz iżbyśmy sprawiedliwiej wyznali, mówmy, że i jego i naszej. Gdyż to zmarłychwstanie Zbawiciela naszego i naszą uroczystością było, bo nas do nieśmiertelności przywróciło i Aniołów uroczystością stało się: gdyż powołując nas napowrót do nieba, ich liczby dopełniło.

Ty zaś Panie zmiłuj się nad nami.
R. Bogu dziękczynienia.

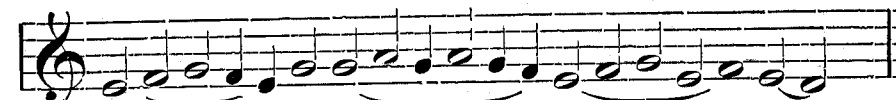
V. A gdy minął szabat, Marya Magdalena i Marya Jakóbową i Salome nakupiły wonnych olejków, aby przyszedłszy namazały Jezusa, alleluja.

V. Et val-de ma - ne u-na Sab-ba-
A bardzo rano pierwszego dnia

- tó - rumvé - ni-untad mo - nu-mén - tum
z szabatów, przyszły do grobu

or - to jam so - le.
gdy już weszło słońce.

Ut venientes ut supra.

Rep. Ut venientes.

V. Jube Dómine benedicere.

Benedictio.

Ad societatem civium supernórum
perducat nos Rex Angelórum.

R. Amen.

Lectio 3.

In sua ergo ac nostra festivitate Angelus in albis véstibus apparuit: quia dum nos per resurrectiónem Dominicam ad supérna reducimur, coeléstis patriae damna reparantur. Sed quid advenientes feminas affatur, audiamus: Nolite expavescere. Ac si apérte dicat: Paveant illi, qui non amant advéntum supernórum civium: pertiméscant, qui carnalibus desidériis pressi, ad eórum se societatem pertingere posse despérant. Vos autem cur pertiméscitis, quae vestros concives vidétis. Unde et Matthaeus Angelum apparuisse describens, ait: Erát adspéctus ejus sicut fulgur, et vestiménta ejus sicut nix. In fulgure étenim terror timóris est; in nive autem blandiméntum candóris.

Tu autem, Dómine, miserére nobis.
R. Deo gratias.

V. Rozkaż Panie błogosławić.

Błogosławieństwo.

Do towarzystwa niebieskich obywateli niech nas Król aniołów prowadzi.

R. Amen.

Lekcy a 3.

Podczas więc swojej i naszej uroczystości Anioł w białych szatach się zjawia. Albowiem za przywróceniem nam przez zmartwychwstanie Pańskie górnego dziedzictwa, szkody niebieskiej ojczyzny naprawione zostały. Lecz cóż to Anioł do przybywających niewiast przemawia? posłuchajmy: Nie bójcie się. Jak gdyby wyraźnie powiedział: Niech się lękają ci, którzy nie miłują przyjścia niebieskich obywateli; niechaj drżą ci, którzy cielesnymi chuciami ujarzmieni, rozpaczają, aby się do ich towarzystwa mogli dostać: wy zaś czego się strachacie, które swoich współobywateli widzicie? Przeto i Mateusz zjawienie Anioła opisując, rzekł: Było wejrzenie jego jako błyskawica, a odzienie jego jako śnieg. W błyskawicy bowiem przestrasz bojaźni; w śniegu zaś, powab świetnej niewinności poznać się daje.

Ty zaś Panie zmiłuj się nad nami.
R. Bogu dziękczynienia.

HYMNUS.

Te Deum laudámus: te Dóminum confitémur.

Te aetérnum Patrem omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, tibi coeli et univérsae potestátes.

Tibi Chérubim et Séraphim, incessábili voce proclámant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt coeli et terra majestátis glóriae tuae.

Te gloriósus Apostólorum chorus.

Te Prophetárum laudábilis númerus.

Te Mártyrum candidátus laudat exércitus.

Te per orbem terrárum sancta confitétur Ecelésia.

Patrem imménsae majestátis.

Venerándum tuum verum et únicum Fílium.

Sanctum quoque Paráclitum Spíritum

Tu Rex glóriae, Christe.

Tu Patris sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, non horruísti Virginis úterum.

Tu, devicto mortis acúleo, aperuísti credéntibus regna coelórum.

Tu ad dexteram Dei sedes, in glória Patris.

Judex créderis esse ventúrus.

Te ergo quaesumus tuis famulis súbveni, quos pretiósó ságuine redemísti.

Aetérna fac cum Sanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine: et bédedic haereditati tuae.

Et rege os: et extólle illos usque in aetérnum.

Per singulos dies benedicimus te.

Et laudamus non tuum in saeculum, et in saeculum saeculi.

Dignare, Dómine, die isto sine peccáto nos custodíre.

Ciebie Boga chwalimy: Ciebie Panem wyznawamy.

Tobie Ojcu wiekuistemu wszystek ziemski okrąg cześć oddawa.

Tobie wszyscy Aniołowie, Tobie niebiosa i wszystkie mocarstwa.

Tobie Cherubinowie i Serafinowie nieprzestannym głosem śpiewają:

Święty, święty, święty, Pan Bóg Zastępów.

Pełne są niebiosa i ziemia majestatu chwały twojej.

Ciebie przesławny chór Apostolski.

Ciebie chwalebny poczet Prorocki.

Ciebie świetne wojsko chwałebnych Męczenników wysławia.

Ciebie po wszystkim świecie święty kościół wyznawa.

Ojca niezmiernego majestatu.

Chwałebnego też i prawdziwego, a jednorodzonego Syna twego.

I Ducha świętego Pocieszyciela.

Tyś jest król chwały o Chryste.

Ty Ojca wiecznym jesteś Synem.

Ty mając wziąć człowieczeństwo nasze dla zbawienia naszego, nie brzydziliś się w Panińskim żywocie mieszkaniem.

Ty skruszywszy żądło śmierci, otworzyłeś królestwo niebieskie wierzącym.

Ty na prawicy Bożej siedzisz w chwale Ojca twego.

A wierzymy temu, iż przyjdiesz nas sądzić.

Przeto prosimy Ciebie, racz poratować sługi twoje, drogą krwią twoją odkupione.

I racz nas z twoimi świętymi chwały wiecznej obdarzeniem opatrzeć.

Zbawże lud twój Panie i racz błogosławić dziedzictwu twemu.

I rządź je, i podwyższając je aż na wieki.

Na każdy dzień błogosławimy cię.

I chwalimy imię twoje na czas wieczny, i na wieki wieków.

Raczeż nas tego dnia Panie od grzechu każdego uchować.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, quemádmodum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi: non confúdar in aetérnum.

Zmiłuj się nad nami, Panie, zmiłuj się nad nami.

Niech się wslawi miłosierdzie twoje nad nami, Panie, gdyż w tobie nadzieję pokładamy.

W tobie Panie nadzieję moję położył, nie dajże mię na wieczne pohańbienie.

Ad Missam.

Statio ad S. Mariam majorem.

INTROITUS.

Ton. IV.

Re - sur - ré - xi, et ad - huc te-cum-sum,
Powstałem, a jeszcze jest z tobą.

al - le - lú - ja: po - su - i - sti
alleluja. Położyłeś

su - per me manum tu - am, al - le - lú - ja.
na mnie rękę swoją, alleluja.

mi - rá - bi-lis fa - cta est
dziwna się stała

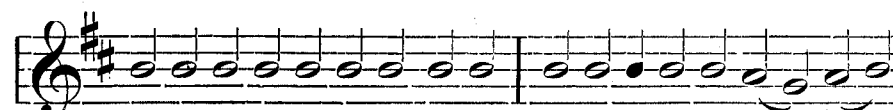
sci - én - ti - a tu - a, al - le - lú -
znajomość twoja, alleluja.

- ja, al - le - lú - ja. Ps. Dó - mi - ne,
alleluja. Panie,

pro - bá - stime, et co - gno - vi - sti me: tu co -
doświadczyłeś mię:

- gno - vi - sti ses - si - ó - nem me - am, et re - sur - rec - ti - ó - nem
Tyś doznał siedzenia mego i wstawania

me - am. Gló - ri - a Pa - tri, et Fí - li - o, et Spi - ri - tu
mego. Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi

- i san - cto. Si - cut e - rat in prin - cí - pi - o, et nunc,
świętemu, Jak była na początku,

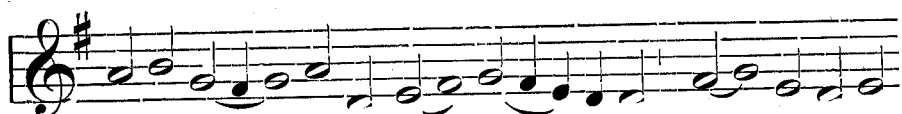

et sem - per, et in sae - cu - la sae - cu - ló - rum. A - men.
teraz i zawsze i na wieki wieków. Amen.

Kyrie ut supra pag. 326.

GLORIA IN EXCELSIS DEO.

Ton. VII.

Et in ter - ra pax hó - mi - ni-bus bo - nae vo-lun-
A na ziemi pokój ludziom dobrej woli

- ta - tis. Lau-da - mus te. Be-ne-dí - ci -
Chwalimy Cię, błogosławimy

- mus te. A-do-rá - mus te. Glo-ri-fi-cá -
Cię, wielbimy cię, Wystawiamy

- mus te. Grá-ti-as á-gimus ti - bi propter magnam
Cię. Dzięki Tobie czynimy dla wielkości

gló - ri - am tu - am. Dó-mi-ne De - us
chwały twojej: Panie Boże

Rex coe-ló - stis, De - us Pa-ter o -
Królu niebieski, Boże Ojczy

- mni po-tens Dó-mi-ne Fi - li u-ni-gé - ni-te
wszechmogący Panie, Synu jednorodzony

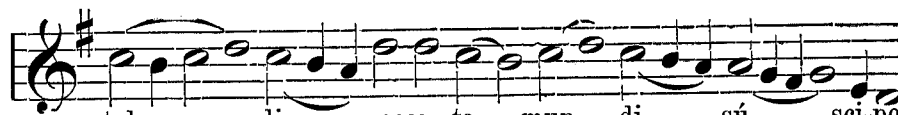
Je-su Chri - ste. Dó - mi-ne De-us a - gnus
Jezu Chryste, Panie Boże, Baranku

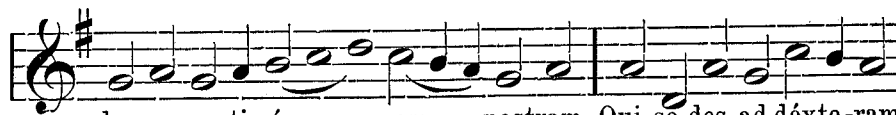
De - i, Fí-li-us Pa - tris. Qui tol - lis pec-
Boży, Synu Ojca, który gładzisz

- ca-ta mun - di, mi-se-ré - re no - bis. Qui
grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

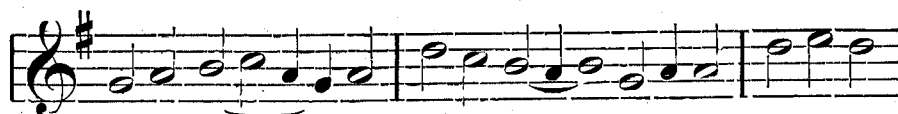
tol - lis pec-ca-ta mun - di, sú - sci-pe
Który gładzisz grzechy świata, racz

de-pre-ca-ti-ó - nem nostram. Qui se-des ad dexte-ram
przyjając prośbę naszą, który siedzisz na prawicy

- Pa - tris, mi - se-ré - re no-bis. Quó-ni-am tu
Ojca, zmiłuj się nad nami. Albowiem Ty

so-lus san - ctus. Tu so-lus Dó-minus. Tu so-lus
sam święty, Ty sam Pan, Ty sam

al - tis - si-mus Je-su Chri - ste. Cum san -
Najwyższy Jezu Chryste

- cto Spí - ri-tu, iu gló - ri - a De - i Pa - tris.
z Duchem świętym w chwale Boga Ojca.

A - - - - - men.

V. Dóminus vobíseum.
R. Et cum spírítu tuo.

Órémus.

Deus, qui hodiérna die per Uni-génitum tuum aeternitátis nobis áditum devicta morte reserásti: vota nostra, quae praeveniéndó adspiras étiam adjuvándó proséquere. Per eúmdem Dóminum nostrum...

R. Amen.

Léctio Epístolae beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Fratres: Expurgáte vetus fermén-tum, ut sitis nova conspérso, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Itaque epu-

V. Pan z wami.
R. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Boże, któryś dnia dzisiejszego przez jednorodzonego Syna twego śmierć zwyciężywszy, przystęp nam do szczęśliwój wieczności otworzył, racz żądze i modlitwy nasze, które uprzedzając nam wlewasz, także pomocą twoją dokonywać. Przez tegoż Pana naszego..

R. Amen.

Czytanie list ubłogosławionego Pawła Apostoła do Koryntów.

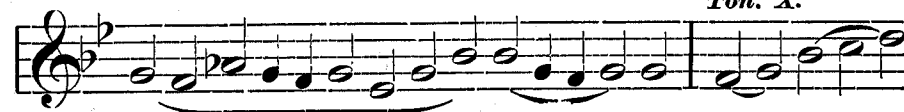
Bracia! Wyczysćcie stary kwas, abyście byli nowem naczyniem, jako praśni jesteście. Albowiem Pascha nasza ofiarowany jest Chrystus. A

lémur: non in ferménto vétéri. neque in ferménto malítiae, et nequítiae: sed in ázymis sinceritátis, et veritátis.
R. Deo gratias.

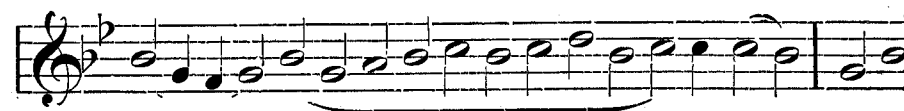
tak używamy nie w starym kwasie, ani w kwasie złości i przewrotności, ale w praśnikach szczerości i prawdy.
R. Bogu dziękczynienia.

GRADUALE.

Ton. X.

Haec di - es, quam fe -
Ten jest dzień, który

- cit Dó - - - mi-nus: exsul
uczynił Pan:

- té - - - mus, et
radujmy się i

lae - té - mur in e - a.
weselmy się weń.

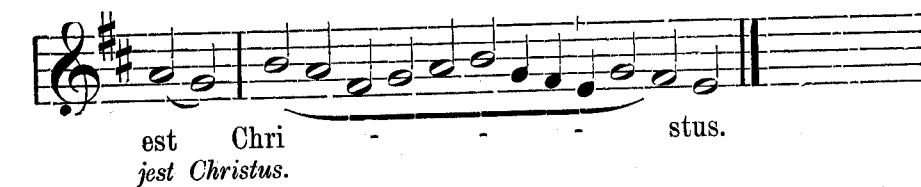
V. Con-fi - té - mi-ni Dó - - mi-no, quó -
Wyznawajcie Pana, bo

- ni-am bo - - nus: quó - ni-am in
dobry, bo na

Ton. I.

SEQUENTIA.

4. Dic no-bis Ma-rí - a quid vi - dí-sti in vi - a. 5. Se-púlcrum Chri-
Powiedz nam Marya, Co w drodze za wizya. Grób Chrystusa

- sti vi-vén - tis: et gló-ri-am vi - di re-surgén - tis. 6. Ange-
- stusa żyjącego: i część widziałam zmartwychwstałego.

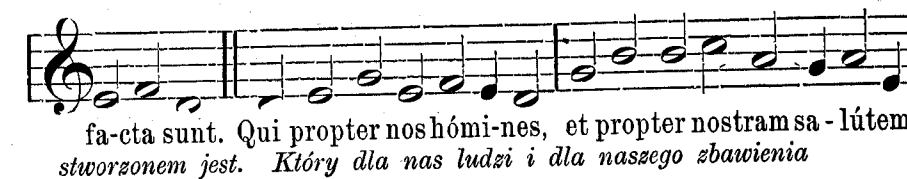
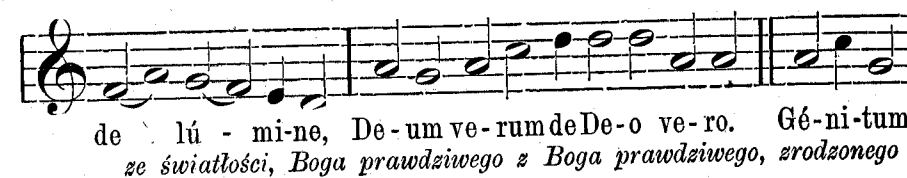
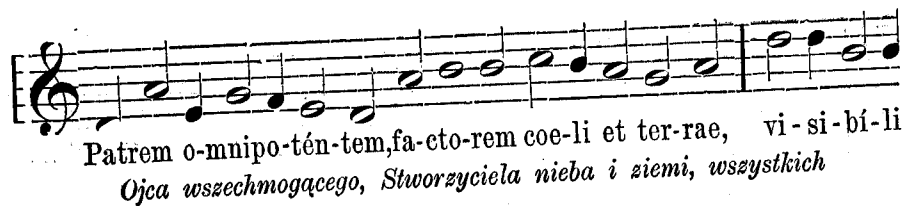
Sequéntia sancti Evangélii secúndum
Marcum.

In illo témpore: María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme emérunt arómata, ut veniéntes úngerent Jesum. Et valde mane una sabbátórum, véniunt ad monuméntum, orto jam sole. Et dicébant ad invicem: Quis revólvet nobis lápidem ab óstio monuménti? Et respiciéntes vidérunt revolútum lápidem. Erat quippe magnus valde. Et introeúntes in monuméntum vidérunt júvenem sedéntem in dextris, coopértum stola cándida, et obstupéruunt. Qui dicit illis: Nolíte expavéscere: Jesum quaeritis Nazarénium, crucifixum: surréxit, non est hic, ecce locus, ubi posuéruunt eum. Sed ite, dícite discipulis ejus, et Petro, quia praecédit vos in Galilaeam: ibi eum vidébitis, sicut dixit vobis.

Następne są słowa świętej Ewangelii według św. Marka.

Onego czasu: Marya Magdalena i Marya Jakóbową i Salome nakupiły wonnych olejków, aby przyszedłszy, namazały Jezusa. A bardzo rano pierwszego dnia z szabatów przyszły do grobu, gdy już weszło słońce. I mówiły między sobą: kto nam odwali kamień ode drzwi grobowych? A spojrzawszy, obaczyły odwalony kamień, albowiem był bardzo wielki. A wszedłszy w grób, ujrzały młodzieńca siedzącego po prawej stronie, ubranego w szatę białą, i zdumiały się. Który im rzekł: Nie lękajcie się Jezusa szukacie Nazareńskiego, ukrzyżowanego? wstał, nie masz go tu: oto miejsce, gdzie go położono. Ale idźcie, powiedzcie uczniom jego i Piotrowi, iż was uprzedza do Galilei, tam go oglądacie, jako wam powiedział.

CREDO IN UNUM DEUM.

sancto ex Ma-rí-a Virgi-ne. Ethomo fa-ctus est. Cru-ci-fí-
świątego z Maryi Panny i człowiekiem stał się. Ukrzyżowany

- xus é-ti-amprono-bis subPon-ti-o Pi-lá - to, pas-sus et
też za nas pod Pontskim Pilatem, umęczon

se-púl-tus est. Et re-surré-xit tér-ti-a di-e se-cúndumscripturas.
i pogrzebion. I zmartwychwstał trzeciego dnia według pisma.

Et as-cén-dit in coelum, se-det ad dexte-ram Pa - tris. Et í - te
I wstał na niebiosa: siedzi na prawicy Ojca. I znowu

- rum ven-tú-rusest cum gló-ri-a ju-di-cá-re vi-vos et mórtu-os:
przysię ma z chwałą sądzić żywych i umarłych,

cu-jus regni non e-rit fi-nis. Et in Spí-ri-tum sanctum Dómi-num
którego królestwu nie będzie końca. I w Ducha świętego Pana

et vi-vi-fi-cán - tem: qui ex Pa-tre Fi-li-ó - que pro-cé - dit.
i ożywi cię, który od Ojca i od Syna pochodzi,

Qui cum Pa-tre et Fí-li-o si-mul a-do-rá - tur et conglo -
Który z Ojcem i Synem wspólnie jest czczony i wielbiony:

- ri-fi-cá-tur, qui lo-cú-tus est per Prophé-tas. Et u-nam
Który mówił przez Proroków. I jeden

san-ctam Cathó-li-cam et A-po-stó-li-cam Ecclé-si-am. Con-fi-
święty katolicki i Apostolski Kościół.

- te-or u-num ba-ptí-sma in re-mis-si-ó-nem pec-ca-tó-rum. Et ex
Wyznaję jeden chrzest na odpuszczenie grzechów.

- pe-cto re-surrecti-ó-nem mor-tu-ó-rum. Et vi-tam ven-tú-ri
I oczekuję zmartwychwstania umarłych: I żywota przysięge

sáecu-li. A - - - men.
wieku. Amen.

Et incarnatus IV vocum.

Adagio

CANTUS.
ALTUS.

TENOR.
BASSUS.

de Spi - ri - tu

p Et in - car - na - tus est *mf* de Spi - ri -

de

san - cto

- ri - tu san - cto ex Ma - ri - a Vir - gi - ne, et homo

- tu san - cto

Spi - ri - tu san - cto.

fa - ctus est.

OFFERTORIUM.

Ton. I.

Ter - ra tré - mu - it, et qui -

Ziemia zadrżała i spoczęła

é - vit, dum re - sur - ge - ret in ju - di -

gdy powstał Bóg na sąd.

- ci - o De - us, al - le - lu - ja.

SECRETA.

Súscipe, quaesumus Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiarum: ut paschalibus initiata mystériis, ad aeternitatis nobis medélam te operante, proficiant. Per Dóminum nostrum...

Przyjmij, błagamy Cię Panie, modły ludu twego z przynoszeniem ofiar, iżby tajemnice wielkanocne, które uroczyście obchodzimy, posłużyły nam za twoją Boską pomocą do osiągnięcia szczęśliwej wieczności. Przez Pana naszego...

Prefatio. Te quidem Dómine omni tempore, sed in hac potissimum die ut supra pag. 329. Sanctus ut supra pag. 140. Benedictus ut supra pag. 141.

AGNUS DEI.

Agnus De - i qui tol - lis pec - cá - ta

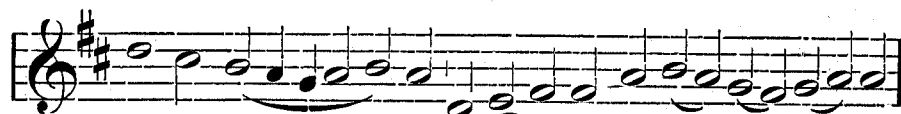
Baranku Boży, który gładzisz grzechy

mun - di, mi - se - re - re no - bis. A - gnus De - i,

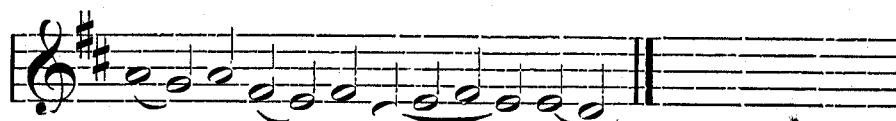
świata, zmiłuj się nad nami. Baranku Boży,

qui tol-lis pec-cá-ta mun - di, mi-se-ré-re no - bis.
który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

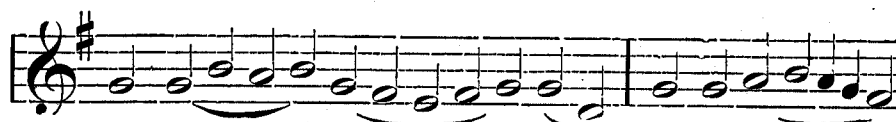

A-gnus De - i, qui tol - lis pec-ca - ta mun - di
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata

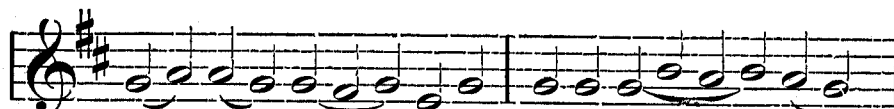

do - na no - bis pa - cem.
obdarz nas pokojem.

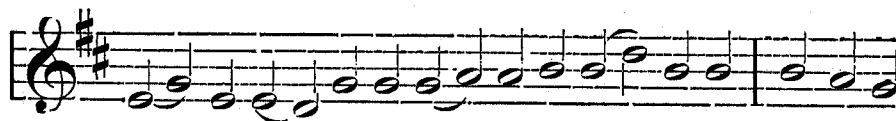
COMMUNIO.

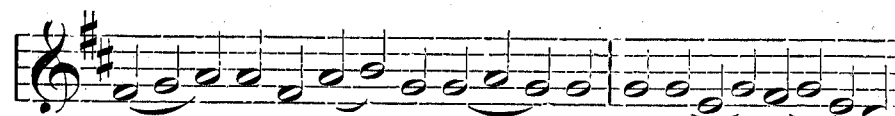
Pa-scha no - strum im-mo-lá -
Pascha nasza ofiarowany

- tus est Chri - stus, al-le-lu - ja.
jest Chrystus, alleluja.

í - ta-que e-pu-lé - mur in á - zymis sin-ce-ri-
A tak używajmy w praśnikach

- tá - tis, et ve - ri-tá - tis. Al-le - lú - ja.
szczeroci i prawdy, alleluja,

al-le-lu - ja, al - le - lu - ja.

POSTCOMMUNIO.

Spirítum nobis, Domine, tuae caritátis infúnde: ut quos sacraméntis paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum...

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spirítu tuo.

V. Ite missa est, allelúja, allelúja.

R. Deo grátias, allelúja, allelúja (vid. p. 332).

Wylój na nas Panie Duchu twój miłości, iżby ci, których paschalnemi Sakramentami nasyciłeś, w jedności zgody przez twe miłosierdzie trwali. Przez Pana naszego...

R. Amen.

V. Pan z wami.

R. I duchem twoim.

V. Idźcie, msza skończona, alleluja, alleluja.

R. Bogu dziękczynienia, alleluja, alleluja

AD VESPERAS,

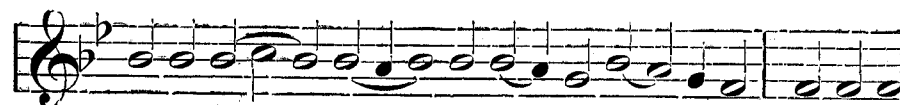
Pater noster. Ave Maria. Deus in adiutorium ut supra pag. 340.

I Antiphona.

Ton. VIII, fin. 1.

An - ge-lus au-tem Dó - mi-ni descén-ditde coe-lo
Aniół zaś Pański zstąpił z nieba

et ac-cé - dens re-vól - vit la - pi-dem, et se-dé-
a przystąpiwszy odwalil kamień i siedział

- batsu-per e-um, al-le - lú-ja, al - le-lú-ja.
na nim. alleluja, alleluja.

Ps. 109. Di-xit Dó-minus Dó-mi-no me-o: * Se-de a dex-tris me-is.
Rzekł Pan Panu memu: siedź po prawicy mojej.

Donec ponam inimicos tuos, *
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuae emittet Dó-
minus ex Sion: * dominare in mé-
dio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis
tuae, in splendoribus sanctorum: *
ex útero ante luciferum genui te.

Jurávit Dóminus et non poenité-
bit eum: * Tu es sacerdos in aetér-
num secundum ordinem Melchisedech.

Dóminus a dextris tuis: * confré-
git in die irae suae reges.

Judicabit in nationibus, implébit
ruinas: * conquassabit capita in ter-
ra multorum.

De torrente in via bibet: * pro-
pterea exaltabit caput.

Glória Patri etc.

Ant. Angelus autem ut supra.

Aż położę nieprzyjacioly twoje pod-
nóżkiem nóg twoich.

Berło mocy twojej wypuści Pan z
Syonu: panuj wpośród nieprzyjaciół
twoich.

Przy tobie przodkowanie w dzień
możności twojej w jasnościach świę-
tości: z żywota przed jutrzienką zro-
dziłem cię.

Przysiął Pan, a nie będzie mu
żał: Ty jesteś kapłanem na wieki,
według porządku Melchisedechowego.

Pan po prawicy twojej, poraził w
dzień gniewu swego królów.

Będzie sądził narody, napelni upa-
ści: potłucze głowy wielu na ziemi.

Z strumienia na drodze pić będzie:
a dla tego wywyższy głowę.

Chwała Ojcu...

Ant. Anioł zaś Pański itd.

2 Antiphona.

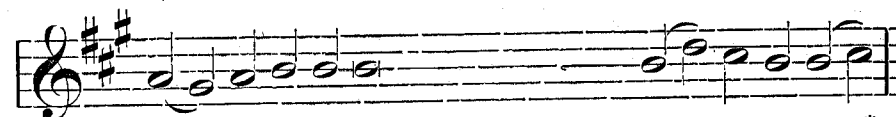
Ton. VII, fin. 4.

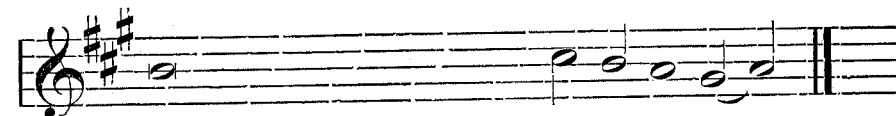
Et ec-ce terrae-mo-tus fa - ctus est magnus Ange-lus
A oto się stało wielkie drżenie ziemi. Anioł

e-nim Domi-ni descén-dit de coe - lo, al - le-lú-ja.
bowiem Pański zstąpił z nieba, alleluja.

Ps. 110. Con - fi-té-bor tibi, Dómine, in toto cor - de me-o: *
Będę wyznawał Panie wszystkiém sercem mojem:

in consilio justorum, et congrega-ti - ó - ne.
w radzie sprawiedliwych i w zgromadzeniu.

Magna ópera Dómini: * exquisita
in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificéntia opus
ejus: * et justitia ejus manet in
saeculum saeculi.

Memórium fecit mirabílium suó-
rum, miséricors et miserátor Dómi-
nus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in saeculum testa-
ménti sui: * virtútem óperum suórum
annuntiábit pópulo suo.

Ut det illis haereditátem Géntium: *
ópera mánuum ejus veritas et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: con-
firmáta in saeculum saeculi, * facta
in veritáte et aequitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo:
* mandávit in aetérnum testamén-
tum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus:
* initium sapiéntiae timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus facién-
tibus eum: * Laudáio ejus manet
in saeculum saeculi.

Glória Patri..

Ant. Et ecce terraemótus ut supra.

Wielkie sprawy Pańskie, doświad-
czone we wszystkiém upodobaniu jego.

Wyznanie i wielmożność dzieło je-
go: a sprawiedliwość jego trwa na
wieki wieków.

Uczynił pamiątkę dziwów swoich,
miłosierny a litościwy Pan: dał po-
karm tym, którzy się go boją.

Pamiętać będzie wiecznie na testa-
ment swój: moc uczynków swoich
oznajmi ludowi swemu.

Aby im dał dziedzictwo poganów:
uczynki jego prawda i sąd.

Pewne są wszystkie przykazania
jego, utwierdzone na wieki wieczne:
uczynione w prawdzie i w prawości.

Posłał odkupienie ludowi swemu:
postanowił na wieki testament swój.

Święte i straszne imię jego: począ-
tek mądrości bojaźń Pańska.

Wyrozumienie dobre wszystkim,
którzy je czynią: chwała jego trwa
na wieki wieków.

Chwała Ojcu...

Ant. A oto się stało...

3 Antiphona.

Ton. VIII, fin. 2.

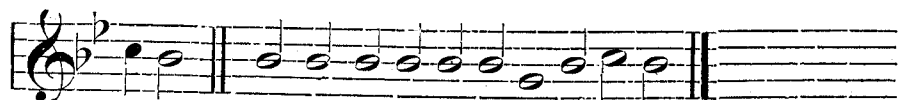
E-rat au - tem as - pectus e-jus si - cut ful -
A było wejrzenie jego jako błyskawica

- gur: ves-timén-ta au-tem e - jus si-cut nix, al-le-
suknie zaś j go jako śnieg.

- lú-ja, al - le - lú-ja. Ps. III. Be - á - tus vir, qui ti-met Dó -
Błogosławiony mąż, który się boi

- mi-num, * in man-dá-tis e - jus vo - letni-mis.
Pana: w przykazaniu jego będzie się kochał wielce.

Potens in terra erit semen ejus:
* generatio rectórum benedicétur.
Glória, et divítiae in domo ejus:
* et justítia ejus manet in saeculum
saeculi.

Exórtum est in tenébris lumen
rectis: * miséricors et miserátor, et
justus.

Jucúndus homo, qui miserétur et
cómmodat, dispónet sermónes suos
in iudicio, * quia in aetérnum non
commovébitur.

In memória aetérna erit justus, *
ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dó-
mino, confirmátum est cor ejus, * non
commovébitur donec despiciat inimí-
cos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justí-
tia ejus manet in saeculum saeculi,
* cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur, dén-
tibus suis fremet et tabéscet: * de-
sidérium peccatórum peribit,

Glória Patri...

Ant. Erat autem ut supra.

Możne na ziemi będzie nasienie jego.
naród prawych będzie błogosławiony:

Sława i bogactwa w domu jego: a
sprawiedliwość jego trwa na wieki wieków

Weszła w ciemnościach światłość
prawym: miłościwy, miłosierny i spra-
wiedliwy.

Rozkoszny człowiek, który się li-
tuje i pożyczka, będzie miarkował mo-
wy swe z rozsądkiem: bo na wieki
nie będzie poruszony.

W wiecznej pamiętce będzie spra-
wiedliwy, a nie będzie się bał po-
słuchu złego.

Gotowe serce jego nadzieję mieć
w Panu, umocnione jest serce jego:
nie poruszy się, aż wzgardzi nie-
przyjacioły swymi.

Rozproszył, dał ubogim, sprawie-
dliwość jego trwa na wiek wieku:
róg jego wywyższy się w chwale.

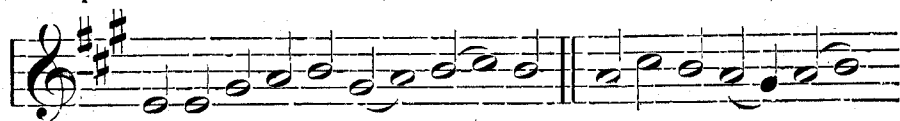
Grzesznik ujrzy i będzie się gniewał,
będzie zgrzytał zębami swymi, będzie
schnął: żądza bezbożnych zaginie.

Chwała Ojcu...

Ant. A było wejście...

4 Antiphona.

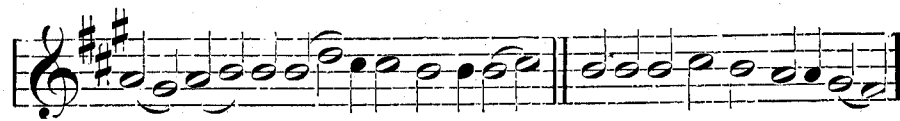
Ton. VII, fin. 1.

Prae ti-mó-re au-tem e - jus ex-tér-ri-ti sunt
Od bojaźni zaś jego stróże przestraszeni są,

cu-stó-des, et fa - cti sunt ve-lut mórtu-i. al - le - lú-ja.
i stali się jako umarli, alleluja.

Ps. 112. Lau - dá - te pú - e-ri Dó-minum, * laudá-te nomen Dómini.
Chwalcie dzieci Pana: c'walcie imię Pańskie.

Sit nomen Dómini benedictum, *
ex hoc nunc, et usque in saeculum.

A solis ortu usque ad occasum, *
laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes Gentes Dó-
minus, * et super coelos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster,
qui in altis hábitat, * et humília
réspicit in coelo et in terra?

Súscitans a terra ínopem, * et de
stércore érigens paúperem.

Ut cólloceť eum cum princípibus,
* cum princípibus pópli sui.

Qui hábitare facit stérilem in do-
mo, * matrem filiúrum lactántem.

Glória Patri...

Ant. Prae timóre autem ut supra

Niechaj będzie Imię Pańskie bło-
gosławione, odtąd i aż na wieki.

Od wchodu słońca aż do zachodu,
chwalebne Imię Pańskie.

Wywyższony nad wszystkie narody
Pan: a nad niebiosa chwała jego.

Któż, jako Pan Bóg nasz, który
mieszka na wysokości, a na nizkie
rzeczy patrzy na niebie i na ziemi?

Podnoszący z ziemi nędznego, a z
gnoju wywyższający ubogiego.

Aby go posadził z książętą, z ksią-
żętą ludu swego.

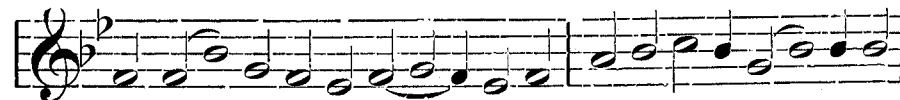
Który czyni, iż niepłodna mieszka
w domu: matka synów wesola.

Chwała Ojcu...

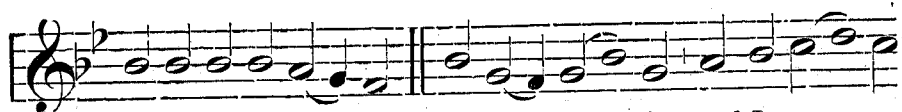
Ant. Od bojaźni zaś jego...

5 Antiphona.

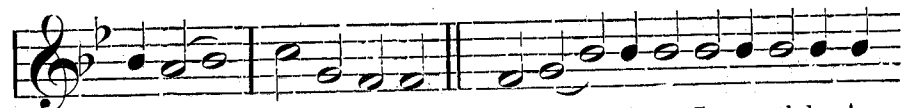
Ton. VIII, fin. 1

Respón - dens autem An - ge-lus, di-xit mu-li - é - ri-bus:
A odpowiadając Anioł, rzekł niewiastom:

no-lí-te tí-mé - re: sci-o e - nim quod Je-sum quae
Nie bójcie się, wiem albowiem, iż Jezusa

- ri-tis, al-le-lú-ja. Ps. 113. In é - xi-tu I-sra-ël de Ae -
szukacie, alleluja.

- gypto, * do-mus Jacob de pó-pu-lo bárba-ro.

Facta est Judaea sanctificatio ejus,
* Israël potestas ejus.

Mare vidit et fugit: * Jordánis
conversus est retrorsum.

Montes exsultaverunt ut arietes:
* et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi mare, quod fugisti?
* et tu Jordánis, quia conversus es
retrorsum?

Montes exsultastis sicut arietes, *
et colles sicut agni óvium.

A fácie Dómini mota est terra, *
a fácie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aquá-
rum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis Dómine, non nobis: *
sed nómini tuo da glóriam.

Super misericórdia tua et veritáte
tua * nequándo dicant Gentes: Ubi
est Deus eórum?

Deus autem noster in coelo: *
ómnia, quaecúmque vóluit, fecit.

Simulácula géntium argéntum, et
aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquéntur: *
óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non aúdiunt: *
nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt,
pedes habent, et non ambulábunt:

* non clamábunt in gútture suo.
Símiles illis fiant qui faciunt ea:

* et omnes, qui confidunt in eis.
Domus Israël sperávit in Dómino:

adjutor eórum et protector eórum est.
Domus Aaron sperávit in Domino: *

adjutor eórum et protector eórum est.
Qui timent Dóminum, speravérunt

in Dómino: * adjutor eórum et pro-
tector eórum est.

Dóminus memor fuit nostri, * et
benedixit nobis.

Benedixit dómui Israël * benedí-
xit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus, qui timent Dó-
minum, * pusillis cum majóribus.

Adjiciat Dóminus super vos, * su-
per vos, et super filios vestros.

Benedicti vos a Dómino, * qui fe-
cit coelum et terram.

Coelum coeli Dómino: * terram
autem dedit filiis hóminum.

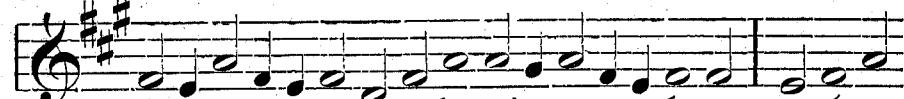
Non mórtui laudábunt te Dómine
* neque omnes, qui descéndunt in
inférnum.

Sed nos qui vívimus benedicimus
Dómino, * ex hoc nunc, et usque in
saeculum.

Glória Patri...
A n t. Respóndens autem ut supra.

Loco Capituli et Hymni dicitur se-
quens Antiphona.

Zamiast Kapitulum i Hymnu śpiewa
się następna Antyfona.

Haec di - es quam fe -

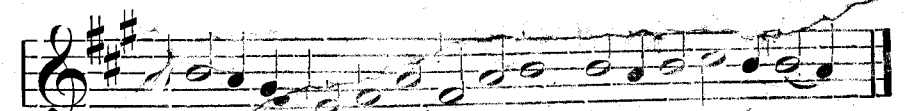
- cit Dó - mi-nus

- (us) e-xul-té - mus

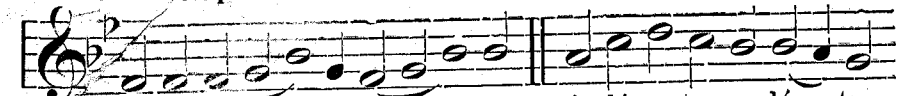
- u - (us) et lae - tó -

- mur in e - a - (a).

Ad Magnificat Antiphona.

Ton. VIII.

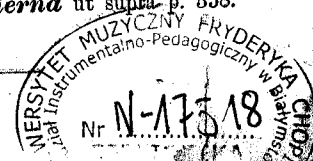

Et re-spi - ci-én - tes vi-dé-runt re-vo-lú - tum
A spojrzawszy, obaczyły odwalony kamień,

lá-pi-dem, e-rat quip-pema-gnus val-de al - le-lú-ja.
albowiem był bardzo wielki, alleluja.

Cant. Magnificat ut supra p. 331. Oratio Deus qui hodierna ut supra p. 358.

INDEX RERUM.

	Str.		Str.
Dominica in Palmis,		Adoratio S. Crucis (Popule meus)	230
Ad Asperionem	1	Vexilla Regis	241
Poświęcenie palm	2	Ad Vesperas	246
Procesya z palmami	12	Recessit Pastor	246
Pieśni	27	Sabbato sancto.	
Msza	29	Ad Matutinum	251
Feria V in Coena Domini.		Ad Laudes	278
Ad Matutinum	81	Cant. Benedictus IV vocum	283
Ad Laudes	114	Święcenie ognia i paschału	284
Ad Horas	127	Proroctwa	290
Ad Missam	132	Święcenie wody	313
Procesya (Pange lingua)	144	Litania	319
Ad Vesperas	148	Msza	326
Odkrywanie ołtarzy	152	Ad Vesperas	331
Feria VI in Parasceve.		Dominica Resurrectionis.	
Ad Matutinum	155	Apertio Sepulchri (Rezurekcyja).	333
Ad Laudes	188	Procesya	336
Liturgia	198	Ad Matutinum	340
Passio	202	Ad Missam	354
		Ad Vesperas	369

CORRIGENDA.

strona	system	nota	zamiana	czytaj
24	1	—	pastores	pastorem
37	2	7	a	a
43	1	—	Ait	G. A.
125	1	—	Tertia	Secunde
125	3	—	Secunda	Tertia
146	1	8 w alcie	a	g
146	5	—	vocem	vocum
231	1 do 3	—	2 #	1 #
254	2	—	Lamentatio	Lam. septima.
338	2	10	g	—
354	—	Po skończeniu	Te Deum	dodac:

V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum Spiritu tuo.
 Oratio: **Deus qui hodierna** str. 358.
 V. Dominus vobiscum.
 R. Et cum Spiritu tuo
 V. Benedicamus Domino, alleluja, allel.
 R. Deo gratias, alleluja alleluja.

V. Fidelium animae...
 R. Amen.
 Pater noster *secreto*
 V. Dominus det nobis suam pacem.
 R. Et vitam aeternam. Amen.
 Antiphona **Regina coeli** cum Versu et
 Oratione.